নগাঁও মহাবিদ্যালয়

আলোচনী

55th edition, 2014-15

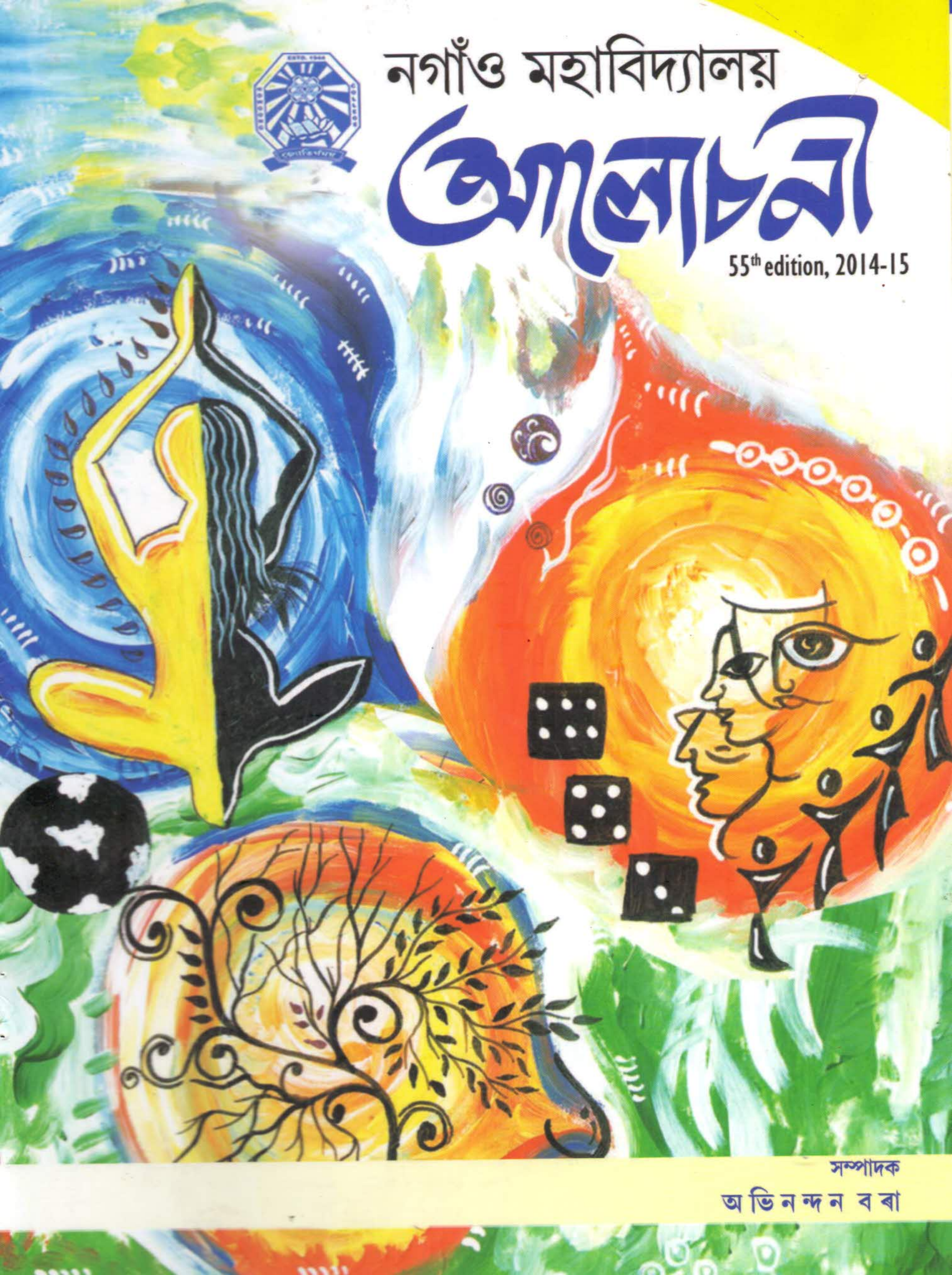

সম্পাদক

অভিনন্দন বৰা

আলোচনী সম্পাদনা সমিতি

বহি থকা বাওঁফালৰ পৰা ক্ৰমে ঃ অভিনন্দন বৰা (সম্পাদক), ড° চিন্তামণি শৰ্মা (তত্ত্বাৱধায়ক), ড° শৰৎ বৰকটকী (অধ্যক্ষ), অনন্যা হিলৈদাৰী (তত্ত্বাৱধায়ক)

থিয় হৈ থকা বাওঁফালৰ পৰা ক্ৰমে ঃ দেৱাংকুৰ বৈৰাগী, সুপ্ৰিয়া দেৱী, মনোজ কুমাৰ বৰা

প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা সম্পৰ্কীয় কৰ্মশালা

১ এপ্ৰিল, ২০১৫ত অনুষ্ঠিত প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা সম্পৰ্কীয় কৰ্মশালাত মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সৈতে বাওঁফালৰ পৰা ক্ৰমে অনন্যা হিলৈদাৰী, ড° সঞ্জয় দে, ড° নৰেন কলিতা, ড° চিন্তামণি শৰ্মা, ড° মনোজ কুমাৰ নাথ।

নগাঁও মহাবিদ্যালয় আলোচনী

৫৫ তম সংখ্যা
২০১৪-১৫ শিক্ষাবৰ্ষ

NOWGONG COLLEGE MAGAZINE

Nowgong College MAGAZINE

Session : 2014-15 :: 55th Issue
Editor : Abhinanda Bora

শিক্ষক তত্ত্বাৱধায়ক
ড০ চিন্তামণি শৰ্মা
অনন্যা হিলৈদাৰী

সম্পাদক
অভিনন্দন বৰা

Nowgong College Magazine
An annual publication of the Students' Union of Nowgong College, Edited by Abhinanda Bora and Published by Dr. Sarat Borkataki, Principal, Nowgong College, Nagaon : Assam, Pin- 782001.
Session : 2014-15 (55th Issue)

নগাঁও মহাবিদ্যালয় আলোচনী ২০১৪-১৫

নগাঁও মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত

সম্পাদনা সমিতি

সভাপতি
ড° শৰৎ বৰকটকী
অধ্যক্ষ, নগাঁও মহাবিদ্যালয়

শিক্ষক তত্ত্বাৱধায়ক
ড° চিন্তামণি শৰ্মা
অনন্যা হিলৈদাৰী

সম্পাদক
অভিনন্দন বৰা

ছাত্ৰ সদস্য
মনোজ কুমাৰ বৰা
দেৱাংকুৰ বৈৰাগী
সুপ্ৰীয়া দেৱী

বেটুপাতৰ শিল্পী ➢ সৌম্যজ্যোতি সেন
স্কেচ ➢ সৌম্যজ্যোতি সেন, মনিজা নাজৰিন

অক্ষৰ-বিন্যাস আৰু মুদ্ৰণ
সূৰ্য্য প্ৰিণ্টিং ৱৰ্কচ
গোপীনাথ বৰদলৈ পথ, ফৌজদাৰিপট্টি, নগাঁও
ফোন নং- ৯৪৩৫০ ৬১৭৪৩
ই-মেইল ঃ trishar61@gmail.com

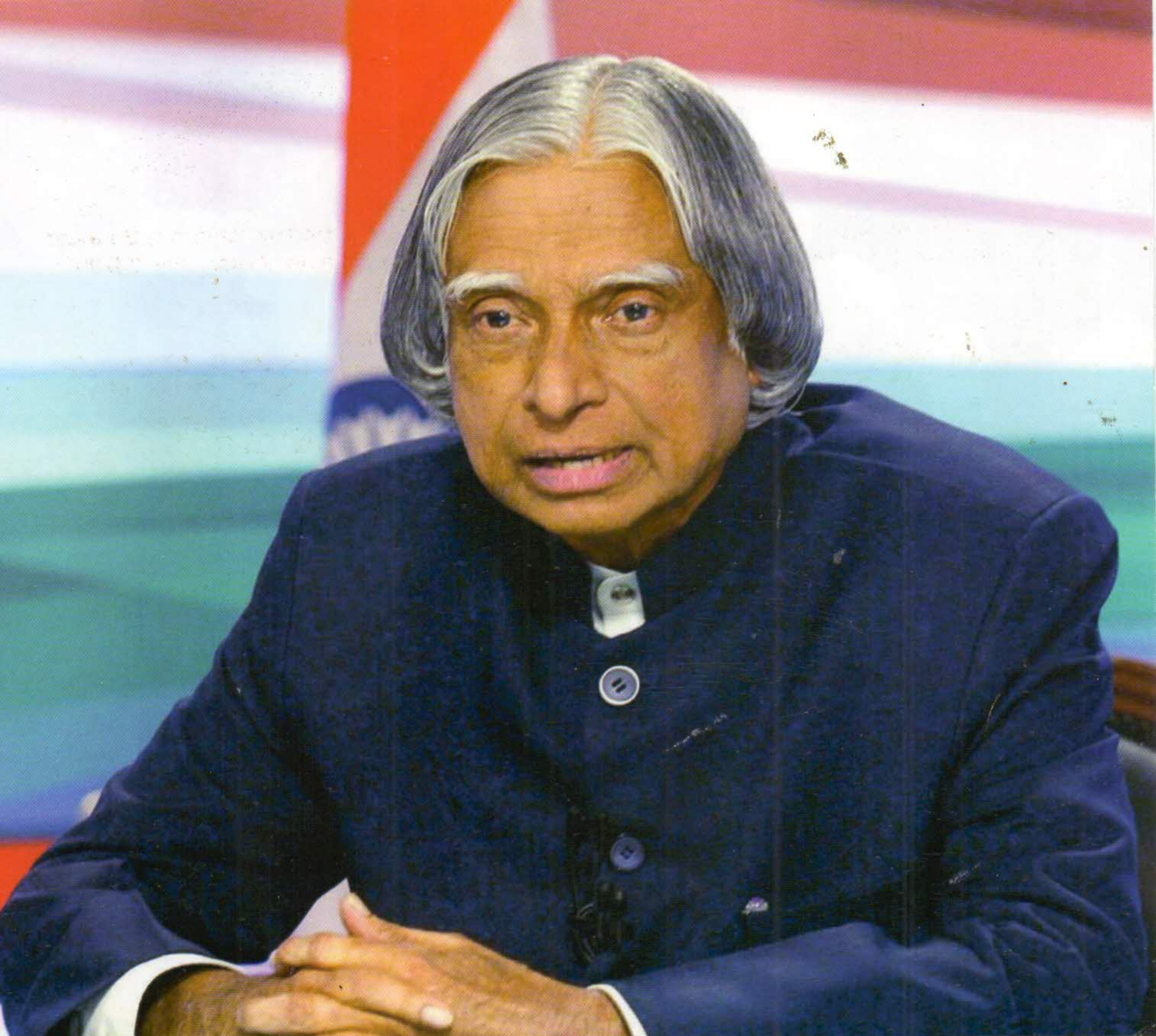

ভাৰতৰ প্ৰাক্তন ৰাষ্ট্ৰপতি, স্বপ্নদ্ৰষ্টা, মিছাইল মানৱ

ড° এ. পি. জে. আব্দুল কালাম লৈ

পদূলিতে যাচিছো অশ্ৰুসিক্ত

শ্ৰদ্ধাঞ্জলি।

মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাক্তন
শিক্ষক ড° সৰ্বেশ্বৰ বৰঠাকুৰ,
অৰুণ কান্তি দাস, বুবুল বৰা
আৰু নিষ্ঠাৱান কৰ্মচাৰী
ললিত শইকীয়া, টুৱাৰাম শইকীয়া,
শুভলাল ৰবিদাস, লক্ষীৰাম শইকীয়া,
উপেন বৰুৱাৰ লগতে
জ্ঞাতে-অজ্ঞাতে
আমাৰ মাজৰ পৰা আঁতৰি
যোৱা সকলৰ প্ৰতি
আলোচনীৰ এই সংখ্যাটি
উৰ্চগা কৰা হ'ল।

মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিচালনা সমিতিৰ সভাপতি আলিমুজ জামান

কৰ্মৰত অৱস্থাত অধ্যক্ষ ড° শৰৎ বৰকটকী

মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষৰ সৈতে ছাত্ৰ-একতা সভাৰ বিষয়ববীয়াসকল

বাওঁফালৰ পৰা ক্ৰমে ঃ মৃদুস্মীতা দাস, বিপ্লৱ জ্যোতি শৰ্মা, সমুজ্জ্বল অগস্তি, বান্তি ঘোষ, মানস প্ৰতিম দেৱনাথ, অভিনন্দন বৰা (সম্পাদক), হীৰক জ্যোতি বৰা (সাধাৰণ সম্পাদক), ড° শৰৎ বৰকটকী (অধ্যক্ষ), পংকজ শইকীয়া (উপ-সভাপতি), অমৰজ্যোতি বৰদলৈ, প্ৰণয় বৰুৱা, মিমু দাস, দৰথী বৰদলৈ।

মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ বিষয়ববীয়া আৰু তত্ত্বাৱধায়কসকল

বাওঁফালৰ পৰা থিয়হৈ ক্ৰমে ঃ দৰথী বৰদলৈ, অমৰ জ্যোতি বৰদলৈ, মানস প্ৰতিম দেৱনাথ, অভিনন্দন বৰা, বিপ্লৱ জ্যোতি শৰ্মা, মিমু দাস, বান্তি ঘোষ, প্ৰণয় বৰুৱা, সমুজ্জ্বল অগস্তি, মৃদুস্মীতা দাস।

বহি বাওঁফালৰ পৰা ক্ৰমে ঃ ড° ভুবন চন্দ্ৰ চুতিয়া, ড° জ্যোতিস্মিতা দাস, ড° লক্ষ্যজ্যোতি বৰঠাকুৰ, ড° চিন্তামণি শৰ্মা, শ্ৰী কৃষ্ণকান্ত মেধি, ড° শৰৎ বৰকটকী (অধ্যক্ষ), ড° বলীন কুমাৰ ভূঞা, অনন্যা হিলৈদাৰী, ড° আফজালুৰ ৰহমান, হীৰক জ্যোতি বৰা (সাধাৰণ সম্পাদক), পংকজ শইকীয়া (উপ-সভাপতি)

কৃতজ্ঞতা

জয় জয়তে 'নগাঁও মহাবিদ্যালয় আলোচনী ২০১৩-১৪', ৫৫ তম সংখ্যাটি প্ৰকাশ কৰি উলিওৱাত মহাবিদ্যালয়ৰ মাননীয় অধ্যক্ষ তথা আলোচনী সম্পাদনা সমিতিৰ সভাপতি ড° শৰৎ বৰকটকী ছাৰ, উপাধ্যক্ষা শ্ৰীযুতা অপৰাজিতা তামুলী ফুকন বাইদেউ আৰু বিভাগীয় শিক্ষক তত্ত্বাৱধায়কদ্বয় ড° চিন্তামণি শৰ্মা ছাৰ আৰু অনন্যা হিলৈদাৰী বাইদেউৰ প্ৰতি কৃতজ্ঞতা জনালো।

আলোচনীখন প্ৰকাশ কৰি উলিওৱাত সময়ে সময়ে সাহস, উৎসাহ আৰু সহায়-সহযোগ আগবঢ়োৱা ড° বলীন ভূঞা ছাৰ, ৰূপাঞ্জলী দেৱী বাইদেউ, দীপক কুমাৰ বৰা ছাৰ, ইংৰাজী বিভাগৰ লীৰা নেওগ আৰু নিবেদিতা দাস পাল বাইদেউৰ ওচৰত মই আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জনালো।

অক্ষৰ-বিন্যাস, অংগসজ্জা-অলংকৰণত সহায় কৰাৰ বাবে অচ্যুত প্ৰৱৰ শৰ্মা ছাৰ আৰু দেৱস্মৃতা শৰ্মা বাইদেউৰ শলাগ ল'লো।

এই প্ৰসংগতে মই ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ সদস্য, সম্পাদনা সমিতিৰ প্ৰতিজন ছাত্ৰ সদস্য, মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্মচাৰীবৃন্দ, প্ৰকাশক গোষ্ঠী তথা মোৰ সহপাঠীসকলক বিশেষ কৃতজ্ঞতা যাচিলো।

আলোচনীখন এক নিৰ্দিষ্ট কলেৱৰত আবদ্ধ হোৱা হেতুকে আমি বহু লেখাই প্ৰকাশ কৰিবলৈ অপাৰগ হ'লো, ইয়াৰ বাবে আপোনালোকৰ ওচৰত ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা বিচাৰিলো। সদৌ শেষত, নিজৰ লিখনিৰে আলোচনীখন সমৃদ্ধ কৰা প্ৰতিজনলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা আৰু ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো।

অভিনন্দন বৰা
সম্পাদক

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় আন্তঃ মহাবিদ্যালয় যুৱ মহোৎসৱত নগাঁও মহাবিদ্যালয়ৰ ২০১৩-১৪ বৰ্ষৰ আলোচনীয়ে "**Best Magazine Design and Layout**" পুৰস্কাৰ লাভ কৰে।

Life & Culture........ Issue No. GUSB/ICYF/2015/238

Culture & Integration

INTER-COLLEGE YOUTH FESTIVAL-2015

Under Gauhati University Sports Board
Gopinath Bardoloi Nagar, Guwahati-781014
Organised by : Post Graduate Students' Union, G.U.

Certificate of Merit

Certified that Nagaon Mahavidyalaya Alochani *representing* Nagaon *College participated in the Gauhati University Inter-College Youth Festival-2015, under Gauhati University Sports Board organised by Post Graduate Students' Union, G.U. from 19th to 23rd September, 2015 held at Gauhati University.*

He/She/the team has been awarded Best Magazine Design and Layout *prize in the* Magazine *Competition*

Dr. Mridul Hazarika
Vice-Chancellor, G.U.
& President G.U. Sports Board

Dr. Ranjan Kr. Kakati
Director, Students' Welfare, G.U.
& Secretary G.U. Sports Board

Dr. Hemanta Kr. Nath
Secretary, University Classes, G.U.
& President, P.G.S.U. G.U.

ইউ.এছ.টি.এম, মেঘালয়ে ২০১৫ বৰ্ষত আয়োজন কৰা প্ৰথম উত্তৰ-পূৰ মহাবিদ্যালয় আলোচনী প্ৰতিযোগিতাত নগাঁও মহাবিদ্যালয়ৰ ২০১৩-১৪ বৰ্ষৰ আলোচনীয়ে দ্বিতীয় শ্ৰেষ্ঠ বঁটা লাভ কৰে।

1st NORTH EAST COLLEGE MAGAZINE COMPETITION - 2015

Organized by
UNIVERSITY OF SCIENCE AND TECHNOLOGY, MEGHALAYA
Techno City, Kling Road, Baridua, 9th Mile, Ri-Bhoi, Meghalaya-793101
Sponsored by : ERD Foundation, Guwahati

Certificate

NOWGONG COLLEGE MAGAZINE

The Magazine of Nagaon College has been awarded as the

2nd BEST MAGAZINE

under the Editorial leadership of Subham Goswami in the 1st North East College Magazine Competition-2015 organised by Publication Cell, University of Science & Technology, Meghalaya.

Dr. PG Rao
VC, USTM

Dr. Alaka Sharma
Dean, Students Welfare
Organizing Secretary

N.I. Laskar
Chairperson, Jury

M. Hoque
Chairman, ERDF

অ ধ্য ক্ষ ৰ ক ল ম

মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মেধা আৰু বৌদ্ধিক বিকাশ

মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীখন হৈছে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মেধা আৰু বৌদ্ধিক বিকাশৰ চানেকিস্বৰূপ। মহাবিদ্যালয় এখনৰ আলোচনীখন পঢ়িলে প্ৰমাণ পোৱা যায় ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল সমাজ সম্পৰ্কে, যুগ সম্পৰ্কে কিমান সচেতন।

সাহিত্য হৈছে গভীৰ জীৱন-বীক্ষা। সৃষ্টিশীল সাহিত্যই জীৱনক বিশ্লেষণ কৰি জীৱন সুন্দৰ কৰাৰ লক্ষ্যত আগবাঢ়ি যায়। মানুহৰ বিচিত্ৰতা, বৈষম্য, সৌন্দৰ্য, মানৱীয়তা আদি সাহিত্যত প্ৰতিফলিত হয়। পাশ্চাত্যত সাহিত্য বিচাৰৰ নানান সূত্ৰ আছে। ক্লাছিচিজিমৰ (ধ্ৰুৱবাদ) পৰা প'ষ্ট মডাৰ্ণিজিমলৈকে (উত্তৰ আধুনিকতাবাদ) পৰিৱৰ্তনৰ মাজেদি সাহিত্যত বৌদ্ধিক অন্বেষণ চলি আছে। ইয়াৰ লগে লগে ভাষা আৰু সমাজ সম্পৰ্কে নতুন উপলব্ধিৰ সূত্ৰপাত ঘটিছে। এখন মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীৰ পাতত সাহিত্যৰ তত্ত্ব আৰু প্ৰয়োগ বিচাৰ কৰিব নোৱাৰি। সাহিত্যৰ স্বৰূপ বিচাৰ কৰাটো দুৰূহ কাম। কিন্তু তৰুণ লেখকৰ মাজত অনুভূতিশীলতা, সৃজনী প্ৰতিভা আদিৰ আভাস কলেজৰ আলোচনীত পোৱা যায়।

বিশ্বায়নৰ ধামখুমীয়াত উদাৰীকৰণ,

উৎপাদন আৰু উপাৰ্জন আদি বিষয়বোৰে প্ৰাধান্য পাইছে। সমাজ সম্পৰ্কে ধাৰণা সলনি হৈছে। মানৱীয় প্ৰমূল্যৰ চৰম অৱক্ষয়ৰ এই জটিল সন্ধিক্ষণত সাহিত্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিলেও অনিৰ্বাযভাবে পুঁজিবাদৰ বজাৰকেন্দ্ৰিকতা আৰু টকাসৰ্বস্ব আৰ্থিক ব্যৱস্থাৰ কথা বাদ দিব নোৱাৰি। আজিৰ যুগত সকলো বস্তু পণ্য। সাহিত্যকো এচামে পণ্য কৰিব খোজে। অসমৰ এগৰাকী আগশাৰীৰ লেখক মনোজ শৰ্মাই 'সাহিত্যৰ ঐতিহ্য আৰু নৈৰাজ্য' শীৰ্ষক গ্ৰন্থত লেখিছে যে- -- 'যোৱা দুই দশকজুৰি আমাক যথেষ্ট আলোড়িত কৰা গ্লোবেলাইজেচন আৰু পোষ্টমডাৰ্ণিজ্‌মেই হ'ল আমাৰ উৎকণ্ঠাৰ কাৰণ। কিয়নো, গ্লোবেলাইজেচনৰ পাছত সাহিত্যৰ আধুনিক ধাৰণাবোৰ দ্ৰুত সলনি হ'ল আৰু তাৰ পৰিণামত সাহিত্যক এক শিল্প হিচাপে গ্ৰহণ কৰাটো জটিল হৈ পৰিল। সাহিত্যক শিল্প হিচাপে মানিব নোখোজা গ্লোবেলাইজেচনৰ দৃষ্টিভংগী দৰাচলতে কি তাৰ বিচাৰ স্বাভাৱিকতে জৰুৰী হৈ পৰে। গ্লোবেলাইজেচনৰ প্ৰধান সূত্ৰ হ'ল বজাৰ। কিন্তু যি বজাৰৰ ধাৰণাত আমি অভ্যস্ত সেই ধাৰণাই গ্লোবেলাইজেচনৰ চিন্তা বহন নকৰে। গ্লোবেলাইজেচনৰ যুগত বজাৰ মানে এক আদৰ্শ।' সমাজ পৰিৱৰ্তনৰ লগে লগে সাহিত্যৰ বিষয়বস্তু, জীৱন-দৰ্শন, উপস্থাপনৰ কৌশলতো পৰিৱৰ্তন ঘটিছে। অৱশ্যে মহৎ, চিৰন্তন সাহিত্যই কেতিয়াও প্ৰাসংগিকতা নেহেৰুৱায়। চিৰ নতুন হৈ থাকে। ৰামায়ণ, মহাভাৰত, গীতা, কীৰ্তন, বাইবেল, কোৰাণৰ লগতে কালিদাসৰ ৰচনা, টলষ্টয়, শ্বেইক্সপীয়েৰৰ ৰচনা কেতিয়াও পুৰণি হ'ব নোৱাৰে। যেনেকৈ পুৰণি নহয় আমাৰ সাহিত্যৰথী লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা, বাণীকান্ত কাকতি আদিৰ ৰচনাৱলী। সময়-সভ্যতা, মানুহৰ মনলৈ অহা পৰিৱৰ্তন-প্ৰগতিয়ে সাহিত্যক নৱ-নিৰ্মিত পথৰে লৈ যায়, য'ত থাকে মানৱতাৰ বাণী। যিকোনো বিপৰ্যয়ে সাহিত্যৰ সাৰ্বজনীন চৰিত্ৰক পথভ্ৰষ্ট কৰিব নোৱাৰে। এচাম আত্মঘাতী মানুহৰ হাতত সাহিত্যৰ বিশ্বজনীন আবেদনক গুৰুত্বহীন কৰিব নোৱাৰি। বৰং কেতবোৰ পৰিৱৰ্তনে সাহিত্যৰ সৃষ্টিক ৰং-বিৰঙেৰে বিভূষিত কৰি তোলে। অত্যাধুনিকতাত নিমজ্জিত হৈ ম'বাইল ফোনত এছ-এম-এছ, 'ফেচবুক', 'টুইটাৰ', 'হোৱাটচ্‌-আপ', 'ছেলফি' আদিত ব্যস্ত আজিৰ মধ্যবিত্ত একাংশ যুৱক-যুৱতীৰ হাতত যদি এনে এখন মহাকাব্য তুলি দিয়া যায়, নিশ্চিতভাবে তেওঁ মহাকাব্যৰ পৃষ্ঠা লুটিয়াবলৈ বাধ্য হ'ব। এয়া হৈছে গ্ৰন্থৰ মহাশক্তি। অন্যভাবে ক'ব পাৰি সাহিত্যৰ শক্তি।

অসমৰ অন্যতম আগশাৰীৰ শিক্ষানুষ্ঠান নগাঁও মহাবিদ্যালয়ত প্ৰতি বছৰে চামে চামে ছাত্ৰই বৌদ্ধিক অন্বেষণেৰে সাহিত্যৰ সৃষ্টিৰ পথাৰখন জীপাল কৰিবলৈ চেষ্টা কৰি আহিছে। এই ক্ষেত্ৰত ছাত্ৰসকলক উদ্‌গনি যোগাই আহিছে শিক্ষকসকলে। শিক্ষক-ছাত্ৰৰ যুটীয়া একনিষ্ঠতাৰ ফলতেই মহাবিদ্যালয়ৰ এখন আলোচনী সৰ্বাংগসুন্দৰ হয়।

যোৱা পাঁচটা বছৰত নগাঁও কলেজৰ আন্তঃগাঁথনিৰ পৰিৱৰ্তনৰ লগে লগে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মেধা আৰু বৌদ্ধিক বিকাশৰ উত্তৰণ ঘটিছে। ২০১৩-১৪ বৰ্ষৰ নগাঁও মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীখনে উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ ভিতৰত বিশেষ স্থান দখল কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। ইয়াৰ দ্বাৰাই প্ৰমাণ হৈছে যে নগাঁও মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীৰ পৃষ্ঠা বৌদ্ধিক চিন্তাৰে জীপাল কৰিছে। প্ৰতি ছমাহৰ মূৰে মূৰে ছেমিষ্টাৰ পৰীক্ষাৰ বোজাই ভাৰাক্ৰান্ত কৰিব পৰা নাই আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ সাংস্কৃতিক শোভাযাত্ৰাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি গীত-মাত, নাটক, খেলা-ধূলা সকলোতে জড়িত থকা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে কেম্পাছ ইণ্টাৰভিউত সফলতা দেখুৱাবলৈ সক্ষম হৈছে। ছেমিষ্টাৰ পৰীক্ষাৰ ফলাফলতো ভাল স্থান লাভ কৰি মহাবিদ্যালয়লৈ গৰিমা কঢ়িয়াই আনিছে। শিক্ষকসকলেও পাঠদানৰ লগতে গৱেষণা কৰ্ম, গ্ৰন্থ লেখা কামত কৃতিত্ব অৰ্জন কৰিছে। কৰ্মচাৰীসকলেও নিষ্ঠাসহকাৰে সেৱা আগবঢ়াইছে। ৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰত্যায়ন আৰু মূল্যায়ন পৰিষদে 'এ' গ্ৰেডেৰে স্বীকৃতি প্ৰদান কৰা এই মহাবিদ্যালয়খনৰ পৰিচালনা সমিতিৰ প্ৰতিগৰাকী সদস্যই মহাবিদ্যালয়খন আগুৱাই নিয়াত সদায় সুস্থ চিন্তাৰে আত্মনিয়োগ কৰিছে। এই সকলোখিনিলৈয়ে নগাঁও মহাবিদ্যালয়ে আজি বিশাল মহীৰূহ হিচাপে ডালে-পাতে-ফুলে জাতিষ্কাৰ হৈছে।

জয়তু নগাঁও মহাবিদ্যালয়।

ড° শৰৎ বৰকটকী
অধ্যক্ষ, নগাঁও মহাবিদ্যালয়

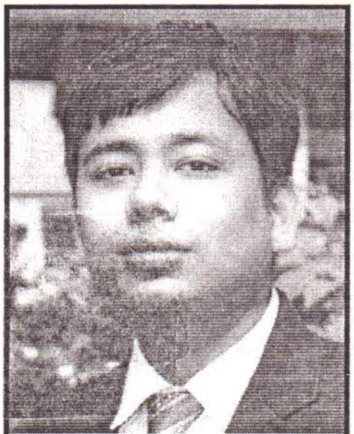

সম্পাদকীয়

প্ৰস্তাৱনা ঃ

সম্পাদকীয় লিখাৰ প্ৰাক মুহূৰ্ত্তত মনৰ মাজত বিভিন্ন সংগতিবিহীন প্ৰশ্নই অগা ডেৱা কৰিছে। সম্প্ৰতি অসমৰ জাতীয় জীৱনে এনে এক অৱস্থালৈ গতি কৰিছে যাৰ ফলত সাহিত্যই নহয়, সমগ্ৰ অসমীয়া জাতিসত্তাই পংগু হৈ পৰিছে। এই ক্ষেত্ৰত কলেজ-মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা যুৱ প্ৰজন্মৰ যথেষ্ট কৰণীয় আছে। একোখন সমাজ সুস্থ আৰু সবল ৰূপত ৰাখিবলৈ বহু মানুহৰ প্ৰয়োজন নহয়, প্ৰয়োজন মাথোন আন্তৰিকতাৰে নেতৃত্ব প্ৰদান কৰিব পৰা এমুঠি দায়বদ্ধশীল ব্যক্তিৰহে। আহক, আমি জাতি, মাটিৰ বাবে সংগ্ৰাম কৰি নিঃস্বাৰ্থভাবে হাতত হাত ধৰি আগুৱাই লৈ যাওঁ বিশ্ব দৰবাৰলৈ।

প্ৰসংগ ঃ জাতীয় সংকট আৰু যুৱ প্ৰজন্মৰ দায়িত্ব ঃ

বৰ্তমান সময়ত অসমত সততে উচ্চাৰিত হোৱা এটা চিনাকি শব্দ হ'ল জাতীয় সংকট। অসমীয়া ভাষা, সংস্কৃতি, পৰম্পৰা আদিৰ দিশত হোৱা বিপদৰ কথা আজি গভীৰভাবে উপলব্ধি কৰাৰ সময় আহি পৰিছে। জোৰ পুৰি হাত পালেহি, অথচ আমি একবিংশ শতিকাত থিয় হৈ আশী দশকৰ চিন্তাত মগ্ন হৈ আছো। এতিয়া সময় ভাষা, জাতি আৰু মাটিক ৰক্ষা কৰাৰ। নদীৰ পানীয়ে যিদৰে পাৰৰ গৰা এফালৰ পৰা খহাই যায় ঠিক সেইদৰে আমাৰ সমাজে পাশ্চাত্য সংস্কৃতিক নেতিবাচকতাৰে গ্ৰহণ কৰাৰ ফলত আমাৰ ভাষা তথা সাহিত্যৰ ভৱিষ্যত বানপানীৰূপী পাশ্চাত্য সংস্কৃতিৰ হাতত লীন যাব ধৰিছে। সেয়ে আমি সমূহীয়া স্বাৰ্থৰ মাজতহে ব্যক্তিগত পৰিচয় বিচাৰি চাব লাগিব, যিহেতু সমাজ অবিহনে ব্যক্তিগত পৰিচয় স্থবিৰ।

আমাৰ প্ৰধান সংকট হৈছে অসমৰ স্বাভাৱিক গতিত আৰু বহিৰাগতৰ অবিৰত সোঁতৰ মাজত সৃষ্টি হোৱা জন-বিস্ফোৰণ তথা নিবনুৱা সমস্যা। সেইবাবে যিকোনো অঞ্চলৰে লোকৰ বাবে মৰ্যাদাপূৰ্ণ জীৱন ধাৰণ কৰাৰ আৱশ্যকীয় কৰ্ম সুবিধাসমূহ পোৱাটো নিতান্তই প্ৰয়োজনীয়।

নিজস্ব অনুভৱ ঃ

অনুভৱ কৰিছো একোখন মহাবিদ্যালয়ৰ এখন আলোচনী প্ৰকাশ কৰাটো এক বিৰাট প্ৰত্যাহ্বান। গুৰু-শিষ্য আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্মচাৰীৰ সুস্থ মিশ্ৰণেৰেহে মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনী এখনে পূৰ্ণাংগ ৰূপ পাব পাৰে। আলোচনীখনৰ মানদণ্ড উন্নত কৰিবলৈ মই অহোপুৰুষাৰ্থ চেষ্টা কৰিছিলো। আলোচনীখন প্ৰকাশৰ গোটেই প্ৰক্ৰিয়াটোত কেতবোৰ অভিজ্ঞতা সঞ্চয় কৰিলো, যিবোৰ ভৱিষ্যতে মোৰ মূল্যৱান স্মৃতি হৈ হ'ব। আমাৰ সীমিত জ্ঞান আৰু অভিজ্ঞতাৰে আলোচনীখন সৰ্বাংগসুন্দৰ কৰি তোলাত কিমান সফল হৈছো, সেয়া সন্দেহৰ বিষয়। এই গুৰুদায়িত্ব পালনৰ ক্ষেত্ৰত অনিচ্ছাকৃত ভুল হৈ যাব পাৰে, তাৰবাবে আমি ক্ষমাপ্ৰাৰ্থী।

ঐকান্তিক প্ৰীতিৰে—

অভিনন্দন বৰা

সূচীপত্ৰ

অধ্যক্ষৰ কলম

সম্পাদকীয় চিন্তা

প্ৰবন্ধ নৱভাৰতৰ স্বপ্নদ্ৰষ্টা -- ড০ এ.পি.জে. আব্দুল কালাম ❖ পম্পী বৰা ■ ১৩

বিশ্ববন্দিত চিত্ৰশিল্পী ঃ পাব্‌ল' পিকাছ' ❖ নূপুৰ শৰ্মা ■ ১৫

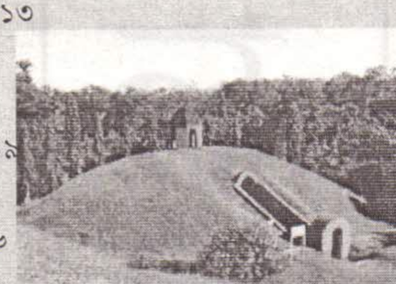

অসম-গৌৰৱ মঘাই ওজা ❖ উপাসনা দাস ■ ১৭

ৰবীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰৰ দৃষ্টিত সাহিত্য নিৰ্মাণ প্ৰসঙ্গ ❖ অচ্যুত প্ৰৱৰ শৰ্মা ■ ১৯

সমন্বয়ৰ প্ৰতীক জাতীয় উৎসৱ বিহু ❖ জুৰিমণি বৰুৱা ■ ২৪

তিৱা জনজাতিৰ কৃষ্টি-সংস্কৃতি আৰু চমু পৰিচয় ❖ সিদ্ধাৰ্থ পাটৰ ■ ২৬

শঙ্কৰী সংস্কৃতিৰ আলোকপাত ❖ বৰ্ষা ৰাণী বনিয়া ■ ৩০

অংকীয়া ভাওনাত মঞ্চ ব্যৱহাৰৰ প্ৰাসঙ্গিকতা ❖ নমশ্ৰী বৰা ■ ৩৩

কাৰ্বি সম্প্ৰদায়ৰ মৃতকৰ সৎকাৰ উৎসৱ 'চ'মাংকান' ❖ ভাস্কৰ কলিতা ■ ৩৫

গাৰো জনজাতিৰ লোক-উৎসৱ ❖ শিখামণি শইকীয়া ■ ৩৮

অসমীয়া মানুহৰ পৰম্পৰাগত খাদ্য ❖ হিমাশ্ৰী শইকীয়া ■ ৪০

পৃথিৱীৰ সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ ধৰ্ম কি ঃ যুক্তিৰ ঊৰ্ধ্বৰ এটি প্ৰশ্নৰ সমিধান বিচাৰি ❖ ৰশ্মিৰেখা গোস্বামী ■ ৪২

ভাৰতীয় সমাজ আৰু নাৰী ❖ সঙ্গীতা বৰা ■ ৪৪

অসমৰ গোষ্ঠীগত সংঘৰ্ষৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত এটা সুস্থ জাতি গঠন প্ৰক্ৰিয়াৰ ভূমিকা ❖ হিমাদ্ৰী শইকীয়া ■ ৪৬

বৰ্তমান শিক্ষা ব্যৱস্থা আৰু ইয়াৰ প্ৰমূল্যবোধ ❖ প্ৰিয়ংকা বৰা ■ ৫০

মাতৃভাষা আৰু আমি ❖ দীপশিখা বৰা ■ ৫২

অসমীয়া ব্যাস ❖ কৃষ্ণমণি বৰা ■ ৫৫

আধুনিক কবি আৰু ৰোমান্টিক কবিৰ কবিতাত ৰমণ্যাসিক ভাবধাৰাৰ বিশেষত্ব ❖ বৰ্ষা তামুলী ■ ৫৮

মগজুৰ জি-পি-এছ আৱিষ্কাৰক চিকিৎসা বিজ্ঞানৰ ন'বেলপ্ৰাপ্ত তিনিগৰাকী বিজ্ঞানী ❖ পূজা বৈৰাগী ■ ৬০

সংগ্ৰাম ঃ জীৱনৰ আন এটা নাম ইয়াৰ আঁৰতেই লুকাই থাকে সফলতা ❖ জুলু মুদৈ ■ ৬১

অনুশাসনহীনতা আধুনিক সমাজৰ ব্যাধি ❖ মানৱজ্যোতি বৰুৱা ■ ৬৩

নৈতিক আৰু আধ্যাত্মিকতাবাদৰ চৰ্চাই হ'ল নৱ-প্ৰজন্মই যুৱ উচ্ছৃংখলতাৰ পৰা হাত সৰাৰ একমাত্ৰ উপায় ❖ জাহ্নৱী বৰা ■ ৬৫

অন্ধবিশ্বাস আৰু অসমীয়া সমাজ ❖ নন্দিতা গোস্বামী ■ ৬৭

চিকাগো বক্তৃতা ❖ সংগ্ৰাহক -- মনোজ কুমাৰ বৰা ■ ৬৯

ৰাধা-কৃষ্ণৰ কিছু কথা ❖ ডিগৰী বৰঠাকুৰ ■ ৭১

আন্তৰ্জাতিক যোগ দিৱস আৰু ভাৰতৰ ভূমিকা ❖ ৰাজশ্ৰী বৰা ■ ৭৪

বৰ্তমানৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাত সজাগতা আৰু সামাজিক প্ৰমূল্যবোধ ❖ কবিতা তামুলী ফুকন ■ ৭৬

ভাৰতীয় শিক্ষাৰ আলোকত নাৰী ❖ ধৰিত্ৰী শৰ্মা ফুকন ■ ৮০

প্ৰবন্ধ

ত্যাগৰ প্ৰতিমূৰ্তি নাৰী ❖ নয়নি ডেকা ■ ৮২
সৃষ্টিদায়িনী নাৰী ❖ মনিষা কাশ্যপ ■ ৮৪
"নাৰী ধৰ্ষণ"... আৰু কিমান? ❖ পৰী নেওগ ■ ৮৬
সাম্প্ৰতিক অসমীয়া কবিতাৰ যাদুকৰ ঃ নীলিম কুমাৰ ❖ বিপাঞ্চী দাস শইকীয়া ■ ৮৮
স্বচ্ছ ভাৰত অভিযান আৰু বৰ্তমান সময়ত ইয়াৰ প্ৰাসংগিকতা ❖ নীলাঞ্জনা দাস ■ ৯০
পলুৰ বিষয়ে ❖ জিন্টু নেওগ ■ ৯৪
সংগীতৰ ৰাগিণীত ❖ ৰিয়া কুৰি ■ ৯৫
মহাবিদ্যালয় সঙ্গীতৰ এক অৱলোকন ❖ পাৰিজাত ফুকন ■ ৯৬
অসমৰ ফুটবলক গৌৰৱান্বিত কৰা জুবেল বে ❖ সাগৰিকা গগৈ ■ ৯৭

কবিতা

কিতাপ ❖ ঘনমোহন শৰ্মা ■ ১০১
সম্পৰ্ক ❖ অভিনন্দন বৰা ■ ১০১
নাস্তিক ❖ গীতাঞ্জলী বৰা ■ ১০২
স্বাধীনতা ❖ বাস্তৱ কুমাৰ বৰা ■ ১০২
মুখা ❖ বৰষা হাজৰিকা ■ ১০৩
চুপতি ❖ নিশিপ্ৰান্ত বৰা ■ ১০৪
ড° এ. পি. জে. আব্দুল কালামলৈ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি ❖ সৃষ্টিৰেখা বৰা ■ ১০৫
মৃত্যু ❖ পল্লৱ বণিয়া ■ ১০৫
এৰাসুঁতি ❖ নীলাঞ্জনা দাস ■ ১০৬
ভগবানৰ ঘৰৰ পৰা মালৈ চিঠি ❖ ৰিজুৱানা আখতাৰ ফাৰুকী ■ ১০৭
জ্যোতিৰ জেউতি বিচাৰি ❖ মানৱজ্যোতি বৰুৱা ■ ১০৮

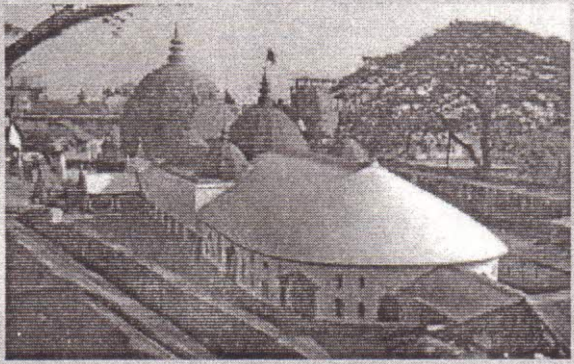

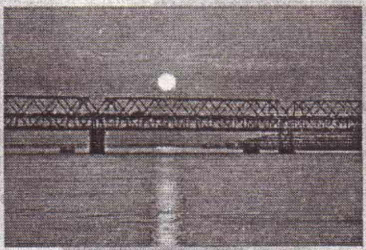

গল্প

গৃহ প্ৰৱেশ ❖ জিম্পী শইকীয়া ■ ১১১
এটি উপহাৰ ❖ জয়শ্ৰী মহন্ত ■ ১১৩
স্মৃতিৰ এখিলা পৃষ্ঠা ❖ বৰ্ষা তামুলী ■ ১১৭
ৰংগমঞ্চৰ মানুহ — স্বপ্নভংগ — ইত্যাদি ❖ শৰ্মিষ্ঠা কৌশিক ■ ১২০

ভ্ৰমণ কাহিনী

যাত্ৰা.. সমতলৰ পৰা পাহাৰীয়া পথেৰে ❖ কংকনা হাজৰিকা ■ ১২৩
টাৱাং ভ্ৰমণৰ অবিস্মৰণীয় অভিজ্ঞতা ❖ অনুপজ্যোতি দাস ■ ১২৬

বিবিধা

বন্ধুত্ব ❖ পল্লৱী বনিক ■ ১৩৩
ঔষধৰ নামত জনসাধাৰণক ৰাম-টাঙোন ❖ জোনামণি হাজৰিকা ■ ১৩৪

English Section

Poem

Mirror ❖ Mithu Saikia ■ ১৩৭
Small Blessings.... ❖ Rimpi Sahu ■ ১৩৭
So Far Away ❖ Mandeep Sharma ■ ১৩৮
Cherish Today ❖ Swagata Borah ■ ১৩৮
I want to be a Magician!! ❖ Adyam Kanta Sarmah ■ ১৩৯

Article

Yogic Determination to Repay Ṛshi Ṛna ❖ Dr. Ramala Sarma ■ ১৪০
Dr. A.P.J. Abdul Kalam ❖ Pallabi Banik ■ ১৪৩
Garbage Problem of India ❖ Bhalindar Singh ■ ১৪৪
'Over Population' The Burning Problem of India ❖ Chandana Sarmah ■ ১৪৫
Harbours and ports (A short Introduction) ❖ Nishi Pranta Borah ■ ১৪৬
A Process To Cure Diseases ❖ Rimlee Bora ■ ১৪৭
Child Labour is a Big Problem of India ❖ Rupshree Borah ■ ১৪৮
India's Claim for UNSC Permanent Membership ❖ Bipasha Goswami ■ ১৫০
The House of Traditional Assamese Ornaments ❖ Retanjali Bonia ■ ১৫১
Peer Pressure ❖ Polky Dutta ■ ১৫২
Forbidden Love ❖ Rubina Azad ■ ১৫৩

- বিভাগীয় সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন ❖ ১৫৫
- ছাত্ৰ একতা সভাৰ উপ-সভাপতি, সাধাৰণ সম্পাদক আৰু আলোচনী সম্পাদকৰ তালিকা ❖ ১৬৭
- মহাবিদ্যালয় চৌহদৰ কেইটিমান মনোৰম দৃশ্য ❖ ১৬৮

প্রবন্ধ

নৱভাৰতৰ স্বপ্নদ্ৰষ্টা
ড° এ. পি. জে. আব্দুল কালাম

পম্পী বৰা
স্নাতক তৃতীয় ষাণ্মাসিক, শিক্ষা বিভাগ

এযোৰ উজ্জ্বল তিৰবিৰাই থকা চকু, কঁপাল স্পৰ্শ কৰা ৰূপালী চুলি, মুখত মিকিকিয়া হাঁহিৰে সৰ্বদা সপ্ৰতিভ এজন ব্যক্তি, যিয়ে তেওঁ প্ৰাণ-প্ৰাচুৰ্য-শক্তি আৰু ইতিবাচক চিন্তাৰ গৰাকী হোৱাটোকে প্ৰতিপন্ন কৰে। সকলোৱেই বুজি পাইছে, কাৰ কথা ক'বলৈ লোৱা হৈছে। হয় এই ব্যক্তিজন আন কোনো নহয়, সদ্যপ্ৰয়াত দেশৰ একাদশ ৰাষ্ট্ৰপতি ড° এ. পি. জে. আব্দুল কালাম।

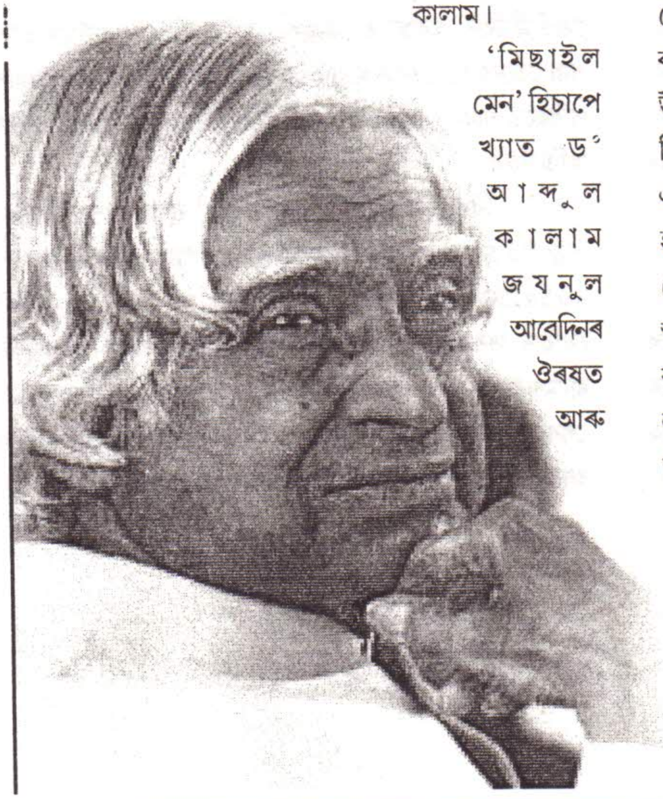

'মিছাইল মেন' হিচাপে খ্যাত ড° আব্দুল কালাম জয়নুল আবেদিনৰ ঔৰষত আৰু আছিয়াম্মাৰ গৰ্ভত ১৯৩১ চনৰ ১৫ অক্টোবৰত এটা তামিল মুছলিম সম্প্ৰদায়ৰ পৰিয়ালত জন্মগ্ৰহণ কৰিছিল দক্ষিণ ভাৰতৰ তামিলনাডু ৰাজ্যৰ ৰামনাথপুৰম জিলাৰ ৰামেশ্বৰমত। ড° কালামৰ সম্পূৰ্ণ নাম আছিল আবুল পাকিৰ জয়নুলাব্দীন আব্দুল কালাম।

ড° কালামে ১৯৫৪ চনত মাদ্ৰাজ বিশ্ববিদ্যালয় অধীনস্থ ছেইন্ট যোছেফছ কলেজৰ পৰা পদাৰ্থবিদ্যাত স্নাতক ডিগ্ৰী লাভ কৰে। মাদ্ৰাজ ইনষ্টিটিউট অৱ টেকন'ল'জিৰ পৰা ১৯৬০ চনত উত্তীৰ্ণ হৈ তেওঁ প্ৰতিৰক্ষা গৱেষণা আৰু উন্নয়ন সংস্থা (ডি আৰ ডি অ') ত যোগ দিয়ে আৰু তেতিয়াই ভাৰতীয় সেনাৰ বাবে এখন ক্ষুদ্ৰাকৃতিৰ হেলিকপ্টাৰৰ আৰ্হি তৈয়াৰ কৰাত কৃতকাৰ্য হয়। ড° কালামৰ সপোন আছিল বায়ুসেনা বাহিনীৰ বৈমানিক হোৱা, কিন্তু সেই সপোন তেওঁ দিঠকত পৰিণত কৰিব নোৱাৰিলে। অৱশ্যে কোনোদিনে প্ৰত্যাহ্বানৰ ওচৰত থমকি নোৰোৱা ড° কালামে জীৱনৰ ৭৪ বছৰত যুঁজাৰু ছুখই বায়ুবেগী বিমান চলাই ল'ৰালিৰ সপোন পূৰণ কৰিছিল। মাছমৰীয়াৰ পৰিয়ালত ডাঙৰ দীঘল হোৱা সত্বেও সৰুতে বৈমানিক হোৱাৰ সপোন তেওঁ এনেদৰে পূৰণ কৰিছিল।

বিজ্ঞানী প্ৰযুক্তিবিদ হিচাপে ড° কালামৰ সফলতা আছিল অন্যতম। ড° কালামে বিভিন্ন প্ৰতিষ্ঠানৰ সহযোগত জটিল প্ৰযুক্তি স্থানীয়ভাৱে নিৰ্মাণত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰিছিল। ১৯৬৫ চনত ড° কালামে স্বাধীনভাৱে ভাৰতৰ ৰকেট প্ৰকল্পৰ কাম হাতত লয়। ১৯৬৯ চনত তেওঁ ভাৰতীয় মহাকাশ গৱেষণা সংস্থা (ইছৰ') ৰ প্ৰথমটো স্থানীয়ভাৱে

নির্মিত কৃত্রিম উপগ্রহ প্রকল্পৰ সঞ্চালক নিযুক্ত হয়। ১৯৮০ চনত এই প্রকল্পৰ প্রত্যক্ষ ফলস্বৰূপে ভাৰতে মহাকাশলৈ 'ৰোহিনী' নামৰ কৃত্রিম উপগ্রহ এছ এল ভি-৩ ৰ জৰিয়তে সফল উৎক্ষেপণ সম্পন্ন কৰে।

তেওঁ জীৱিত অৱস্থাতে কৈছিল, তেওঁক যদি দেশবাসীয়ে ভাল পায় তেনেহ'লে তেওঁৰ মৃত্যুত দেশৰ অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠান বন্ধ দিয়াৰ পৰিৱৰ্তে এদিন বেছিকৈ কাম কৰিবলৈ। যাতে বন্ধৰ ফলত দেশৰ ক্ষতি নহয়।

◆◆◆

এছ.এল.ভি. অৰ্থাৎ উপগ্ৰহ উৎক্ষেপণ থান আছিল ড° কালামৰ এক মাইলৰ খুঁটিস্বৰূপ। তাৰ পূৰ্বে ১৯৬০ৰ দশকৰ মাজভাগত তেওঁ নাছা অৰ্থাৎ মাৰ্কিন মহাকাশ গৱেষণা সংস্থাৰ প্ৰকল্পসমূহ নিৰীক্ষণ কৰেগৈ আৰু ১৯৭০ৰ পৰা ১৯৯০ৰ দশকলৈ তেওঁ ভাৰতৰ আন কেইবাটাও কৃত্ৰিম উপগ্ৰহ প্ৰকল্পৰ সফল ৰূপায়ণৰ গুৰি ধৰে। উল্লেখ্য যে ১৯৯৮ ত পোখৰানত ভাৰতে সম্পাদন কৰা দ্বিতীয়টো পৰীক্ষামূলক পাৰমানৱিক পৰীক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ড° কালামেই প্ৰধান ভূমিকা পালন কৰে। এই পৰীক্ষাৰ জৰিয়তে ভাৰতে পাৰমানৱিক শক্তিৰ অধিকাৰী হয়। এছ.এল.ভি. নিৰ্মাণৰ পাছত ড° কালামে পৃথিৱী, ত্ৰিশূল, আকাশ, নাগ আৰু অগ্নি নামৰ এই পাঁচটা ক্ষেপণাস্ত্ৰ নিৰ্মাণৰ মূল ব্যক্তি আছিল। এনে সফলতাই তেওঁক নৱ প্ৰজন্মৰ বাবে মোহনীয় ব্যক্তিত পৰিণত কৰিছিল।

ড° আব্দুল কালাম আছিল এগৰাকী মানৱ দৰদী ৰাষ্ট্ৰপতি। তেওঁ মানৱতাকেই সদায় শীৰ্ষস্থানত ৰাখিছিল। 'ডিফেন্স ৰিছাৰ্চ এণ্ড ডেভেলপমেণ্ট অৰ্গেনাইজেছন' (ডি.আৰ.ডি.অ')ত কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰি থকাৰ সময়ৰে এক ঘটনা। নিৰাপত্তাৰ কথা চিন্তা কৰি ড° কালামৰ কাৰ্যালয়ৰ ওখ দেৱালৰ ওপৰত ভগা আইনাৰ টুকুৰা থিয়কৈ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছিল, কিন্তু ইয়াৰ দুৰ্ঘোৰ আপত্তি দৰ্শাই তেওঁ তাত ভগা আইনা দিবলৈ নিদিলে। সতীৰ্থসকলে ইয়াৰ কাৰণ কি বুলি সোধাত কাব্য সাধনাৰে জিৰণি লোৱা মহান বিজ্ঞানীগৰাকীয়ে বিনয়েৰে উত্তৰ দিছিল, 'থিয়কৈ জোঙা আইনাৰ টুকুৰা দিলে তাত চৰাই কেনেদৰে পৰিব। আমি মানুহবোৰেইতো চৰাইবোৰৰ বাবেও অকনি ঠাই উলিয়াই দিয়া উচিত।' সঁচাকৈ মিছাইল মানৱৰ উৰ্ধৰ 'মানৱ' ড° কালাম। ড° আব্দুল কালামৰ কাণলৈ বৈ পৰাকৈ সুকীয়া যত্নৰে ৰখা কেশবিন্যাস কেৱল ভাৰতবাসীৰেই নহয়, বিশ্ববাসীৰ বাবেও পৰিচিত, কিন্তু কিয় বাৰু ভাৰতবৰ্ষৰ দৰে এখন সমস্যাবহুল ৰাষ্ট্ৰৰ ৰাষ্ট্ৰপতি হৈ থকাৰ সময়তো নিজৰ কেশসজ্জাৰ প্ৰতি সতৰ্ক সচেতন আছিল প্ৰখ্যাত 'মিছাইল মেন' গৰাকী? কাৰণ জন্মৰে পৰা তেওঁৰ এখন কাণ সৰু আৰু চুটি আছিল। কাণখন ঢাকি ৰাখিবৰ বাবেই তেওঁ এনে কেশবিন্যাসৰ আশ্ৰয় লৈছিল।

ড° আব্দুল কালাম অকল বিজ্ঞানী বা প্ৰশাসনিক নেতাই নহয়, তেওঁ সাহিত্য সাধনাও কৰিছিল। তেওঁ 'উইংছ অৱ ফায়াৰ', 'ইগনাইটেড মাউণ্ড' আদি জীৱনীমূলক গ্ৰন্থৰ জৰিয়তে যুৱ সমাজক অনুপ্ৰাণিত কৰিব পৰা বাৰ্তা প্ৰেৰণ কৰিছিল। আনহাতে ইণ্ডিয়া ২০২০ঃ এ ভিজন ফৰ দ্য নিউ মিলেনিয়াম' শীৰ্ষক গ্ৰন্থ লিখি তেওঁ দেশক বিশ্বৰ ভিতৰতে জ্ঞানৰ অতিশক্তিলৈ ৰূপান্তৰিত কৰাৰ ৰূপৰেখা ব্যক্ত কৰে।

ড° আব্দুল কালাম এজন আশাবাদী মনৰ ব্যক্তি আছিল। তেওঁ মনত কোনো ধৰণৰ নিৰাশাক ল'বলৈ দিয়া নাছিল। তেওঁ এজন দূৰদৰ্শী ব্যক্তি আছিল। তাৰ প্ৰমাণ হিচাপে ক'ব পাৰি - তেওঁ জীৱিত অৱস্থাতে কৈছিল, তেওঁক যদি দেশবাসীয়ে ভাল পায় তেনেহ'লে তেওঁৰ মৃত্যুত দেশৰ অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠান বন্ধ দিয়াৰ পৰিৱৰ্তে এদিন বেছিকৈ কাম কৰিবলৈ। যাতে বন্ধৰ ফলত দেশৰ ক্ষতি নহয়।

বিৰল প্ৰতিভাধৰ প্ৰযুক্তিবিদ তথা দেশৰ প্ৰাক্তন ৰাষ্ট্ৰপতি ড° এ. পি. জে. আব্দুল কালামে প্ৰায় ৮৪ বছৰ বয়সত ২০১৫ চনৰ ২৭ জুলাইত সন্ধিয়া প্ৰায় ছয় বাজি ৪০ মিনিট যোৱাৰ পৰত শ্বিলঙত শেষ নিশ্বাস ত্যাগ কৰে। জন্মভূমি ৰামেশ্বৰমত নৱভাৰতৰ স্বপ্নদ্ৰষ্টা ড° এ. পি. জে. আব্দুল কালামৰ শেষকৃত্য সম্পন্ন কৰা হয়। এইগৰাকী মহান ব্যক্তিক দেশবাসীয়ে আকস্মিকভাৱে হেৰুওৱাটো দেশৰ বাবে এক বৃহৎ ক্ষতি। ■

বিশ্ব বন্দিত চিত্ৰশিল্পী ঃ পাব্‌ল' পিকাছ'

নূপুৰ শৰ্মা
স্নাতক তৃতীয় যাণ্মাসিক, ইংৰাজী বিভাগ

খ্ৰীষ্টীয় ১৮৮১ চনৰ ১৫ অক্টোবৰৰ মাজনিশা। স্পেইনৰ মালাগাত এটা অৰ্দ্ধমৃত শিশুৰ জন্ম হ'ল। দেউতাক ডন জ'ৰূই ব্লাস্ক' আৰু মাক মাৰিয়া পিকাছ' ল'পেজক শিশুটি মৃত বুলি জানিবলৈ দি সেইটো এখন টেবুলৰ ওপৰত এৰি থৈ জন্ম দিয়াবলৈ অহা ধাইগৰাকীয়ে প্ৰস্থান কৰিলে। সেই নিদাৰুণ ক্ষণটোৰ ভিতৰতে তাত উপস্থিত হ'ল শিশুটিৰ খুৰাক ডন ছ'লিভাড'ৰ আৰু মৃতপ্ৰায় শিশুটোৰ বাবে লগে লগে দৌৰিলে এজন ডাক্তৰ বিচাৰি। ডাক্তৰ আহিল। টেবুলখনৰ ওপৰত মৃতপ্ৰায় শিশুটিক পৰীক্ষা কৰিলে। জীয়াই থকাৰ কোনো লক্ষণেই নাই। তথাপি ডাক্তৰ হিচাপে যৎপৰোনাস্তি চেষ্টা চলালে। ইয়াৰ পিছত দুখত ভাগি পৰা মাক-দেউতাকক উৎসাহ হিচাপে ঈশ্বৰৰ ওপৰত ভাৰসা কৰিবলৈ কৈ ডাক্তৰ ওলাই গ'লগৈ। খুৰাক ডন ছ'লিভাড'ৰে এখন কাপোৰেৰে মেৰিয়াই শিশুটি মাকৰ বুকুত দিলে। ৰাতিপুৱাৰ সময়লৈ জন্মৰ চাৰি ঘণ্টাৰ পিছত প্ৰথমবাৰৰ বাবে কান্দি উঠিল শিশুটিয়ে।

পৃথিৱীৰ ৰূপ প্ৰত্যক্ষ কৰা আগতেই মুদ খাই যাব খোজা যিযুৰি চকু সেইদিনা পুনৰ মেল খাইছিল, সেইযুৰি চকুৰেই এদিন বিশ্ববাসীক দেখুৱাইছিল বিশ্বৰ এক মোহনীয় ৰূপ। সেই অৰ্দ্ধমৃত শিশুটি জীয়াই থাকি এদিন পৃথিৱীত সৃষ্টি কৰিছিল শিল্পকলাৰ নতুন বুৰঞ্জী। সেই শিশুটিয়েই আছিল বিশ্ব বিখ্যাত চিত্ৰশিল্পী পাব্‌ল' ৰূই পিকাছ'। পাব্‌ল'ৰ দেউতাক সুকুমাৰ কলাৰ অধ্যাপক হোৱাৰ লগতে স্থানীয় সংগ্ৰহালয়টোৰ কিউৰেটৰ আছিল। পাব্‌ল'ই স্বাভাৱিকতেই তেওঁৰ দেউতাকৰ পৰা চিত্ৰাংকন আৰু সুকুমাৰ কলাৰ সূক্ষ্ম জ্ঞান লাভ কৰিছিল। শিশু অৱস্থাত পাব্‌ল'ই কাগজত পেঞ্চিলেৰে আঁক-বাঁক কৰি নিজৰ মনৰ ভাব প্ৰকাশ কৰিব পাৰিছিল। সেই বয়সতে তেওঁ ঘণ্টাৰ পিছত ঘণ্টা ধৰি ছবি আঁকি যোৱাত কাগজবোৰ দ'ম বান্ধিছিল। মাক-দেউতাকৰ লগত সাগৰৰ পাৰত ফুৰিবলৈ যোৱাৰ সময়তো বালিৰ ওপৰত আঙুলিৰে কেৱল ছবিকে আঁকিছিল। ছবি অঁকাৰ বাহিৰে শিশুসকলে কৰা অন্য খেল-ধেমালিৰ প্ৰতি তেওঁৰ কোনো আগ্ৰহ নাছিল। এনেকৈয়ে চৈধ্য বছৰ বয়সত ভৰি দিওঁতেই কিশোৰ পিকাছ'ই এজন প্ৰথম শ্ৰেণীৰ চিত্ৰকৰ হিচাপে খ্যাতি লাভ কৰিছিল।

পৰৱৰ্তী সময়ত পিকাছ'ৰে খ্ৰীষ্টীয় ১৯৩৭ চনৰ পেৰিছ 'ৱৰ্ল্ড ফেয়াৰ'ৰ স্পেনীয় পেভিলিয়নত প্ৰতীকি ৰূপসমূহৰ আধাৰত অংকন কৰে তেওঁৰ বিশ্ব বিখ্যাত 'মিউৰেল' গেৰ্নিকা'। এই চিত্ৰত সেই সময়ৰ স্পেইনত চলি থকা গৃহ-যুদ্ধৰ ফলত স্পেনীয় জনসাধাৰণৰ দুখ-দুৰ্দশা, শুভ শক্তিৰ ওপৰত দুষ্ট শক্তিৰ নিৰ্যাতন, এটা মুমূৰ্ষু ঘোঁৰাৰ বিৰুদ্ধে এটা ষাঁড়ৰ আসুৰিক বিজয় চিত্ৰায়িত হৈছিল।

পাব্‌ল'ৰ চৈধ্য বছৰমান সময়ত দেউতাক ডন জ'ৰূৰ আৰ্থিক অৱস্থা অতি শোচনীয় হৈ পৰে। ইয়াৰ পিছত পৰিয়ালটোৱে সুদীৰ্ঘ তিনিবছৰ কাল দৈন্যৰ মাজেৰে স্পেইনৰ ভিন ভিন ঠাইত কটাবলগীয়া হয়। তেওঁলোকৰ

এই কষ্টৰ অন্ত পৰে ডন জ'ৰ্দ্ধৰ খ্ৰীষ্টীয় ১৮৯৪ চনত 'বাৰ্চিলোনা স্কুল অব ফাইন আৰ্টছ'ত শিক্ষক হিচাপে যোগ দিয়াৰ পিছতহে। বাৰ্চিলোনালৈ অহাৰ পিছত পিকাছ'ৰে মন-প্ৰাণ ঢালি ছবি আঁকিবলৈ লয়। এই প্ৰাৰম্ভিক কালছোৱাত পাব্‌ল' অতিকৈ প্ৰভাৱিত হৈছিল ভিনচেণ্ট ভ্যান ঘঘ, ড'মিয়েৰ আৰু ল'ট্ৰিৰ কেতবোৰ পুনঃ চিত্ৰিত ছবিৰ দ্বাৰা। খ্ৰীষ্টীয় ১৮৯৭ চনত বাৰ্চিলোনা চহৰৰ আৰ্ট গেলেৰীত যোল বছৰীয়া পিকাছ'ৰ কিছুমান ছবিৰ এখন প্ৰদৰ্শনী অনুষ্ঠিত হয়। ইয়াৰ লগে লগে পাব্‌ল'ই মাদ্ৰিদৰ 'ৰয়েল একাডেমী অব ছান ফ্ৰাৰ্ণেণ্ড'ৰ প্ৰৱেশাধিকাৰ লাভ কৰে। এই প্ৰতিষ্ঠানটোত সোমোৱাৰ দিনাই তেওঁৰ চিত্ৰাংকন প্ৰতিভাই একাডেমীৰ অধ্যাপকসকলক বিস্ময়াভিভূত কৰে। ইমান কম বয়সতে পাব্‌ল' এনে নিপুণ হাতৰ অধিকাৰী হোৱাটোৱেই তেওঁলোকৰ বিস্ময়ৰ প্ৰধান কাৰণ আছিল। এই একাডেমীত দুবছৰ কটাই পাব্‌ল' বাৰ্চিলোনালৈ ঘূৰি যায়। তাৰ পৰৱৰ্তী পাঁচ বছৰৰ ভিতৰত তেওঁ অঁকা ছবিসমূহে জন্ম দিয়ে এক অভূতপূৰ্ব নতুন চিত্ৰশৈলীৰ। তেওঁৰ এই সময়ছোৱাৰ ছবিবোৰৰ মূল বিষয়বস্তু আছিল ভিক্ষাৰীৰ দল আৰু চাৰ্কাচৰ লোকসকল।

ইমান কম বয়সতে পাব্‌ল' এনে নিপুণ হাতৰ অধিকাৰী হোৱাটোৱেই তেওঁলোকৰ বিস্ময়ৰ প্ৰধান কাৰণ আছিল। এই একাডেমীত দুবছৰ কটাই পাব্‌ল' বাৰ্চিলোনালৈ ঘূৰি যায়। তাৰ পৰৱৰ্তী পাঁচ বছৰৰ ভিতৰত তেওঁ অঁকা ছবিসমূহে জন্ম দিয়ে এক অভূতপূৰ্ব নতুন চিত্ৰশৈলীৰ।

খ্ৰীষ্টীয় ১৯০৪ চনৰ পৰা পাব্‌ল' পেৰিছ চহৰত নিগাজকৈ থাকিবলৈ লয়। ১৯১২ খ্ৰীষ্টাব্দত লণ্ডন চহৰৰ ষ্টেফৰ্ড গেলেৰীত প্ৰদৰ্শিত হয় পিকাছ'ৰ চিত্ৰসমূহৰ আন এক গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰদৰ্শনী। এই প্ৰদৰ্শনীৰ পাছতে তেওঁ লাভ কৰে আন্তৰ্জাতিক খ্যাতি। ১৯১৮ চনত পাব্‌ল'ৰে বেলে নৃত্যশিল্পী অল্‌গা ককলভাক বিয়া কৰায়।

পিকাছ'ৰ অতুলনীয় শিল্প প্ৰতিভাৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্য হ'ল আধুনিক সুকুমাৰ কলাৰ সকলো বিভাগতে অৰ্জন কৰা তেওঁৰ বিচক্ষণতা। তেখেত আছিল কুৰি শতিকাৰ সৰ্বাত্মক বিপ্লৱী চিত্ৰকৰ। ইউৰোপীয় চিত্ৰকলাৰ মঞ্চলৈ পাব্‌ল' পিকাছ'ৰ আগমন ঘটাৰ আগলৈকে ইউৰোপীয় চিত্ৰশৈলীৰ পৰম্পৰাগত ভেটি আছিল ৰেণেঁছা যুগৰ মহান ইটালীয় শিল্পী মাইকেল এঞ্জেল', ৰাফেল আৰু লিঅ'নাৰ্ড ডা ভিঞ্চি। ভিঞ্চিয়ে ধম্যযুগীয়া দ্বি-মাত্ৰক ৰূপ ভাঙি তাৰ ঠাইত সৃষ্টি কৰিছিল ত্ৰি-মাত্ৰিক ৰূপৰ আৰ্হি। কিন্তু পিকাছ'ৰে ১৯০৪ চনত বাৰ্চিলোনাত থকা কালতে অংকণ কৰা এখনি চিত্ৰই ভৱিষ্যতৰ বাবে নিৰ্মাণ কৰে এক নতুন বৈপ্লৱিক ধাৰা। পিকাছ'য়ে অনা এই পৰিৱৰ্তন হ'ল 'ৰিয়েলিজম'ৰ ঠাইত 'কিউবিজম্‌' প্ৰতিভাৰ সৃষ্টি।

দ্বিতীয় মহাযুদ্ধ শেষ হোৱাৰ আগে আগে পিকাছ'ৰে ফৰাচী কমিউনিষ্ট দলত যোগদান কৰে। এই যোগদান সম্পৰ্কে তেওঁৰ মন্তব্য আছিল— 'এনেধৰণৰ পাৰ্টিৰ লগত ঘনিষ্ঠতা মোৰ সমগ্ৰ জীৱনৰ স্বাভাৱিক ক্ৰমৰ পৰিণতি। নিজৰ বুলিবলৈ এখন দেশ ঘূৰাই পোৱাৰ কাৰণে কিমান যে উদ্বিগ্ন হৈ আছিলো! মই সদায়েই নিবাসিত আছিলো! কিন্তু এতিয়া মোৰ সেই জীৱনৰ অন্ত পৰিল। স্পেইনে মোক আকৌ কেতিয়াবা এদিন নমতালৈকে ফৰাচী কমিউনিষ্ট পাৰ্টিয়ে মোক আঁকোৱালি ল'লে।'

ইয়াৰ পিছত পিকাছ'ৰে ১৯৪৮, ১৯৪৯ আৰু ১৯৫০ খ্ৰীষ্টাব্দত ক্ৰমে ৰকৰ্ল, পেৰিছ আৰু শ্ব'ফিল্ডত কমিউনিষ্ট পাৰ্টিৰ দ্বাৰা আয়োজিত বিশ্বশান্তি কংগ্ৰেছত যোগদান কৰে। ইয়াৰ ভিতৰত পেৰিছত অনুষ্ঠিত দ্বিতীয়খন বিশ্বশান্তি কংগ্ৰেছৰ বাবে পিকাছ'ৰে অংকন কৰে সেই সময়ৰ পৰাই সৰ্বজন সমাদৃত তেওঁৰ বিখ্যাত 'পিচ' প'ষ্টাৰখনি। ইয়াত শান্তিৰ প্ৰতীক হিচাপে চিহ্নিত কৰা হৈছিল এটি বগা কপৌ চৰাইক। তেতিয়াৰ পৰা ইয়াক সকলো দেশেই শান্তিৰ প্ৰতীক হিচাপে গ্ৰহণ কৰিছে।

খ্ৰীষ্টীয় ১৯৫৪ চনত তেওঁ জেকেলিন ৰক্‌ নামৰ এগৰাকী অপৰূপা সুন্দৰীক দ্বিতীয়বাৰৰ বাবে বিয়া কৰায়। তেওঁ এই সুন্দৰী পত্নীৰ যিবোৰ চিত্ৰ অংকণ কৰিছে, সেই সকলোবোৰ চিত্ৰই পৰৱৰ্তী সময়ত প্ৰচুৰ সমাদৰ লাভ কৰিছে।১৯৬৮ চনত, পাব্‌ল' পিকাছ'ৰ বয়স যেতিয়া ৮৭ বছৰ, তেতিয়াও তেওঁ সমগ্ৰ বিশ্বক চমকিত কৰি মাত্ৰ সাত মাহ সময়ৰ ভিতৰতে নিৰ্মাণ কৰিলে ৩৭৪খন 'এনগ্ৰেভিং'। জীৱিত কালতে পিকাছ'ৰে অকাঁ একোখনকৈ ছবিৰ দাম পঞ্চাশৰ পৰা আশী লাখ টকালৈকে উঠিছিলগৈ। বিৰানবৈ বছৰ ধৰি অগণন জনতাৰ আদৰ লাভ কৰা এইজনা মহান বিপ্লৱী শিল্পীৰ দেহাৱসান ঘটিছিল ১৯৭৩ খ্ৰীষ্টাব্দত। ■

অসম-গৌৰৱ মঘাই ওজা

উপাসনা দাস
প্ৰথম ষাণ্মাসিক, অসমীয়া বিভাগ

এহেজাৰ বছৰৰ এশগৰাকী বিশেষ অসমীয়াৰ ভিতৰত অন্যতম মঘাই ওজা। অসমীয়া সমাজৰ এটি মূল্যৱান সম্পদ মঘাই ওজা। 'ঢোল আৰু ঢোলৰ মাৰি যাৰ আছিল অন্তৰংগ লগৰী', 'তেওঁৰতো বৌদ্ধিক পাৰদৰ্শিতা নাছিল— নাছিল বৌদ্ধিক শ্ৰেষ্ঠতা অথচ তেওঁৰ শিল্পী মানসে উপলব্ধিৰ গভীৰ সাগৰত নাও মেলি দিছিল।' শিল্পীৰ বিশাল অৰ্থই তেওঁৰ সৰল প্ৰকাশভঙ্গীত মূৰ্ত হৈ উঠিছিল। গণ-জীৱনৰ ঢৌ চুই গৈছিল তেওঁৰ আবেদনময়ী শিল্পী-প্ৰতিভাই। ঢোলৰ শব্দত ঝংকৃত হৈছিল মুক্ত প্ৰতিবাদ, কলুষিত সমাজৰ প্ৰতি ব্যংগ-তাচ্ছিল্য। অসমীয়া লোক-সংস্কৃতিৰ অন্যতম বাদ্য 'ঢোল'ৰ যাদুকৰ মঘাই ওজা আছিল প্ৰকৃত অৰ্থত গণশিল্পী।

গণশিল্পী মঘাই ওজাৰ জন্ম ১৯১৬ চনত (১৫ মাঘ)ত। যোৰহাট জিলাৰ অন্তৰ্গত হাতীগড় মৌজাৰ নাওশলীয়া গাঁৱত জন্ম লাভ কৰা মঘাইৰ পিতাৰ নাম বোপাৰাম বৰুৱা আৰু মাতৃ ৰূপতী বৰুৱা। মঘাইৰ পাঁচ বছৰ হওঁতেই পিতাকৰ মৃত্যু হোৱাত সংসাৰত নানা আহুকালে দেখা দিয়ে যদিও প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ শিক্ষা শেষ কৰিলে। বিধৱা মাতৃক সংসাৰ চলোৱাত সহায় কৰিবৰ বাবে মঘাই এইবাৰ চেনিজান বাগিচাত দিন হাজিৰা কৰা মানুহ হিচাপে সোমায়গৈ। মিস্ত্ৰীৰ যোগালী কামত নিয়োজিত হয়। কিন্তু সেই কামত বেছি দিন মন বহুৱাব নোৱাৰি জীৱিকা-নিৰ্বাহৰ আন উপায় বিচৰাৰ লগতে ডিম্বেশ্বৰ গগৈ নামৰ এজন ঢুলীয়াৰ ওচৰত ঢোলবাদনৰ শিক্ষা আৰম্ভ কৰিবলৈ ধৰে। বাল্য কালৰ পৰাই গীত-বাদ্যৰ প্ৰতি অসম্ভৱ ৰাপ থকা মঘাই ঢোলবাদনত ইমান পাৰ্গত হৈ পৰিল যে কম দিনৰ ভিতৰতেই তেওঁ ঢোলৰ ছেৱে সকলোৰে মন মুহিবলৈ ধৰে। লাহে লাহে মঘাই ঢোলৰ ওজাস্বৰূপে প্ৰসিদ্ধি পালে। ঢোলবাদনৰ কথা চাৰিওফালে বিয়পি

পৰিল। ঢোলবাদনৰ বাবে তেওঁক সকলোৱে নিমন্ত্ৰণ কৰিবলৈ লৈছিল।

সেই সময়তে ওজাই লিখিছে— 'ষোল্ল বছৰৰ পৰাই মই শিল্পী জীৱনলৈ মন মেলিলো। মোক কোনেও তাত বাধা দিয়া নাছিল। প্ৰথমতে মই নিমন্ত্ৰণ পাইছিলো তেজপুৰত। চন ১৯৩১। তাৰ ওচৰৰে গকুল বৰুৱা নামে এজন খেতিয়কে মোক বৰ অনুপ্ৰেৰণা দিছিল। তেখেতেই তেজপুৰলৈ লৈ গৈছিল। তাত শ্ৰদ্ধেয় হেমাংগ বিশ্বাসদেৱে মোক লগ ধৰি কথা-বাৰ্তা পাতে আৰু সহায়-সহানুভূতি আগবঢ়াই মোক ৰাইজৰ চকুৰ আগত ওলাবলৈ উদ্‌গনি দিয়ে।' বিভিন-ধৰণৰ সভা-সমিতি, সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠান, স্কুল-কলেজ, বিয়া-সবাহ আদিত ঢোল বজাবলৈ লোৱা মঘাই বৰুৱাৰ নাম সকলোৱে মঘাই ওজা হিচাপেহে জানিলে।

বিষ্ণু ৰাভা, জ্যোতিপ্ৰসাদ, ফণী শৰ্মা, চন্দ্ৰধৰ গোস্বামী আদি খ্যাতনামা শিল্পীসকলৰ সান্নিধ্যলৈ অহাৰ সুযোগ পালে মঘাই ওজাই। অসমৰ ইমূৰৰ পৰা সিমূৰলৈ এনে কোনো বিখ্যাত অনুষ্ঠান বাদ নপৰা হ'ল। মাথোঁ এটাই নহয় কেইবাটাও ঢোল একেলগে বজাব পাৰে মঘাই ওজাই। মাথোঁ ঢোল বজাই এজন শিল্পীয়ে তেতিয়াৰ দিনত কিমাননো উপাৰ্জন কৰিব পাৰে? সেইবাবেই মঘাই ওজাই চৰম দৰিদ্ৰতাৰ মাজত জীৱন-যাপন কৰিবলৈ বাধ্য হৈছিল তথাপি ঢোল বজোৱাৰ বাহিৰে আন জীৱিকা সন্ধান কৰা নাছিল। অৱশ্যে উপায় নাপালে মাজে মাজে দিন হাজিৰাও কৰিছিল।

১৬ বছৰ বয়সতে মঘাই ওজাই তেজপুৰত লগ পাইছিল হেমাংগ বিশ্বাসক। বিশ্বাসৰ প্ৰেৰণাই ওজাৰ অন্তৰত নিভৃততম কোণত ঘৰ বান্ধি আছিল কিন্তু যোগাযোগ হেৰাই গৈছিল হেমাংগ বিশ্বাসৰ সৈতে।

গুৱাহাটীৰ লতাশিলত অনুষ্ঠিত বিহু সন্মিলনলৈ ঢোলবাদনৰ বাবে আহিছিল মঘাই ওজা। হেমাংগ বিশ্বাসক পুনৰ গৈ তাতেই লগ পালে। ১৯৫৪ চনতেই কলিকতাৰ ওৱেলিংটন স্কোৱাৰত অনুষ্ঠিত ভাৰতীয় গণনাট্য সংঘৰ অনুষ্ঠানত হেমাংগ বিশ্বাসক নেতৃত্ব দিয়াৰ সুযোগ পাইছিল মঘাই ওজা আৰু ভূপেন হাজৰিকাই। তাৰপিছৰ বছৰত গুৱাহাটীত অনুষ্ঠিত অসম গণ নাট্য সংঘৰ অধিৱেশনত আৰু ১৯৫৭ চনত মাদ্ৰাজত অনুষ্ঠিত ইণ্ডিয়ান ফাইন আৰ্টচ্‌ এণ্ড ক্ৰ'চাইটিৰ জয়ন্তী অনুষ্ঠানত ঢোলবাদন কৰি বলৰাজ চাহানী আৰু অমৰ শ্বেখ আদি শিল্পীৰ ভূয়সী প্ৰসংশা লাভ কৰাৰ লগতে সৰ্বভাৰতীয় স্বীকৃতিয়ো লাভ কৰে মঘাই ওজাই।

মাথোঁ ঢোল বজোৱাতে সীমাবদ্ধ নাছিল মঘাই ওজাৰ সাংস্কৃতিক পৰিক্ৰমা। মঞ্চ নাটক, অনাতাঁৰ নাটক আৰু কথাছবি জগততো তেওঁৰ ঢোলৰ ছেৱে অভূতপূৰ্বভাৱে ঝংকিত হৈছিল। সংগীতৰ ক্ষেত্ৰত মঘাই ওজাৰ জড়িত ছবিকেইখন হ'ল— পিয়লি ফুকন, ৰঙা পুলিচ, প্ৰতিধ্বনি (অসমীয়া), তৃষ্ণ (হিন্দী), আৰু মাহুত বন্ধুৱে (বাংলা)। গ্ৰামফোন ৰেকৰ্ড কৰা 'খৰা শিয়ালৰ বিয়া', 'ভাৰতৰ স্বাধীনতা' আদিৰ সংগীতৰ লগতো ওজা জড়িত আছিল।

শেষ বয়সত মঘাই ওজাক আনুমানিক ১৯৬৯ চনৰ পৰাই দুৰাৰোগ্য কেন্সাৰ বেমাৰে আক্ৰান্ত কৰিছিল। কোনেও তেওঁৰ এই ৰোগৰ বিষয়ে জানিব পৰা নাছিল যদিও পলমকৈ তেওঁ সভাপতিত্ব কৰা অসম গণ নাট্য সংঘই ওজাক ডিব্ৰুগড় মেডিকেল কলেজত ভৰ্তি কৰায়। ১৯৭৮ চনৰ ১৫ মাৰ্চত হাতীগড় নৌজাৰ নিজা গৃহত পত্নী ৰোহিনী বৰুৱা আৰু তিনি পুত্ৰ লগতে চাৰিগৰাকী কন্যা সন্তানক এৰি মঘাই ওজাই চিৰদিনৰ বাবে বিদায় মাগিলে। তেওঁৰ ব্যক্তিত্ব, তেওঁৰ সৰলতা, তেওঁৰ বিদ্ৰোহ আৰু তেওঁৰ সাংস্কৃতিক অৱদানৰ বাবেই মঘাই ওজা আমাৰ মাজত জীয়াই আছে। সেইবাবেই হেমাংগ বিশ্বাসেও দিছিল অবিস্মৰণীয় স্বীকৃতি— 'গণ নাট্যৰ সংগঠক হিচাপে লৌকিক প্ৰতিভা বিচাৰি ফুৰিছো অনেক, মঘাইৰ লেখিয়া কৃষকৰ গৰ্ব আৰু অভিমানলৈ এনে দুৰ্বাৰ প্ৰাণৱন্ত অথচ বুদ্ধিদীপ্ত মাটিৰ শিল্পী আৰু পোৱা নাই।' ■

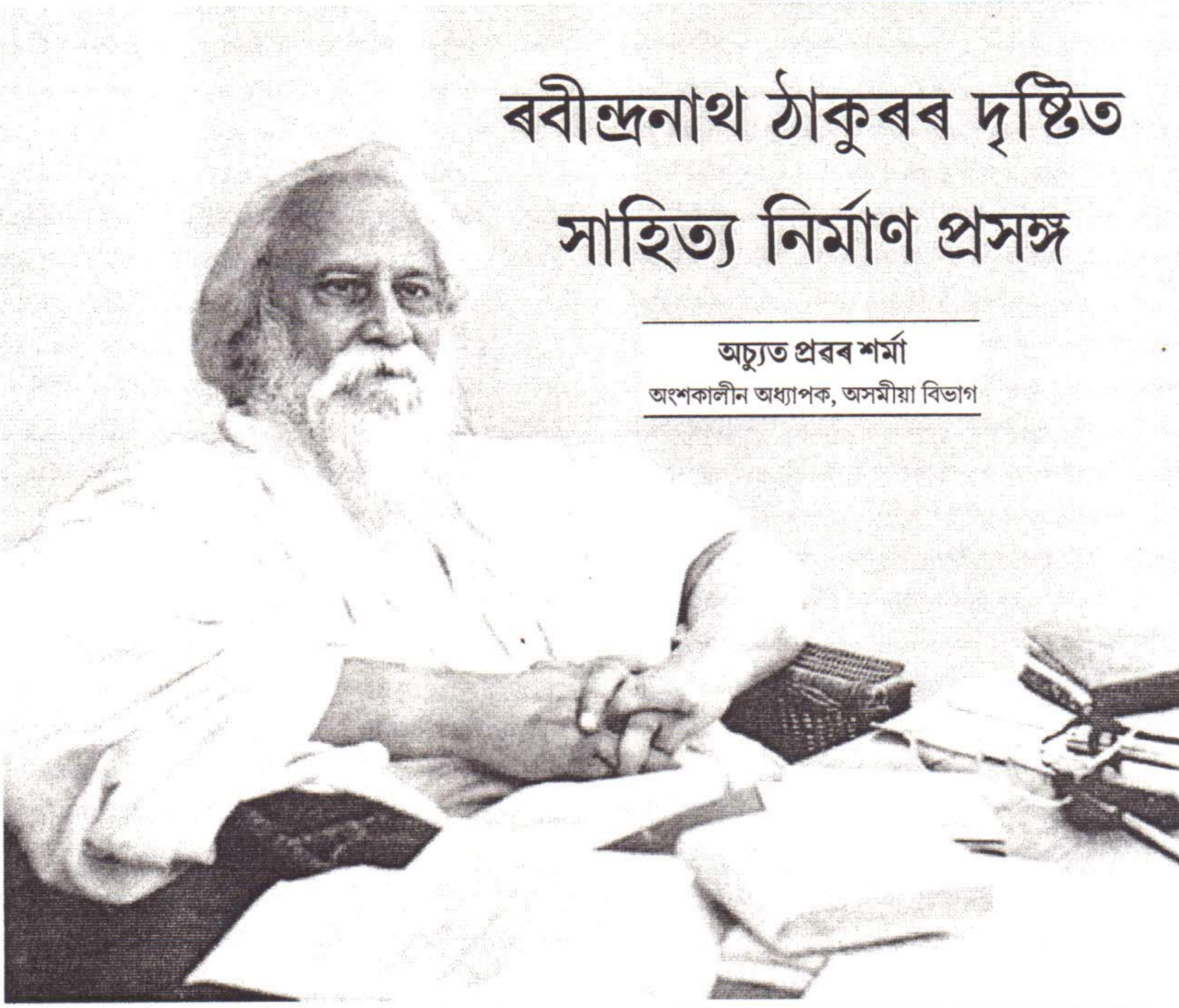

ৰবীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰৰ দৃষ্টিত সাহিত্য নিৰ্মাণ প্ৰসঙ্গ

অচ্যুত প্ৰৱৰ শৰ্মা
অংশকালীন অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ

বাংলা ভাষা-সাহিত্যৰ কাণ্ডাৰীস্বৰূপ ৰবীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰদেৱৰ প্ৰবন্ধৰাশিত এনেকুৱা বিশেষ বিষয় নাই যি বাদ পৰি গৈছে— তেওঁ সেইখিনিৰে ভাষাতত্ত্ব আৰু সাহিত্য বিষয়ক প্ৰবন্ধ ৰচনাৰ যি মূল্য দি গ'ল, সেয়া পাবলৈ টান। ৰবীন্দ্ৰনাথক কেৱল সাহিত্যৰ স্ৰষ্টা বুলিব নোৱাৰি— তেওঁ জগতৰ এজন অন্যতম শ্ৰেষ্ঠ সাহিত্যিক। সেই গুণেই তেওঁৰ ভাষাতত্ত্ব আৰু সাহিত্য বিষয়ক মতবাদ কেৱলমাত্ৰ বাংলা সাহিত্যৰে নহয়— বিশ্ব সাহিত্যৰো সম্পদ। যিহওক, সাহিত্য সম্পৰ্কীয় প্ৰবন্ধসমূহত ৰবীন্দ্ৰনাথে সাহিত্য-কলাৰ অনেক উৎস অনুসন্ধান কৰি যি সমিধান দিছে সেই বিষয়ে এই আলোচনাত সংক্ষিপ্তভাৱে আলোচনা কৰিব বিচৰা হৈছে।

প্ৰসঙ্গতঃ সাহিত্যৰ সমলৰ দিশত ৰবীন্দ্ৰনাথৰ অনেক অনুসন্ধান আছিল আৰু এনে অনুসন্ধানৰ জৰিয়তে তেওঁ এই সিদ্ধান্তত উপনীত হৈছে যে মানুহৰ সন্মুখত দুখন জগতৰ অস্তিত্ব বৰ্তমান। এখন বাহিৰৰ বিশ্ব জগত আৰু আনখন মানুহৰ নিজৰেই সৃষ্টি অৰ্থাৎ অন্তৰৰ জগৎ। তেওঁৰ মতে সাহিত্যই আমাৰ খোৱা-লোৱাৰ ব্যৱস্থা নকৰে, সাহিত্যই মানুহৰ মাজত ভাত-কাপোৰ যোগান নধৰে, কিন্তু সাহিত্যই আনে চিৰস্থায়িত্ব। তেওঁৰ মতে, ভাবৰ সঞ্চয় কৰা, উদ্ৰেক কৰা সাহিত্যৰ কাম। সাহিত্যই আমাৰ হৃদয়ৰ লগত প্ৰীতিৰ সম্বন্ধ স্থাপনত সহায় কৰে কিন্তু আমাৰ বুদ্ধি-বৃত্তিক চাৰিতাৰ্থ নকৰে। বিজ্ঞান-দৰ্শন-ইতিহাস জ্ঞানবৃদ্ধিৰ সহায়ক; ব্যৱহাৰিক জীৱনত ইয়াৰ প্ৰয়োজন অৱশ্যেই স্বীকাৰ্য। কিন্তু সাহিত্য থাকে আমাৰ স্থুল প্ৰয়োজনৰ বাহিৰত। দেশে দেশে, যুগে যুগে শিল্প-সাহিত্য ৰচনাত মানুহৰ চেষ্টা যে অবিৰাম গতিত অব্যাহত, তাৰ মূলতে সিদ্ধিৰ কোনো তাগিদাৰ প্ৰয়োজন নাই, আছে মানুহৰ হৃদয়ত অমৰত্ব লাভৰ প্ৰেৰণা। "যাহা চিৰকালীন মানুষেৰ হৃদয়ে অমৰ হইতে চেষ্টা কৰে সাধাৰণত তাহা আমাদেৰ ক্ষণকালীন প্ৰয়োজন ও চেষ্টা হইতে নানা প্ৰকাৰেৰ পাৰ্থক্য অৱলম্বন কৰে।" (সাহিত্যেৰ সামগ্ৰী)

সাহিত্য জ্ঞানৰ কথা নহয়, ভাবৰ কথা। জ্ঞানৰ কথাৰ লগত ভাবৰ কথাৰ

প্ৰভেদ দুৰ্লংঘ্য। জ্ঞানৰ কথা এবাৰ জানিলেই তাৰ প্ৰতি আমাৰ আৰু কোনো ঔৎসুক্য নাথাকে। কিন্তু হৃদয়ৰ ভাব কোনোদিনে পুৰণি হৈ নাযায়। তাৰ প্ৰকাশে আমাৰ বিস্ময়বোধক চিৰজাগ্ৰত কৰি ৰাখে। সাহিত্য ভাবৰ বিষয় বাবেই মানুহৰ বাবে ই চিৰ উজ্জ্বল আৰু নবীন। জ্ঞানৰ বিষয়ক অন্য ভাষালৈ ৰূপান্তৰ হয়, ভাবান্তৰ হয়, কিন্তু সাহিত্যই যি ৰূপ আশ্ৰয় কৰে সেয়া বিচ্ছিন্ন কৰিব নোৱাৰি। আচলতে, সাহিত্যত ভাবৰ লগতে ভাব প্ৰকাশৰ কলা-কৌশলো যুক্ত থাকে। সেইবাবেই এজনৰ ৰচনা আন এজনৰ লগত নিমিলে। কলা-নৈপুণ্যৰে এই ভাবক সৰ্বসাধাৰণৰ আনন্দৰ সামগ্ৰী কৰি তোলাই লেখকৰ কীৰ্তি। শিল্প-সাহিত্যৰ সাৰ্বজনীনতাৰ লগত জ্ঞানৰ বিষয়ৰ সাৰ্বজনীনতাৰ কোনো মিল নাই। প্ৰকৃতি তথা জীৱন সম্বন্ধীয় ভাব বিষয়বস্তু ব্যক্তি স্বভাৱবৰ্জিত হৈ বিজ্ঞান ইতিহাস আদিত প্ৰচাৰিত। কিন্তু শিল্প বা সাহিত্যত ভাব বা বিষয়ৰে সংযুক্ত হয় কবি-শিল্পীৰ কল্পনা আৰু অনুভূতিৰ ৰং। ৰবীন্দ্ৰনাথৰ ভাষাত— 'অতএব দেখিতেছি, ভাবকে নিজের করিয়া সকলের করা ইহাই সাহিত্য, ইহাই ললিতকলা।'

ৰবীন্দ্ৰনাথে সাহিত্যস্ৰষ্টাক ভাৰতীয় আলংকাৰিকসকলৰ মত জগতস্ৰষ্টাৰ লগত তুলনা কৰিছে। লিখিছে, 'ভগবানের সৃষ্টির প্ৰতিঘাতে আমাদের অন্তরের মধ্যে সেই যে সৃষ্টির আবেগ, সাহিত্য তাহারই বিকাশ।' বহিৰ্জগতখন যিমান ভাল-বেয়া তথা অপূৰ্ণতাৰ প্ৰকাশ, তেনেকৈয়ে সাহিত্যিকৰ বাণীও দেশে দেশে প্ৰকাশিত কৰাৰ চেষ্টা কৰে। বহিৰ্জগতত ঈশ্বৰৰ প্ৰকাশ কামনা ব্যক্ত আৰু সাহিত্যত ব্যক্ত সাহিত্যিকৰ অন্তৰৰ প্ৰকাশ-বাসনা— এইদৰে সাদৃশ্যসূত্ৰ সন্ধান কৰি ৰবীন্দ্ৰনাথে ক'লে 'সাহিত্য দৈববাণী'। লগতে তেওঁ আৰু দুটি তাৎপৰ্যপূৰ্ণ কথা ক'লে— সাহিত্য 'ব্যক্তিবিশেষৰ নহে', সাহিত্য 'দৈববাণী'। সাহিত্য দৈববাণী কেনেকৈ হ'ল? "সাহিত্য সাৰ্বজনীন বলেই যদি ৰবীন্দ্ৰনাথ সাহিত্যিকে 'দৈববাণী' বলেন তাহলে অবশ্যে আপত্তি থাকে না। নতুবা 'দৈববাণী' যে অৰ্থে অলৌকিক, সাহিত্য কখনই 'দৈববাণী' নয় সেই অৰ্থে; তবে 'দৈববাণী' যেমন লোকপ্ৰসিদ্ধি অনুসাৰে 'অপৰিবৰ্তনীয়', কাব্য-সাহিত্যৰও তেমনি অনুবাদ বা অন্য কোনভাবে ৰূপান্তৰ চলে না। ৰূপান্তৰিত কাব্যে মূলের অস্তিত্ব থাকে না, তা নতুন সৃষ্টি হয়ে উঠে। এমন কি সযত্ন প্ৰয়াসে যে ভাষায় সাহিত্যেৰ জন্ম হয়েছে সেই ভাষাৰ বিন্দুমাত্ৰ বিকৃতি বা বিচ্যুতি সাহিত্যেৰ পক্ষে ক্ষতিকৰ।' (**ৰবীন্দ্ৰ-নন্দনতত্ত্ব**, বিমলকুমাৰ মুখোপাধ্যায়, পৃ. ৮৮-৮৯)

'সাহিত্য' প্ৰবন্ধটিত ৰবীন্দ্ৰনাথে প্ৰকাশ কথাটিৰ বিস্তৃত ব্যাখ্যা দাঙি ধৰিছে। তেওঁ কৈছে— ব্ৰহ্মস্বৰূপৰ যি তিনিটা দিশ— সত্যৰ দিশ, জ্ঞানৰ দিশ আৰু আনন্দৰ দিশ, মানৱস্বৰূপৰো দিশ একেই। মানুহৰ এটা হ'ল সত্তাৰ দিশ অৰ্থাৎ সত্যৰ দিশ, দ্বিতীয়টো জ্ঞানৰ দিশ আৰু তৃতীয়টো হ'ল অনন্তৰ দিশ। এয়ে প্ৰকাশৰ দিশ, ঐশ্বৰ্যৰ দিশ, আনন্দৰ দিশ। ৰবীন্দ্ৰনাথে কৈছে, প্ৰকাশেই মানুহৰ বিস্তৃতি, প্ৰকাশেই ঐশ্বৰ্য, প্ৰকাশেই দীপ্তি। য'ত প্ৰকাশ নাই তাত মানুহ শীৰ্ণ, সংকুচিত, প্ৰচ্ছন্ন। মিলনৰ প্ৰেৰণাই প্ৰকাশৰ প্ৰেৰণা, মিলনৰ প্ৰেৰণাই সাহিত্যৰ প্ৰেৰণা। সাহিত্যই মিলন ঘটায়। সেয়ে ৰবীন্দ্ৰনাথে কৈছে, প্ৰকাশেই সাহিত্যৰ কাম। তেওঁৰ গৃহীত সিদ্ধান্ত হ'ল— আনন্দদানেই শিল্প-সাহিত্যৰ একমাত্ৰ লক্ষ্য। উপনিষদৰ বাণী উদ্ধাৰ কৰি ৰবীন্দ্ৰনাথে এই সত্য প্ৰতিষ্ঠিত কৰিলে যে আনন্দৰ পৰা বিশ্ব সৃষ্টি আৰু আনন্দৰ পৰা সাহিত্য সৃষ্টি।

সাহিত্যৰ ভাব, বিষয় আৰু তত্ত্ব সৰ্বসাধাৰণৰ; কিন্তু ষ্টাইল অৰ্থাৎ ৰচনাভঙ্গী সাহিত্যিকৰ নিজৰ। এই ৰচনা ৰীতিৰ বৈশিষ্ট্য আৰু অভিনৱত্বৰ ভিত্তিতেই লেখকৰ কৃতিত্ব তথা নৈপুণ্য প্ৰকাশিত হয়। লেখকৰ অনবদ্য ৰূপভঙ্গী বা ৰচনা কৌশলৰ দ্বাৰা আলোচ্য বিষয় বা ভাবে বিশিষ্ট ৰূপ পৰিগ্ৰহ কৰি সৰ্বকালৰ সকলো মানুহৰ আনন্দৰ সামগ্ৰী হৈ উঠে আৰু সৃষ্টিকৰ্মও যথাৰ্থ ৰূপে-ৰসে ব্যঞ্জিত হৈ সৰ্বাঙ্গীন সাৰ্থকতা লাভ কৰে। এই বিষয়ে **'সাহিত্য ধৰ্ম'**ত ৰবীন্দ্ৰনাথে বিস্তৃত আলোচনা কৰিছে।

সাহিত্যৰ ক্ষেত্ৰত পাঠক বা শ্ৰোতাৰ এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা আছে। এই সত্যকে স্বীকাৰ কৰিছে, **'সাহিত্যে নবত্ব'** প্ৰবন্ধত। যি সমাজত বিশ্ব মানৱ মনৰ অধিকাৰী পাঠকৰ সংখ্যা অধিক সেই সমাজত ডাঙৰ ডাঙৰ কথা লিখাৰ শক্তি অনেক লেখকৰ মাজত আপোনা-আপুনি আহি যায়। কিন্তু যেতিয়া সাহিত্যত সমকালীন সৰ্বজনগ্ৰাহ্য জনচিত্তই প্ৰাধান্য পায়, তেতিয়াই চাহিদাৰ উগ্ৰতা আৰু পাঠক-লেখকৰ হৃদয়ত 'দেশকালৰ আধিপত্য'ত সাহিত্যৰ সীমা সংকুচিত হৈ যায়। তেওঁ বিচাৰি পাইছে — ১। চিৰন্তনক নতুনকৈ প্ৰকাশ কৰাই 'ওৰিজিন্যালিটি'। ২। কৃত্ৰিম দাৰিদ্ৰ্য-বিলাস আৰু লালসাৰ অসংযমতা সাহিত্যৰ পক্ষে বিপজ্জনক। সাহিত্যৰ জগতখন সকলোৰে চলিব পৰাকৈ সহজপথ হ'লেও ৰাজপথ নহয়। যিকোনো ধৰণৰ অনুকৰণেই দুৰ্বলতা।

সৌন্দৰ্য বা Beauty সম্পৰ্কে সূত্ৰ ধৰি সৌন্দৰ্য তথা সংযম, সৌন্দৰ্য তথা মঙ্গল, সৌন্দৰ্য তথা সামঞ্জস্য আৰু সৌন্দৰ্য তথা প্ৰেম সম্পৰ্কত **'সৌন্দৰ্যবোধ'**ত সবিস্তাৰ আলোচনা আগবঢ়াইছে। নানা দিশত সৌন্দৰ্যৰ স্বৰূপ আলোচনা কৰিছে। 'সত্যেৰ যথাৰ্থ উপলব্ধি মাত্ৰই আনন্দ, তাহাই চৰম সৌন্দৰ্য এবং একটি বিশেষ স্তৰে সত্যেৰ অনুভূতি ও সৌন্দৰ্যেৰ অনুভূতি

এক হইয়া দাঁড়ায়।' সত্য কি? এঠাইত উল্লেখ কৰিছে যে মনে যাকে আপোন কৰিছে সিয়েই সত্য। 'মানুষ তাহাৰ কাব্যে, চিত্রে শিল্পে সত্যমাত্রকেই উজ্জ্বল কৰিয়া তুলিতেছে।' 'সাহিত্য জানাইতেছে, সত্যই আনন্দ, সত্যই অমৃত।' শিল্প-সাহিত্যৰ সত্য 'নিৰতিশয় সত্য' আৰু এই সত্যই সুন্দৰ।

সাহিত্যৰ মাজেদি সত্য অনুসন্ধান কৰা হয়, স্পষ্টকৈ ক'ব পাৰি সত্যৰ আনন্দৰূপৰ অন্বেষণ হ'ল সাহিত্য। 'সত্যেৰ এই আনন্দৰূপ অমৃতৰূপ দেখিয়া সেই আনন্দকে ব্যক্ত কৰাই কাব্য সাহিত্যেৰ লক্ষ্য।' প্ৰকৃততে পদাৰ্থপুঞ্জৰ স্থিতি তথা গতিৰ সামঞ্জস্যৰ যি সত্য, কাৰ্য কাৰণ পৰম্পৰাৰ যি সত্য, তাৰবাবে অন্য শাস্ত্ৰ আছে। 'কিন্তু সাহিত্য জানাইতেছে, সত্যই আনন্দ, সত্যই অমৃত।' সাহিত্যত উপনিষদৰ সেই মন্ত্ৰকে অহৰহ ব্যাখ্যা চলিছে— 'ৰসো বৈ সঃ'...। সেয়াই ৰস; এই ৰসকে পাই মানুহ আনন্দিত হয়।

'সত্য'ৰ প্ৰসঙ্গৰে তেওঁ 'আমাদেৰ অন্তঃকৰণে যত কিছু বৃত্তি আছে সে কেবল সকলেৰ সঙ্গে যোগস্থাপনেৰ জন্য। এই যোগেৰ দ্বাৰাই আমৰা সত্য হই, সত্যকে পাই' বুলি কৈ এই যোগ সাধনৰ তিনিটা উপায় দেখুৱাইছে — বুদ্ধি, প্ৰয়োজন আৰু আনন্দ। ইয়াৰে আনন্দ যোগেই ব্যাপক আৰু শিল্প-সৃষ্টিৰ কাৰণ। 'পৰকে আপনাৰ কৰিয়া জানা আপনাকে পৰেৰ কৰিয়া জানা'— এয়াই আনন্দৰ যোগ। সাহিত্য বা সাধাৰণভাৱে সমস্ত শিল্পকৰ্মত আমাৰ নিজস্ব প্ৰকাশ কৰা আৰু সেইবোৰত নিজত্ব সন্ধান কৰা— এইভাবেই শিল্প সাহিত্য আনন্দৰ কাৰণ হয়। **বিশ্বসাহিত্য** শীৰ্ষক প্ৰবন্ধটিত এই বিষয়টি বিস্তাৰিত আলোচনা কৰি ৰবীন্দ্ৰনাথে জাতীয় শিক্ষা-পৰিষদৰ তৰফৰ পৰা আহবান জনোৱা Comparative Literature সম্পৰ্কে বক্তৃতাত (1907 চন) বিষয়টোৰ নামকৰণ কৰিলে 'বিশ্ব সাহিত্য'। তেওঁ কৈছে— 'আমাৰ উপৰ যে আলোচনাৰ ভাৰ দেওয়া হইয়াছে ইংৰাজিতে আপনাৰ তাহাকে Comparative Literature নাম দিয়াচেন। বাঙ্গালায় আমি তাহাকে বিশ্বসাহিত্য বলিব।' পুনৰ কৈছে 'পৃথিৱী যেমন আমাৰ খেত এবং তোমাৰ খেত এবং তাঁহাৰ খেত নহে, পৃথিৱীকে তেমন কৰিয়া জানা অত্যন্ত গ্ৰাম্যভাবে জানা, তেমনি সাহিত্য আমাৰ ৰচনা, তোমাৰ ৰচনা এবং তাঁহাৰ ৰচনা নহে।' দেখা যায় যে 'কবিগুৰুৰ বক্তৃতাত কিন্তু বিশ্ব সাহিত্য মানে বিশ্বৰ মহত্তম সাহিত্যৰাজিক বুজাব বিচৰা নাই বৰং সকলো সাহিত্যৰ মাজৰ সমগ্ৰতাৰ বিচাৰৰ প্ৰতিহে গুৰুত্ব প্ৰদান কৰা হৈছে। সেই ফালৰ পৰা ৰবীন্দ্ৰনাথৰ বিশ্ব সাহিত্যৰ ধাৰণা যে তুলনামূলক সাহিত্যৰ সমগোত্ৰীয় তাত কোনো সন্দেহ নাই।' (তুলনাত্মক সাহিত্য, দিলীপ বৰা, পৃ. ১৫-১৬)

ৰবীন্দ্ৰনাথৰ মতে সাহিত্য হ'ল মানুহৰ চাৰিওদিশে ভাষাৰে গঢ়া 'প্ৰকাশমণ্ডলী'। সৃষ্ট সাহিত্যৰ জৰিয়তে নিজৰেই প্ৰকাশ চলে। নিজৰ বাস্তৱ সত্তাক ভাবৰ সত্তাৰে চাৰিও দিশে বিস্তাৰিত কৰোতে মানুহে য'লৈকে যায় তাতেই সুন্দৰৰ সৈতে মঙ্গলৰ মিলন অৱধাৰিত হয়। পৰিবেশৰ লগতে নিজকে ৰক্ষা কৰি চাৰিও দিশৰ ভাব জগতত মানুহৰ এই বিস্তাৰে মানুহ আৰু মানুহৰ সৃষ্টিক মহিমাময় কৰে।

দেশে দেশে সময়ে সময়ে সাহিত্য কিভাবে সৃষ্ট হৈ আহিছে, সেই সম্পৰ্কত আলোকপাত কৰি কবিয়ে উপসংহাৰত উপস্থাপিত কৰিছে বিশ্ব সাহিত্য সম্পৰ্কে তেওঁৰ বক্তব্য। ইয়াত 'বিশ্বমানৱ' বুলি ৰবীন্দ্ৰনাথে বুজাইছে মানুহৰ সেই ৰূপ যাৰ সহায়েৰে মানুহে ব্যক্তিস্বাৰ্থৰ ঊৰ্ধ্বলৈ উত্তীৰ্ণ হ'ব পাৰে বা সক্ষম হয়। ৰবীন্দ্ৰনাথে মন কৰিছিল যে যি সাহিত্য জগত সাহিত্যিকৰ বিস্তৃত অধিকাৰৰ ভিত্তিত প্ৰতিষ্ঠিত আৰু সুনিপুণ কৌশলৰ সদ্ব্যৱহাৰৰ দ্বাৰা স্থায়ী আকাৰে ব্যক্ত, সেই সাহিত্যই বিশ্ব মানৱৰ অধিকাৰী সাহিত্য বা বিশ্ব সাহিত্য। সাহিত্যৰ মৌলিক লক্ষণেই তেওঁ বিশ্ব সাহিত্যৰ মাজেদি সন্ধান কৰিছিল। মানুহৰ লগত মানুহৰ, অতীতৰ লগত বৰ্তমানৰ, দূৰৰ লগত ওচৰৰ অন্তৰংগ যোগসাধন কৰাই 'বিশ্ব সাহিত্য' বা সাহিত্যৰ লক্ষণ।

সাহিত্যৰ ধৰ্ম সম্পৰ্কে '**সৌন্দৰ্য ও সাহিত্য**'ত কৈছে যে প্ৰত্যক্ষ গোচৰতা হ'ল সাহিত্যৰ ধৰ্ম। 'মন চক্ষুৰিন্দ্ৰিয় দিয়া যেটাকে দেখিতে পায় তাহা যদি ইন্দ্ৰিয়স্বৰূপ হইয়া সেইটোকেই দেখাইতে পাৰে তবে মন তাহাতে নূতন একটা ৰসলাভ কৰে।' চিত্ৰৰ সূৰ্যাস্তত মানুহৰ হৃদয়বৃত্তিৰ সংযোগ নাথাকিলেও হয়— সাহিত্যত কিন্তু সূৰ্যাস্তক অতিৰিক্তভাবে মানুহৰ হৃদয়বৃত্তিৰ লগত সংযুক্ত কৰিবলগা হয়। কাজেই ই ৰস-সাহিত্য।

বস্তুতঃ ৰবীন্দ্ৰনাথৰ আছে সাহিত্যৰ আত্মোপলব্ধি আৰু আত্মপ্ৰকাশৰ এক বিশাল ক্ষেত্ৰ। সাহিত্যত আমাৰ যিকোনো মানুহেই স্পষ্ট ৰূপ একোটা পায়। বিক্ষিপ্ততাৰ বিপৰীতে যি আনন্দ পায় সিয়েই সাহিত্যৰ আনন্দ। 'স্পষ্ট দেখিতে পাওয়া মানেই একটা কোনো সমগ্ৰভাৱে দেখিতে পাওয়া, যেন অন্তৰাত্মাকা দেখিতে পাওয়া। সাহিত্য তেমনি কৰিয়া একটা সামঞ্জস্যেৰ সুষমাৰ মধ্যে সমগ্ৰ চিত্ৰ দেখায় বলিয়া আমৰা আনন্দ পাই। এই সুষমা সৌন্দৰ্য।' ইয়াকে চাই ক'ব পাৰি ৰবীন্দ্ৰনাথৰ সৌন্দৰ্যবোধ সমন্বিত দৃষ্টি ফলশ্ৰুতি।

সাহিত্য সম্পৰ্কে ৰবীন্দ্ৰনাথে আৰু এটা নতুন কথা কৈছে। তেওঁ সাহিত্যক এটা নতুন ইন্দ্ৰিয় বুলিছে। ''হিমালয় কেন, একটা পানাপুকুৰকেও আমাদেৰ মনশ্চক্ষুৰ সামনে ধৰিয়া দিলে আমাদেৰ আনন্দ হয়। পানাপুকুৰকে চোখে আমৰা অনেক

দেখিয়াছি। কিন্তু তাহাকেই ভাষাৰ ভিতৰ দিয়া দেখিলে তাহাকে নূতন কৰিয়া দেখা হয়, মন চক্ষুৰিন্দ্ৰিয় দিয়া যেটাকে দেখিতে পায় ভাষা যদি ইন্দ্ৰিয়স্বৰূপ হইয়া সেইটেকেই দেখাইতে পাৰে তবে মন তাহাতে নূতন ৰস লাভ কৰে। এইৰূপ সাহিত্য আমাদেৰ নূতন একটি ইন্দ্ৰিয়েৰ মতো হইয়া জগতকে আমাদেৰ কাছে নূতন কৰিয়া দেখায়।"

অৰ্থাৎ, সাহিত্য আমাৰ বাবে এক বিশেষ ইন্দ্ৰিয়। আমি যিমানেই চকু দিওঁ, কাণ-দিওঁ সিমানেই ভিতৰৰ জগতখন বিশেষভাবে চোৱাৰ সাধনা যে সাহিত্যই সম্ভৱ কৰি তোলে, সেই বিশ্বাসকে তেওঁ এই প্ৰবন্ধত স্থাপিত কৰিছে, প্ৰতিপাদন কৰিছে।

সাহিত্য, 'সৃজন' আৰু 'নিৰ্মাণ' উভয়েই পৃথক হ'লেও মূলতঃ এক। যি সাহিত্যিকৰ বিশ্বত অধিকাৰ আছে, তেওঁ স্থায়ীৰূপ দিব পাৰে। সেয়ে 'সাহিত্যেৰ কেবল ভালোমন্দ বিচাৰ কৰিয়াই ক্ষান্ত হওয়া যায় না। সেই সঙ্গে তাহাৰ একটা বিকাশেৰ প্ৰণালী, তাহাৰ একটা বৃহৎ কাৰ্যকাৰণসম্বন্ধ দেখিবাৰ জন্য আগ্ৰহ জন্মে।' কবিৰ 'কল্পনা একটা বিশেষ কেন্দ্ৰস্বৰূপ হইয়া আকৰ্ষণ বিকৰ্ষণ গ্ৰহণবৰ্জনেৰ নিয়মে কোন্ অব্যক্তকে একটা বিশেষ সৌন্দৰ্যে ব্যক্ত কৰিয়া তুলিল, সমালোচকেৰ তাহাবিচাৰ্য।' প্ৰসঙ্গতঃ স্মৰণীয় যে কবিৰ সৃষ্টি সত্যৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল, সমালোচকৰ বিচাৰ-বুদ্ধি কবি কল্পনাৰ দৰে স্বাধীন নহয়। তেওঁলোকে কবিৰ সৃষ্টিৰ বাবে অপেক্ষা কৰিবলগা হয়; কবিৰ উদ্দেশ্য, সমগ্ৰ কাব্যৰ তাৎপৰ্য, প্ৰকৰণৰ নিয়মাৱলী— এই সকলোবোৰৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত সাহিত্য বিচাৰ হওক। '**সাহিত্যসৃষ্টি**' প্ৰবন্ধত এই অভিমতক বিস্তাৰিতভাবে ব্যাখ্যা কৰিছে আৰু সিদ্ধান্ত কৰিছে সাহিত্যই সত্যক প্ৰত্যক্ষভাৱে ফুটাই তুলে আৰু মনোৰমকৈ উপস্থাপিত কৰি আনন্দ দিয়ে। পাঠকৰ বাবে বিশেষ কৌশলেৰে মনোযোগ বঢ়ায়। অৰ্থাৎ— সাহিত্যৰ মাজেদি পাঠকৰ যি আত্ম-সাক্ষাৎকাৰ লাভ হয় তাতেই আনন্দৰ সৃষ্টি।

দেখা যায় যে ৰবীন্দ্ৰনাথে সাহিত্যৰ ভাববস্তু বা content আৰু ৰূপ বা form মুখ্যতঃ আলোচনা কৰিছে। ভাবানুসৰি ৰূপ হ'লেই সাহিত্য আনন্দময়, এই বহু প্ৰচলিত সিদ্ধান্তই ইয়াত উপমা ইত্যাদিৰ জৰিয়তে তেওঁ বিশ্লেষণ কৰিছে। সাহিত্য সম্পৰ্কত সামগ্ৰিক মূল বক্তব্য হ'ল, শ্ৰেষ্ঠ কাব্য বা সাহিত্য গভীৰ আৰু ব্যাপক ভাবৰ সাৰ্থক শিল্পসন্মত ৰূপায়ণ।

ইফালে **সাহিত্যৰ সমল প্ৰসঙ্গত** ৰবীন্দ্ৰনাথে সাহিত্যত প্ৰধানতঃ হৃদয়ৰ কথা আৰু ভাবৰ প্ৰসঙ্গই বিশেষভাবে অৱলম্বনীয় বুলি কৈছে। কাৰণ, হৃদয়-ভাবৰ কথা অনন্ত কালৰ— সেয়া কেতিয়াও পুৰণি বা নিৰস নহয়। কিন্তু জ্ঞানৰ বিষয় প্ৰচাৰিত হ'লেই ইয়াৰ আবেদন লুপ্ত হৈ যায়— মানৱ মনত ই নতুনকৈ চিৰকাল আকৰ্ষণ কৰিব নোৱাৰে। সেইবাবে সাহিত্যৰ উপাদান বা উপকৰণ মুখ্যতঃ ভাবৰ বিষয়— জ্ঞানৰ বিষয় নহয়। কিন্তু এই ভাবৰ বিষয়কো বিভিন্ন মনে সঞ্চাৰিত কৰিব লাগিলে লিখকৰ বাবে নানাবিধ কলা-কৌশল তথা আভাস-ইঙ্গিতবাহী ৰূপকল্প সৃষ্টিৰ প্ৰয়োজন হয়।

সৰ্বপ্ৰকাৰৰ সাহিত্যিক উদ্যম বা সাহিত্য-প্ৰচেষ্টাৰ মাজেৰে সাহিত্য-শিল্পীৰ যি বিশিষ্ট মনোভাবৰ পৰিচয় প্ৰকাশ পাইছে— সেয়া স্বীকাৰ কৰিছে **সাহিত্যেৰ সামগ্ৰী** প্ৰবন্ধত। মানুহৰ সহজাত প্ৰবৃত্তি তথা অন্তৰ্নিহিত প্ৰেৰণা এয়ে যে মানুহে সাধ্যানুসাৰে নিজৰ জীৱনৰ অধিকাৰ-সীমা বিস্তাৰ কৰি আহিছে আৰু সাহিত্যৰ মাধ্যমত ইয়াৰ চিৰস্থায়িত্বৰ বা অমৰত্বৰ আস্বাদন অনুভৱ কৰিছে। ৰবীন্দ্ৰনাথে তেওঁৰ আলোচ্য প্ৰবন্ধত মানুহৰ এই সহজ প্ৰবৃত্তিৰ স্বৰূপ তথা কাৰ্যকাৰিতাৰ যি চমৎকাৰ ব্যাখ্যা কৰিছে, সেয়া তাৎপৰ্যপূৰ্ণ।

'**সাহিত্যেৰ তাৎপৰ্য**' লেখাটিতো সাহিত্য সম্বন্ধে বহু উৎকৃষ্ট চিন্তা বা চিন্তাবীজ দেখিবলৈ পোৱা গৈছে। প্ৰবন্ধটিৰ প্ৰধান আলোচ্য বস্তু সাহিত্যৰ বিষয়, ভাব তথা ৰূপ বা সাহিত্য শাস্ত্ৰৰ বহু বিতৰ্কিত কেবাটাও প্ৰসঙ্গ।

সাহিত্যৰ বিষয় কি ? ৰবীন্দ্ৰনাথে কৈছে, সাহিত্যৰ বিষয় মানৱ হৃদয় আৰু মানৱ চৰিত্ৰ। 'কিন্তু, মানৱ চৰিত্ৰ এটুকুও যেন বাহুল্য বলা হইল। বস্তুত বহিঃ প্ৰকৃতি এবং মানবচৰিত্ৰ মানুষেৰ হৃদয়েৰ মধ্যে অণুক্ষণ যে আকাৰ ধাৰণ কৰিতেছে, যে সংগীত ধ্বনিত কৰিয়া তুলিতেছে, ভাষাৰচিত সেই চিত্ৰ এবং সেই গানই সাহিত্য।' কাৰ্যতঃ তেওঁৰ এই মন্তব্য অত্যন্ত তাৎপৰ্যপূৰ্ণ। প্ৰথম কথা, সাহিত্যৰ বিষয় হ'ল মানৱ হৃদয় তথা মানৱ হৃদয়ত বহিৰ্জগত আৰু মানৱ চৰিত্ৰই যি আকাৰ ধাৰণ কৰিছে। দ্বিতীয় কথা হ'ল সাহিত্যৰ প্ৰকাশ মাধ্যম হৈছে চিত্ৰগীতিময়ী ভাষা। অৰ্থাৎ— এটা হৈছে উপাদান আৰু আনটি সেই উপাদানক ৰূপায়ণৰ উপায়।

সাহিত্যেৰ সামগ্ৰীত কৈছে জ্ঞানৰ সত্য ব্যক্তি নিৰপেক্ষ। সাহিত্যৰ সত্য ব্যক্তিসাপেক্ষ। সাহিত্যৰ কাম-কাজ কি, সাহিত্যৰ উপাদান উপকৰণ কি সেয়া বুজাবলৈ গৈয়েই জ্ঞানৰ লগত সাহিত্যৰ তুলনামূলক আলোচনাৰ অৱতাৰণা কৰিছে ৰবীন্দ্ৰনাথে। সাহিত্য এনেকুৱা এক বস্তু যি আনৰ হৃদয়ত সঞ্চাৰিত হয়। এই সঞ্চাৰণৰ বাবে যিহৰ প্ৰয়োজন, তাকেই বোলা হৈছে সাহিত্যৰ সামগ্ৰী। ৰবীন্দ্ৰনাথৰ গৃহীত প্ৰধান সিদ্ধান্ত হ'ল সাহিত্যৰ অৱলম্বন জ্ঞানৰ কথা নহয়, ভাবৰ কথা। ভাবৰ কথা কেৱল প্ৰকাশ কৰিলেই নচলিব, পাঠকৰ অন্তৰত সঞ্চাৰিত হ'ব

লাগিব। তদুপৰি ভাব কথা ৰূপ অপৃথক যত্নসিদ্ধ আৰু পৰস্পৰ সাপেক্ষ।

সাহিত্য আৰু ৰসবিচাৰ প্ৰসঙ্গত '**সাহিত্যবিচাৰ**' প্ৰবন্ধটিত সাহিত্য-আলোচনাৰে শ্ৰেণী বিভাজন পদ্ধতিৰ বিস্তাৰিত আলোচনা কৰিছে। তেওঁ সমালোচনাৰ ক্ষেত্ৰত দুইধৰণৰ শ্ৰেণী বিচাৰৰ কথা উল্লেখ কৰিছে— দেশীয় শ্ৰেণী বিভাগ, অৰ্থাৎ কোনো সাহিত্যত বিদেশী সাহিত্যৰ প্ৰভাৱৰ স্বৰূপ নিৰ্ণয়ৰ দ্বাৰা ইয়াৰ ভিতৰৰ স্বদেশী ভাব আৰু বিদেশী প্ৰভাৱৰ সন্ধান। এইধৰণৰ বিভাজন পদ্ধতিৰ বিৰুদ্ধে ৰবীন্দ্ৰনাথৰ বক্তব্য হ'ল, সাহিত্য বিষয়টি ব্যক্তিগত শ্ৰেণীগত নহয়। 'ব্যক্তি' মানে যি ব্যক্ত হৈছে বা ৰূপ পাইছে। অৰ্থাৎ সাহিত্যৰ ভিতৰত কেনে সত্য সামগ্ৰিকভাবে ব্যক্ত হৈছে সমালোচকক সেই দিশতেই দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব। সাহিত্য হ'ল ৰসৰূপৰ সৃষ্টি, প্ৰকাশেই সৃষ্টি আচল কথা।

সাহিত্যপাঠৰ আনন্দই হ'ল ঐক্যবোধৰ আনন্দ। এই 'ঐক্য' হ'ল বিষয় আৰু বিষয়ীৰ ঐক্য। যাৱতীয় সৃষ্টিকৰ্মৰ লগতেই আছে এই ঐক্যতত্ত্ব। '**সাহিত্যতত্ত্ব**' প্ৰবন্ধত ৰবীন্দ্ৰনাথে সেয়ে কৈছে— "আমি আছি এক, বাইৰে আছে বহু। এ বহু আমাৰ চেতনাকে বিচিত্ৰ কৰে তুলছে, আপনাকে নানা কিছুৰ মধ্যে জানছি নানাভাবে। ...শাস্ত্ৰে আছে, এক বললেন, বহু হব। নানাৰ মধ্যে এক আপন ঐক্য উপলব্ধি কৰতে চাইলেন। একেই বলে সৃষ্টি।' এই 'অনুভূতি' শব্দটোৰ অৰ্থ হ'ল ,'বাইৰেৰ পদাৰ্থেৰ যোগে কোনো বিশেষ ৰঙে বিশেষ ৰূপে আপনাকেই বোধ কৰা।' সাধাৰণতে কোৱা হয় 'ৰসানুভূতি' কিন্তু আচলতে যি অনুভূত হয় সেয়া 'ৰস'। সেয়ে সাহিত্য বা শিল্পকলা একান্তই অনুভৱৰ সামগ্ৰী।

ৰবীন্দ্ৰনাথৰ অভিমত এটা স্পষ্টভাবে বিশ্লেষণ কৰিলে দেখা যাব, সৃষ্টিৰ আনন্দ আৰু অৱজ্ঞাৰ আনন্দ যে একে বস্তু নহয়, এই কথা তেওঁ কৈছে। '**সাহিত্যতত্ত্ব**' প্ৰবন্ধটিত ৰবীন্দ্ৰনাথে এই প্ৰসঙ্গত যি প্ৰধান বিষয়ত গুৰুত্ব দিছে, সেয়া হৈছে 'বাস্তবতাৰ আনন্দ।'

ভাৰতীয় ৰসবাদীসকলৰ বক্তব্য ৰসৰ অলৌকিতাৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত। ৰবীন্দ্ৰনাথৰ বক্তব্য সম্পূৰ্ণ বেলেগ। তেওঁৰ বক্তব্য অনুভূতিমাত্ৰৰ আনন্দৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত। অনুভূতি বা ভাবমাত্ৰকেই ৰবীন্দ্ৰনাথে ৰস বুলিছে। '...ৰসমাত্ৰেই অৰ্থাৎ সকল ৰকম্ হৃদয়বোধেই, আমৰা বিশেষভাবে আপনাকেই, সেই জানাতেই বিশেষ আনন্দ।' মনৰ মাজৰ এই জগতখনেই হৃদয়ৰ জগত।

ৰবীন্দ্ৰনাথৰ সাহিত্যতত্ত্বত স্ৰষ্টাৰ আত্মপ্ৰকাশৰ অৰ্থ বিশ্ব মানৱ মনৰ আত্মপ্ৰকাশ। কৈছে— "আমি আছি এবং না আমি আছে এই দুই নিৰন্তৰ ধাৰা আমাৰ মধ্যে ক্ৰমাগতই একীভূত হয়ে আমাকে সৃষ্টি কৰে চলেছে।" এই একীভূত হোৱাৰ সংবেদনেই কলাৰ প্ৰেৰণা, এই আনন্দই আৰ্টৰ আনন্দ। এই আনন্দ যুগপৎ আত্মলাভ আৰু বিশ্বলাভৰ আনন্দ।

ৰবীন্দ্ৰনাথে কৈছে যে সাহিত্যত প্ৰকাশিত হয় প্ৰাচুৰ্য আৰু ঐশ্বৰ্য যি প্ৰয়োজনৰ মাজত নিঃশেষ হৈ নাযায়। এই ঐশ্বৰ্যই হ'ল ৰস, ইয়াৰ 'বন্যাই সাহিত্যেৰ মধ্যে ঢেউ তুলিয়া কলধ্বনি কৰিতে কৰিতে বহিয়া যায়।' যিহেতু উক্ত ঐশ্বৰ্যই প্ৰয়োজনৰ দাবীকো অতিক্ৰম কৰে আৰু তাৰ মাজেৰে প্ৰকাশিত হয় হৃদয়াবেগ, স্বাভাৱিকতেই সেয়া সাহিত্যত প্ৰকাশি উঠে।

বিশ্বসাহিত্যত আৰু কৈছে যে 'মানুষেৰ সংসাৰেও আমাদেৰ জ্ঞানশক্তি কাজ কৰিতেছে আমাদেৰ আনন্দশক্তি ৰসেৰ সৃষ্টি কৰিয়া চলিতেছে। কাজেৰ মধ্যে আমাদেৰ আত্মৰক্ষাৰ শক্তি, আৰ ৰসেৰ মধ্যে আমাদেৰ আত্মপ্ৰকাশেৰ শক্তি। আমাদেৰ পক্ষে প্ৰয়োজনীয়, আৰ আত্মপ্ৰকাশ আমাদেৰ প্ৰয়োজনেৰ বেশি।' এইযে ৰস; ৰস-সাহিত্যত মানুহে আনন্দ পাবৰ আকৰ্ষণত কল্পনাশক্তি প্ৰয়োগ কৰি নিজে সেই আনন্দ উপভোগ কৰে। ইয়াত মানুহৰ চৰিত্ৰ আৰু মানুহৰ হৃদয়— এই কথাই সমগ্ৰ মানুহেই বৰ্ণনীয় বিষয়। এয়া প্ৰয়োজনৰ সংসাৰ নহয়, কল্পনাৰহে। প্ৰয়োজনৰ সংসাৰখনৰ ওচৰে-পাঁজৰে গঢ়ি উঠা এয়াই 'সাহিত্য'।

মুঠতে, ৰবীন্দ্ৰনাথৰ সাহিত্যবোধ তেওঁৰ জ্ঞানোন্মেষৰ লগে লগেই যিমানেই বিকাশ লাভ কৰিছে, সিমানেই তেওঁৰ সাহিত্য বিষয়ক (লগতে ভাষাতত্ত্বও) মতবাদো প্ৰকাশ কৰি গৈছে। 'পৈণত বয়সত প্ৰচাৰিত কোনো কোনো মতবাদৰ বাবে তেওঁ দুখ প্ৰকাশ কৰিলেও, সেইবোৰৰ মাজেৰে যি সাহিত্যবোধৰ সৃষ্টি হৈছিল— সেয়া সদায় সুস্পষ্ট ভাষাৰে প্ৰকাশ কৰিছিল।' (দে, অধীৰ ঃ **আধুনিক বাংলা প্ৰবন্ধ-সাহিত্যেৰ ধাৰা**, পৃ. ২৮) এনেধৰণে যি বিশেষত্বৰ বলত ৰবীন্দ্ৰনাথ জগতৰ এজন অন্যতম শ্ৰেষ্ঠ সাহিত্যিক হৈ পৰিছে সেই গুণেই তেওঁৰ ভাষাতত্ত্ব আৰু সাহিত্য বিষয়ক মতবাদ কেৱলমাত্ৰ সম-সাময়িক বাংলা সাহিত্যতে নহয়— সৰ্বকালৰ বাংলা সাহিত্যৰ লগতে বিশ্ব সাহিত্যৰ সম্পদ হৈ আছে। মুঠতে ৰবীন্দ্ৰনাথৰ কবি-সাহিত্যিকৰূপে বাংলা ভাষাৰ সূক্ষ্মাতিসূক্ষ্ম প্ৰকাশ বৈচিত্ৰ্যৰ ওপৰত তেওঁৰ যি অবাধ দখল, তাৰ জৰিয়তেই তেওঁ হৈ পৰিছে এজন শব্দ কুশলীশিল্পী। তেওঁৰ সেই শিল্প প্ৰতিভাৰ প্ৰযুক্তিগত আৰু প্ৰকৰণগত কলা-কৌশল তেওঁৰ এই বিশেষ প্ৰবন্ধসমূহত সুস্পষ্ট হৈছে। কাজেই তেওঁৰ সাহিত্য প্ৰতিভাৰ লগত ভাষা বিজ্ঞানীৰ অন্তৰ্দৃষ্টি, পৰ্যবেক্ষণ, অধ্যয়ন তথা অনুসন্ধিৎসাৰ মণিকাঞ্চন সংযোগ ঘটিছে বুলি ক'ব পৰা যায়। ■

সমন্বয়ৰ প্ৰতীক জাতীয় উৎসৱ বিহু

জুৰিমণি বৰুৱা
স্নাতক তৃতীয় ষাণ্মাসিক, অসমীয়া বিভাগ

ভাৰতবৰ্ষৰ উত্তৰ-পূবত অৱস্থিত অসম ৰাজ্য অতীজৰে পৰা নানা জাতি-জনগোষ্ঠীৰ বাসভূমি। জনগোষ্ঠীসমূহৰ মাজত বিচিত্ৰতা থকা সত্ত্বেও সকলো মিলি বৃহৎ অসমীয়া জাতি গঢ়ি উঠিছে। অসমত বসবাস কৰি অহা লোকসকলৰ গীত-বাদ্য-নৃত্য, পোছাক-পৰিচ্ছদ, আ-অলংকাৰ, ৰীতি-নীতি, আহাৰ-বিহাৰ, সহ-অৱস্থান, ধ্যান-ধাৰণা, শিল্পকলা, বিয়া-সবাহ আদিৰ সুষম সমন্বয়েই হৈছে অসমীয়া সংস্কৃতি।

বিহু অসমীয়া জাতিৰ সামগ্ৰিক জীৱন-দৰ্শনৰ, জীৱনধাৰাৰ অনাবিল চেতনাৰ প্ৰকাশ। ই অসমীয়া সমাজৰ এক উমৈহতীয়া জাতীয় সংস্কৃতি। বিহুৱে সমাজৰ সমগ্ৰ জীৱন-পদ্ধতিকেই সাঙুৰি লৈছে। বিহুৱে আমাৰ মন-দেহা, আত্মাৰ উৎকৰ্ষ সাধনত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা লৈ আহিছে। বিহুয়ে অসমৰ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য, গছ-লতিকা, বন-বিৰিখ সকলো সামৰি লৈছে। বিহু জাতীয় জীৱনৰ হৃদয়ৰ স্পন্দন। বিহু অসমীয়া লোক-জীৱনৰ যাউতিযুগীয়া সম্পদ। বিহুৱে জনসংস্কৃতিৰ স্বাক্ষৰ বহন কৰি আহিছে।

বিহু সমন্বয়ৰ সংস্কৃতি। ইয়াত কিৰাত, দ্ৰাবিড়, মঙ্গোলীয়, অষ্ট্ৰিক, আৰ্যীয় আদি অনেক নৃ-গোষ্ঠীয় উপাদান সন্নিৱিষ্ট হৈ আছে। দৈনিক ন ন সাংস্কৃতিক উপাদান সংযোজিত হৈ আমাৰ জাতীয় উৎসৱটিয়ে গতিশীলতা লাভ কৰিছে। অসমীয়া জাতিক লুইতৰ ইপাৰে সিপাৰে সমন্বয়ৰ এনাজৰীয়ে মহিমামণ্ডিত কৰি তুলিছে।

১২২৮ খ্ৰীষ্টাব্দত চাওলুং চুকাফা এই ভূমিত প্ৰবেশ কৰি সাতৰাজ মাৰি একৰাজ কৰি বৃহত্তৰ অসম প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল। টাই-আহোম জনগোষ্ঠীৰ সৈতে আজিৰ বিহু পৰিৱৰ্তিত ৰূপ বিচাৰি পোৱা যায়। আহোমসকলৰ লগত ৰঙালী বিহুৰ অধিক সম্পৰ্ক আছিল আৰু এই সংস্কৃতিয়েই আজিৰ বিহু ভেটি প্ৰতিষ্ঠা কৰোতা। ছশ বছৰীয়া আহোম ৰাজত্ব কালত সাৰ্বজনীন আৰু জাতীয় উমৈহতীয়া সংস্কৃতিৰ ভেটি স্থাপন হৈছিল। আজিৰ ৰঙালী বিহু তেনে সাৰ্বজনীনতাৰেই প্ৰতীক। সেয়েহে ৰঙালী বিহু জাতীয় উৎসৱ।

মধ্য আৰু উত্তৰ ভাৰতৰ পৰা অসমলৈ প্ৰব্ৰজন হোৱা জনজাতিসকল বৰ্তমান অসমীয়া সমাজৰ অবিচ্ছেদ্য অঙ্গ হৈ পৰিছে। এওঁলোকে সমন্বয়ৰ তত্ত্বগধুৰ কথা বুজি নাপায়, বুজি পায় সমন্বয়ৰ সৰল কথা। সেয়ে গীতৰ মাজেৰে মনৰ কথা প্ৰকাশ কৰিছে। 'আসাম মৰলে হামৰাও মৰব, কণ ভুল নাইৰে, জীৱনে মৰণে আসাম, সনাৰ আসাম দেশৰে'। উজনিৰ বিহুতলীৰ খলকনি তোলা ৰাজগড় চাহ বাগিচাৰ তুলসী ওজাৰ বিহু দলৰ কথা বহুতে জানে। গীতেৰে কথাৰে চাহ বাগিচাৰ বহুজন শিল্পী, সাহিত্যিকে অসমক একতাৰ বান্ধোনেৰে বান্ধি ৰাখিবলৈ প্ৰয়াস কৰিছে।

মিৰি বা মিচিং সম্প্ৰদায়ৰ লোকসকলৰ মাজতো কাতি বিহু, মাঘ বিহু, ব'হাগ বিহু পতা নিয়ম আছে। আহুধান চপোৱা সময়ত পঃৰাগ, আহুধান সিঁচিবৰ সময়ত "আলি আঃয়ে লিগাং' উৎসৱ পালন কৰে। এওঁলোকে বৰকাঁহ বজাই মেঘ দেৱতাক সজাগ কৰে আৰু নৃত্য-গীত কৰি পৃথিৱীক শস্য-শ্যামলা কৰি তুলিবৰ প্ৰয়াস কৰে। মিচিংসকলৰ বিহুটিও কৃষিমুখী উৎসৱ। ৰঙালী বিহুৰ ঐতিহ্যৰ সৈতে মিচিংসকলৰ সম্পৰ্ক অতি ঘনিষ্ঠ। মিচিংসকলৰ বহুতেই কালক্ৰমত মিচিং বা আদি ভাষা পাহৰি অসমীয়া ভাষাকেই মাতৃভাষা তথা আদান-প্ৰদানৰ ভাষাৰূপে গ্ৰহণ কৰে। বিহু নামত মিচিং আৰু অমিচিঙৰ সমন্বয়-সংমিশ্ৰণ ঘটিছে।

অসমৰ বড়ো-কছাৰীসকলেও ৰঙালী বিহুক 'বৈশাগু' বুলি কয়। বৈশাগু উৎসৱ আমাৰ ব'হাগ বিহুৰ দৰেই চ'তৰ সংক্ৰান্তিৰ গৰু বিহু, প্ৰথম ব'হাগত মানুহ বিহুৰূপে পালন কৰে। মানুহ বিহুৰ দিনা সকলোৱে নতুন গামোচা, নতুন দখনা ব্যৱহাৰ কৰে। ঢোল, চিফুং, তাল আদি বজাই গীত গাই নৃত্য কৰে। অসমীয়া সংস্কৃতিৰ লগত বড়োসকলৰ ওতঃপ্ৰোত সম্পৰ্ক।

ৰাভাসকলৰ মাজত অনুষ্ঠিত হোৱা আমাৰ বিহু সমধৰ্মী উৎসৱটি হ'ল- বাইখো। কৃষিজীৱী ৰাভাসকলে বাইখো উৎসৱত যি নৃত্য-গীত কৰে তাক 'হামজাৰ' নৃত্য বুলি কোৱা হয়। ঝুম খেতিৰ আৰম্ভণিতে এই উৎসৱ পতা হয়। ঝুম খেতিক ৰাভাসকলে হামজাৰ বুলি কয়। ৰাভা ভাষাত হাং মানে মাটি, মজাৰ মানে মাজত। অৰ্থাৎ বন-জংঘলৰ মাজত মাটি অৱশেষত 'হা-মাজাৰ'ৰ ঠাইত হামজাৰ হ'ল। এই উৎসৱো কৃষিকেন্দ্ৰিক উৎসৱ।

ডিমাচাসকলৰ মাজতো 'হাংছাও' নামৰ সমবায় সংগঠনৰ জৰিয়তে ফাগুন-চ'তৰ দোমাহীৰ সময়ত বিহু উৎসৱ পাতে। গাঁৱৰ ডেকা-গাভৰুৱে বিহু উৎসৱ পাতে। নিজা কৃষ্টি-পৰম্পৰাৰে নৃত্য-গীত কৰি মনৰ আবেগ-অনুভূতি, প্ৰেম-প্ৰীতি প্ৰকাশ কৰে। এখেতসকলৰ বিহুটিত কৃষিমুখী উৎসৱ। সুজলা-সুফলা, শস্য-শ্যামলা অসমী আইৰ সন্তানসকলৰ উৰ্বৰা লোকবিশ্বাসে একতাৰ বান্ধোনেৰে সামৰি ৰাখিছে।

বিহু সমন্বয় প্ৰতীক। বিহুৱে গঢ়িছে মিলনৰ সাঁকো। জনগোষ্ঠীসকলৰ অৱদানে বিহুক বাৰেৰহণীয়া কৃষ্টি পথাৰৰ পলসসিক্ত কৰি সেউজবুলীয়া কৰি তুলিছে। অসমৰ কৃষিজীৱী মুছলমানে হিন্দু লোকৰ সান্নিধ্যতেই একেখন পথাৰতে, একেখন হাঁচতিৰ তামোল খাই আৰু হিন্দু লোকে পালন কৰি অহা বিধি-বিধানসমূহো মানি আহিছে। বিহুত তিল পিঠা, টেকেলি পিঠা, চিৰা-সান্দহ খোৱা এই সকলো নিয়মো মুছলমানসকলে মানি আহিছে। এইদৰে সামাজিক পৰিবেশৰ বশৱৰ্তী হৈ এক ধীৰ অথচ স্বাভাৱিক গতিৰে বিহু পালন কৰি আহিছে, জাতীয় কৃষ্টি ৰক্ষা কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছে। বিভিন্ন সম্প্ৰদায়ৰ সুখী-দুখী সকলোকে একে ঠাইতে লগ লগাবলৈ বিহুৰ বাহিৰে অন্য অনুষ্ঠান নাই। ৰঙালী বিহুয়ে স্নেহ-প্ৰীতিৰে তেজ-মঙহৰ মানুহৰ অন্তৰত আশাৰ সঞ্চাৰ কৰে।

বিহু জাতীয় মৰ্যাদাই দিনে দিনে ব্যাপকতা লাভ কৰিছে। বিহু সংস্কৃতিক সমগ্ৰ বিশ্বতে জনপ্ৰিয় কৰি ইয়াক বিশ্ব-সংস্কৃতিৰ অংগ হিচাপে প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ ইংলেণ্ড, আমেৰিকা আদিৰ প্ৰৱাসী অসমীয়াসকলে চেষ্টা চলাইছে। ভাৰতবৰ্ষৰ ভিতৰত বিশেষকৈ বাংগালোৰত 'আসাম ছ'চাইটি' নামৰ সংগঠনে ধুমধামেৰে বিহু পাতি, প্ৰবাসী অসমীয়াসকলে বিহুৰ ঐতিহ্য ৰক্ষা কৰিছে। সোমনাথ বৰাই বিদেশত গৈ বিহু মাৰি খ্যাতি লাভ কৰিছে। বৰ্তমান সময়ৰ সকলোৰে হিয়াৰ আমঠুক অংগৰাগ মহন্তৰ নামো এই ক্ষেত্ৰত উল্লেখ কৰিব লাগিব। তেখেতসকলৰ এই কাৰ্যৰ শলাগ ল'বই লাগিব।

তাহানিৰ আদিম কৃষি চেতনাৰ পৰা আজিৰ উত্তৰণৰ সময়লৈকে পাহাৰ-ভৈয়ামৰ সমন্বয়ক নতুন চেনেহ-এনাজৰীৰে সমিলমিলকৈ বান্ধো আহক। ■

বিহু সমন্বয় প্ৰতীক। বিহুৱে গঢ়িছে মিলনৰ সাঁকো। জনগোষ্ঠীসকলৰ অৱদানে বিহুক বাৰেৰহণীয়া কৃষ্টি পথাৰৰ পলসসিক্ত কৰি সেউজবুলীয়া কৰি তুলিছে। অসমৰ কৃষিজীৱী মুছলমানে হিন্দু লোকৰ সান্নিধ্যতেই একেখন পথাৰতে, একেখন হাঁচতিৰ তামোল খাই আৰু হিন্দু লোকে পালন কৰি অহা বিধি-বিধানসমূহো মানি আহিছে।

তিৱা জনজাতিৰ
কৃষ্টি-সংস্কৃতি আৰু চমু পৰিচয়

সিদ্ধাৰ্থ পাটৰ
স্নাতক চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক, ভূগোল বিভাগ

উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চল হৈছে বিভিন্ন জাতি-জনজাতিৰ মিলন ভূমি। তিৱা জাতি হৈছে উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চল বিশেষকৈ অসমৰ এক অন্যতম জাতি। অসমৰ মৰিগাঁও, নগাঁও, কাৰ্বি আংলং হ'ল তিৱাসকলৰ প্ৰধান বসতিস্থল। কামৰূপ, ধেমাজি, যোৰহাট, শিৱসাগৰ, লক্ষিমপুৰ আদিতো তিৱা জাতি বিৰাজমান। অসমৰ বাহিৰেও মেঘালয় আৰু ত্ৰিপুৰাৰ বিভিন্ন ঠাইত তিৱা লোকসকলে বসতি স্থাপন কৰি আছে। তিৱাসকল অসমৰ ভূমিপুত্ৰ। তিৱাসকলক 'লালুং' নামেৰেও জনা যায়।

এই তিৱা বা লালুং নামটোৰ উৎপত্তিৰ সম্পৰ্কত বিভিন্ন পণ্ডিতে ভিন ভিন মত আগবঢ়াইছে। তাৰে ভিতৰত তিৱা শব্দৰ 'তি' মানে হ'ল পানী আৰু 'ওৱা' মানে হ'ল ওখ বা উচ্চ। অৰ্থাৎ নদী বা পানীৰ ওখ ঠাইত বাস কৰা লোক। কিছুমানৰ মতে 'তিৱাছা' শব্দৰ পৰা তিৱা শব্দৰ উৎপত্তি হৈছে। তিৱাছাৰ 'তি' মানে পানী, 'ৱা' মানে বাঁহ আৰু 'ছাঁ' মানে সন্তান। অৰ্থাৎ পানী বাঁহেৰে পৰিপূৰ্ণ দেশৰ সন্তান। সেইবাবে তিৱাসকলৰ বিভিন্ন উৎসৱ পাৰ্বণত বাঁহৰ প্ৰচুৰ ব্যৱহাৰ দেখিবলৈ পোৱা যায়।

অন্যফালে 'লালুং' শব্দৰ উৎপত্তি তিৱা শব্দ 'লিবিং'ৰ পৰা হৈছে বুলি কোৱা হয়। তিৱাভাষাত 'লিবিং' শব্দৰ অৰ্থ হ'ল মানুহ। 'লিবিং' শব্দটো কালক্ৰমত লালুং হোৱা বুলি কোৱা হয়। তিৱাসকল পাহাৰ আৰু ভৈয়াম উভয়তে বসবাস কৰি আছে।

২০০১ চনৰ লোকপিয়ল অনুসৰি অসমত বসবাস কৰা তিৱা সকলৰ মুঠ জনসংখ্যা হ'ল প্ৰায় ১,৭০,৬২২ জন। পাহাৰৰ তিৱাসকলে নিজস্ব ভাষা, পূজা-পাতল, পৰম্পৰা ৰক্ষা কৰি অহাৰ বিপৰীতে ভৈয়ামৰ তিৱাসকলে কিছু পৰিমাণে অসমীয়া সংস্কৃতি গ্ৰহণ কৰিছে। কিছুমান ঠাইৰ ভৈয়ামৰ তিৱাসকলে নামঘৰত উপাসনা, বিহু সংস্কৃতি গ্ৰহণ কৰিও নিজস্ব লোকনৃত্য, সংস্কৃতি বজাই ৰাখিছে। ভৈয়ামৰ তিৱাসকলে অসমীয়া ভাষাকে ব্যৱহাৰ কৰে।

তিৱাসকল প্ৰকৃততে হিন্দু ধৰ্মাৱলম্বী লোক। তেওঁলোকৰ মাজত শাক্ত পৰম্পৰাৰ প্ৰভাৱ বেছি দেখা যায়। তিৱাসকলৰ প্ৰধান উপাস্য হ'ল 'ফা' বা 'মহাদেৱ'। ইয়াৰোপৰি কুল অনুসৰি দেৱ-দেৱীক উপাসনা কৰা দেখা যায়। বৰ্তমান সময়ত কিছুমানে আকৌ কোঁচ জাতিলৈ উন্নতি হোৱা দেখা যায়। পাহাৰত বাস কৰা, মেঘালয় আৰু ত্ৰিপুৰাত বাস কৰা তিৱালোকসকলৰ মাজত খ্ৰীষ্টান ধৰ্মৰ প্ৰভাৱ পৰিছে। তথাপিও খ্ৰীষ্টান ধৰ্মক আদৰি হ'লেও তেওঁলোকে নিজৰ ভাষা ত্যাগ কৰা নাই আৰু নিজকে তিৱা লোক বুলি পৰিচয় দিয়ে।

তিৱাসকলৰ বিভিন্ন নৃত্য আৰু উৎসৱ ঃ তিৱাসকলৰ নৃত্য, কলা-সংস্কৃতি আদি দিশৰ পৰা অতি চহকী। বৰ্তমান সময়তো কাৰ্বি আংলং আৰু মেঘালয়ৰ তিৱাসকলৰ বিভিন্ন ফৈদৰ মাজত নিৰ্দিষ্ট পূজা-পাৰ্বণ, উৎসৱ-অনুষ্ঠান, নৃত্য-গীতৰ প্ৰচলন হৈ আছে।

ক) লাংখুন মিছাৱা (লাংখুন নৃত্য) ঃ প্ৰতি বছৰে আহিন মাহৰ শেষত আমচাই, মাৰ্জং, আমনি আদি ফৈদে লাংখুন ফুজা (পূজা) পালন কৰে। এই পূজাত প্ৰয়োজনমতে নিয়ম অনুসৰি বিজুলী বাঁহ কাটি প্ৰতিডালকে গুৰিৰ ফালে হাতেৰে ধৰিবৰ সুবিধা ৰাখি প্ৰতি পাবতে মিহিকৈ চুঁচি চুঁচি মেলি দিয়া মহিলাৰ চুলিৰ দৰে কৰি তোলে। এই পূজাথলীত পূজা উপাসনা কৰাৰ পাছত ডেকা-গাভৰুসকলে বিজুলী বাঁহেৰে তৈয়াৰি দীঘল লাংখন একোডালকৈ ওপৰলৈ ঠিয়কৈ দাঙি ধৰি খ্ৰাম (তিৱাসকলৰ বৰ ঢোল), পাংশী (বাঁহী) আৰু গীতৰ সুৰৰ ছন্দে ছন্দে ঘূৰি ঘূৰি লাংখুন মিছাৱা প্ৰদৰ্শন কৰে।

খ) ৱানচ্যুৱা মিছাৱা (পিঠাগুড়ি খুন্দা নৃত্য) ঃ তিৱাসকলৰ কিছুমান ফৈদৰ চামডি বা ডেকাচাং (তিৱা সকলৰ চাংঘৰ)ৰ দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণৰ লগত সম্পৰ্কিত আৰু দেৱতাৰ পূজা উপাসনাৰ লগত জড়িত ৱানটুংৱা উৎসৱত পালন কৰা হয়। এই ৱানচ্যুৱা উৎসৱতে ৱানচ্যুৱা নৃত্য কৰা হয়। ৱানচ্যুৱা নৃত্য পৰিবেশনৰ আগে আগে ডেকাচাঙৰ এগৰাকী মূল বিষয়াৰ ঘৰৰ চোতালত বৃত্তাকাৰে কেইবাটাও ওৰল পুতি লয়। বাদ্যযন্ত্ৰ খ্ৰামবাৰ (তিৱা বৰঢোল), খ্ৰাম লুদাং (তিৱা দীঘল ঢোল), পাংশী (বাঁহী), যেণ্ঠৰ (যঁতৰ) আৰু গীতৰ সুৰৰ তালে তালে নৃত্য পৰিবেশন কৰা হয়। এই নৃত্যত নাচনীহঁতে ওৰলত পিঠাগুড়ি খুন্দে। এজনে পিঠাগুড়িবোৰ আনি ঢাৰিত বাকি দিয়ে। খৰ্‌লা (গাভৰু) হঁতে পিঠাগুৰিবোৰ জাৰে আৰু তাৰপাছত হুৰাত লৈ প্ৰস্থান কৰে। লগে লগে নৃত্যৰো অন্ত পৰে।

গ) খেলছাৱা মিছাৱা (খেলছাৱা নৃত্য) ঃ ৱানচ্যুৱা পালন নকৰা তিৱাসকলৰ কিছুমান ফৈদে খেলচাৱা উৎসৱ পালন কৰে। ৱানচ্যুৱাৰ দৰেই এই উৎসৱ পাঁচ বছৰৰ মূৰে মূৰে পালন কৰা হয়। এই উৎসৱত নৃত্যক খেলচাৱা মিছাৱা বোলে। ৱানচ্যুৱা আৰু খেলছাৱা উৎসৱ প্ৰায় একেই। মূল পাৰ্থক্য এটাই আছে, সেইটো হ'ল ৱানচ্যুৱাত পিঠাগুৰি খুন্দে কিন্তু খেচাৱাত পিঠাগুড়ি নোখোন্দে। এই নৃত্যত খ্ৰাম আৰু পাংশীৰ ধ্বনিত নাচনীসকলে শাৰী শাৰীকৈ উলাই আহি ঘূৰণীয়াকৈ নাচিবলৈ আৰম্ভ কৰে। ইয়াৰ পাছতে দুজনে দুফালে দীঘল বাঁহ দুডাল ধৰি খ্ৰাপ খ্ৰাপকৈ চাপৰি বজোৱাৰ দৰে শব্দৰ সৃষ্টি কৰে আৰু এজনী এজনীকৈ বাঁহ দুডালৰ মাজত ভৰি চেপা নোখোৱাকৈ নাচি থকা দলত লগ দিয়ে।

ঘ) মুইনাৰি কাণ্ঠি মিছাৱা (মুইনাৰি কাণ্ঠি নৃত্য) ঃ তিৱাসকলৰ মাত্ৰ ফৈদেহে কেৱল মুইনাৰি কাণ্ঠি পৰম্পৰা পালন কৰে। কাৰ্বি সকলৰ চমাংকান নৃত্যৰ লগত এই নৃত্যৰ সাদৃশ্য আছে। গীতৰ সুৰ আৰু বাদ্যৰ ছন্দে যোৰা পাতি লোৱা বিভিন্ন কুলৰ পাম্বাই-খৰ্‌লা (ডেকা-গাভৰু) হঁতে পিঠিৰ ফালে কঁকাল সাবটি এজনে আনজনৰ হাতত ধৰা ধৰি কৰি দীঘলীয়া শাৰী হৈ জঁপিয়াই নাচি যায়। এই নৃত্যত প্ৰতি যোৰাৰ পাম্বাই-খৰ্‌লা দুজন ভিন ভিন কুলৰ হোৱাতো বাধ্যতামূলক।

ঙ) ছগ্ৰা মিছাৱা (ছগ্ৰা নৃত্য) ঃ অসম এখন কৃষিপ্ৰধান ৰাজ্য। ইয়াত বসবাস কৰা অন্যান্য জনগোষ্ঠীৰ লগতে তিৱাসকলৰো প্ৰধান জীৱিকা হ'ল কৃষি। সেইবাবে তিৱাসকলে পালন কৰা উৎসৱ পাৰ্বণসমূহো কৃষিৰ সৈতে সম্পৰ্ক থকা। তিৱাসকলে পালন কৰা এটি কৃষিভিত্তিক উৎসৱ হ'ল ছগ্ৰা মিছাৱা। এই উৎসৱ ফাগুন বা চ'ত মাহত পালন কৰা হয়। এই উৎসৱ প্ৰধানকৈ পাহাৰীয়া বা পাহাৰৰ ওচৰৰ তিৱা লোকৰ মাজতহে বৰ্তমানত দেখা যায়। ছাগ্ৰা মিছাৱা উৎসৱ অনুষ্ঠিত কৰিবৰ বাবে এক দুমাহ পূৰ্বৰে পৰা প্ৰস্তুতি আৰম্ভ হয়। এই উৎসৱ বুধবাৰ বা দেওবাৰে আৰম্ভ হয়। 'ছগ্ৰা মিছাৱা' শব্দটো দুটা শব্দৰ পৰা উৎপত্তি হৈছে। 'ছাগ্ৰা' মানে হৈছে সকলো আৰু 'মিছাৱা' মানে হৈছে নৃত্য কৰা। অৰ্থাৎ সকলোৰে মিলি-জুলি কৰা নৃত্য। এই ছগ্ৰা উৎসৱত ডেকাসকলে উচ্চ বিষয়াসকলৰ ঘৰে ঘৰে গৈ

খ্ৰম, পাংশী আৰু গীতৰ ছন্দত নৃত্য কৰে। এই গীতসমূহত প্ৰেমৰ ভাব প্ৰকাশ পোৱা দেখা যায়।

চ) য়াংলি মিছাৰা (লখিমীক পূজা কৰা নৃত্য) ঃ তিৱাসকলে পালন কৰা অন্য এটি কৃষিভিত্তিক উৎসৱ হ'ল 'য়াংলি মিছাৰা'। প্ৰতি পাঁচ বছৰৰ মূৰে মূৰে কিছুমান ফৈদে এই পূজা পালন কৰে। এই পূজাৰ দ্বাৰা লখিমীক ঘৰলৈ আদৰি অনা হয়। খ্ৰামবাৰৰ ছেৱে ছেৱে হাতত তৰোৱাল লোৱা নাচনীসকলে ঘূৰি ঘূৰি নাচে। মাজে মাজে দুই এজনে আন দুই এজনৰ লগত ঢাল-তৰোৱাল লৈ যুদ্ধ লগাৰ ভঙ্গীতো নাচে।

ছ) পান্থাই লাঙা মিছাৰা (পান্থাই লাঙা নৃত্য) ঃ কৃষিভিত্তিক তিৱাসকলৰ এটি নৃত্য হ'ল পান্থাই লাঙা মিছাৰা। এই নৃত্যত ঝুম খেতিৰ বাবে মাটি চাহ কৰিবলৈ তিৱা পান্থাই-খৰ্লা (ডেকা-গাভৰু) সকলে জাক পাতি কোৰ মাৰে। খ্ৰাম আৰু পাংশীৰ তালে তালে কান্ধত কোৰ লৈ আহি শাৰী পাতি কোৰ মাৰি আৰু শস্য ছটিয়াই নৃত্য কৰে।

জ) পাংশী মিছ্ৰা (কাঁহী নৃত্য) ঃ ভৈয়ামৰ তিৱাসকলে ৪০-৫০ বছৰৰ অধিক উলহ-মালহেৰে মাঘবিহু, ব'হাগ বিহু পালন কৰিছিল। পাতিঢোল, পেঁপা, তাল, পংশী (বাঁহী) আদিৰ জৰিয়তে শান্তি ছেও, ৰাঙলী ছেও আদি বিভিন্ন ছেও বজাইছিল। বৰ্তমান সময়তো কম বেছি পৰিমাণে হ'লেও এই পৰম্পৰা চলি আছে। তিৱাসকলে মাঘ বিহুত কৰা এটি নৃত্য হ'ল পাংশী মিছাৰা। পাতিঢোলৰ ছেওত কাঁহী নাচৰ আৰম্ভনি হয়। প্ৰথমে এখন কাঁহী হাতৰ তলুৱাত লৈ নচাৰ পাছত পাৰ্গত নাচনীসকলে দুহাতৰ তলুৱাত দুখন কাঁহী লৈও নৃত্য পৰিবেশন কৰে।

ঝ) বৰত মিছাৰা (বৰত নৃত্য) ঃ তিৱাসকলৰ অন্য এটি পূজা-উৎসৱ হৈছে বৰত। বৰতৰ নিসা পাতিঢোল, পেঁপা, তাল, পাংশী আদিৰ ছেৱে ছেৱে পৰিবেশন কৰা নৃত্যসমূহৰ আনন্দ উলাহৰ মাজতে বৰতৰ মূল নাম আৰু নাচসমূহ পৰিবেশন কৰা হয়। লাখুটি নৃত্য, আঙঠা নৃত্য, গৰুন্দৰ পখীৰ নৃত্য, বাঘ নৃত্য, ভালুক নৃত্য, শিৱ নৃত্য, বিভিন্ন মুখানৃত্য, ৰাধা-ৰুক্মিণী নৃত্য আদিয়েই হ'ল বৰত নৃত্য। এই নৃত্যৰ বৈশিষ্ট্যটো হ'ল যে পাতিঢোলৰ ভিন ভিন ছেৱত ভিন ভিন চৰিত্ৰৰ নৃত্য প্ৰদৰ্শন কৰা। বৰ্তমান সময়ত তিৱাসকলৰ এই বৰতৰ নৃত্য-গীতে বিশেষভাবে জনপ্ৰিয়তা লাভ কৰিছে।

তিৱাসকলৰ জোনবিল মেলা ঃ

বৰ্তমানৰ বিশ্বায়নৰ যুগত বিশ্বত সকলো বস্তু টকা-পইচাৰ মাজেৰে ক্ৰয়-বিক্ৰয় কৰা হয়। কিন্তু এনে সময়তো তিৱা লোকসকলে পুৰণি বিনিময় প্ৰথাক জীয়াই ৰাখিছে। মৰিগাঁও জিলাৰ মধ্যৱৰ্তী অঞ্চল জাগীৰোডৰ পৰা উত্তৰে প্ৰায় তিনি কিলোমিটাৰমান দূৰত্বত অৱস্থিত এখন বিলৰ নাম হৈছে জোনবিল। এই বিলৰ পাৰত অনুষ্ঠিত হোৱা মেলাখনৰ নামেই হ'ল 'জোনবিল' মেলা। এই জোনবিলেই হ'ল বিনিময় প্ৰথাৰ একমাত্ৰ স্থান। তিৱা জনজাতিৰ লোকসকলৰ প্ৰচেষ্টাত বৰ্তমান সময়তো এই বিনিময় প্ৰথাক জোনবিল মেলাৰ দ্বাৰা জীয়াই ৰখা হৈছে। যাৰ জৰিয়তে পাহাৰ আৰু ভৈয়ামৰ লোকসকলক এডাল মিলনৰ এনাজৰীৰে বান্ধি ৰাখিছে।

জোনবিল মেলা মাঘ বিহুৰ পিছৰ সপ্তাহত আৰম্ভ হয়। সপ্তাহটোৰ মঙ্গল বা বুধবাৰৰ পৰা এই মেলা আৰম্ভ হয় যদিও শুক্ৰবাৰ আৰু শনিবাৰেহে প্ৰধান মেলা। পাহাৰত বসবাস কৰা তিৱাসকলে তেওঁলোকৰ উৎপাদিত খাদ্য শস্য, কৃষি সা-সামগ্ৰী ভৈয়ামৰ তিৱা লোকসকলৰ সৈতে বিনিময় কৰে। ভৈয়ামৰ লোকসকলে সান্দহ, পিঠা, মাছ ইত্যাদিৰ সৈতে পাহৰৰ পৰা অনা আদা, কচু, হালধি, বাঁহগাজ, জলকীয়া, শালধূনা, থেকেৰা, বাঁহকাতিতা আদি নানান দ্ৰব্যৰ আদান প্ৰদান কৰে। কেৱল তিৱাসকলেহে যে এই মেলাত অংশগ্ৰহণ কৰিব পাৰে তেনে নহয়। এই মেলাত খাচিয়া, জয়ন্তীয়া, গাড়ো, কাৰ্বি ভাই-ভনীসকলেও অংশগ্ৰহণ কৰে। সেইবাবেই এই জোনবিল মেলা আৰু অধিক জনপ্ৰিয়। যোৱা দুবছৰৰ পৰা জোনবিল মেলা সামৰণি পৰাৰ পাছত জাগীৰোডৰ পৰা এক কিলোমিটাৰমান দক্ষিণত থকা পাহাৰত 'চগ্ৰাচল' নামেৰে এটা উত্তৰ-পূব ভাৰত তিৱা-মহোৎসৱ উদ্‌যাপনৰ ব্যৱস্থা কৰিছে।

তিৱাসকলৰ জাতীয় সাজ-পাৰ ঃ

পুৰুষে পৰিধান কৰা বস্ত্ৰসমূহ ঃ

ক) তাগলা - পুৰুষসকলে পৰিধান কৰা চোলা।

খ) ফালি - তিৱা গামোচা।

গ) ফাগা - মূৰত মৰা পাগুৰি।

ঘ) থানা - কঁকালৰ পৰা টিকালৈকে নিম্নাংশত পৰিধান কৰা এখন সৰু, ঠেক দীঘল বস্ত্ৰ।

ঙ) থেনাচ - পুৰুষ আৰু মহিলাসকলে পৰিধান কৰা আহল বহল দুয়ো মূৰে দীঘল দহি থকা কাপোৰ।

চ) ফালিছা - সৰু ঠেক দীঘল মাফলা বা গলা বান্ধাৰ দৰে এবিধ বস্ত্ৰ।

ছ) বৰ চুৰিয়া - ধুতীৰ দৰে এবিধ বস্ত্ৰ।

জ) টঙালি - ঠেক আৰু দীঘল কঁকালত মৰা এবিধ বস্ত্ৰ।

মহিলাসকলে পৰিধান কৰা বস্ত্ৰসমূহ ঃ

ক) কাচং- তিৱা মহিলাসকলে শৰীৰৰ তল অংশত পৰিধান কৰা এখন নিত্য ব্যৱহাৰ্য বস্ত্ৰ।

খ) ফাচ্‌কাই - বুকুৰ কাঁচলি। কাচং পিন্ধাৰ পাছত গোটেই

শৰীৰতো আবুৰ কৰি ৰখা এবিধ সাঁজ।

গ) নাৰা- তিৱা মহিলাসকলে উৎসৱ আদিত ব্যৱহাৰ কৰা এবিধ দীঘল আৰু ঠেক কঁকালত বান্ধি পিন্ধা বস্ত্ৰ।

তিৱালোকসকলৰ আ-অলংকাৰ ঃ

চাব-ল' - কেইৰাডলীয়া ৰূপৰ মালা। পুৰুষ-মহিলা উভয়ে পৰিধান কৰে।

চিকিনি-ল' ঃ ৰঙা মণিৰে গোঁঠা। মাজে মাজে ৰূপৰ সিকি গোঁঠা মহিলাসকলে পৰিধান কৰা এবিধ মালা।

থাগা-ল' - ৰঙা মণিৰে গোঁঠা এটকীয়া গোঁঠা থকা মহিলাসকলে পৰিধান কৰা মালা।

চিলিং-ল' - পুৰুষ-মহিলা উভয়ে পৰিধান কৰা শিকলিৰে বনোৱা ৰূপৰ শিলিখা মণিৰে গোঁঠা মালা।

কলিয়া আৰু খাইদং - মহিলাসকলে কাণত পিন্ধা এবিধ অলংকাৰ।

কলপন্দা - ৰঙা বা নীলা মণিৰে গোঁঠা গলপতাৰ দৰে।

থুৰিয়া - মহিলাসকলে কাণত পিন্ধা এবিধ অলংকাৰ।

লফালিয়া - চাৰিডলীয়া ৰঙা মণি।

ল'ফাৰ - নীলা নডলীয়া মণিৰে গোঁঠা। মাজে মাজে ৰঙা মণি থাকে।

তিৱালোকসকলৰ অৱদান ঃ

অসমত বসবাস কৰা বিভিন্ন জাতি-জনজাতিসমূহৰ বৰেবৰণীয়া বৰ্ণাঢ্য সংস্কৃতিয়ে বৃহত্তৰ অসমীয়া জাতি গঠন প্ৰক্ৰিয়াত বিশেষভাবে অৰিহণা আগবঢ়াইছে। উক্ত জনগোষ্ঠী সমূহৰ ভিতৰত তিৱা সকলো অন্যতম। তিৱা লোকসকল অসমৰ আদিম খিলঞ্জীয়া জনগোষ্ঠী। তেওঁলোকে অসমত বাস কৰা সকলো লোকৰ সৈতে সদায় শান্তি আৰু মিলা-প্ৰীতিৰে বসবাস কৰি আহিছে। নিজৰ ভাষা-সংস্কৃতিক ধৰি ৰাখিও বৃহত্তৰ অসমীয়া জাতি হিচাপে নিজকে পৰিচয় দি শান্তিৰ আৰু বৃহৎ অসম গঢ়াত সহায় কৰি আহিছে। তিৱাসকলৰ জোনবিল মেলাই সকলো পাহাৰ-ভৈয়ামৰ লোকসকলক একতাৰ এনাজৰীৰে বান্ধি ৰাখিব বিচৰাটোৱেই তাৰ প্ৰমাণ।

সময়ে সময়ে অসমৰ সংকটাপন্ন অৱস্থাত তিৱা লোকসকলে অসমৰ অস্তিত্ব ৰক্ষাৰ বাবে নিজৰ প্ৰাণ আহুতি দিবলৈও কুণ্ঠাবোধ নকৰিছিল। নগাঁৱৰ ফুলগুৰি ধেৱাই এই কথাকে প্ৰমাণ কৰে। ইয়েই তিৱা লোকসকলৰ অসম তথা দেশৰ প্ৰতি থকা দেশপ্ৰেম আৰু বৃহত্তৰ অসমীয়া জাতি গঠনত দিয়া বহুমূলীয়া অৱদানকে সূচায়। ■

সহায়ক গ্ৰন্থ ঃ স্মৃতিগ্ৰন্থ 'ছংগ্ৰাছাল' ২০১৫, (উত্তৰ-পূব ভাৰত তিৱা সাংস্কৃতিক মহোৎসৱ) জাগীৰোড।

শঙ্কৰী সংস্কৃতিৰ আলোকপাত

বৰ্ষা ৰাণী বনিয়া
পঞ্চম ষাণ্মাসিক, ইংৰাজী বিভাগ

সংস্কৃতিৰ অৰ্থ বহুমুখী। ই এক জীৱন পদ্ধতি। সংস্কৃত মানে শুদ্ধ। সংস্কৃতি মানে শুদ্ধাৱস্থা বা পবিত্ৰতা। সংস্কৃতি শব্দ নিষ্পন্ন হৈছে সম্+কৃ+ক্তিন্ প্ৰত্যয়ৰ যোগত। এই অৰ্থত সংস্কৃতি কেৱল শুদ্ধাৱস্থাই নহয়, তাতকৈ বহুত বেছি। ইয়াৰ বহু সূত্ৰৰ ভিতৰত এটা সূত্ৰ সম্যক অৰ্থৱহ যেন বোধ হয়, সেইটো হৈছে— 'প্ৰকৃতিৰ প্ৰেৰণা থাকিলেও যি কাম কেৱল প্ৰকৃতিৰ প্ৰেৰণাতে হোৱা নাই, মানুহে নিজৰ দেহৰ আৰু মনৰ বিকাশৰ অৰ্থে, সমাজৰ কল্যাণৰ অৰ্থে সৃষ্টি কৰিছে, মানি লৈছে আৰু লগে লগে উৎকৰ্ষ সাধন কৰিছে সেয়ে সংস্কৃতি।

সংস্কৃতি সৎ লোকৰ সম্পত্তি। আমি প্ৰথমতে মানুহ, তাৰ-পাছত ভাল মানুহ। বৰ্তমান পৰিস্থিতিত সংস্কৃতিৰ কথা চিন্তা কৰোতে বহুত বৈপৰীকতাৰ মুখামুখি হ'বলগা হয়। আমি প্ৰথমতে বৈজ্ঞানিক জন্তু। তাৰপাছত ডাৰউইনৰ বান্দৰটোৰ পৰা মানুহ হৈছো। কিন্তু সি জৈৱিক পৰিৱৰ্তনহে। মানসিকভাবে শ্ৰেষ্ঠ জীৱ মানুহ হোৱাৰ প্ৰয়াসৰ শেষ এতিয়াও বাকী। যেনিয়েই চকু পৰে তেনিয়েই দেখোন মানৱীয় গুণৰাজিৰ অৱক্ষয়, স্খলন। মানসিক অধঃপতন বহু দূৰ আগবাঢ়িছে। মাত্ৰ আত্মকেন্দ্ৰিকতাই ব্যাপক ক্ৰিয়া কৰিছে। সকলো কাম, আচাৰ-ব্যৱহাৰ, চলন-ফুৰণ নিজত কেন্দ্ৰিভূত হৈছে। প্ৰতিবেশী, সহযাত্ৰী, সহপাঠী আদিবোৰৰ কিবা অস্তিত্ব আছেনে, কিবা আৱশ্যকতা আছেনে, কিবা অধিকাৰ আছেনে আদি চিন্তা অন্তৰ্নিহিত হৈছে। স্বাৰ্থপৰতাই মুক্ত আত্মাক সঙ্কুচিত কৰিছে। বিজ্ঞানৰ নানান অৱদানৰ বলত দৈহিকতভাৱে প্ৰশস্ত হ'লেও মন প্ৰশস্ত হোৱাৰ পৰিৱৰ্তে দিনক দিনে সংকুচিত হোৱা দেখা হৈছে। মানসিক আৰু আধ্যাত্মিক অধঃপতন ইমানলৈকে বিয়পিছে যে বন্ধুৱে বন্ধুক, ভাতৃয়ে ভাতৃক, পুত্ৰই পিতৃক, স্বামীয়ে স্ত্ৰীক হত্যা কৰিবলৈ অকণো কুণ্ঠাবোধ নকৰা হ'ল, যেন এইবোৰ সাধাৰণ ঘটনাহে। জান্তৱ প্ৰকৃতিয়ে মানৱ প্ৰকৃতিক জয় কৰিছে।

প্ৰতি জাতিৰে একোটা নিজা সংস্কৃতি থাকে। অসমীয়াৰো এটা সংস্কৃতি আছে এই সংস্কৃতি বহুলাংশে শঙ্কৰী সংস্কৃতি। কাজেই

অসমীয়া সংস্কৃতি বহুলাংশ অন্তঃ সংস্কৃতি। পোছাক-পৰিচ্ছদ, চাল-চলন, খাদ্যাভাস আদি ইয়াৰ বহিৰঙ্গ। যান্ত্রিক যুগত যন্ত্র লগত লেনদেন কৰিবৰ সুবিধাৰ্থে পুৰুষসকলে বহু আগতেই বিদেশী পোছাকৰ লগত বিদেশী চাল-চলন গ্রহণ কৰি উন্নত হ'লো বুলি ভাবিছে। কিন্তু তথাকথিত সেই উন্নতিৰ পথত যে নিজৰ চিনাকিটো ক্রমান্বয়ে হেৰাই যাব ধৰিলে তাক পাহৰা হ'ল। দেখাক দেখি উঠিল গা কেতুৰীয়ে বোলে মোকো খা। তিৰোতাসকলো বহি থকা নাই। অসমীয়া সংস্কৃতিক বহু দিন ধৰি ৰাখি আমনি লাগি যান্ত্রিক আহ্বানক আদৰণি জনাই তেওঁলোক অগ্রসৰ হ'ল তাক পুৰি খোৱাৰ চেষ্টাত। পুৰুষৰ খেলবিলাক তিৰোতাই লৈ দুয়ো সমানে খোজ দিবলৈ শিকিছে। সেই ঘণ্টাকেইটাত তেওঁলোকে তাৰ উপযোগী পোছাক পিন্ধক, কিন্তু বিবাহ-মণ্ডপত বা নামঘৰত অসমীয়া হৈ দেখা দিয়াটো অনুচিতনে? অসমীয়াৰ প্ৰতীকী পোছাকৰ নিতান্ত আৱশ্যক। ইংলণ্ডতো অসমীয়া মেখেলা জাতীয় অধোবস্ত্র পিন্ধাৰ নিয়ম আছে। সেয়ে বোধকৰো চাইকেলৰ ৰাজহাড়ডাল বেঁকা কৰি দিয়া হৈছে। তিৰোতাৰ অধোবস্ত্র অসংযত নহ'বৰ কাৰণে। তথাপি লংপেণ্টটো বাৰু অসমীয়া তিৰোতাক কিয় লাগে! বোৱাৰীসকলেও মূৰৰ কাপোৰখন স্থানান্তৰিত কৰি পুনৰ জীয়ৰী হোৱাৰ চেষ্টা প্ৰদৰ্শন কৰে নেকি? নে ই এক নতুন যুগৰ অগ্ৰগতি হোৱাৰ চিন। এইবোৰ দুষ্কৃতি নহ'লেও অপসংস্কৃতি।

শঙ্কৰী সংস্কৃতি অন্তঃসংস্কৃতি, আধ্যাত্মিক বিকাশৰ জন্মদাতা শঙ্কৰদেৱ প্ৰথমতে অসমীয়া, তাৰপাছত ভাৰতীয় আৰু বিশ্ব মানৱৰ প্ৰতিনিধি। সেয়ে প্ৰথমতে অসমীয়া কাৰণে তেখেতে এক বৃহদাকাৰ সংস্কৃতিৰ সৃষ্টি কৰিলে যি বিশ্ব মানৱৰ প্ৰয়োজনত লাগিব পাৰে। বিশ্ব মানৱৰ কল্যাণ সকলো মানৱীয় সৎ গুণৰ সমষ্টিত নিহিত আছে আৰু এই সদ গুণৰ সমষ্টিয়েই ধৰ্ম। এই গুণবোৰে মানুহক মানুহ হিচাপে ধৰি ৰাখিছে। সেয়ে 'ধাৰণাদ্ধমাৰ্মত্যাহুঃ ধৰ্মো ধৰিয়তে প্ৰজাঃ'। ধাৰণ কৰা অৰ্থত ধৰ্ম আৰু ধৰ্মই প্ৰজাক ধাৰণ কৰিছে। এতেকে ধৰ্ম সংস্কৃতিৰ এটা অঙ্গ। এই কথাটোকে বুজাবৰ কাৰণে শঙ্কৰদেৱে নানা শাস্ত্ৰ, গীত, পদ, পয়াৰ ৰচনা কৰিলে। সাধাৰণ লোকে বুজাকৈ নাট ৰচনা কৰিলে, ভাওনা পাতি দেখুওৱালে, নাটৰ ছবি আঁকি কেৱল ছবিৰে নাট কৰি দেখুৱালে। গীত গাবলৈ, নাচিবলৈ শিকালে-- গীতৰ নানা সুৰ দিলে, গীতৰ ৰাগ দি গছৰ পাত সৰুৱাই দেখুৱালে। নটুৱা নচুৱাবলৈ, গীত গাবলৈ বাদ্য তৈয়াৰ কৰি ল'লে।

শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱৰ সমস্ত ৰচনাৰাজিয়েই হৈছে আধ্যাত্ম বিজ্ঞান। অৰ্থাৎ আত্মা আৰু ঈশ্বৰৰ জীৱাত্মা আৰু পৰমাত্মাৰ সম্বন্ধ স্থাপন। সমস্ত জীৱ ঈশ্বৰৰ অংশ 'হামো য'ত জীৱ শিৱ তেৰী অংশ'। শেষত অংশসমূহ একত লীন যাব লাগিব। সেয়ে একলৈ যাবলে একক চিন্তা কৰিব লাগিব। আৰু এটা পথেৰে যাব লাগিব। পথান্তৰ হ'লে অংশ নষ্ট হ'ব। এয়ে শঙ্কৰদেৱৰ ধৰ্মসূত্ৰ। এই সূত্ৰটো সহৃদয়ঙ্গম কৰাৰ কাৰণে তেখেতে সাহিত্য, নাট্য কলা-কৃষ্টিক সম্বল হিচাপে ল'লে। কি কাব্য, কি নাট সকলোৱে এটাই সম্বল দিয়ে-- আমি ঈশ্বৰৰ ওচৰলৈ যাব লাগিব আৰু এটা বাটেদিয়েই যাব লাগিব। সেয়ে হৈছে ভগৱদ্ভক্তিৰ বাট।

এইখিনি শঙ্কৰী সংস্কৃতিৰ বহিৰঙ্গ কথা। অন্তৰঙ্গ কথাত অলপ হাত দিব খোজা হৈছে। সঙ্গীত বুলিলে তিনিটা বস্তুৰ সমাহাৰক বুজায়। 'গীতং বাদ্যং তথা নৃত্যং ত্ৰয়ো সঙ্গীতমুস্যতে'। সেয়ে ইয়াৰ নামান্তৰ তোৰ্বত্ৰিকাঙ্গ। এই বিদ্যা কাৰ্যকৰী, পস্তকাস্থা নহয়। ই এটা খেল, অভ্যাস আৰু অনুশীলনৰ অভাৱত ই সাৰ-পানী নোহোৱা শস্যৰ দৰে মৰহি যাব। শঙ্কৰদেৱৰ নাটত সঙ্গীতৰ তৌৰ্য্যত্ৰিকৰ ব্যৱহাৰৰ লগতে সংলাপ আছে। সেয়ে এই নাটবোৰ গীত আৰু নৃত্যৰ প্ৰধান। গীতত গুৰুজনাই বিভিন্ন ৰাগৰ বাৰ কুৰি বৰগীত লিখিছিল, নাটৰ গীতবোৰ ধৰি মুঠ ৰাগৰ সংখ্যা ৩২টা হয়। গীতটো ৰাগেৰে নাম দিয়া হয়। কি গীত বুলিলে কোন ৰাগৰ গীত বোলা প্ৰশ্নটো হয়। নামভেদে যেন ৰাগভেদে হয় এই কথা কোৱাই বাহুল্য। লগতে বাদ্যৰ বিষয়ে ক'বলৈ যাওঁতে লক্ষণীয় কথাটো হৈছে যে গুৰুজনাই লোকৰ হাতৰ বস্তু গ্ৰহণ কৰা নাই। মহাপুৰুষসকলৰ ইও এক লগুণ চাগৈ।

শঙ্কৰ পূৰ্ব মৃদঙ্গ বাদ্য ভাৰতত আৰু অসমতো অদ্যপৰিমিত চলি আছে। গুৰুজনে তাক গ্ৰহণ নকৰি খোলবাদ্য নিজে গঢ়াই ল'লে। ইয়াৰ বৈজ্ঞানিক ভিত্তি আছে। লোকৰঞ্জন সাধনৰ উদ্দেশ্যে জড়িত আছে যদিও গীতৰ সহযোগী বাদ্য হিচাপে খোল তৈয়াৰ কৰা হৈছিল। গীতৰ স্পষ্ট উচ্চাৰণ আৰু অৰ্থ দৰ্শকৰ শ্ৰৱণেন্দ্ৰিয় স্পৰ্শ কৰাত বাদ্যই যাতে আহুকাল নকৰে তালৈ লক্ষ্য ৰাখি মৃদঙ্গৰ অৱয়ব পৰিৱৰ্তন ঘটাই খোল সৃষ্টি কৰিলে।

তলে তলে এটা প্ৰশ্নৰ গুঞ্জন উঠিছে, বৰ্তমান যুগত শঙ্কৰী সংস্কৃতিৰ প্ৰাসঙ্গিকতা আছেনে নাই। শঙ্কৰী সংস্কৃতিৰ সৈতে সত্ৰীয়া সংস্কৃতিৰ তত্ত্ব একেই। শঙ্কৰী সংস্কৃতি যদি অন্তৰ্সংস্কৃতি হয়, তেন্তে শুদ্ধিতে আৰম্ভ কৰি যদি জীৱনৰ সকলো স্তৰলৈ ইয়াৰ শুদ্ধিতা বিস্তাৰৰ ক্ষেত্ৰত আছে, তেন্তে ইয়াৰ প্ৰাসঙ্গিকতা অতীতকৈ বৰ্তমানতহে বেছি। আৰু এটা

ডাঙৰ প্ৰশ্ন হৈছে— বৰ্তমান সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানৰ মঞ্চ প্ৰদৰ্শনসমূহ মঞ্চ আদৰ্শভ্ৰষ্ট হৈছে নেকি? যদিহে শঙ্কৰী সংস্কৃতি অন্তৰ্সংস্কৃতি হয় আৰু যদিহে এই সংস্কৃতিৰ নামত অনুষ্ঠান প্ৰদৰ্শন কৰিব লাগে তেন্তে আদৰ্শ ৰক্ষাত প্ৰথম গুৰুত্ব দিব লাগে। প্ৰদৰ্শনৰ মনোৰঞ্জন পাছ, আদৰ্শহে যে আগ এই কথা প্ৰত্যক শিল্পীৰ মনতেই নহয় উদ্যোক্তাসকলোৰো মনত থাকিব লাগিব। সুৰা-সক্ত হৈ ঢলং-পলং কৰাটো সংস্কৃতি বোলা হয় নেকি? দৰ্শকসকলৰ মাজত বহুতো সম্ভাৱনাযোগ্য শিল্পী মন থাকিব পাৰে। তেওঁলোকৰ এনে ধাৰণা হ'ব লাগিব নেকি যে ভাল নামী-দামী শিল্পী হ'বলৈ সুৰাপান কৰিবই লাগিব? যদিহে 'নহয়' হয় তেন্তে লোকসকল অজানিতে সোঁতত উটি গৈ এনে দুস্কৃতি উপভোগ কৰা হৈছে।

> তলে তলে এটা প্ৰশ্নৰ গুঞ্জন উঠিছে, বৰ্তমান যুগত শঙ্কৰী সংস্কৃতিৰ প্ৰাসঙ্গিকতা আছেনে নাই। শঙ্কৰী সংস্কৃতিৰ সৈতে সত্ৰীয়া সংস্কৃতিৰ তত্ত্ব একেই। শঙ্কৰী সংস্কৃতি যদি অন্তৰ্সংস্কৃতি হয়, তেন্তে শুদ্ধিতে আৰম্ভ কৰি যদি জীৱনৰ সকলো স্তৰলৈ ইয়াৰ শুদ্ধিতা বিস্তাৰৰ ক্ষেত্ৰত আছে, তেন্তে ইয়াৰ প্ৰাসঙ্গিকতা অতীতকৈ বৰ্তমানতহে বেছি।

◆◆◆

ভাষা আৰু বাক সংযমৰ ক্ষেত্ৰতো বহুত অধঃপতন ঘটিছে। সাধুভাষা কথিত ভাষাতকৈ উচ্চ খাপৰ যদিও ভাষাটো মাৰ্জিত আৰু ৰুচিবোধসম্পন্ন হোৱাত বাধা নাই নিশ্চয়। অনাখৰী লোকৰ কথা বাদ দিও স্কুল-কলেজৰ মজিয়া গৰকা ছাত্ৰৰ মুখত যেতিয়া অবাচ্যৰ আখৈ ফুটা শুনা যায়, অসমীয়াৰ মাজত ইংৰাজী শব্দ হৈ প্ৰগতিশীলতা বা উচ্চ শিক্ষাৰ চিনাকি দি ভাষাৰ শালীনতা নষ্ট নকৰাকৈ ই বেছি দোষণীয়, কাৰণ পাছৰবিধ ভাষা পুষ্টিৰ চিনাকি যদিও আগৰবিধ সভ্যতাদুষ্টিৰ পৰিচায়ক। অশ্লীলতাই বাক্য কলুষিত কৰে আৰু বাক্যৰ কলুষে মনৰ কলুষতাকে সূচায়।

সকলো অপসংস্কৃতি আৰু দুস্কৃতি দূৰ হ'লে আমি প্ৰকৃত সংস্কৃতিৰ ক্ষেত্ৰত (আৰু সেয়ে শঙ্কৰী সংস্কৃতি) ভৰি দিব পাৰিম। ■

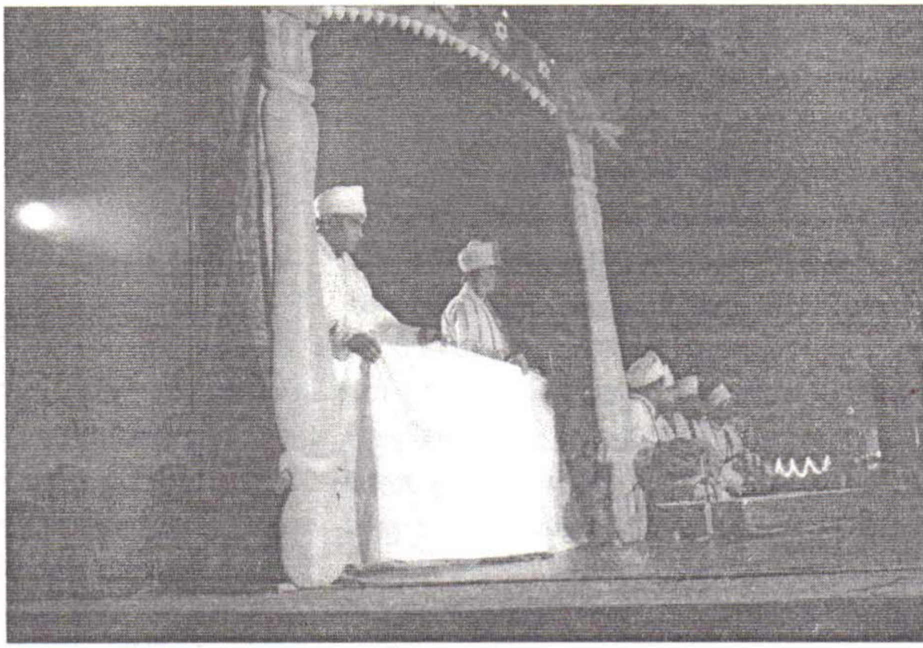

সংস্কৃতি যিহেতু গতিশীল অথবা পৰিৱৰ্তনশীল এতেকে ভাওনা সংস্কৃতিৰো পৰিৱৰ্তন বাঞ্ছনীয়, মাথোঁ গুৰুজনাৰ সৃষ্ট নাটসমূহ যাতে মূল বিকৃত নহয় অথবা ধৰ্মীয় ৰীতি-নীতিসমূহৰ যাতে ব্যাঘাত নহয় তাৰ প্ৰতি ৰাইজ সচেতন হ'ব লাগিব।

◆◆◆

অংকীয়া ভাওনাত মঞ্চ ব্যৱহাৰৰ প্ৰাসঙ্গিকতা

নমশ্ৰী বৰা
স্নাতক তৃতীয় ষাণ্মাসিক, শিক্ষা বিভাগ

পৃথিৱীত যেতিয়া ধৰ্মৰ গ্লানি হয়, অধৰ্মৰ প্ৰাদুৰ্ভাৱ হয়, অস্পৃশ্যতাৰ মহাব্যাধিয়ে সমাজ-জীৱন ছানি ধৰিছিল আৰু সেই অন্ধকাৰ, কু-সংস্কাৰ অনাচাৰ, ব্যভিচাৰত নিমজ্জিত লোকসকলক পবিত্ৰতাৰে ধৰ্ম সংস্থাপন দিবলৈ নগাঁও জিলাৰ বৰদোৱাত ১৪৪৯ খ্ৰীষ্টাব্দত আৱিৰ্ভাৱ হৈছিল অসমীয়া জাতিৰ প্ৰধান নিৰ্মাতা আৰু প্ৰাণ-প্ৰতিষ্ঠাতা সৰ্বকালৰ সৰ্বোত্তম ধৰ্মগুৰু মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ।

মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰে অপূৰ্ব সৃষ্টি হ'ল— 'অংকীয়া নাট'। জনসাধাৰণৰ অন্তৰত 'ত্ৰিভুৱন বন্দন দৈৱকী নন্দন' শ্ৰীকৃষ্ণৰ প্ৰতি ভক্তি ভাব জগাই তেৰাৰ লীলা আৰু মাহাত্ম্য প্ৰচাৰ কৰিবৰ উদেশ্যে অংকীয়া নাটৰ উদ্ভাৱন কৰে। নাট্যাভিনয়ৰ জৰিয়তে দৰ্শকক আকৃষ্ট কৰি শ্ৰীকৃষ্ণই যে সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ দেৱতা তাকে প্ৰতিপন্ন কৰাটোৱেই হ'ল গুৰুজনাৰ লক্ষ্য।

এনে মহান উদ্দেশ্য আগত ৰাখি মহাপুৰুষজনাই প্ৰথমে 'চিহ্নযাত্ৰা' নামে এখন নাটৰ অভিনয় কৰে। এই নাটকখনত তেওঁ নিজেই সাত বৈকুণ্ঠৰ পট অংকন কৰি লক্ষ্মীসহ সাতজন বিষ্ণুৰ পাৰিষদৰ প্ৰবেশ দেখুৱাইছিল। এই চিহ্নযাত্ৰা নাট বোধহয় সংলাপবিহীন আছিল। ইয়াত কেৱল নৃত্য-গীত আৰু চৰিত্ৰসমূহৰ প্ৰবেশহে দেখুওৱা হৈছিল। এই অভিনয় হেনো একেৰাহে সাত দিন সাত ৰাতি চলিছিল।

এই চিহ্নযাত্ৰাৰ পাছতে গুৰুজনাই আন ছখন নাট ৰচনা কৰে। পত্নীপ্ৰসাদ, কালিদমন, কেলিগোপাল, ৰুক্মিণীহৰণ, পাৰিজাতহৰণ, ৰামবিজয়। পৰিতাপৰ বিষয় যে গুৰুজনাৰ অপূৰ্ব সৃষ্টি এই নাটসমূহৰ প্ৰচাৰ-প্ৰসাৰ যেনেদৰে হ'ব লাগিছিল, আজি তেনেদৰে হোৱা নাই। ক্ৰমান্বয়ে এই নাটসমূহ অভিনয়ৰ প্ৰতি জনসাধাৰণৰ আস্থা কমি যোৱাটোহে পৰিলক্ষিত হৈছে। এনে হোৱাৰ কাৰণসমূহ বিচাৰ-বিশ্লেষণ কৰি চোৱাটো নিতান্তই প্ৰয়োজন বুলি বিবেচনা কৰো।

আগতে এই নাটসমূহৰ অভিনয় কেনেদৰে মানুহে

উপভোগ কৰিছিল সেয়া আমি জ্ঞাত নহয়। কিন্তু বৰ্তমান নাটসমূহ নামঘৰত দুই কাষে বহা দুশাৰী দৰ্শকৰ মাজত ভাৱৰীয়াই অভিনয় কৰে।

কোনো কোনো ঠাইত ভাৱৰীয়া প্ৰবেশ কৰি আহি কোনো দৰ্শক বন্ধু অথবা আত্মীয়-স্বজনৰ ওচৰত বহি ধূমপান কৰি তামোল-ছালি খাই আলাপত মছগুল হোৱাও দেখা যায়। কেতিয়াবা আকৌ কোনো ঠাইত কোনো এজন ভাৱৰীয়াক নচুওৱা দেখা যায়। কিয়নো সিজনৰ ছেৱতহে ইজনৰ বোলে গা উঠে। এনেবোৰ কাৰণতে নিশ্চয় ভাওনাৰ ৰসভঙ্গ হয় আৰু দৰ্শকে পাবলগা আনন্দৰ বিপৰীতে ই হৈ পৰে অস্বস্তিকৰ। সেয়ে ভাওনাৰ পৰিবেশন ৰীতিৰ পৰিৱৰ্তন হোৱাটো প্ৰয়োজন। পণ্ডিতসকলে সংস্কৃতিক এখন চিৰ প্ৰবহমান নৈৰ লগত তুলনা কৰিছে। এতেকে নৈ যিদৰে গতিশীল সেইদৰে সংস্কৃতিও গতিশীল। ই গতি বন্ধ হ'ব নোৱাৰে। সময় বাগৰাৰ লগে লগে কেতিয়াবা নৈয়েও গতি সলনি কৰিব পাৰে আৰু সংস্কৃতিৰো ৰূপান্তৰ ঘটিব পাৰে। সি অস্বাভাৱিক নহয়। কিন্তু সেইবুলি নৈয়ে গতি সলনি কৰোতে মানুহৰ ঘৰ-দুৱাৰ, গৰু-ম'হ সকলো উটুৱাই নিয়াটো কোনেও কামনা নকৰে। সেইদৰে সংস্কৃতিৰো ৰূপান্তৰ ঘটোতে জাতীয় অস্তিত্ব বিপন্ন হোৱাটো অথবা পৰম্পৰা একেবাৰে নিঃশেষ হৈ যোৱাটো আমাৰ কাম্য হ'ব নোৱাৰে।

সংস্কৃতি যিহেতু গতিশীল অথবা পৰিৱৰ্তনশীল এতেকে ভাওনা সংস্কৃতিৰো পৰিৱৰ্তন বাঞ্ছনীয়, মাথোঁ গুৰুজনাৰ সৃষ্ট নাটসমূহ যাতে মূল বিকৃত নহয় অথবা ধৰ্মীয় ৰীতি-নীতিসমূহৰ যাতে ব্যাঘাত নহয় তাৰ প্ৰতি ৰাইজ সচেতন হ'ব লাগিব।

গুৰুজনাই যেতিয়া সপ্ত বৈকুণ্ঠৰ পট অংকন কৰি চিহ্নযাত্ৰাৰ অভিনয় কৰিছিল যি নিশ্চয় এতিয়াৰ দৰে দুশাৰী দৰ্শকৰ মাজত অনুষ্ঠিত হোৱা নাছিল। কাৰণ দৰ্শকৰ মাজত দৃশ্যপট সজোৱাৰ কোনোমতেই সুবিধা নাই।

সেইবাবে সকলো দৰ্শকে দেখিব পোৱাকৈ দৰ্শকৰ পৰা একাষৰীয়াকৈ মঞ্চ সাজি সুন্দৰ সৃশ্যপট সজাই ল'লে আজিৰ দৰ্শকৰ মনোৰঞ্জন কৰিব পৰাকৈ প্ৰয়োজনীয় পোহৰ আৰু পৰিবেশ সৃষ্টি কৰিব পৰাকৈ আৱশ্যকীয় সংগীত সংযোজন কৰিবলৈ সুচল হ'ব। তেনে কৰিলেহে আগত উল্লেখ কৰা সমস্যাবোৰ সমাধান হ'ব-- ভাওনা ৰসপূৰ্ণ, দৰ্শনীয়, আকৰ্ষণীয় হ'ব, দৰ্শকৰো আস্থা বাঢ়িব, গুৰুজনাৰো উদ্দেশ্য সফল হ'ব। তদুপৰি সকলোবোৰ দিশ পাৰ্যমানে সংক্ষেপ কৰিব লাগিব— গীতৰ প্ৰাচুৰ্য কিছু হ'লেও কমাব লাগিব যাতে দৰ্শকে আমনি নাপায়। ■

কার্বি সম্প্রদায়ৰ মৃতকৰ সৎকাৰ উৎসৱ 'চ'মাংকান'

ভাস্কৰ কলিতা
চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক, গণিত বিভাগ

অসমৰ পাহাৰীয়া জনগোষ্ঠীসকলৰ অন্যতম প্ৰধান জনগোষ্ঠী কাৰ্বিসকলৰ প্ৰধান বাসস্থান কাৰ্বি আংলং জিলা। ইয়াৰ উপৰি উত্তৰ কাছাৰ পাহাৰ জিলা, নগাঁও, শিৱসাগৰ, কামৰূপ আৰু শোণিতপুৰ জিলাৰ পাহাৰৰ দাঁতি কাষৰীয়া অঞ্চলত কাৰ্বি জনবসতি আছে। অতীজত তেওঁলোক কলং আৰু কপিলী নদীৰ পাৰত বাস কৰিছিল। সেই ঠাইত কছাৰীৰ উপদ্ৰৱত তিষ্ঠিব নোৱাৰি কাৰ্বিসকল পাহাৰীয়া অঞ্চললৈ যায় আৰু কিছুসংখ্যক লোকে জয়ন্তীয়া ৰজাৰ আশ্ৰয়ত জয়ন্তীয়াপুৰত থাকিবলৈ লয়। জয়ন্তীয়াপুৰৰ কাষতে কাৰ্বিসকলে নিজৰ ৰাজ্য পাতে। চচেং আৰু নিজৰংখাং কাৰ্বি ৰাজ্যৰ ৰাজধানী আছিল।

কাৰ্বিসকলৰ বাহিৰে অসম তথা ভাৰতৰ জনগোষ্ঠীসমূহৰ মাজত মৃতকৰ সৎকাৰ সম্বন্ধীয় অনুষ্ঠানটো ইমান বিস্তৃত, আড়ম্বৰপূৰ্ণ, ব্যয়বহুল আৰু কষ্টসাধ্য নহয়। এনে বিস্তৃতভাৱে মৃতকৰ সৎকাৰ কোনো জনগোষ্ঠীৰ ক্ষেত্ৰত দেখা নাযায়.। কাৰ্বিসকলৰ এই অনুষ্ঠানটোক 'চ'মাংকান' বোলে। চ'মাংকান শব্দৰ অৰ্থ হ'ল খাছি নৃত্য অৰ্থাৎ চ'মাং মানে খাছি আৰু কান মানে নৃত্য। খাছিসকলৰ মাজত চ'মাংকান বুলি কোনো নৃত্য নাই যদিও নংক্ৰেম নৃত্যৰ চ'মাংকানৰ নিমচকিৰং নৃত্যৰ মাজত সাদৃশ্য আছে। অতীতত চ'মাংকানক আলেংকাহি বুলি কাৰ্বিসকলে অভিহিত কৰিছিল। কাৰ্বিসকলৰ সুখ্যাত বীৰপুৰুষ থংনোকবে জয়ন্তীয়া ৰাজ্যত থাকোতে ৰজাই তেওঁৰ কাৰ্যত মোহিত হৈ বীৰ উপাধি প্ৰদান কৰে। থংনোকবেই প্ৰভূত ক্ষমতাৰ গৰাকী হৈ প্ৰয়াত পিতৃৰ সৎকাৰ কাৰ্যত সকলো জাতি-জনগোষ্ঠীৰ নৃত্য প্ৰদৰ্শন চেৰ পেলাই চ'মাংসকলৰ নৃত্য শ্ৰেষ্ঠ হয়। মৃতকসকলৰ উদ্দেশ্যে অনুষ্ঠিত কৰা নৃত্যক চোম আৰংকান বোলে।

সাধাৰণতে চ'মাংকান উৎসৱলৈ নিমন্ত্ৰণ কৰা কাৰ্বি লোকসকলক 'চমফাং' বোলে। চাৰিদিনীয়াকৈ কাৰ্বিসকলে এই উৎসৱ পাতে। অন্য গাঁৱৰ পৰা অহা লোকসকলৰ শুশ্ৰূষাৰ বাবে চাউল, শাক-পাচলি, মদ, গাহৰি আদি যোগাৰ কৰে। ইয়াত মৃতকৰ পৰিয়ালৰ দায়িত্ব অসীম। এই উৎসৱৰ মুখ্য

লোক হ'ল 'উচেপী' আৰু 'দুইহুদী'। উচেপীগৰাকী বৃদ্ধা বা বয়সস্থ মহিলা তেওঁৰ প্ৰধান কাম হ'ল মৃতকৰ উদ্দেশ্যে ভাত ৰন্ধা আৰু চাৰিওদিন মৃতকৰ পৰিয়ালৰ গুণানুকীৰ্তন কৰি উচুপি-উচুপি কন্দা। মৃতকৰ উদ্দেশ্যে ৰন্ধা ভাত তেৱেঁই উছৰ্গা কৰিব লাগে। দুইহুদী হ'ল ঢোলবাদক। তেওঁলোকে উৎসৱৰ আৰম্ভণিৰ পৰা শেষলৈকে কাৰ্যসূচীৰ ছেগ বুজি ঢোল বজায়।

ৰহ কেহুম ঃ চ'মাংকান উৎসৱৰ দিনা ৰাতিপুৱাই উচেপীৰ সৈতে পৰিয়ালৰ লোকসকল শ্মশানলৈ যাত্ৰা কৰে আৰু দলটোৰ আগত দুইহুদীয়ে ঢোল বজাই যায়। যাত্ৰা কৰোতে মৃতকৰ উদ্দেশ্যে ৰন্ধা ভাত লৈ যায় আৰু মৃতকৰ আত্মাক ঘূৰাই আনিবলৈ কান্দোনৰ সুৰেৰে উচেপীয়ে প্ৰাৰ্থনা জনায়। দলটো শ্মশানত গৈ আত্মাক প্ৰতিনিধিত্ব কৰি এটা শৰ দাহ কৰা ঠাইত পুতি থয়। পৰিয়ালৰ মুৰব্বীজনে এটা কণী তিনি ডোখৰ কৰি তিনিটা দিশলৈ দলিয়ায় আৰু সৰু কুকুৰাৰ পোৱালি এটা বলি দিয়ে। তাৰপাছত হাতত দা লৈ ঢোলৰ ছেৱত কড়িটো উলিয়াই আনে। মুৰব্বীজনক 'ঠিৰিকাম' বোলে। বৃদ্ধা এগৰাকীয়ে লগত নিয়া ক'লা কাপোৰখনেৰে কড়িটোক মেৰিয়াই অনা হয়। উচেপীয়ে এখন কলপাতত, ভাত, মদ, (হৰলাং) আঞ্জাত তামোল-পাণ উছৰ্গা কৰি দিয়ে মৃতক কড়ি সন্মুখন ইয়াক বানটা বোলে। এই কৰ্ম কৰোতে দুজন ডেকাই ঢাল-তৰোৱাল লৈ নৃত্য কৰে। উচেপীয়ে কান্দি কান্দি কয় 'হে অশৰীৰী অমুকৰ আত্মা, চ'মাংকান উৎসৱ উপলক্ষে তোমালা 'অঞ্জাম' দিছো। তোমাৰ কাৰণে এটি নৃত্যৰো আয়োজন কৰিছো অনুগ্ৰহ কৰি মৰ্ত্যলৈ আহি নৰ-মনিচৰ লগত থাকাহি।' এই কাৰ্য যদি কৰিব নোৱাৰে তেন্তে উচেপীয়ে দিনটো কান্দি কান্দি থাকে।

শ্মশানৰ কাম শেষ হ'লে মৃতকৰ মোমায়েকৰ পৰিয়ালৰ মহিলাই কড়িৰ টোপোলাটো ঘৰলৈ আনি 'বনজাৰ'ত ৰাখে, তাতে আত্মাই জিৰণি লয় বুলি বিশ্বাস কৰে। এই ল'ৰাবোৰে পুনৰ ঢাল-তৰোৱাল লৈ নৃত্য কৰে আৰু চিৰা খায়। কড়িটোক খেৰে নিৰ্মাণ কৰা মৃতকৰ প্ৰতিকৃতিত সুমুৱাই ৰাখে, অলপ পাছত কড়িৰূপী আত্মা অসুস্থ হয় বুলি বিশ্বাস কৰি উপাস্য দেৱতাৰ পূজা কৰে। কিন্তু মৃতকৰ আত্মাক আৰোগ্য কৰিব নোৱাৰি দ্বিতীয়বাৰলৈ মৃত্যু হোৱা বুলি ধৰি আকৌ শ্মশানলৈ লৈ গৈ দাহ কৰে। এই প্ৰক্ৰিয়া দ্বিতীয় মৰণৰ ক্ষেত্ৰত হয়। ইয়াৰ লগে লগে উচেপীৰ কান্দোনৰ শব্দ তীব্ৰ হৈ উঠে।

পিচ'পাঙৰি বা আদামাচাৰ ঃ কাৰ্বি সমাজত যদিহে মৃত ব্যক্তিগৰাকী অবিবাহিত হয় তেন্তে এই চমাংকান উৎসৱত এখন ভুৱা বিবাহ পাতি দিয়া হয়। এই বিবাহ শ্মশানৰ পৰা আত্মা ঘৰলৈ অনাৰ পাছত হয়। ইয়াক 'পিচ'পাঙৰি' বোলে। মহিলা দল এটাই ওচৰৰ গাঁৱলৈ গৈ ঘূৰি আহি কয় মৃত ব্যক্তিৰ আত্মা আনিব পৰা নগ'ল। এই বিষয়ে পুনৰ সুধিলে কয় আত্মা বৰ ডাঙৰ অসুখত ভুগিছে। পুনৰ প্ৰশ্ন কৰিলে কয় আত্মাটো জী উঠিবৰ আশা নাই। তেতিয়া মোমায়েক আহি কয় তেওঁৰ ভাগিনীয়েক আৰু নাই, সমবেতসকলে দৰা-কইনাৰ জুমুঠি সাজি ভুৱা বিবাহ পাতে; এই বিবাহক 'আদামাচাৰ' বোলে। আত্মাৰ দ্বিতীয় মৃত্যুৰ পিছত খেৰৰ জুমুঠিটো গৰম পানীৰে ধুৱায়, কাপোৰে মেৰিয়ায়, মাটিত বাঁহৰ ঢাৰি এখন পাৰি বগা কাপোৰে শুৱাই থয়। মূৰৰ কাষত এখন বিচনী আৰু তাৰ লগত দুটা 'মিথংৰাং' আৰু ভৰিৰ ফালে দুটা মিথংৰাং ৰাখে। মিথংৰাং হ'ল বগা, ৰঙা আৰু ক'লা সুতাৰে বাঁহৰ শলাৰে পূৰণ চিনৰ নিচিনাকৈ বান্ধি থোৱা গোটা পদাৰ্থ। মিথংৰাং প্ৰকৃততে দুখন দুৱাৰ; মূৰৰ ফালে 'স্বৰ্গ' দুৱাৰ আৰু ভৰিৰ ফালে 'পৃথিৱী'ৰ দুৱাৰ। উচেপীয়ে কান্দি-কান্দি মৃতকে যাতে যম আৰেঙৰ স্থান লাভ কৰে তাকে প্ৰাৰ্থনা কৰে।

চ'মাংকানৰ দ্বিতীয় দিনা বিশেষ কাৰ্যসূচী নাথাকে। চতুৰ্থ দিনা শ্মশানৰ চুকত দুখন দুৱাৰ থকা এটা ঘৰ সাজে আৰু ঘৰটোত মিথংকাং দুটা ৰাখি থয়। কাৰ্বিসকলে ঘৰটো মৃতকে লৈ যায় বুলি বিশ্বাস কৰে। উচেপীয়ে মাজে মাজে ৰীতি অনুসৰি কান্দি থাকে আৰু ডেকা-গাভৰুৱে নৃত্য কৰি গধূলি ৰিচ'মাৰৰ উদ্দেশ্যে কৰি মাইকী কুকুৰা বলি দিয়ে। চ'মাংকানৰ তৃতীয় দিনটো উল্লেখযোগ্য। ৰাতিপুৱাই মৃতকৰ শহুৰেকৰ ঘৰৰ লোকে পাঁচডাল বাঁহ দুইহুদীৰ ঢোলৰ ছেৱে ছেৱে কাটি শ্মশানলৈ যায়। এই যাত্ৰাক 'জাম্বেলি আথন' যাত্ৰা বোলে। জাম্বেলি আথন চ'মাংকান উৎসৱৰ অত্যাৱশ্যকীয় শিল্প কৰ্ম। প্ৰায় ৭ ফুট ওখ এডাল কাঠ পাতল ৰূপৰ থাল আৰু কড়িৰে সজোৱা হয়। কাঠৰ ওপৰ ফালে চাৰিডাল কাঠৰ শলা লগোৱা থাকে। প্ৰধান খুঁটাটোক আথন বোলে আৰু শলা চাৰিডালক জাম্বেলি বোলে। আথনৰ মূৰত এটা আৰু কাষত দুটা চৰাই দিয়া থাকে। ইয়াক কাৰ্বিসকলে অত্যন্ত শ্ৰদ্ধা কৰে। তৃতীয় দিনা উৎসৱলৈ নিমন্ত্ৰণ কৰা লোকসকলে দুটা ভাগত নৃত্য প্ৰদৰ্শন কৰে 'চম্‌চকেদাম'

আৰু 'চোম্‌পিকেদাম'। মূলতঃ অপদেৱতাক নিৰ্মূল কৰিবলৈ এই নৃত্যৰ আয়োজন কৰে। 'চম্‌চকেদাম'ত দুটা ঢোল আৰু 'চোম্‌পিকেদাম'ত ঢোল ব্যৱহাৰ নকৰে।

চমচিংনাম নৃত্যৰ পাছত নিমচ'কিৰুং নৃত্য হয়। এই নৃত্যৰ গীতবোৰ অশ্লীল আৰু যৌনোদ্দীপক। ইয়াত ডেকা-গাভৰুৱে বৃত্তাকাৰ হৈ নাচে। গোটেই ৰাতি নৃত্য-গীত চলি থাকে। চ'মাংকানৰ চতুৰ্থ দিনা অৰ্থাৎ শেষ দিনটোক ৰংকেথন বোলে। ইয়াৰ অৰ্থ হ'ল মৃতকৰ জুমুঠিটো সন্মানসহকাৰে সজা দোলাত শ্মশানলৈ নিয়া হয়। চোমপাংসকলে গোটেই ৰাতি নৃত্য কৰি ৰাতিপুৱা মৃতকৰ ঘৰত গোট খায়। বয়সস্থসকলে চোতালত মচিৰাকহিৰ স্তোত্ৰ পাঠ কৰে। আনফালে উচেপীয়ে তেওঁৰ কন্দাৰ দায়িত্ব পালন কৰি থাকে।

আবেলি গাঁৱৰ গাঁওবুঢ়াৰ নেতৃত্বত 'ফাক আংটৱে চ'লাং নামৰ ধৰ্মীয় অনুষ্ঠান আৰম্ভ কৰে। এই অনুষ্ঠানত গাহৰি মাংস বিতৰণ কৰি ৰাইজৰ ওচৰত ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা কৰে। ইয়াক মুচাৰা সিংকি বোলে। ইয়াৰ পিছত ৰিচমাৰ ডেকাসকলে 'ৰংচাম কেদাম' নামৰ পূজা কৰি বনজাৰৰ বাঁহকেইডাল গৃহস্থৰ চোতাললৈ আনে। গধূলিৰ আগে আগে ৰিচমাৰ ডেকা চাৰিজনে দোলাখন ঘৰৰ চাৰিওফালে তিনিবাৰ ঘূৰায়। লগত কুকুৰা বলিৰ তেজ তিনি ঠাইত ছটিয়াই দিয়ে। কুকুৰাটো ডেকাসকলে জুইত পুৰি খায়।

ৰংচামকেদাম শেষ হোৱাৰ লগে লগে 'বনজাৰ কেকান' নৃত্য আৰম্ভ হয়। এই নৃত্যত ডেকাসকলে অংশগ্ৰহণ কৰে। 'বনজাৰ কেকান' নৃত্য চাৰিখলপীয়া আৰু নৃত্যৰ ভঙ্গিমা প্ৰতি খলপতে বেলেগ বেলেগ। এই নৃত্যৰ শেষত চোমফাংসকলে পিৰচিক'ৰ পৰা জাম্বেলি আথনখিনি আনি নিজৰ লগত ৰাখে। মৃতকৰ শেষবাৰৰ বাবে আহাৰ-ভোজনৰ ব্যৱস্থা কৰে। পোন্ধৰটা বাঁহৰ চুঙাত ভাত-শাকৰ ব্যঞ্জন, মদ (হৰলাং) দি মৃতকলৈ বুলি আগবঢ়ায়। উচেপীয়ে 'মানদুট'টো সাৰি-পুচি চাফা কৰে। শ্মশানৰ একোণত কুকুৰা মাংসৰে ভাত ৰান্ধে আৰু মৃতকলৈ বাঁহৰ চুঙাত আহাৰ অৰ্পণ কৰে। ইয়াৰ পিছত সকলো কাম শেষ কৰি ৰাইজ ঘৰাঘৰি যায়।

চ'মাংকান উৎসৱৰ সফলতা-বিফলতা নিৰ্ণয় কৰিবলৈ উচেপী বা বৃদ্ধাগৰাকীয়ে বাঁহৰ চুঙাকেইটামান জ্বলি থকা চিতালৈ দলিয়াই দিয়ে। চিতাৰ জুই শেষ হ'লে এই চুঙাকেইটা যদি বিচাৰি পায় তেন্তে মঙ্গল আৰু যদি

নাপায় তেন্তে চ'মাংকান সফল নহ'ল বুলি বিশ্বাস কৰে। মৃতকৰ মৃত্যুৰ ধৰণ সম্পৰ্কে জানিবলৈ উচেপীয়ে মৃতকৰ ঘৰৰ জুইশালখনৰ ছাই ৰাতি এটা পাত্ৰৰে ঢাকি থয় আৰু ৰাতিপুৱা সেই ছাইখিনিত ভৰিৰ খোজ চিন দেখিলে স্বাভাৱিক মৃত্যু নে যাদু মন্ত্ৰ কৰি ঘটোৱা মৃত্যু জানিব পাৰি।■

বিঃ দ্ৰঃ — বুধীন্দ্ৰনাথ বৰদলৈৰ 'চ'মাংকান' আৰু ড' গণেশচন্দ্ৰ শৰ্মা ঠাকুৰৰ 'জনজাতি সমাজ সংস্কৃতি' গ্ৰন্থৰ সহায় লোৱা হৈছে।

গাৰো জনজাতিৰ লোক-উৎসৱ

শিখামণি শইকীয়া
স্নাতকোত্তৰ তৃতীয় ষাণ্মাসিক, অসমীয়া বিভাগ

ভাৰতবৰ্ষখন বাৰেবৰণীয়া সংস্কৃতিৰ মিলন ক্ষেত্ৰ। ইয়াত বিভিন্ন জাতি আৰু জনজাতিৰ লোকসকলে বসবাস কৰে। ভাৰতৰে এখন ৰাজ্য হ'ল অসম; অসমখনো বিভিন্ন জাতি-উপজাতিৰে ভৰপূৰ। প্ৰত্যেকটো জাতি-জনজাতিৰে নিজ নিজ উৎসৱ আছে আৰু এই উৎসৱসমূহ সেই জাতিৰ বাবে একোটা মুকুটসদৃশ। এই উৎসৱ-পাৰ্বণসমূহে একোটা জাতিৰ পৰিচয় দিয়ে। এই জনজাতীয় লোকসকলৰ সমন্বয়তে বৃহৎ অসমীয়া জাতিটো গঢ় লৈ উঠিছে।

বৃহত্তৰ অসমৰ অন্য এক বিশেষ জনজাতি হৈছে গাৰো জনজাতি। 'গাৰো' শব্দটিৰ উৎপত্তি বা নামকৰণক লৈ ভিন্ন ভিন্ন মতবাদৰ প্ৰচলন আছে। ভিন্ন ভিন্ন মতবাদৰ বাবেই 'গাৰো' নামকৰণৰ প্ৰকৃত অৰ্থ বা উৎপত্তি সম্পৰ্কে সঠিক সিদ্ধান্তত উপনীত হ'ব পৰা নাযায়। তথাপি বেছিভাগ পণ্ডিতেই অনুমান কৰে যে 'গাৰো' নামটো বাহিৰৰ পৰা অৰ্থাৎ অনা-গাৰো মানুহে দিয়া। গাৰো পাহাৰত বসবাস কৰা বাবেও এই সম্প্ৰদায়টোৰ নাম গাৰো হোৱাৰ সম্ভাৱনা আছে।

গাৰো লোকসকলৰ প্ৰধান বাসভূমি ভাৰতবৰ্ষৰ মেঘালয় ৰাজ্য। ইয়াৰ বাহিৰেও তেওঁলোকে অসমৰ কামৰূপ, গোৱালপাৰা, শিৱসাগৰ, ডিব্ৰুগড়, দৰং আদি জিলাতো বসবাস কৰে। গাৰোসকলে নিজকে তিব্বত দেশৰ মানুহ বুলি বিশ্বাস কৰে।

প্ৰত্যেকটো জাতিয়ে নিজ নিজ সমাজৰ লগত খাপ খোৱাকৈ কিছুমান ৰীতি-নীতি আৰু লগতে উৎসৱ-পাৰ্বণক সামৰি লৈছে। ইয়াৰে বেছিসংখ্যক উৎসৱেই আনন্দ-বিনোদনৰ লগত জড়িত। গাৰো জনজাতি লোকসকলৰ প্ৰধান লোক-উৎসৱসমূহৰ ভিতৰত হৈছে—

ওৱানগালা ঃ

গাৰোসকলৰ প্ৰধান লোক-উৎসৱ হৈছে 'ওৱানগালা'। উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ উৎসৱসমূহ যেনেদৰে কৃষিক কেন্দ্ৰ কৰি উৎপত্তি হৈছে, তেনেদৰে গাৰোসকলৰ জাতীয় উৎসৱ ওৱানগালা কৃষিকেন্দ্ৰিক উৎসৱ। গাৰো সমাজৰ সকলোবোৰ উৎসৱৰ ভিতৰত আটাইতকৈ উল্লেখযোগ্য হ'ল 'ওৱানগালা' উৎসৱ। খেতি চপোৱাৰ ঠিক পিছতেই 'ওৱানগালা' উৎসৱ

অনুষ্ঠিত হয়। গাৰোসকলৰ এই 'এৱানগালা' উৎসৱক অসমীয়া সমাজৰ 'বিহু' উৎসৱৰ লগত তুলনা কৰিব পাৰি। ভোগালী বিহু যেনেদৰে শস্য চপোৱাৰ পিছত উদ্‌যাপন কৰা হয়, গাৰোসকলৰ ওৱানগালাও উদ্‌যাপন কৰা হয় জুম খেতি চপোৱাৰ পিছত। নৃত্য-গীতৰ ফালৰ পৰা বিহুৰ লগত ওৱানগালাৰ সাদৃশ্য আছে।

<u>দোচীয়া</u> ঃ দোচীয়া হ'ল গাৰোসকলৰ বিয়া উৎসৱ। গাৰো সমাজত বিবাহ দুইপ্ৰকাৰৰ। প্ৰত্যেক পৰিয়ালে যিকোনো এগৰাকী কন্যাক উত্তৰাধিকাৰিণীৰূপে মনোনীত কৰে। এই উত্তৰাধিকাৰিণীক 'নোখ্ৰম' বোলে আৰু উত্তৰাধিকাৰিণীৰ বিয়াক 'নোখ্ৰম' বিয়া বোলে। এই বিয়াৰ বিশেষত্ব হ'ল বিয়াৰ পিছত দৰাই কইনাৰ ঘৰলৈ আহি তেওঁলোকৰ পৰিয়ালৰ সদস্য হৈ পৰে। উত্তৰাধিকাৰিণীৰ বাহিৰে পৰিয়ালৰ আন আন কন্যা সন্তানক 'আগাতে' বোলে আৰু এনে কন্যাৰ বিয়াক 'আগাতে' বিয়া বুলি কোৱা হয়। আগাতে বিয়াৰ পিছত দৰা-কইনাই ইচ্ছা কৰিলে শহুৰ-শাহুৰ ঘৰত নাথাকি অন্য ঠাইতো সংসাৰ পাতিব পাৰে।

<u>আচোং টাটা, আমুৱা, অথ্‌লা</u> ঃ এইকেইটা গাৰোসকলৰ ভক্তিমূলক অনুষ্ঠান। গাৰোসকল ভূত-প্ৰেত, দেৱ-দেৱী বা আলৌকিক শক্তিত বিশ্বাসী। সেইবাবে বেমাৰ-আজাৰ, বতাহ-বৰষুণ-ধুমুহা আদি প্ৰাকৃতিক বিপদৰ পৰা পৰিত্ৰাণ পাবলৈ অথবা কু-দৃষ্টিৰ পৰা শস্য ৰক্ষাৰ বাবেও এই উৎসৱসমূহ পালন কৰা হয়।

<u>আগালমাকা, দামা গোগাতা</u> ঃ জুম খেতিৰ অধিক মঙ্গলৰ বাবে প্ৰথমে এই অনুষ্ঠান পালন কৰা হয়। বছৰৰ আৰম্ভণিতেই শস্য সিঁচাৰ আগে আগে এই অনুষ্ঠানটি পালন কৰা হয়।

<u>ৰং চুগালা</u> ঃ কৃষিৰ লগত জড়িত আন এটি গাৰো উৎসৱ হ'ল 'ৰংচুগালা'। 'ৰংচু' মানে চিৰা। এই উৎসৱৰ প্ৰকৃত অৰ্থ হ'ল নতুন খেতিৰ শস্য খাবলৈ আৰম্ভ কৰা। প্ৰথমে সেই নতুনকৈ হোৱা চিৰা দেৱ-দেৱীলৈ আগবঢ়াই পিছত গাঁৱৰ লোকসকলে গ্ৰহণ কৰে।

<u>মাঙোনা</u> ঃ গাৰো জনজাতিৰ লোকসকলৰ মৃত্যু সম্পৰ্কীয় এটি লেখত ল'বলগীয়া উৎসৱ হ'ল 'মাঙোনা'। গোটেই বছৰটোৰ ভিতৰত মৃত্যু হোৱা গাঁও এখনৰ লোকসকলৰ সমূহীয়া শ্ৰাদ্ধৰ নামেই হৈছে মঙোনা।

ওপৰত উল্লেখ কৰা উৎসৱসমূহৰ উপৰিও গাৰো জনজাতিৰ লোকসকলৰ আৰু বহুধৰণৰ উৎসৱ-অনুষ্ঠান আছে। গাৰোসকলৰ বেছিসংখ্যক উৎসৱেই কৃষি কাৰ্যৰ লগত জড়িত। তেওঁলোকৰ এই উৎসৱসমূহত কৰা নৃত্য-গীতো বৰ মনোমোহা। গাৰোসকলৰ এই উৎসৱসমূহ অসমীয়া জাতিৰ উৎসৱৰ লগতো মিল দেখা যায়।

অসমৰ এক উল্লেখযোগ্য জনজাতি হিচাপে গাৰো জনজাতিৰ এই উৎসৱ-পাৰ্বণসমূহে অসমীয়া বাৰেবৰণীয়া সংস্কৃতি বজাই ৰখাত যথেষ্টখিনি সহায় কৰিছে বুলি ক'ব পাৰি। ■

অসমীয়া মানুহৰ পৰম্পৰাগত খাদ্য

হিমাশ্ৰী শইকীয়া
স্নাতক তৃতীয় যাণ্মাসিক, ইংৰাজী বিভাগ

অসমীয়া মানুহৰ খাদ্য বুলিলে ঘাইকৈ ভাতকে বুজোৱা হয়। কোনো এখন ঠাইৰ খাদ্যাভাস কেনে হ'ব পাৰে, সেই কথা তিনিটা প্ৰধান কাৰণৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে। প্ৰথমটো হ'ল— ভৌগোলিক পৰিবেশ আৰু জলবায়ু, দ্বিতীয়টো হ'ল— খেতি-বাতি কৰিবৰ বাবে সহজ আৰু সহজতে পোৱা কৃষিজাত দ্ৰব্য আৰু তৃতীয়টো হ'ল— মানুহৰ স্বাস্থ্য আৰু ৰুচি। ভৌগোলিক পৰিবেশে জলবায়ুক যেনেধৰণে গঢ় দিয়ে, তেনেধৰণৰ খাদ্যও প্ৰয়োজন হৈ পৰে। অসম গ্ৰীষ্ম আৰু শীত দুয়োটাৰে প্ৰকোপিত অঞ্চল। সেইবাবে ইয়াত আমিষ আৰু নিৰামিষ উভয় প্ৰকাৰৰ খাদ্যই সমানে প্ৰয়োজন হয়। আনহাতে অসম মৌচুমী জলবায়ুৰ অন্তৰ্গত অঞ্চল। প্ৰতি বছৰে ইয়াত প্ৰচুৰ পৰিমাণে বৰষুণ হয়। সেইবাবে ধান অসমৰ এবিধ প্ৰধান কৃষিজাত দ্ৰব্য আৰু ধানৰ পৰাই হোৱা ভাত অসমীয়া প্ৰধান আহাৰ। ধানৰ পৰা কেৱল ভাত নহৈ আৰু বিভিন্নধৰণৰ খোৱা-বস্তু প্ৰস্তুত কৰা হয়।

ধান ঘাইকৈ তিনিবিধ— আহু, শালি আৰু বাও। এই তিনিপ্ৰকাৰৰ ভিতৰত বিশেষকৈ শালি ধান কেইবাপ্ৰকাৰৰো আছে। ধানৰ পৰা কৰা চাউলো সাধাৰণতে দুবিধ— আৰৈ আৰু উখুৱা। আৰৈ চাউল কেঁচা ধান শুকুৱাই খুন্দি বা বানি কৰা হয়। উখুৱা চাউলৰ বাবে প্ৰথমতে ধান সিজাই ৰ'দত দি শুকুৱাই খুন্দি তাৰ পৰা চাউল কৰা হয়।

ভাতৰ উপৰি ধানৰ পৰাই কৰা চিৰা, মুৰি, আখৈ, কোমল চাউল, হুৰুম, পিঠাগুড়ি, সান্দহ আদিও অসমীয়াৰ প্ৰিয় জলপান। পিঠাগুড়িৰ পৰা তিল পিঠা, ঘিলা পিঠা, খোলাচপৰীয়া পিঠা, টেকেলি পিঠা, ফেনী পিঠা, ভাত পিঠা, টোপোলা পিঠা, সুতুলি পিঠা, লাও পিঠা, কল পিঠা, উৰহীয়া পিঠা, জকাই পিঠা, নাঙলধোৱা পিঠা, চুঙা পিঠা, ভুৰভুৰী পিঠা আদি অনেক খাদ্য কৰা হয়। সেইদৰে গাখীৰত চাউল সিজাই মিঠাকৈ কৰা পায়স বা পৰমান্নও অসমীয়াৰ প্ৰিয় জলপান। পিঠাৰ লগতে বিভিন্নপ্ৰকাৰৰ লাডুও অসমীয়া জলপানৰ এক জুতিলগা উপকৰণ। এই পিঠা-লাডুবোৰ আজিকালি অৱশ্যে উৎসৱ-পাৰ্বণৰ সময়ত বহুলকৈ প্ৰচলিত। বৰ্তমান সময়ত হোৱা পৰিৱৰ্তনৰ ফলত, অৰ্থাৎ অসমীয়া সমাজ ঘাইকৈ চহৰমুখী হোৱাত পিঠা-পনাই কেক-বিস্কুটৰ লগত প্ৰতিযোগিতাৰ সন্মুখীন হ'বলগা হৈছে আৰু ফলস্বৰূপে পিঠা-পনাৰ ব্যৱহাৰ কমি আহিছে। অৱশ্যে এই পিঠা-পনা, লাডু আদিয়ে খোৱাৰ জুতি-বুধিৰ প্ৰতি থকা সচেতনতাৰ উপৰি অসমীয়া নাৰীৰ সৌন্দৰ্যবোধৰ পৰিচয় দিয়ে।

বিভিন্ন উৎসৱ-পাৰ্বণত অসমীয়া খাদ্যতালিকাত ফলমূলৰো ব্যৱহাৰ আছে। ফলাহাৰে অসমীয়া সাংস্কৃতিক মন আৰু সাংস্কৃতিক জীৱনৰো ইংগিত দিয়ে। প্ৰায়বোৰ অসমীয়াৰে বাৰীত কেইজোপামান হ'লেও ফলমূলৰ গছ থাকেই। আম, কঁঠাল, নানধৰণৰ কল, মধুৰিআম, জামু, ৰবাব টেঙা, নাৰিকল, অমৰা আদি অসমীয়া ফলাহাৰৰ বিশিষ্ট উপকৰণ। ইয়াৰ উপৰিও বিভিন্ন উপলক্ষত মগুমাহ, বুটমাহ, কল-কুঁহিয়াৰ আদি নহ'লেই নহয়।

অসমীয়াৰ প্ৰিয় আৰু ঘাই খাদ্য ভাত খোৱাৰ বিবিধ জুতি আছে। বিভিন্নধৰণেৰে ভাত খোৱাৰ জুতিয়ে অসমীয়াৰ খাদ্যাভাসক এক সুকীয়া ৰূপ দান কৰিছে। বগা জহা, ক'লা জহা, খৰিকা জহা, মাগুৰি জহা, প্ৰসাদভোগ জহা, মোহনভোগ জহা, মাণিকীমধুৰী জহা, মালভোগ জহা আদি

জহাধানৰেই অনেক প্ৰকাৰে অসমীয়া খোৱাৰ জুতি কেনেকুৰা, তাৰ উমান দিয়ে।

অসমীয়া মানুহৰ খোৱা-বোৱাৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষ বাধানিষেধ নাই। সকলো ধৰণৰ, সকলো জাতিৰ মানুহেই আমিষ-নিৰামিষ উভয় প্ৰকাৰৰ আহাৰ গ্ৰহণ কৰে। মাছ-মাংস অসমীয়া মানুহৰ প্ৰিয় খাদ্য। এসময়ত নৈ, বিল, খাল, ডোবা আদিত প্ৰচুৰ পৰিমাণে মাছ আছিল। মাছৰ সকলো ব্যঞ্জনৰ ভিতৰত মাছৰ টেঙা আঞ্জাই অসমীয়াৰ ঘাইকৈ প্ৰিয়। নানাধৰণৰ শাক-পাচলি, লফা শাক, মাটি কাদুৰী, ঢেঁকীয়া, জাতিলাও, জিকা আদি আৰু নানাধৰণৰ টেঙা যেনে-- বিলাহী, নেমুটেঙা, ঔ-টেঙা, টেঙেচি আদি টেঙাৰ ঘাই উপকৰণ। মাছ-মাংসৰ উপৰি হাঁহ-কুকুৰাৰ কণী আদিও অসমীয়া খাদ্য তালিকাৰ উল্লেখযোগ্য উপকৰণ। তদুপৰি নানাবিধ দাইল, শাক-পাচলিৰ আঞ্জা, ভাজি, টেঙা, তিতা আৰু খাৰ ভাতৰ জুতিলগা ব্যঞ্জন।

বিভিন্নপ্ৰকাৰৰ তিতাও অসমীয়াৰ খাদ্যতালিকাৰ অন্তৰ্গত। এইবোৰৰ ভিতৰত তিতাকেৰেলা, শোকোতা, বেতগাজ, শেৱালি ফুল আদি উল্লেখযোগ্য। তিতা সাধাৰণতে নিৰামমিষভাবেহে ৰন্ধা হয়। মাছৰ টেঙাৰ উপৰি বিবিধ শাক-পাচলিৰে ৰন্ধা টেঙা আঞ্জা অসমীয়াৰ প্ৰিয় খাদ্য। সেইদৰে কচুশাকৰ টেঙা, জ্বলা, পাতত দিয়া আলু, কঁঠালগুটি পুৰি খোৱা, বিবিধ মছলাজাতীয় উপকৰণ দি ৰন্ধা আঞ্জা আদি অসমীয়াৰ প্ৰিয় ব্যঞ্জন।

আজিকালি আচাৰৰ দৰে খৰিচা, থেকেৰা, বগীৰগুড়ি, বুটৰ গুড়ি, কাহুদী, খাৰলি, সৰিয়হ বটা আদি অসমীয়াৰ ভাতৰ পাতৰ কাষত দিয়া জুতিলগা উপকৰণ।

বিবিধ ব্যঞ্জনৰে জুতি লগাই খোৱাৰ লগতে অসমত ভাত ৰন্ধাৰো বিভিন্ন প্ৰকাৰ আছে। ভৈয়ামৰ মানুহে সাধাৰণতে কেৰাহী বা তেনেজাতীয় পাত্ৰত ভাত ৰান্ধে। কিন্তু পাহাৰীয়া জনজাতিসকলে বাঁহৰ চুঙাটো ডাইল সিজাই ভাত ৰান্ধে। অসমীয়াসকলৰ ভাতো কেইবাপ্ৰকাৰৰ আছে। তপত ভাত, বাহী ভাত, কৰ্কৰা ভাত, পঁইতা ভাত আদিৰ লগত খোৱা উপকৰণো বেলেগ বেলেগ। পঁইতা কৰ্কৰা ভাতৰ জুতিলগা উপকৰণ হ'ল পোৰা মাছ, পোৰা বেঙেনা, পোৰা আলু আদি পিটিকা। লগতে পকা তেল, কাহুদীত খাৰলি, খৰিচা আদি যোগ হ'লে জুতি বাঢ়ে। তপত ভাতৰ ক্ষেত্ৰত বিভিন্ন আঞ্জা, ব্যঞ্জন বা দাইল আদি প্ৰধান উপকৰণ। এই সকলোবোৰ জুতিয়ে অসমীয়া মানুহৰ ৰুচিৰ পৰিচয় দিয়ে।

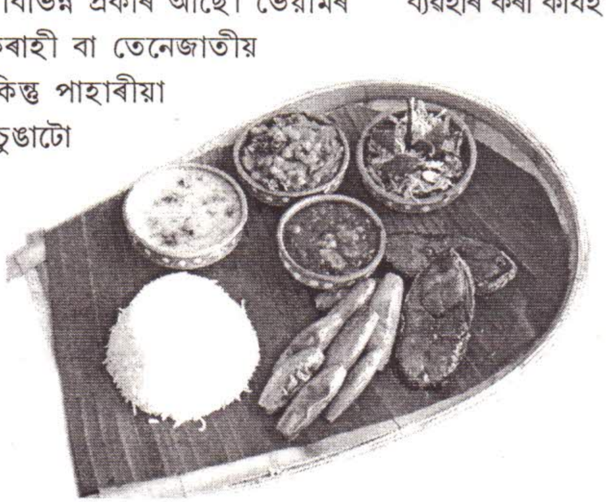

অসমীয়া খাদ্য বস্তু কুটন-বাছন, ৰন্ধন আৰু পৰিবেশনৰো বিবিধ নিয়ম আছে। বিবিধ ব্যঞ্জন ৰান্ধিবৰ বাবে কুটা-বছাৰ নিয়মো বেলেগ বেলেগ। সেইদৰে খোৱা-বোৱাৰ ক্ষেত্ৰতো দিন-বাৰ-তিথিৰ বাছ-বিচাৰ কৰা হয়। যেনে- ৰাতি দৈ আৰু তিতা নিষিদ্ধ, মাছ-মাংস খোৱাৰ পাছত গাখীৰ নিষিদ্ধ। তিতা, টেঙা, খাৰ একেলগে খোৱা নিষিদ্ধ আদি। সেইদৰে বিভিন্ন তিথিতো খোৱা-বোৱাৰ ক্ষেত্ৰত নিষেধাজ্ঞা আছে। অৱশ্যে আধুনিক নগৰ সভ্যতাত এইবোৰ নিষেধাজ্ঞাৰ বান্ধোন শিথিল হৈ আছে।

পানীয় খাদ্যৰ ভিতৰত চাহ অসমীয়াৰ অতি প্ৰিয়। সাধাৰণতে যিকোনো জলপানৰ লগতেই আজিকালি চাহ অপৰিহাৰ্য। চাহ খোৱাৰো অৱশ্যে প্ৰকাৰ ভেদ আছে। গাখীৰো অসমীয়াই খায় যদিও চাহহে অতি সুলভ আৰু অধিক প্ৰিয়।

অসমীয়া খাদ্য তালিকাৰ বহু উপকৰণ এহাতে যেনেকৈ খাদ্য আনহাতে তেনেকৈ ঔষধো। ৰোগ নিৰাময় আৰু প্ৰতিৰোধত এইবোৰে সহায় কৰে। ভেদাইলতা, শুকলতি, মানিমুনি, পনৌনৌৰা, হেলচি, মাটিকাদুৰী, দোৰোণ বন, ভূতমূলা, নিমপাত, নৰসিংহ, পুৰাকল, নেফাফু, কুঁজী থেকেৰা, মদাৰপাত আদি ঔষধিগুণযুক্ত খাদ্য। খাদ্যবস্তুক ৰোগ নিৰাময় আৰু প্ৰতিযেধক হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰা কাৰ্যই অসমীয়া মানুহৰ চিকিৎসা বিদ্যাৰ প্ৰতি থকা জ্ঞান আৰু অভিজ্ঞতাৰ উমান দিয়ে।

অৱশ্যে বৰ্তমান কালত দেখা দিয়া খাদ্য বস্তুৰ অভাৱ, আধুনিক সভ্যতাৰ প্ৰভাৱ, মানুহ ৰুচি আৰু জুতিৰ পৰিৱৰ্তনে অসমীয়া খাদ্য তালিকাৰো দ্ৰুত পৰিৱৰ্তন সাধিছে। ৰন্ধন প্ৰণালীতো নানা পৰিৱৰ্তনে দেখা দিয়ে আৰু ইয়াৰ ফলত অসমীয়া মানুহৰ খাদ্যাভাসো সলনি হৈছে। ■

পৃথিৱীৰ সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ ধৰ্ম কি ঃ
যুক্তিৰ ঊৰ্দ্ধৰ এটি প্ৰশ্নৰ সমিধান বিচাৰি

ৰশ্মিৰেখা গোস্বামী
সহকাৰী অধ্যাপিকা, সংস্কৃত বিভাগ

"এ ভাৱক ভাই ভজ ভগৱন্তক ভক্তিভাৱে
ভগৱন্তক ভজিয়া গৰমগতি পাৱে ..."

ভক্তি; এটি অতিকে পবিত্ৰ, স্নিগ্ধ আৰু চিত্ত-প্ৰমোদকাৰী ভাবনা। ভগৱন্তৰ প্ৰতি থকা নিঃস্বাৰ্থ ভক্তিয়েই হেনো পৰমগতি প্ৰাপ্তিৰ মাধ্যম। কিন্তু আজিৰ এই বিশৃংখলিত, নৈতিকভাৱে অধঃপতিত সমাজত প্ৰকৃতাৰ্থত আৰু সহৃদয় ভক্তি, ভগৱন্ত বা পৰম গতিৰ সঁচা মূল্য আছেনে? আজিতো ভগৱন্তৰ বা ভক্তিৰ সংজ্ঞা ধৰ্মভেদে বিভাজিত। ধৰ্ম বিভাজনৰ কাঠগড়াত আজি ভগৱানৰ অস্তিত্বই সকলোতকৈ বেছি প্ৰতাৰিত। কিন্তু ধৰ্মৰ প্ৰকৃত অৰ্থ কি? ধৰ্মীয় ৰীতি-নীতি, আচাৰ-ব্যৱহাৰ বা পৰম্পৰা নেকি? ধৰ্মশাস্ত্ৰ অনুসৰি ধৰ্মৰ অৰ্থ কৰ্তব্য। অৰ্থাৎ প্ৰত্যেকৰে কৰিবলগীয়া দায়িত্ব বা কৰ্তব্যই হ'ল ধৰ্ম। যদি কৰ্তব্য বা দায়িত্ববোধেই ধৰ্ম তেন্তে ধৰ্মৰ নামত ইমান ব্যভিচাৰ কিয়? বহু ক্ষেত্ৰত ধৰ্ম কিয় সন্ত্ৰাসবাদৰ আন এটি নাম হৈ পৰিছে? কিন্তু ধৰ্মইটো ৰক্ষাহে কৰে, সংহাৰ নকৰে "ধৰ্ম ৰক্ষতি ৰক্ষিতঃ" অৰ্থাৎ ধৰ্মৰক্ষা কৰাজনক ধৰ্মই ৰক্ষা কৰে। তেন্তে ধৰ্মৰ প্ৰকৃত তাৎপৰ্যক আজি অৱমাননা কৰা হৈছে নেকি? তাৰোপৰি ধৰ্মীয় ৰীতি-নিতি, আচাৰ-ব্যৱহাৰ, পুথি-পাঁজিৰ লগতে প্ৰাৰ্থনাগৃহ, মম-চাকি, ঘণ্টা, প্ৰতিচ্ছবি ইত্যাদিবোৰ প্ৰকৃততে ধৰ্মৰ সাংকেতিক প্ৰতিনিধি হ'ব পাৰে জানো? স্বামী বিবেকানন্দৰ মতে এই সকলোবোৰ আধ্যাত্মিকতা সংপুষ্টিৰ আৰু সংবৰ্ধনৰ সোপানহে মাথোন। কিন্তু আশ্চৰ্যজনকভাৱে যান্ত্ৰিকভাৱে ধৰ্মীয় ৰীতি-নীতিৰ দোহাইত চলি থকা আজিৰ সমাজত এয়ে ধৰ্ম। আমিৰ খানৰ পি-কে নামৰ দেশজুৰি তোলপাৰ লগোৱা ছবিখনতো আমাৰ সমাজত ধৰ্মৰ নামত চলি থকা ধৰ্মীয় সংস্কাৰৰ ফোপোলা স্বৰূপটোকে অতি সুন্দৰভাৱে চিত্ৰায়ণ কৰিছে। ভগৱান-আল্লা-খোদা-জেচাচ আদি শব্দবোৰৰ অন্তৰালত থকা বিশ্বাসৰ ছত্ৰছায়াত উজ্জীৱিত আৰু সংবৰ্ধিত হোৱা ধৰ্মৰ জৰিয়তে আমাৰ সমাজৰ কেইজনে পৰম গতি লাভ কৰিব পাৰিছে? প্ৰকৃতাৰ্থতনো এই পৰম গতি কি? ভগৱন্তৰ চৰণত কায়-মনো-বাক্যে লীন হোৱাৰ অসীম আনন্দনে স্বৰ্গপ্ৰাপ্তিনে আত্মাৰ সন্তুষ্টি? যি কৰ্মৰ জৰিয়তে আত্মাই পৰিতৃপ্তি লাভ কৰে, যি কৰ্ম আন জীৱাত্মাৰ সহায়াৰ্থে

হয়, যি কৰ্মই আৰ্তজনৰ মুখত হাঁহি আৰু চিত্তত সন্তুষ্টি সিঁচিব পাৰে সেই কৰ্মই প্ৰকৃত কৰ্ম আৰু এনে কৰ্মৰ পালন প্ৰত্যেকজনৰে দায়িত্ব বা কৰ্তব্য আৰু সেয়েহে ইয়েই প্ৰকৃত মানৱ ধৰ্ম। গতিকে এই ধৰ্মৰ পালনে চিত্তক যি গতি প্ৰদান কৰে সেয়ে পৰম গতি নহয় জানো? এনে এক কাৰণতেই চাগৈ যুদ্ধত দেশৰ হকে প্ৰাণ বলিদান দিয়া সৈনিকজনৰ ক্ষেত্ৰত মৃত্যু হোৱা বুলি নকৈ পৰম গতিপ্ৰাপ্ত হোৱা বুলি কোৱা হয়। কিন্তু এইখিনিতে চিন্তনীয় বিষয় এইটোহে যে আজিৰ বৈজ্ঞানিক যুগত বসবাস কৰি নিজকে বুদ্ধিদীপ্ত বুলি সদৰ্পে ঘোষণা কৰা বৌদ্ধিক সমাজেও কিয় ধৰ্মৰ এই বিশালতা আঁজুৰি আনি সংকীৰ্ণতাৰ পৰিধিৰ মাজত আবদ্ধ কৰি ৰাখিছে? কিয় আজিও দেৱীৰ বৰদান লাভ কৰিবলৈ ছাগলী-ম'হ আদিৰ দৰে নিৰীহ জীৱবোৰক অবাধে নৃশংসভাবে বলি দিয়া হৈছে, কিয় সৌসিদিনা দেৱী-দেৱতাৰ সন্তুষ্টিৰ বাবে এটি অবোধ কিশোৰক বলি দিয়া হ'ল? এয়ে নেকি এক বিংশ শতিকাৰ বিদ্বৎ সমাজৰ ধৰ্ম পালনৰ দৃষ্টান্ত? ধৰ্মৰ নামত, ভগৱন্তৰ সন্তুষ্টিৰ নামত পৰম গতি প্ৰাপ্তিৰ নামত এয়া কেনেধৰণৰ বেহা? সেই নিৰীহ কিশোৰটি, এই অগণন ছাগলী-ম'হ আদিবোৰো জানো সেই একেজন পৰমাত্মাৰে অংশ নহয় যাৰ পৰিতৃপ্তিৰ বাবে বা সন্তুষ্টিৰ বাবে এই বলি-বিধানৰ পৰম্পৰাক জীয়াই ৰখা হৈছে! যিজনে বলি দিছে, যিজনে বলি আগবঢ়াইছে, যিজনক বলি দিয়া হৈছে আৰু যিজনৰ সন্তুষ্টিৰ বাবে বলি দিয়া হৈছে এই সকলোবোৰ পৰমাত্মাৰূপী একুৱা জুইৰে বিভিন্ন স্ফুলিংগহে মাথোন। অৰ্থাৎ সকলোৰে প্ৰকৃত উৎস একেটাই; কেৱল কৰ্মফলভেদে জীৱৰ প্ৰকাৰ, স্বৰূপ আৰু জীৱনৰ পৰিধি ভিন্ন। যদিহে সকলো জীৱই এক ভগৱন্তৰে অংশস্বৰূপ তেন্তে আন এটি জীৱৰ প্ৰাণৰ বিনিময়ত নিজৰ মংগল কামনা কৰাটো কেনেধৰণৰ ধৰ্ম? কিন্তু এনেধৰণৰ নিকৃষ্ট মানসিকতাৰে আজিও এচাম মানুহ পৰিচালিত হৈ আছে কাৰণ তেওঁলোকে ধৰ্মৰ প্ৰকৃত মমাৰ্থ উপলব্ধি কৰিব পৰা নাই, উপলব্ধি কৰিব পৰা নাই 'অয়মাত্মা ব্ৰহ্ম' বা 'অহম ব্ৰহ্মাস্মি' আদিৰ দৰে বাক্যৰ তাৎপৰ্যক, উপলব্ধি কৰিব পৰা নাই শঙ্কৰদেৱৰ আপ্তবাক্যৰ সৰলাৰ্থ "কুকুৰ, শৃগাল গদৰ্ভৰো আত্মাৰাম জানিয়া সবাকো কৰিবা প্ৰণাম", আৰু সেয়েহে আজিৰ সমাজত নিতৌ সংঘটিত হ'ব ধৰিছে নিকৃষ্ট আৰু জঘন্য ঘটনা।

ঈশ্বৰ-আল্লা-জেচাচৰ কৃপা লাভ কৰিবলৈ নিজৰ অৰ্জনৰ অৰ্ধাংশ ধূপ-চাকি-মম কিনাত ব্যয় কৰাটো প্ৰকৃত ধৰ্মনে নিজৰ অৰ্জনৰ এক অংশ দুখীয়াজনক দান কৰাটো প্ৰকৃত ধৰ্ম...? ধৰ্মীয় প্ৰথাৰে দলিত এই সমাজত ধৰ্মৰ প্ৰকৃত মূল্যায়ণ হৈছেনে বাৰু?

◆◆◆

সেই ঘটনা বৰ্ণালী দেৱৰ হত্যাকাণ্ডই হওক, বা দামিনীৰ নৃশংস হত্যাকাণ্ডই হওক বা সত্তৰোৰ্দ্ধৰ এগৰাকী নানৰ বলাৎকাৰেই হওক বা ডাইনী হত্যাই হওক বা বনফুল নগৰৰ হত্যাকাণ্ডই হওক বা শ্বীনা বৰাৰ হত্যাকাণ্ডই হওক। আজিৰ সমাজত মানৱতা নামৰ এটি অতি সুন্দৰ আৰু অমূল্য অনুভূতি তিলতিলকৈ মুৰ্মূষু অৱস্থাপ্ৰাপ্ত হৈছে আৰু তাৰ ফলশ্ৰুতিতেই প্ৰত্যেক দিনাই সম্পৰ্কৰ স্খলন ঘটিছে। নৈতিক অধঃপতন ঘটিছে আৰু এইবোৰৰ ধ্বংসস্তুপত লহপহকৈ বাঢ়ি আহিছে ব্যক্তিকেন্দ্ৰিক মানসিকতা বা স্বাৰ্থপৰতা নামৰ কেকটাছডাল। এতিয়া প্ৰশ্ন হয় মানৱতাৰ সংকৰ্ষণ প্ৰকৃত ধৰ্মনে ধৰ্মীয় পৰম্পৰা পালন প্ৰকৃত ধৰ্ম; জীৱাত্মাৰ জৰিয়তে পৰমাত্মাৰ সন্তুষ্টি প্ৰকৃত ধৰ্মনে দেৱী-দেৱতাৰ সন্তুষ্টিৰ বাবে আনৰ অমংগলৰ বিনিময়ত নিজৰ মংগল কামনা কৰাটো প্ৰকৃত ধৰ্ম; ঈশ্বৰ-আল্লা-জেচাচৰ কৃপা লাভ কৰিবলৈ নিজৰ অৰ্জনৰ অৰ্ধাংশ ধূপ-চাকি-মম কিনাত ব্যয় কৰাটো প্ৰকৃত ধৰ্মনে নিজৰ অৰ্জনৰ এক অংশ দুখীয়াজনক দান কৰাটো প্ৰকৃত ধৰ্ম...? ধৰ্মীয় প্ৰথাৰে দলিত এই সমাজত ধৰ্মৰ প্ৰকৃত মূল্যায়ন হৈছেনে বাৰু? স্বামী বিবেকানন্দই কৈছে "Religion is not in doctrines, in dogmas, nor in intellectnal argumentation; it is being and becoming, it is realisation" (Bhakti or Devotion, P.12) প্ৰকৃততে সকলো ধৰ্মীয় পৰম্পৰা, উৎসৱ, প্ৰাৰ্থনা ইত্যাদিবোৰ কেৱল আত্মাৰ কলুষতা দূৰ কৰি পৰমাত্মাত বিলীন হোৱাৰ প্ৰস্তুতিহে মাথোন। কিন্তু আমাৰ দৰে সাধাৰণ নৰ-মনিচ এনেধৰণৰ ব্যৱহাৰিক কাৰ্যকলাপকে ধৰ্মৰ দোহাই দি একান্তভাবে স্বাৰ্থৰ তাগিদাত মনুষ্যত্বহীন দুষ্কাৰ্যত লিপ্ত হৈ থাকো। অন্তৰাত্মাৰ আহ্বানক ভেটা নিদিয়াকৈ আৰু স্বাৰ্থপৰতাৰ ভাবনাত প্ৰৰোচিত নোহোৱাকৈ যদি ধৰ্মৰ সংজ্ঞাক ফঁহিয়াই চোৱা হয় তেন্তে প্ৰত্যেক সত্তাত ধ্বনিত হ'ব এটিয়েই ভাবনা — মানৱতাই প্ৰকৃত ধৰ্ম। সেয়েহে চাগৈ ভূপেন হাজৰিকাই অতি সুন্দৰভাবে গাই থৈ গৈছে—

মানুহে মানুহৰ বাবে যদিহে অকণো নাভাবে
অকণো সহানুভূতিৰে কোনেনো ভাৱিব কোবা
সমনীয়া......................

এয়াই নহয় জানো মানৱতাৰূপী প্ৰকৃত ধৰ্ম? ■

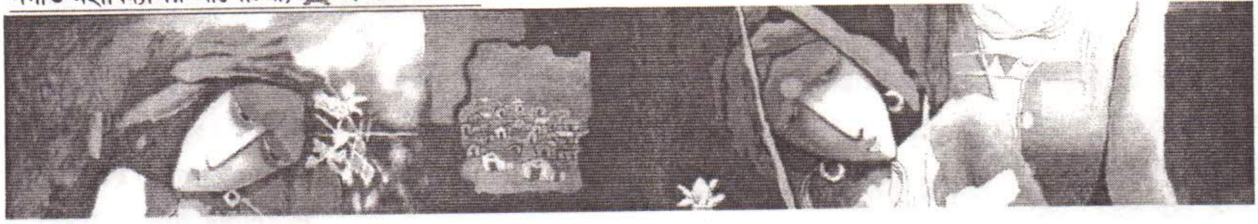

ভাৰতীয় সমাজ আৰু নাৰী

সঙ্গীতা বৰা
সহকাৰী অধ্যাপিকা, ৰাজনীতি বিজ্ঞান

ভাৰতৰ পিতৃপ্ৰধান সমাজ ব্যৱস্থাত নাৰীৰ কৰ্তব্যক এগৰাকী ভাল জীয়াৰী (Daughter), এগৰাকী ভাল পত্নী (Wife) আৰু এগৰাকী ভাল মাতৃ (Mother) হিচাপে সুন্দৰভাৱে উপস্থাপন কৰা হৈছে। মাতৃ আৰু পত্নী নাৰীৰ এই দুয়োটা ভূমিকা আমাৰ সমাজত বেছিকৈ সমাদৃত। এগৰাকী ভাল নাৰীৰ যদি ব্যাখ্যা দিয়া হয়, তেওঁৰ একেধাৰে নম্ৰ, ভদ্ৰ, মিঠা, মৰমিয়াল, উৎসৰ্গিকৃত আদি গুণবোৰকেই বুজোৱা হয়। অৰ্থাৎ আমাৰ সমাজত নাৰীৰ কৰ্তব্য, নাৰীৰ মৰ্যাদা, নাৰীৰ গুণ সমাজৰ দ্বাৰা সদায় নিৰ্ধাৰিত। এই নিৰ্ধাৰিত গণ্ডীৰ বাহিৰ হ'লেই নাৰী হৈ পৰে সমাজৰ কাৰণে কলুষিত।

উনৈশ শতিকাৰ আৰম্ভণিৰ লগে লগে ভাৰতীয় সমাজব্যৱস্থাত 'নাৰীকেন্দ্ৰিক' চিন্তা-চৰ্চাই এক ব্যাপক ৰূপ ধাৰণ কৰিছিল। উচ্চ শিক্ষাৰে শিক্ষিত ভাৰতীয় শিক্ষিত-সম্ভ্ৰান্ত শ্ৰেণীয়ে আৰম্ভ কৰিছিল এই চিন্তা-চৰ্চা।

◆◆◆

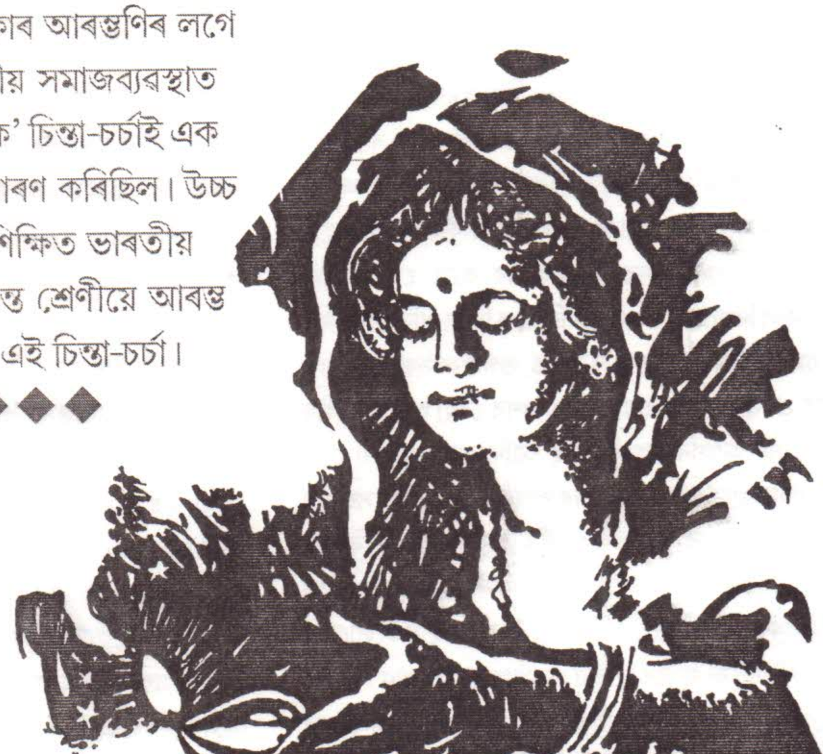

ভাৰতীয় ইতিহাস, ভাৰতীয় সংস্কৃতিৰ পথাৰখনত নাৰীৰ মৰ্যাদাক যদি উনুকিয়াই চাওঁ, আমি দেখা পাওঁ যে ভাৰতীয় সমাজত নাৰীৰ এক গৌৰৱোজ্জ্বল ইতিহাস আছে। এই কথা আমাৰ সকলোৰে জ্ঞাত। উনৈশ শতিকাৰ আৰম্ভণিৰ লগে লগে ভাৰতীয় সমাজব্যৱস্থাত 'নাৰীকেন্দ্ৰিক' চিন্তা-চৰ্চাই এক ব্যাপক ৰূপ ধাৰণ কৰিছিল। উচ্চ শিক্ষাৰে শিক্ষিত ভাৰতীয় শিক্ষিত-সম্ভ্ৰান্ত শ্ৰেণীয়ে আৰম্ভ কৰিছিল এই চিন্তা-চৰ্চা। তেওঁলোকে বাৰুকৈয়ে অনুভৱ কৰিছিল যে জাতি-বৰ্ণ-লিংগ বৈষম্যই ভাৰতীয় সমাজ, সভ্যতাক কোঙা কৰি পেলাইছিল। তেওঁলোকে বিচাৰিছিল পৰম্পৰাৰ এক উন্নীত (Progressive) ৰূপ। তাকে কৰিবলৈ যাওঁতে তেওঁলোকে 'মহিলাৰ উত্তৰণ'ৰ দিশটোত অধিক মনোনিবেশ কৰিছিল, ফলত সেই সময়ত ভাৰতীয় সমাজত প্ৰচলিত বহুতো কু-প্ৰথা তেওঁলোকে

সমূলি নাইকিয়া কৰিবলৈ সমৰ্থ হৈছিল।

এই ক্ষেত্ৰত নাৰীসকলৰ কিবা সংগঠনে ভাৰতবৰ্ষত ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছিলনে নাই? সেয়াও এক বিচাৰ্যৰ বিষয়।

উনৈশ শতিকাৰ শেষৰফালে ভাৰতীয় মহিলাসকলে তেওঁলোকৰ মৰ্যাদা, তেওঁৰ ভূমিকাক উন্নত ৰূপ দিয়াৰ মানসেৰে আৰম্ভ কৰিলে 'সাংগঠনিক জয়যাত্ৰা'। সমাজ-সংস্কাৰক, শিক্ষিত পুৰুষ সকলোৱে মহিলাসকলৰ এই 'সাংগঠনিক ৰূপ'ৰ জয়যাত্ৰাক সমৰ্থন জনালে। ১৮৮৭ চনত প্ৰতিষ্ঠিত হ'ল 'জাতীয় সমাজিক অভিৱৰ্তন' (National Social Conference), য'ত আলোচিত হ'ল সামাজিক সমস্যা আৰু কু-প্ৰথাবোৰৰ বিৰুদ্ধে যুঁজ কৰাৰ কৌশল। এই অভিৱৰ্তনৰ দ্বাৰা মহিলাসকলে আৰু সাহস বান্ধিলে আৰু অনুভৱ কৰিলে মহিলা সংগঠনৰ প্ৰয়োজনীয়তা। লাহে লাহে বহুতো মহিলা সংগঠনে ভাৰতত গা-কৰি উঠিলে, যেনে—

ভাৰতীয় মহিলা পৰিষদ (Bharatia Mahila Parishad), আৰ্য মহিলা সমাজ (Arya Mahila Samaj),
ভাৰত স্ত্ৰী-মহামণ্ডল (Bharat Stree Mahamandal), পাৰ্চী মহিলা মণ্ডল (Parsi Women's Circle),
মুছলিম মহিলা সংগঠন
(Muslim Women's Association) ইত্যাদি ইত্যাদি।

এই মহিলা সংগঠনবোৰে মহিলাৰ সামাজিক ভূমিকাৰ ওপৰত বেছিকৈ গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিছিল। লাহে লাহে উদাৰনৈতিক চিন্তাধাৰাই মহিলাসকলৰ মনত খোপনি পুতিলে, সকলো ক্ষেত্ৰতে সম-অধিকাৰ ধাৰণাই তেওঁলোকৰ মন মগজু জিপাই তুলিলে, আৰু তেনে চিন্তাৰ ফলশ্ৰুতিত ভাৰতত আৰু তিনিটা প্ৰধান মহিলা সংগঠনৰ জন্ম হ'ল—

The Women's Indian Association (WIA)
The National Council for women in India (NCWI)
The All India Women's Conference (AIWC)

এই সংগঠনকেইটাই ভাৰতীয় মহিলাসকলৰ সৰ্বতোপ্ৰকাৰৰ উন্নয়নৰ হকে কাম কৰিবৰ বাবে চেষ্টা কৰিছিল। কেৱল মাত্ৰ গৃহিণী বা মাতৃ হিচাপে নহয়, এগৰাকী সচেতন নাগৰিক হিচাপে যাতে মহিলাই নিজৰ কৰ্তব্য পালন কৰিব পাৰে তাৰবাবে মহিলাসকলৰ শিক্ষাৰ দিশটোত যথেষ্ট গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিছিল। মহিলাসকলে নিজৰ অধিকাৰৰ বাবে মাত মাতিবলৈ ধৰিলে। ভাৰতীয় স্বাধীনতা সংগ্ৰামৰ প্ৰেক্ষাপটত আমি যদি ভাৰতীয় নাৰীৰ অংশগ্ৰহণৰ ছবি যদি চাওঁ তেওঁলোকৰ সক্ৰিয়তা, দেশৰ হকে মৰণক শৰণ দি জঁপিয়াই পৰাৰ এক সুন্দৰ ছবি দেখিবলৈ পাওঁ। পৰম্পৰাৰ শিকলি ভাঙি আগবাঢ়িব খোজা এই মহিলাসকলে কিন্তু তেতিয়াও সামাজিক নীতি-নিয়ম বা সামাজিক পৰম্পৰাক নসাৎ কৰিব নোৱাৰিছিল। মহাত্মা গান্ধীয়ে আৰম্ভ কৰা অহসযোগ আন্দোলনত ভাৰতীয় মহিলাই সক্ৰিয়ভাবে অংশগ্ৰহণ কৰিছিল।

গান্ধীজীয়ে ভাৰতীয় মহিলাসকলক এনেদৰে ব্যাখ্যা কৰিছিল "Self-effacing but morally strong, (আত্মনিৰ্ভৰশীল কিন্তু নৈতিকভাবে সবল)। ভাৰতীয় মহিলাসকলক ব্যক্তিগত জীৱন আৰু ৰাজহুৱা জীৱনৰ মাজত সমন্বয় ৰক্ষা কৰি চলিবলৈ গান্ধীজীয়ে উদ্বুদ্ধ কৰিছিল। স্বাধীনতা সংগ্ৰামত লোৱা ভূমিকাই ভাৰতীয় মহিলাসকলক অনুভৱ কৰাইছিল যে তেওঁ একো এজন মুক্ত সমাজৰ সম নাগৰিক (equal-citizen)। ভাৰতবৰ্ষ স্বাধীন হ'ল কিন্তু 'বিভাজন'ৰ বিভীষিকাৰ পৰা ৰক্ষা কৰিব নোৱাৰিলে ভাৰতবৰ্ষক। 'দেশ-বিভাজনে' বহুতৰ জীৱনলৈ দুখ-যন্ত্ৰণা কঢ়িয়াই আনিলে, এই ক্ষেত্ৰত মহিলাসকলৰ যি ছবি 'সেই ছবিয়ে' জোকাৰি গৈছে মানৱ সভ্যতাক। সীমাহীন অত্যাচাৰ আৰু যন্ত্ৰণাৰ সন্মুখীন হৈছিল মহিলাসকল। লাহে লাহে পৰিস্থিতি শাম কাটিলে। কিন্তু মহিলাসকলৰ আস্থাৰ পৰিবৰ্তন ঘটিলনে? ১৯৫০ দশকৰ পৰা ভাৰতবৰ্ষত সূচনা হ'ল এক নতুন যুগৰ য'ত ভাৰতীয় মহিলাসকল পুৰুষৰ সমানেই বুলি গণ্য কৰা হ'ল। ১৯৯০ৰ দশকৰ নতুন অৰ্থনৈতিক নীতিয়ে এই অৱস্থাক আৰু এখোপ আগুৱাই নিলে। কিন্তু বৰ্তমানেও মহিলাসকল সমাজে নিৰ্ধাৰিত কৰি দিয়া নিয়মৰ দ্বাৰা পৰিচালিত। ■

অসমৰ গোষ্ঠীগত সংঘৰ্ষৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত এটা সুস্থ জাতি গঠন প্ৰক্ৰিয়াৰ ভূমিকা

হিমাদ্ৰী শইকীয়া
স্নাতক চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক, অৰ্থনীতি বিভাগ

যেতিয়াই মানুহে জীৱন-যাপনৰ সুবিধাৰ্থে সমাজ পাতি বসবাস কৰিবলৈ শিকিলে, তেতিয়াই বিশেষ ঠাইৰ লগত সমাযোজন কৰি এক সুস্থ মানৱীয় সম্পৰ্ক বজাই ৰাখিবলৈ একেধৰণৰ খাদ্যাভাস, সাজ-পাৰ, মাত-কথা, বিশ্বাসক মূল হিচাপে লৈ একোটা গোটৰ সৃষ্টি কৰিলে যিয়ে পৰৱৰ্তী সময়ত গৈ গোষ্ঠীৰ ৰূপ ল'লে বা সম্প্ৰদায়ৰ ৰূপ ল'লে।

বৰ্তমানৰ বহল দৃষ্টিভংগীত চাবলৈ গ'লে নানা ঐতিহাসিক, সামাজিক আৰু সাংস্কৃতিক বিকাশৰ পটভূমিত একোটা সম্প্ৰদায় গঢ় লৈ উঠে। প্ৰতিটো সম্প্ৰদায়ৰ একোটা নিজস্ব ৰূপ থাকে। ধৰ্মীয় আচাৰ-আচৰণ, খোৱা-লোৱা, পিন্ধা-উৰা আদিবোৰেই জন্ম দিয়ে এক সংস্কৃতিৰ যি প্ৰতিটো গোষ্ঠী বা সম্প্ৰদায়ৰ পৰিচায়ক।

কিন্তু এটা কথা মন কৰিবলগীয়া যে এটা গোষ্ঠীৰ নিজৰ ৰূপ, স্বকীয় সত্তা মানেই আন এক সম্প্ৰদায়ৰ লগত সেই বিশেষ সম্প্ৰদায়ৰ বিভেদ নহয়। যি নিজৰ সম্প্ৰদায়ৰ প্ৰতি অত্যধিক প্ৰীতি প্ৰকাশ কৰে আৰু নিজৰ সম্প্ৰদায়ৰ আছুতীয়া পৰিচয় তুলি ধৰি একগোট কৰাত উগ্ৰভাৱে সচেষ্ট হয় তেওঁৰ মানসিক জগতত সাম্প্ৰদায়িক চেতনাৰ বীজ অংকুৰণ হয় আৰু সেই বীজেই লাহে লাহে গোটেই সমাজখনকে ছানি ধৰে।

সাধাৰণতে প্ৰতিটো গোষ্ঠীৰ একোটা বিশেষ ধৰ্ম থাকে যদিও সাম্প্ৰদায়িকতা নহয় অৰ্থাৎ এটা সম্প্ৰদায় মানেই এটা বিশেষ ধৰ্ম নহয় কিন্তু ধৰ্মক বৰং ইয়াৰ মাজলৈ টানি অনা হৈছে। প্ৰকৃততে ধৰ্মৰ অৰ্থ মানৱীয়তাহে যি মানুহক একেডাল জৰীত অতি সহজেই বান্ধি ৰাখিব পাৰে।

এতিয়া প্ৰশ্ন হ'ল জাতি গঠনৰ (?)। জাতি শব্দই জন্ম নুবুজায়। বহল অৰ্থত সেইবাবেই মানুহ জাতি, পশু জাতি আদি শব্দৰ প্ৰচলন। মানুহৰ ক্ষেত্ৰত আকৌ থকা ঠাই, ভাষা, পালন কৰা ধৰ্ম ইত্যাদিৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি জাতি শব্দটো ব্যৱহাৰ কৰা দেখা পায়। যেনেঃ পাহাৰী জাতি, অসমীয়া জাতি, হিন্দু জাতি।

বেলেগ বেলেগ গাৰ বৰণ বা দেহৰ অন্যান্য বৈশিষ্ট্যৰ কথা উল্লেখ কৰিবলৈকে মানুহে জাতি শব্দটো ব্যৱহাৰ কৰে সেইবাবে আৰ্য জাতি, দ্ৰাবিড় জাতি আদিৰ প্ৰচলন আছে যি নানান আহুকালৰ সৃষ্টি কৰিছে।

আধুনিক অৰ্থত সেইবাবে এই জাতি শব্দটো ৰাজনৈতিক আৰু ভৌগোলিক ক্ষেত্ৰতেই বেছিকৈ ব্যৱহাৰ হয়। পৃথিৱীৰ একোখন দেশত বাস কৰা মানুহখিনিৰ কথা উল্লেখ কৰোতেই জাতি শব্দটোৰ প্ৰয়োগ বেছি। বিভিন্ন ভাষা, ধৰ্ম, দৈহিক গঠন বা ৰং এই সকলো পাৰ্থক্য সত্ত্বেও যেতিয়া মানুহে নিজক একে বুলি ভাবে তেতিয়াই তেওঁলোক জাতি হিচাপে পৰিচিত হয়।

আমি অসমীয়া। মিচিং, কাৰ্বি, গাৰো আদি সকলোৰে মিলি এক বৃহত্তৰ অসমীয়া জাতি আৰু এইটোৱে আমাৰ জাতীয় চেতনা।

বৰ্তমান সময়ৰ গোষ্ঠীগত সংঘৰ্ষৰ ওপৰত আলোকপাত কৰিবলৈ যাওঁতে ২০ শতিকালৈ আগবাঢ়ি যাব লাগিব। কাৰণ সেই সময়তেই বৰ্তমানৰ গোষ্ঠীগত সংঘৰ্ষই শিপা মেলিছিল। এফালে যদিও চৰকাৰে অন্ধভাবে এই সংঘৰ্ষৰ মোকাবিলা কৰাৰ চেষ্টা চলায় তাৰ সাময়িকভাবে আন এক সংঘৰ্ষই মূৰ দাঙি উঠে।

২০১৩ চনৰ শেহৰফালে যি সুকীয়া তেলেঙ্গনা ৰাজ্য গঠনৰ দাবী মানি লোৱা হ'ল সেই সূত্ৰেই অসমতো বিভিন্ন ঠাইত বিভিন্ন গোষ্ঠীয়ে সুকীয়া ৰাজ্যৰ দাবী কৰিলে। যেনে---

১) একাংশ কাৰ্বি জনগোষ্ঠীৰ লোকে সুকীয়াকৈ ৰাজ্য গঠনৰ দাবী জনাইছে য'ত বড়োসকলে সহযোগিতা আগবঢ়াইছে।

২) কোঁচ-ৰাজবংশী ছাত্ৰ সন্থাইয়ো BTAD ৰ লগে লগে তেওঁলোকৰ বাবে সুকীয়া ৰাজ্য গঠনৰ দাবী জনাইছে।

৩) পশ্চিমবংগ আৰু অসমত BTC ক ধৰি প্ৰব্ৰজিত মুছলিমসকলেও তেওঁলোকৰ সকলো দাবী পূৰণ কৰিব পৰাকৈ নিজৰ শাসনাধীন ৰাজ্যৰ সপোন দেখিছে।

এইদৰেই বিভিন্ন জনগোষ্ঠীয়ে ৰাস্তা-ঘাট বন্ধ কৰি বিভিন্ন শ্লোগানেৰে সুকীয়া ৰাজ্য গঠনৰ দিশত অগ্ৰসৰ হৈছে। ইয়াৰ লগে লগে কাৰ্বি আংলং জিলাৰ ডিফুত স্থানীয় অসমীয়া লোকসকলৰ বাবে পৰিস্থিতি ভয়াৱহ হৈ পৰিছে আৰু তাৰবাবে বাৰে বাৰে সান্ধ্যআইন বলবৎ কৰিবলগা হোৱাত যথেষ্ট অৰ্থনৈতিক-সামাজিক ক্ষতি হৈছে।

অসমীয়া শাসক শ্ৰেণীৰ লোকসকলে নিজৰ ব্যক্তিগত স্বাৰ্থৰ বাবে সমূহীয়া উদ্দেশ্য পাহৰি কু-সংস্কাৰ, অন্ধবিশ্বাসেৰে সমৃদ্ধ হৈ থকা জনগোষ্ঠীয় লোকসকলক উচটনি দি এই সংঘৰ্ষ বঢ়াই তুলিছে। গোষ্ঠীগত সংঘৰ্ষৰ কাৰণসমূহ যদি ফঁহিয়াই চোৱা যায় তেন্তে তলত দিয়া কাৰণসমূহে প্ৰাধান্য লাভ কৰিব ঃ

১। অসমৰ মূল সমস্যা জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ সম-সাময়িকভাবে এঠাইৰ পৰা আন ঠাইলৈ হোৱা প্ৰব্ৰজনে প্ৰব্ৰজিত স্থানত, উদাহৰণস্বৰূপে ঃ গোসাইগাঁও অঞ্চলত বড়োসকলৰ মাটি মুছলিমসকলে দখল কৰাৰ উপৰিও কোকৰাঝাৰ নগৰ এলেকাত স্থানীয় বনুৱাৰ মূৰত মাধমাৰ শোধাই নিবনুৱা সমস্যাৰ সৃষ্টি কৰিছে যাৰ লগে লগে খাদ্য আৰু স্বাস্থ্য শংকা আহি পৰিছে।

২। অলপতে বড়ো জনগোষ্ঠীয় লোকৰ কেইজনমানে মুছলিম ছাত্ৰ-সন্থাৰ দুজন নেতাৰ মৃত্যু ঘটোৱাত পুনৰ সংঘৰ্ষৰ সুত্ৰপাত হয় কিন্তু প্ৰকৃততে সংঘৰ্ষৰ মূল কাৰণ আছিল মাটিৰ বেদখল কাৰ্য।

৩। ৰাজনৈতিক কাৰণো গোষ্ঠীগত সংঘৰ্ষৰ বাবে দায়ী। নেতাৰ ব্যক্তিগত স্বাৰ্থসিদ্ধি, ৰাজনৈতিক মুনাফা আদায়ৰ বাবে দুটা গোষ্ঠীৰ মাজত সংঘৰ্ষৰ সূত্ৰপাত ঘটায়। তাৰ উদাহৰণস্বৰূপে "B.T.A.D."ত হোৱা ২০০৮, ২০১২, ২০১৪ চনৰ গোষ্ঠীসংঘৰ্ষৰ আঁৰত আছিল B.P.F. দল যি বড়ো জনগোষ্ঠীৰ লোকক উচটনি দিছিল।

প্ৰতিটো ক্ৰিয়াৰে এটা বিপৰীতমুখী প্ৰতিক্ৰিয়া থকাৰ দৰে এই গোষ্ঠী সংৰ্ষৰ ফলাফলবোৰো সঁচাকৈয়ে বৰ দুখজনক হয়। ঘৰ-দুৱাৰ, খেতি-পথাৰ আদিত অগ্নি সংযোগ কৰা বা ভাঙি পেলোৱাৰ ফলত ভগনীয়া লোকসকলে স্কুল-কলেজত শিবিৰ পাতি থাকিবলগীয়াত পৰে। য'ত তেওঁলোকৰ অৱস্থা বেয়াৰ পৰা বেয়াৰ পিনে ঢাল খাই আৰু বিদ্ৰোহী হৈ উঠে। ৰাজ্যিক চৰকাৰে উপহাৰ-কাপোৰৰ যোগান ধৰিলেও যথেষ্ট নহয়। গতিকে এসাঁজ ভাতৰ বাবে আৰু এযোৰ কাপোৰৰ বাবে তেওঁলোকে হাহাকাৰ কৰিব লগীয়া হয়। আঁঠুৱা নোহোৱাকৈ মাটিত শোৱাৰ ফলত বেমাৰৰ বীজাণু সংক্ৰমিত হৈ কলেৰা, মেলেৰিয়া আদিয়ে ছাটি ধৰে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল আকৌ আন একধৰণে ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈ পৰে। কিতাপ-পত্ৰ হেৰুৱাই শিক্ষা আধৰুৱা হ'বলগীয়া হয়। তদুপৰি যি স্থানীয় এলেকাত ভগনীয়া লোকসকলে শিবিৰ পাতি থাকে সেই এলেকাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলো ক্ষতিগ্ৰস্ত হয়, স্কুল-কলেজ বন্ধ থাকে আৰু ইয়াৰ লগে লগে গোষ্ঠীগত স্বাৰ্থৰ বাবে গঠন হয় কিছুমান সন্ত্ৰাসবাদী সংগঠনৰ।

বিভিন্ন কাৰণৰ বাবে লোপ পাই অহা সুবিধাসমূহ বা স্বাধীনতা পুনৰ ঘূৰাই পোৱাৰ তাড়ণাত সকলো উদগ্ৰীৱ হৈ পৰে। যিহেতু চৰকাৰৰ আঁচনিবোৰ সফলভাবে ৰূপায়ণ নহয় বা আঁচনিসমূহ ফাইলৰ মাজতে আবদ্ধ হৈ থাকে। গতিকে বঞ্চিত লোকসকলে ৰাস্তালৈ ওলাই আহি এক হুলস্থূলীয়া পৰিবেশৰ সৃষ্টি কৰে। নিজৰ মাজতেই বিদ্ৰোহ ঘোষণা কৰে আৰু সন্ত্ৰাসৰ

সৃষ্টি কৰে।

এই সাময়িক বিদ্ৰোহে এটা সময়ত গৈ বিৰাট আকাৰ ধাৰণ কৰে, গোটেই জাতিটোৰ ওপৰতে কুপ্ৰভাৱ পেলায়। বৃহত্তৰ অসমীয়া জাতি হৈ পৰে বিচ্ছিন্ন। অসমীয়াৰ মাজত বিদ্ৰোহ সৃষ্টি হয়। সন্ত্ৰাসবাদে গোটেইখন ছানি ধৰে। হাজাৰজনৰ মৃত্যু হয় থিতাতে, সংস্কৃতি বিপন্ন হৈ পৰে আৰু পাছলৈ গোটেই শাসন ব্যৱস্থাই সোলোক-ঢোলোক হৈ পৰে। পদে পদে মাথোঁ ভয়, উত্তেজনাই ক্ৰিয়া কৰি থাকে।

এইখিনিতে এটা প্ৰশ্ন উত্থাপিত হয়, -

গোষ্ঠীগত সংঘৰ্ষই মষিমূৰ কৰি পেলোৱা ঐক্য, শান্তি, নিৰাপত্তাৰ নিশ্চয়তা ঘূৰাই অনাত জাতীয় সংহতিয়ে সক্ৰিয় ভূমিকা ল'ব পাৰিবনে ? যি সংঘৰ্ষই জাতিকেন্দ্ৰিক, স্বাৰ্থজনিত। এক সুস্থ জাতি গঠন প্ৰক্ৰিয়া কেনেধৰণৰ হোৱা উচিত? কেনেধৰণৰ মাধ্যমে এই ক্ষেত্ৰত আগভাগ ল'ব পাৰিব?

আমি যদি মানুহবোৰ একত্ৰিত হওঁ, জাতিৰ ভেদাভেদ আঁতৰাই সমাজমুখী অসমবাসী হৈ পৰে তেন্তে নিশ্চয় এই সমস্যাৰ সমাধান হ'ব। বৰ্তমান নানাধৰণৰ সু-উদ্দেশ্য লৈ যথেষ্টসংখ্যক NGO গঠন হৈছে। কিন্তু সচৰাচৰ এই NGO সকলোবোৰেই মহৎ উদ্দেশ্যবোৰ সাধন কৰিবলৈ সফল হৈছেনে? নিশ্চয় ইয়াৰ উত্তৰ ঋণাত্মকেই হ'ব।

গণতান্ত্ৰিক দেশ হ'লেও শাসকগোষ্ঠীৰ শাসন, কৰ্তৃত্ব আৰু স্বেচ্ছাচাৰিতাৰ বাবে দেশৰ সাধাৰণ জনগণৰ মাজত জুই লাগিছে। ইয়াৰ জৰিয়তে কম বুদ্ধিসম্পন্ন এচাম লোকে অৰ্থনৈতিক মুনাফা আদায় কৰিছে হয় কিন্তু তেওঁলোকে তেওঁলোকৰ শংকাময় ভৱিষ্যতৰ বিষয়ে এতিয়াও হয়তো সচেতন নহয়।

পৰস্পৰৰ মাজত হোৱা ভুল বুজা-বুজিয়ে আনি দিয়া সংঘাতে নিজৰ মাজত নিৰাপত্তাহীন এক পৰিবেশৰ সৃষ্টি কৰিছে। নিজ দেশত থাকিও আমি আজি নিৰাপদ অনুভৱ কৰিব নোৱাৰো। চাৰিওফালে ভয় শংকাই আগুৰি লৈছে যাৰ ফলত বাহিৰৰ লোকসকলে ইয়াৰ সুবিধা ভোগ কৰিছে। প্ৰশাসনতকৈ সন্ত্ৰাসবাদী বেছি শক্তিশালী হৈ পৰিছে। বাধ্যত পৰি তেওঁলোকে নিজৰ জীৱনৰ কথা নাভাবি আন্দোলন কৰিবলৈ ওলাই আহিছে নিজৰ ঘৰখন এৰি থৈ হাবিয়ে বননিয়ে জীৱন কটাইছে।

গোষ্ঠীগত সংঘৰ্ষৰ আন এটা ঋণাত্মক দিশ হ'ল অৰ্থনৈতিক সংকট। পদে পদে থকা ভয়ৰ বাবে কোনোধৰণৰ উদ্যোগ স্থাপনৰ বাবে মানুহে সাহস কৰিব নোৱাৰে যি বৰ্ধিত জনসংখ্যাৰ ভিত্তিত নিবনুৱা সমস্যা বঢ়াই তুলিছে আৰু দৰিদ্ৰৰ পৰা দৰিদ্ৰতাৰ পিনে আগবাঢ়ি গৈছে।

এটা কথা ঠিক যে বৰ্তমানৰ পৰিস্থিতিলৈ লক্ষ্য ৰাখি কেৱল চৰকাৰৰ ওপৰত দায়িত্ব ন্যস্ত কৰিলে নহ'ব। আমি সকলোৱে হাতে হাত ধৰি আগবাঢ়ি তলত দিয়া-ধৰণৰ উদ্দেশ্যসমূহ পূৰণ কৰিব পাৰিব লাগিব কাৰণ আজিৰ বৰ বৰ ৰাজনৈতিক নেতাসকলেই এই সংঘৰ্ষৰ লগত কম-বেছি পৰিমাণে জড়িত হৈ থাকে। নিজৰ স্বাৰ্থ সিদ্ধিৰ বাবে বৈদেশিক প্ৰব্ৰজন, মাটি-সম্পত্তিৰ বেদখল কাৰ্য ইয়াৰ উদাহৰণ। তলত কিছুমান পৰমাৰ্শ উল্লেখ কৰা হ'ল যিবোৰ এটি সুন্দৰ জাতি গঠনত সক্ৰিয় ভূমিকা ল'ব বুলি আশা কৰিব পাৰি -

১। গাঁও অঞ্চলত কিছুমান শ্লোগানৰ জৰিয়তে বিভিন্ন সম্প্ৰদায়ৰ মানুহক একত্ৰিত কৰাৰ যত্ন কৰা আৰু হেৰুৱা বিশ্বাস ঘূৰাই অনাৰ প্ৰয়াস কৰা।

২। শিশুৰ যত্ন ল'ব পৰাকৈ কিছুমান কেন্দ্ৰ গঢ়ি তোলা যাতে শিশুসকলে যথেষ্ট পৰিমাণে পুষ্টি, শিক্ষা আৰু যত্ন পায়।

৩। নিজৰ আপোনজনক হেৰুৱাই দিশহাৰা হোৱা বুঢ়া-বিধৱা আৰু ল'ৰা-ছোৱালীসকলক সহযোগিতা আগবঢ়োৱা।

৪। মনোবিজ্ঞানসন্মত কিছুমান সামাজিক গোটৰ সৃষ্টি কৰা।

৫। ভাঙি পেলোৱা আবাসসমূহ পুনৰ মেৰামতিৰ ব্যৱস্থা কৰা।

৬। আবাসীসকলৰ লগত সংগতি ৰাখি 'PDS' দোকানৰ ব্যৱস্থা কৰা।

৭। পানী আৰু শৌচাগাৰৰ ব্যৱস্থা কৰি স্বাস্থ্যসন্মত জীৱন-নিৰ্বাহৰ সুবিধা প্ৰদান কৰা।

৮। পুৰুষ-মহিলা উভয়ৰ বাবে সৃষ্টিশীল কৰ্ম, খেলা-ধূলাৰ সুবিধা কৰি দিয়া।

৯। সাম্প্ৰদায়িক সংঘৰ্ষৰ অন্ত পেলাবলৈ মুছলিম, বড়ো, বেঙ্গলী সম্প্ৰদায়ৰ লোকক স্বাস্থ্যকেন্দ্ৰত নিযুক্ত কৰা আৰু প্ৰতিটো সম্প্ৰদায়ৰ ডাক্তৰ এটা শিবিৰত একেলগে শুশ্ৰূষাৰ ব্যৱস্থা কৰি দিয়া।

বৰ্তমানে কেন্দ্ৰীয় আৰু ৰাজ্যিক চৰকাৰৰ সহযোগিতাত সাধাৰণ ৰাইজৰ সাহাৰ্য্যাৰ্থে 'আমন বিৰদাৰী'ৰ নেতৃত্বত এলানি অনুসন্ধানমূলক কাৰ্যসূচী আগত ৰাখি মানৱ অধিকাৰ ৰক্ষাৰ লক্ষ্যৰে 'Dil Se' সংগঠনৰ জন্ম দিছে। যাৰ লক্ষ্য হ'ল নগৰাঞ্চলত বিপন্ন হৈ যোৱা সৰু দুখীয়া ল'ৰা-ছোৱালীৰ ভৱিষ্যত বিশেষকৈ ঘৰহীনা, ভিন্ন বৃত্তিত নিযুক্ত থকা, ডাষ্টবিনৰ পেলনীয়া সামগ্ৰী সংগ্ৰহত ব্যস্ত থকা, অশালীন কৰ্মত নিযুক্ত হৈ পৰা ল'ৰা-ছোৱালীক নিৰাপত্তা দিয়াই ইয়াৰ মূল লক্ষ্য যি ২০০৬ চনত অনুমোদিত হৈছিল।

সংগঠনৰ উদ্দেশ্যসমূহ হ'ল–

১। ফুটপাথত তথা বাধাগ্ৰস্ত দুখীয়া শিশুৰ জন্মগত অধিকাৰ প্ৰদান কৰা।

২। 'যত্নৰ আন্দোলন'ৰ পূৰ্ণৰূপে সহযোগিতা কৰা।

৩। ৰাস্তাত কাম কৰা শিশুসকলক আহাৰ, শিক্ষা, স্বাস্থ্যৰ যতন আৰু মৰমৰ লগতে নিৰাপত্তা প্ৰদান কৰা।

৪। বাসভূমিহীনসকলক বাসভূমি প্ৰদান কৰি প্ৰাপ্তবয়স্ক লোকসকলক স্বাস্থ্যৰ নিৰাপত্তা প্ৰদান কৰা।

৫। নিৰক্ষৰ লোকৰ বাবে মুক্ত শিক্ষাদানৰ ব্যৱস্থা যেনে শিক্ষাকেন্দ্ৰ, ঘৰুৱা শিক্ষণ, স্কুলত আহাৰ বিতৰণ ইত্যাদিৰ জৰিয়তে।

৬। মহিলাসকলক নিৰাপত্তা, বাসভূমি, পুষ্টিৰ অধিকাৰ প্ৰদান কৰা।

উল্লেখযোগ্য যে এনেধৰণৰ কিছুমান আঁচনিৰ অনুকৰণ কৰিলে অসমতো গোষ্ঠীগত সংঘৰ্ষ নোহোৱা হৈ পৰিব।

অসম স্বাধীন দেশ। গতিকে, যিহেতু স্বাধীনতা আন্দোলনৰ সময়ত সকলো জনগোষ্ঠীৰ লোক মিলি এক উদ্দেশ্যৰ বাবে একগোট হৈছিল আৰু ধৰ্ম-বৰ্ণ নিৰ্বিশেষে এখন স্বাধীন দেশৰ নাগৰিক হোৱাৰ সপোন দেখিছিল গতিকে স্বাধীনোত্তৰ কালতো সেই একতা অটুট ৰাখিব লাগিব।

বিভিন্ন বৰ্ণৰ, খাদ্যাভাস, সাজপাৰ বেলেগ হ'লেও আমি সকলো মানুহ আৰু এইটোৱে আমাৰ পৰিচয়। বিচিত্ৰৰ মাজত ঐক্যই সদায় উচ্চ স্থান লাভ কৰে। গতিকে অসমৰ বাবে ৰহণীয়া কৃষ্টি একগোট হৈ সকলোৱে আগবাঢ়ি গ'লে বিশ্বৰ দৰবাৰত অসমৰ নাম উজ্জ্বলাই ৰাখিবলৈ আমি সক্ষম হম। অসমৰ সামাজিক, অৰ্থনৈতিক আৰু ৰাজনৈতিক উন্নতি হ'ব আমি সমস্বৰে ড° ভূপেন হাজৰিকাৰ–

"অসম আমাৰ ৰূপহী
গুণৰো নাই শেষ
ভাৰতৰে পূৰ্ব দিশৰ
সূৰ্য উঠা দেশ।"

শীৰ্ষক গীতটি সমস্বৰে গাবলৈ সক্ষম হ'ম আৰু আমি একমাত্ৰ অসমীয়া জাতি হৈ পৰিম।

সৌ-সিদিনা ডিফুত ঝংকাৰ শইকীয়া নামৰ নিমাখিত ল'ৰাজনৰ দৰে মৃত্যুক আকোঁৱালি লোৱা ঘটনা যি নিজৰ, পৰিয়ালৰ লগতে সমাজৰ সপোনবোৰ ধূলিসাৎ কৰি দিলে তেনে ঘটনাৰ যাতে পুনৰাবৃত্তি নহয় তাৰবাবে আমিয়েই সচেষ্ট হ'ব লাগিব। তেতিয়াহে বিভিন্ন গোষ্ঠী সংঘৰ্ষৰ অৱসান ঘটাই চিকুণী দেশ অসমৰ অসমীয়া জাতি পুনৰ গঠন হৈ এপাহ ফুলৰ দৰে হৈ পৰিব নাইবা নানাৰঙী ফুলৰ এখন বাগিচাৰ দৰে হ'ব। ■

০০০

বৰ্তমান শিক্ষা ব্যৱস্থা আৰু ইয়াৰ প্ৰমূল্যবোধ

প্ৰিয়ংকা বৰা
উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ (কলা শাখা)

শিক্ষা মানৱ জীৱনৰ এক অপৰিহাৰ্য অংগ। সেয়েহে হয়তু ফৰাচী নাট্যকাৰ ব্ৰেফটে কৈছিল— 'নিৰক্ষৰৰ হাতত কিতাপ তুলি দিয়া, তেওঁ হাতে যি হৈ উঠিব, সিয়ে যুদ্ধাস্ত্ৰ'। শিক্ষাই মানুহৰ মনৰ অজ্ঞতা দূৰ কৰে। শিক্ষাৰ প্ৰভাৱত মানৱ জাতিয়ে পাশৱিক জীৱনৰ পৰা মুক্তি লাভ কৰি বিশ্বৰ সকলো প্ৰাণীৰ ভিতৰত শ্ৰেষ্ঠ প্ৰাণী হিচাপে পৰিগণিত হৈ সকলো প্ৰাণীৰ ওপৰত কৰ্তৃত্ব বিস্তাৰ কৰিছে। শিক্ষাৰ প্ৰভাৱতেই অগ্ৰগতিৰ পথত খোজ দি বৰ্তমান বিশ্বখন এখন গাঁৱলৈ পৰ্যবেক্ষিত হৈছে। এচপৰা কেঁচা মাটিৰ লগত এজন মৃত শিল্পীৰ শিল্প প্ৰতিভাৰ যি অমল পৰশ লাগি চপৰাটোক সৌন্দৰ্যশীল ৰূপলৈ ৰূপান্তৰিত কৰে ঠিক তেনেদৰে শিক্ষায়ো জীৱনক মহত্তম ৰূপত গঢ় দিব পাৰে, সেইবাবে ক'ব পাৰি 'শিক্ষা স্নেহশীল জন্মদাত্ৰী জননী, যাৰ অমৃতময় বক্ষ পালে জীৱনক অমৰ কৰি তোলে।'

বৰ্তমান যুগটো জ্ঞান বিস্ফোৰণৰ যুগ। নিতে নিতে বিজ্ঞানৰ ন ন আৱিষ্কাৰে আমাৰ সমাজ তথা বিশ্বখনলৈ সাহিত্য, বিজ্ঞান, দৰ্শন তথা শিক্ষা ক্ষেত্ৰখন নতুন জ্ঞানৰ পোহৰে উদ্ভাসিত হ'ব ধৰিছে। সময় গতিশীল, সমাজ গতিশীল, এই গতিশীল সমাজৰ লগত খাপ খাবলৈ আমাৰ দেশৰ শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা সময়োপযোগী কৰাটো অতি প্ৰয়োজনীয়। বৰ্তমান শিক্ষা ব্যৱস্থাত থকা প্ৰত্যাহ্বানবিলাকৰ মোকাবিলা কৰিব পৰাকৈ শিক্ষা পৰিকল্পনা কৰা হৈছে যদিও বাস্তৱিকতে সেইবিলাক কাগজ-কলমতে আবদ্ধ হৈ আছে আৰু প্ৰত্যাহ্বানবিলাক বাঢ়ি গৈ আছে। একবিংশ শতিকাৰ প্ৰত্যাহ্বানবিলাকৰ সন্মুখীন হ'ব পৰাকৈ ভাৰতীয় শিক্ষা ব্যৱস্থাটো গঢ়ি তোলাৰ ওপৰত গুৰুত্ব দি ১৯৮৬ চনত ভাৰতত এক নতুন শিক্ষা-নীতি ঘোষণা কৰে। এই নীতিত—

১। সকলোৰে বাবে শিক্ষা

২। পৰিবেশৰ বাবে শিক্ষা

৩। জনসংখ্যাৰ বাবে শিক্ষা

৪। শিক্ষা আধুনিকীকৰণ ব্যৱস্থাৰ পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে।

আজিৰ শিশু কাইলৈ দেশৰ নাগৰিক। আজিৰ শিশুক মানৱ সম্পদ হিচাপে গঢ়ি তুলিবলৈ সকলো শিশুক শিক্ষা দিয়াটো প্ৰয়োজন। প্ৰাথমিক শিক্ষাক বৰ্তমান মৌলিক অধিকাৰ হিচাপে গণ্য কৰাটো আমাৰ বাবে গৌৰৱৰ বিষয়। দেশ এখনক প্ৰগতিৰ পথত আগুৱাই নিবলৈ শিশুসকলক বিভিন্ন বিষয়ত শিক্ষাৰে শিক্ষিত কৰি তোলাতো প্ৰয়োজন। বিশ্ব বিখ্যাত দাৰ্শনিক পণ্ডিত ৰাছেলে কৈছে— 'শিক্ষা দুটা উদ্দেশ্যত প্ৰয়োজন প্ৰথম উদ্দেশ্য হৈছে লিখা-পঢ়াৰ কৌশল আয়ত্ত কৰা আৰু দ্বিতীয় উদ্দেশ্য হৈছে নাগৰিক হিচাপে গঢ়ি তোলা'। এখন দেশৰ জনসমষ্টিয়ে যাতে সমাজৰ ব্যক্তি ৰূপ সামাজিক উন্নয়নত অৰিহণা যোগাব পাৰে তাৰবাবে শিক্ষাৰ প্ৰয়োজন। এই ক্ষেত্ৰত ব্যক্তিস্বাৰ্থ আৰু ব্যক্তিগত উন্নতিৰ কথা বাদ দি দেশ আৰু জাতিৰ লগতে সমাজৰ প্ৰগতিয়ে শিক্ষাত উদ্দেশ্য হিচাপে স্থান পাব লাগে।

শিক্ষাৰ লগত প্ৰমূল্যবোধ জড়িত হৈ আছে। শিক্ষাৰ প্ৰমূল্যবোধ স্থান, কাল, লিংগ, বৰ্ণ নিৰ্বিশেষে সকলোতে সমান প্ৰযোজ্য। শিক্ষিত ব্যক্তি মানে শিক্ষাৰ প্ৰমূল্যবোধ হৃদয়ংগম কৰি বাস্তৱৰ প্ৰতিটো ক্ষেত্ৰত প্ৰয়োগ কৰিব পাৰিব লাগিব। সত্য, অহিংসা, শান্তিৰ ব্ৰতেৰে ব্ৰতী আনক বুজিব পৰাকৈ এখন বিশাল অন্তৰৰ অধিকাৰী ব্যক্তিজনৰ কোনো স্কুলীয়া শিক্ষা নাথাকিলেও প্ৰকৃততে তেওঁহে এজন শিক্ষিত লোক। সজ চৰিত্ৰ গঠন শিক্ষাৰ প্ৰমূল্যবোধ। অমায়িক, ভদ্ৰতা, নম্ৰতা, কৰুণা, সত্যবাদিতা আদি সজ গুণবোৰৰ মাজেদি শিক্ষাৰ প্ৰমূল্য বিকশিত হয়।

শিক্ষক, অভিভাৱক আৰু সমাজৰ ব্যক্তিসকলৰ সচেতন পদক্ষেপ অত্যন্ত প্ৰয়োজন নহ'লে শিক্ষাৰ যুগজয়ী সোণালী স্তম্ভ যে ভূলণ্ঠিত হ'ব সেয়া নিশ্চিত। জীৱন গঢ়োতা, সমাজ গঢ়ো, সংস্কৃতিৰ ধাৰক শিক্ষক আৰু অভিভাৱকসকলৰ সমন্বিত প্ৰচেষ্টাতেহে শিক্ষাৰ প্ৰমূল্যবোধ ৰক্ষা হ'ব।

◆◆◆

একবিংশ শতিকাত শিক্ষাৰ এখন নতুন ক্ষেত্ৰ মুকলি কৰি ডেলৰছ কমিটীয়ে জ্ঞান আহৰণ আৰু জ্ঞানদানক মানুহৰ সৰ্বোচ্চ কৰ্ম বুলি গণ্য কৰিছে। ডেলৰছ কমিটীয়ে আনুষ্ঠানিক শিক্ষাক কেৱল 'কৰ্ম সংস্থাপন'ৰ শিক্ষা আৰু ই মূল লক্ষ্যৰ পৰা আঁতৰি গৈ এখন প্ৰতিযোগিতাৰ ক্ষেত্ৰ ৰচনাতহে ব্যস্ত হৈ পৰিছে বুলি অভিযোগ কৰিছে। শিক্ষাৰ্থীক প্ৰকৃত মানৱ হিচাপে গঢ়িবলৈ যাওঁতে প্ৰয়োজনীয় চাৰিটা বিষয়ক প্ৰধান কাৰ্যসূচীত অন্তৰ্ভুক্ত কৰিছে। এইকেইটা হ'ল জানিবলৈ শিকা, কৰিবলৈ শিকা, একেলগে থাকিবলৈ শিকা আৰু বহুগুণ হ'বলৈ শিকা।

সাম্প্ৰতিক সময়ত সমাজ আৰু মানসিকতাৰ যি আমূল পৰিৱৰ্তন ঘটিছে সেই পৰিৱৰ্তনৰ চাকনৈয়াত পৰি শিক্ষা প্ৰমূল্যবোধৰ গুৰুত্ব বাহিৰত থাকিবলগীয়া হৈছে। আজিৰ যুৱচামক কেৱল জিকিবলৈ শিকোৱা হয়, কেৱল ওপৰলৈ চাবলৈ শিকোৱা হয়। আজিৰ প্ৰজন্মক ভাল মানুহ হ'বলৈ শিকোৱা নহয়, শিকোৱা হয় 'সফল' মানুহ হ'বলৈ। আজিৰ প্ৰজন্মক সামৰ্থবান হোৱাৰ সলনি শিক্ষা দিয়া হয় ডাক্তৰ, ইঞ্জিনিয়াৰ, নহয়— ধনী ডাক্তৰ বা ইঞ্জিনিয়াৰহে। আজিৰ প্ৰজন্মক তেওঁলোকৰ ইচ্ছা অনুসৰি জীৱনটোত আগবাঢ়িবলৈ দিয়া নহয়, তেওঁলোক আগবাঢ়িবলগা হয় পিতৃ-মাতৃৰ ইচ্ছা, নিৰ্দেশ অনুসৰিহে। আজিৰ প্ৰজন্মক শিকোৱা হয় কেৱল নিজৰ কথা ভাবিবলৈ সমাজৰ পৰা আঁতৰি থাকিবলৈ।

এই শিকনিবোৰে আজিৰ যুৱচামক কৰি তুলিছে চূড়ান্ত ব্যক্তিকেন্দ্ৰিক। যি ব্যক্তিকেন্দ্ৰিকতাৰ ফলশ্ৰুতিত শিক্ষাৰ প্ৰকৃত মূল্যবোধ নাইকিয়া হৈ অহা দেখা যায়। ইয়াৰ উপৰিও পশ্চিমীয়া উদাস সংস্কৃতিয়ে আমাৰ সাতামপুৰুষৰ গভীৰ সংস্কৃতিকো গ্ৰাস কৰিব চেষ্টা চলাইছে। পুঁজিবাদৰ সম্প্ৰসাৰিত আকাংক্ষা, বস্তুবাদ আৰু ভোগবাদৰ ক্ষমতালিপ্সু মনোবৃত্তিৰ লগতে সম্পদৰ লোভে মতলীয়া কৰা যুগমানসিকতা মানুহৰ চিন্তাত এনেদৰে সোমাই পৰিছে যে ঐতিহ্যমণ্ডিত ভাষা-সংস্কৃতিও বিপদসংকুল অৱস্থাত উপনীত হৈছে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ দৈহিক, মানসিক, বৌদ্ধিক, আবেগিক, নান্দনিক আদি মহৎ গুণসমূহৰ লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সুপ্ত প্ৰতিভাসমূহৰ বিকাশত যি শিক্ষাই সঁহাৰি যোগায় তেনে শিক্ষাই মূল্যবোধ শিক্ষা। শিক্ষাৰ প্ৰমূল্যও মূল্যবোধ শিক্ষাৰ জৰিয়তে বিকশিত হয়।

বৰ্তমান সময়ত বিশ্বজুৰি চলি থকা সামগ্ৰিক সন্ত্ৰাস বিভীষিকাবোৰে সংস্কৃতি বিৰুদ্ধে যি প্ৰবল প্ৰত্যাহ্বান জন্মাইছে তাৰ সন্মুখত পৰি শিক্ষাৰ বৰ্ত্তিগাছি নুমাও নুমাও অৱস্থা হৈছে। এনে অৱস্থাত শিক্ষক, অভিভাৱক আৰু সমাজৰ ব্যক্তিসকলৰ সচেতন পদক্ষেপ অত্যন্ত প্ৰয়োজন নহ'লে শিক্ষাৰ যুগজয়ী সোণালী স্তম্ভ যে ভূলুণ্ঠিত হ'ব সেয়া নিশ্চিত। জীৱন গঢ়োতা, সমাজ গঢ়ো, সংস্কৃতিৰ ধাৰক শিক্ষক আৰু অভিভাৱকসকলৰ সমন্বিত প্ৰচেষ্টাতেহে শিক্ষাৰ প্ৰমূল্যবোধ ৰক্ষা হ'ব। শিক্ষা, ধৰ্ম, অৰ্থনীতি, সমাজনীতি, ৰাজনীতি, সংস্কৃতিৰ প্ৰতি তেওঁলোকৰ শুদ্ধ ধাৰণা অন্তৰত জগাই তুলি মূল্যবোধ প্ৰেৰণাৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক উৎসাহিত কৰিলেহে শিক্ষাৰ মূল্যবোধ বাঢ়ি থাকিব। ■

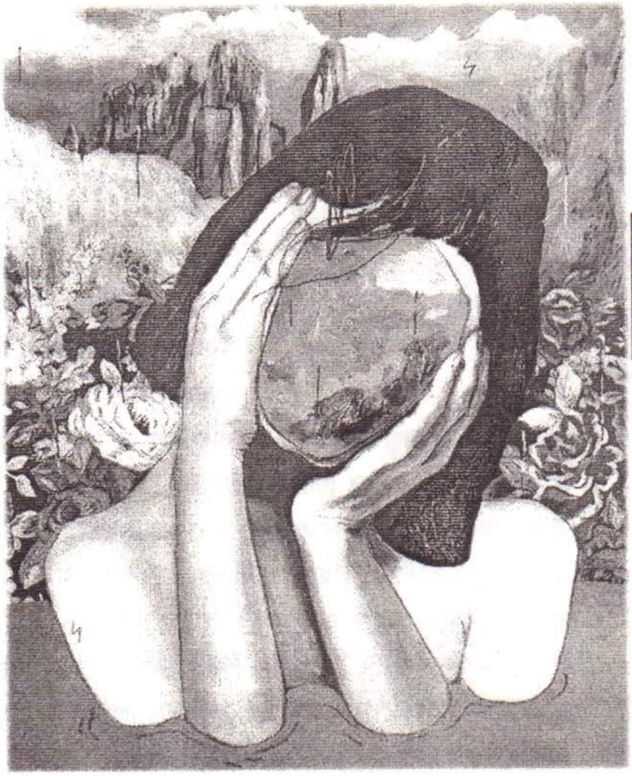

মাতৃভাষা আৰু আমি

দীপশিখা বৰা
স্নাতক তৃতীয় যাণ্মাসিক, হিন্দী বিভাগ

যাৰ জৰিয়তে মনৰ ভাব প্ৰকাশ কৰা হয়, তাকে ভাষা বুলি কোৱা হয়। ব্যক্তিয়ে যি কথা বা শব্দৰ দ্বাৰা মনৰ ভাব প্ৰকাশ কৰে, তাকে ভাষা বোলে। প্ৰত্যেক জাতিৰে একোটা নিজা ভাষা থাকে আৰু প্ৰত্যেকেই নিজৰ ভাষাটোক প্ৰাণ ভৰি ভাল পায়। ভাষা আৰু ভাবৰ মাজত এক নিবিড় সম্বন্ধ আছে। এটাৰ অবিহনে আনটোৰ প্ৰকাশ সম্ভৱ নহয়। গতিকে মানুহৰ ভাব আৰু অনুভূতি প্ৰকাশৰ এটা প্ৰধান উপায় হৈছে ভাষা।

জন্মতে কোনেও ভাষা আয়ত্ত কৰি নাহে এটি শিশুৰ জন্মৰ পিছত তাৰ শাৰীৰিক, মানসিক বিকাশৰ লগতে ভাষা ব্যৱহাৰৰ কৌশল আয়ত্ত কৰিবলৈ চেষ্টা কৰে। এইক্ষেত্ৰত শিশুটোৱে পৰিয়ালৰ জ্যেষ্ঠসকলক অনুকৰণ কৰা পৰিলক্ষিত হয়। পিতৃ-মাতৃৰ ভাষাকেই স্বাভৰিকতে শিশুৱে শিকে। গতিকে মাতৃৰ পৰা শিকা ভাষাই হৈছে মাতৃভাষা। মাতৃভাষা শিশুৰ নিজস্ব তথা অন্তৰৰ ভাষা। মাতৃভাষা জাতীয় আৰু বংশগত বৈশিষ্ট্যৰ তথা ঐতিহ্যৰ ধাৰক আৰু বাহক। মাতৃভাষা হৈছে এগৰাকী ব্যক্তি তথা এটি জাতিৰ পৰিচয়। আমাৰ তথা অসমৰ মাতৃভাষা হৈছে অসমীয়া। খ্ৰীষ্টীয় দশম শতিকাতে অৰ্দ্ধ মগধী ভাষাৰ পৰা অসমীয়া ভাষাৰ উৎপত্তি হৈছিল। অসমীয়া ভাষাৰ নিজস্ব বৰ্ণমালা আছে। দেৱনাগৰী লিপিৰ পৰা অসমীয়া ভাষাৰ বৰ্ণসমূহ লোৱা হৈছিল।

মাতৃভাষা এগৰাকী মাতৃৰ দুগ্ধসদৃশ। শিশুৰ স্বাভাৱিক বিকাশৰ বাবে মাকৰ গাখীৰৰ যিমান প্ৰয়োজন, ঠিক সেইদৰে মানসিক আৰু বৌদ্ধিক সত্ত্বাৰ স্বাভাৱিক জাগৰণৰ কাৰণে মাতৃভাষাও সিমানেই প্ৰয়োজনীয়। জাতীয় সাহিত্য, সংস্কৃতি আৰু সভ্যতাৰ ওপৰত মাতৃভাষাৰ প্ৰভাৱ অপৰিসীম। মাতৃভাষা সকলো বিষয়ৰে তৰণীস্বৰূপ। আমাৰ জীৱনত মাতৃভাষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা তথা গুৰুত্ব অতি মহত্ত্বপূৰ্ণ। শিক্ষাৰ লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্যৰ ফালৰ পৰা মাতৃভাষা অতি আৱশ্যকীয়। এজন শিক্ষাৰ্থীয়ে মাতৃভাষাৰ জৰিয়তে কোনো এটা বিষয় যিমান সোনকালে বুজি পায়, অন্য ভাষাৰ জৰিয়তে নাপায়। অন্য ভাষাত যিমানেই দক্ষ নহওক কিয়, কোনো বিষয়ৰ জ্ঞান আহৰণৰ ক্ষেত্ৰত মাতৃভাষাৰ মাধ্যমেৰেই সহজে বুজি উঠে। মাতৃভাষাৰ সহায়ত মানুহে জীৱনৰ বাস্তৱ অভিজ্ঞতা সঞ্চয় কৰে। গতিকে মাতৃভাষাৰে শিক্ষাদান কৰাটো বিজ্ঞানসন্মত। ব্যক্তিৰ জীৱনত মাতৃভাষাৰ গুৰুত্ব নিম্নলিখিতধৰণৰ—

ক) মাতৃভাষাৰ মাধ্যমত ব্যক্তিৰ আত্মপ্ৰকাশৰ স্থল নিহিত হৈ আছে।

খ) মাতৃভাষা মানৱিক আৰু সামাজিক সম্পৰ্কৰ ৰক্ষা-কৱচস্বৰূপ।

গ) মাতৃভাষা জাতীয় আৰু বংশগত ঐতিহ্যৰ ধাৰক আৰু বাহক।

ঘ) মাতৃভাষা হৈছে মানুহৰ অনুভূতিৰ ভাষা।

ঙ) মাতৃভাষাক কেন্দ্ৰ কৰিয়েই শিশুৰ জীৱন গঢ়ি উঠে।

চ) মাতৃভাষা হৈছে শিক্ষাৰ বাহন।

ছ) মাতৃভাষা হৈছে ভাব প্ৰকাশৰ বাহন।

জ) মাতৃভাষা হৈছে সৌন্দৰ্য সৃষ্টিৰ বাহক।

ঝ) মাতৃভাষা হৈছে মানসিক আৰু বৌদ্ধিক

বিকাশৰ সাধক।

সাহিত্য তথা সমাজত মাতৃভাষাৰ গুৰুত্ব অপাৰ বুলি সকলোৱে স্বীকাৰ কৰে, কিন্তু কৰ্মৰ ক্ষেত্ৰত তেনেই কমসংখ্যক লোকেহে মাতৃভাষাক গুৰুত্ব দিয়ে। ১৮৩৬ চনৰপৰা ১৮৭২ চনলৈ অসমৰ বিদ্যালয়, আদালত, কাৰ্যালয় আদি সকলোতে অসমীয়া ভাষাৰ পৰিৱৰ্তে বঙালী ভাষাৰ প্ৰচলন হৈছিল। তেতিয়া বহুতো মাতৃভাষাপ্ৰেমী অসমীয়াই অশেষ চেষ্টা কৰি আমাৰ ক্ৰমাৎ হেৰাই যাবলৈ ধৰা ভাষাটোক উদ্ধাৰ কৰিছিল। ১৯৮২ চনতো অসমীয়া ভাষাৰ ৰক্ষাৰ্থে হোৱা ভাষা আন্দোলনত বহুতো অসমীয়াই নিজৰ প্ৰাণ বিসৰ্জন দিছিল। তাৰ পৰিৱৰ্তে আজি আমি আমাৰ হাতত থকা আমাৰ নিজৰ ভাষাটোক জলাঞ্জলি দি আনৰ ভাষাক সাদৰে গ্ৰহণ কৰিছো। আজি আমি অসমীয়া ভাষা ক'ব নাজানো বা বুজি নাপাওঁ বুলি কৈ গৌৰৱ অনুভৱ কৰো। আমি অসমীয়া ভাষা লিখিব বা পঢ়িব নাজানো। আজিকালি সৰহসংখ্যক পিতৃ-মাতৃয়েই নিজৰ সন্তানক জীৱনৰ আদিপাঠ দিওঁতে শিক্ষাৰ মাধ্যম হিচাপে ইংৰাজী মাধ্যমকে গ্ৰহণ কৰে তথা ইংৰাজী শিক্ষাৰে শিক্ষিত কৰি তোলাৰ প্ৰতি অধিক আগ্ৰহী হয়। গতিকে বহু টকা খৰচ কৰি উচ্চ মানদণ্ডৰ ইউনিফৰ্ম, নামভৰ্তি আৰু বিদ্যালয়ৰ মাহেকীয়া খৰচ দি ইংৰাজী মাধ্যমৰ বিদ্যালয়ত নামভৰ্তি কৰি দিয়ে। অসমীয়া মাধ্যমৰ চৰকাৰী বিদ্যালয়সমূহ যেন কেৱল আধাপেটীয়া হালোৱা, হজুৱাসকলৰ ল'ৰা-ছোৱালীৰ বাবেহে। অকণমান কঁকাল টঙাব পৰাসকলেও ইংৰাজী মাধ্যমৰ বিদ্যালয়লৈ ঢাপলি মেলে। শুনিবলৈ অতি আচহুৱা হ'লেও এই কথা সঁচা যে অসমীয়া মাধ্যমৰ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত থকা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ সৰহসংখ্যকেই আনৰ ঘৰত লগুৱা হিচাপে থকা শিশু। তাৰোপৰি কেইবা হাজাৰো প্ৰাথমিক বিদ্যালয় ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অভাৱত বন্ধ কৰিও দিয়া হৈছে। বহু বিদ্যালয়ত আকৌ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীতকৈ শিক্ষকৰ সংখ্যাহে বেছি। মুঠতে অভিভাৱকসকলে অসমীয়া মাধ্যমৰ চৰকাৰী বিদ্যালয়ত নিজৰ সন্তানক পঢ়ুৱাবলৈ ইচ্ছা নকৰে। ফলস্বৰূপে ইংৰাজী মাধ্যমেৰে শিক্ষিত হোৱা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সৰহসংখ্যকৰেই অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যৰ ওপৰত পৰ্যাপ্ত জ্ঞান তথা ধাৰণাখিনিয়েই নাই। এই ক্ষেত্ৰত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল দায়ী নহয়। কিয়নো তেওঁলোকে অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যৰ বিষয়ে জনাৰ তথা আলোচনা কৰাৰ কোনো পৰিবেশেই পোৱা নাই। দোষ আছে বিদ্যালয়ৰ পাঠ্যক্ৰমত অভিভাৱক আৰু সমাজ ব্যৱস্থাত। গতিকে এনে এক পৰিস্থিতিত ইংৰাজী মাধ্যমৰ বিদ্যালয়সমূহত হিন্দী ভাষাক যেনেদৰে হিন্দী, অনাহিন্দী সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে বাধ্যতামূলক বিষয় হিচাপে পাঠ্যক্ৰমৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰিছে, ঠিক সেইদৰে অসমীয়া বাধ্যতামূলক বিষয় হিচাপে স্বীকৃতি দিয়া অসমীয়া, অন-অসমীয়া সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীকে অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যৰ বিষয়ে জ্ঞান অৰ্জন কৰাৰ সুবিধা কৰি দিব লাগে। যিহেতু আজিৰ প্ৰজন্মই কাইলৈ দেশৰ নাগৰিক। তেওঁলোকৰ হাততেই দেশৰ ভাষা-সাহিত্য-সংস্কৃতিৰ উন্নতিৰ দায়িত্ব ন্যস্ত হয়। গতিকে অভিভাৱক আৰু সমাজে যুৱ প্ৰজন্মক অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যৰ সংৰক্ষণৰ প্ৰতি গুৰুত্ব দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত সজাগ কৰোৱা উচিত আৰু যুৱ প্ৰজন্ম নিজেও সচেতন হ'ব লাগে।

হওঁতে হয় যে আজিৰ বিশ্বায়নৰ যুগত ইংৰাজী ভাষাৰ অতি আৱশ্যক। আমি ইংৰাজী ভাষাতো দক্ষ হ'ব লাগিব। কিন্তু নিজৰ মাতৃভাষাক এলাগী কৰি অন্য ভাষাত দক্ষ হোৱাটো উচিত নহয়। তেনে কৰিলে জাতিৰ পৰিচয় হেৰাই যাব। বিদেশৰ মানুহে আমাক হাঁহিব। আমি স্বদেশত থাকিয়েই বিদেশী হ'বলগীয়া পৰিস্থিতি আহি পৰিব। অসমীয়া মাধ্যমৰ বিদ্যালয়ত পঢ়িলেও একান্ত সাধনাৰ বলত ইংৰাজী ভাষাত দক্ষ হৈ উঠিব পাৰি। গতিকে আমি অসমীয়া মাধ্যমৰ বিদ্যালয়ত কিয় পঢ়িব নোৱাৰো?

অৱশ্যে অসমীয়া মাধ্যমত পঢ়াসকলৰ কিমান সংখ্যকেনো অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যৰ সংৰক্ষণত গুৰুত্ব দিছে! অসমীয়া ভাষাত কথা কওঁতে কথাৰ মাজে মাজে ইংৰাজী শব্দৰ প্ৰয়োগ কৰা বা আধাখিনি কথা ইংৰাজীতেই কোৱাটো এক কলাত পৰিণত হৈছে। বহু শব্দ আকৌ অসমীয়াত ক'লে বুজিয়েই নাপাওঁ। তদুপৰি অসমীয়া ভাষাত কথা কওঁতে বা লিখোতে ব্যাকৰণৰ ভুল কৰাটোতো আছেই। গতিকে আমি শুদ্ধ অসমীয়াত কথা ক'বলৈ একেবাৰে অপাৰগ। তেনে কৰিলেও বুৰ্বক, হোজা আদি বিশেষণৰ অধিকাৰী হ'বলগা হয়। তেনে প্ৰেক্ষাপটত ইংৰাজী নজনা লোকসকল হীনমন্যতাত ভোগা পৰিলক্ষিত হয়।

তদুপৰি চৰকাৰী কাম-কাজ, বিভিন্ন আবেদন-পত্ৰ, চৰকাৰী জাননী আদিবোৰো ইংৰাজী মাধ্যমতে প্ৰেৰণ কৰে। অসমৰ বাহিৰে বোধহয় পৃথিৱীৰ ক'তো এনে এখন ৰাজ্য নাই য'ত ৰাজ্যিক ভাষাটোৰ বাহিৰে বেলেগ ভাষাৰে চৰকাৰী কাম-কাজ চলে। সঁচাকৈয়ে, আজব দেশ অসম আৰু তাতোকৈয়ো আজব ইয়াৰ নাগৰিকসকল। যাৰ নিজৰ ভাষাটোৰ প্ৰতি নাই কোনো দায়বদ্ধতা, নাই কোনো শ্ৰদ্ধা। চৰকাৰ, বিৰোধী পক্ষ, বিভিন্ন জাতীয় সংগঠন, দল সংগঠন, নাগৰিকসকল আৰু বিশেষকৈ যুৱ সমাজে অসম ৰাজ্যত অসমীয়া ভাষাৰ ব্যাপক

প্ৰচলনৰ ক্ষেত্ৰত সময়োচিত পদক্ষেপ লোৱাটো সাম্প্ৰতিক সময়ত অতি আৱশ্যক হৈ পৰিছে।

মাতৃভাষাৰ প্ৰতি ইতিকিংসূচক মন্তব্য কিছুমানো শুনিবলৈ পোৱা যায়। যদি মাতৃভাষাৰ পৰীক্ষা থাকে তেন্তে আমি ছাত্ৰ-ছাত্ৰসকলে প্ৰায়েই কওঁ, 'কাইলৈ অসমীয়াহে আছে।' ঠিক তেনেদৰে শ্ৰেণী কোঠালৈ যদি অসমীয়া বিষয়ৰ শিক্ষকজন নাহে, তেন্তে আন শিক্ষকে কয়, 'অসমীয়াহে আছে তালৈ আপুনিয়েই যাওক। গতিকে আমি একে মনোভাববোৰ আমাৰ মনৰ পৰা আঁতৰাব লাগিব।

বৰ্তমান সময়ত কিশোৰ-কিশোৰীসকলৰ মাজত দেখা দিয়া ক্ৰমবৰ্দ্ধমান অপৰাধপ্ৰৱণতা, উচ্ছৃংখলতা আদি নোহোৱা কৰিবলৈ মাতৃভাষাৰ মাধ্যমেৰে তেওঁলোকৰ অন্তৰত মানৱীয় প্ৰমূল্যবোধৰ উপলব্ধি জগাই তোলাটো অতি আৱশ্যক। সেয়েহে শিশুক অন্ততঃ প্ৰাথমিক স্তৰত মাতৃভাষাৰ মাধ্যমতে শিক্ষাদান কৰা উচিত।

মাতৃভাষাই হৈছে এটা জাতিৰ প্ৰথম পৰিচয়। গতিকে আমি অসমীয়া জাতিয়ে আমাৰ মাতৃভাষা অসমীয়াক আমাৰ মাজত সংৰক্ষণ কৰি ৰখাটো আমাৰ দায়িত্ব তথা কৰ্তব্য। অসমীয়া সাহিত্যিকসকলে অসমীয়া ভাষাৰ উদ্ধাৰ তথা উন্নতিৰ বাবে অহোপুৰুষাৰ্থ চেষ্টা কৰিছিল। ভাষা আন্দোলনত বহু অসমীয়াই নিজৰ মাতৃভাষাক ৰক্ষা কৰিবলৈ প্ৰাণ আহুতি দিলে। গতিকে আমি যদি এতিয়া অসমীয়া ভাষাক জলাঞ্জলি দিওঁ তেন্তে এইসকল লোকৰ মহান উদ্দেশ্য কেতিয়াও সিদ্ধি নহ'ব আৰু তেওঁলোকে কৰা কষ্ট নিৰৰ্থক হৈ ৰ'ব। একেগৰাকী অসমী আইৰ একাংশ সন্তানে যদি মাতৃভাষাৰ উদ্ধাৰৰ কাৰণে নিজৰ প্ৰাণ আহুতি দিবলৈও কুণ্ঠাবোধ নকৰে, তেন্তে আমিনো কিয় আমাৰ মাতৃভাষাক ভাল পাব নোৱাৰো তথা শ্ৰদ্ধা কৰিব নোৱাৰো। অসমীয়া ভাষাক আমাৰ মাতৃভাষা বুলি ক'বলৈ কিয় লাজ কৰো? দৰাচলতে অসমী আইৰ সেইসকল সন্তানৰ ওচৰত আমি চিৰঋণী।

ৰসৰাজ লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাই অসমীয়া জতিক চিঞৰি চিঞৰি কৈছিল, 'স্বদেশ আৰু স্বজাতিৰ উন্নতিৰ মংগল মন্দিৰৰ সিংহ দুৱাৰ হৈছে মাতৃভাষা।' অসমবাসী যদি সজাগ আৰু সচেতন হয় তেনেহ'লে আমাৰ ভাষাটো পুনৰ জিলিকি উঠাই নহয়, জগত সভাতো জিলিকি উঠিব। অসমীয়া ভাষাটোৱে বহু উত্থান-পতনৰ মাজেৰে জীয়াই আছেই, জীয়াই থাকিবই। জীয়াই ৰখাৰ দায়িত্ব আমাৰ। সমগ্ৰ অসমবাসীৰ, অসমীয়া ভাষাপ্ৰেমী ৰাইজৰ। লগতে 'অসম সাহিত্য সভা'ই অসমীয়া ভাষাক জীয়াই ৰক্ষাৰ বাবে গুৰু দায়িত্ব বহন কৰা উচিত। ■

চৰকাৰ, বিৰোধী পক্ষ, বিভিন্ন জাতীয় সংগঠন, দল সংগঠন, নাগৰিকসকল আৰু বিশেষকৈ যুৱ সমাজে অসম ৰাজ্যত অসমীয়া ভাষাৰ ব্যাপক প্ৰচলনৰ ক্ষেত্ৰত সময়োচিত পদক্ষেপ লোৱাটো সাম্প্ৰতিক সময়ত অতি আৱশ্যক হৈ পৰিছে।

◆◆◆

অসমীয়া ব্যাস

কৃষ্ণমণি বৰা
স্নাতক প্ৰথম ষাণ্মাসিক, অৰ্থনীতি বিভাগ

"অনিৰুদ্ধ"; এগৰাকী কবিৰ পিতৃ-প্ৰদত্ত নাম। যাক নাৰায়ণৰ ভাতৃ বীৰ চিলাৰায়ে তেওঁৰ কাব্য প্ৰতিভাৰ বাবে কবিচন্দ্ৰ বুলি সম্বোধন কৰিছিল। যিজন কবিয়ে ভনিতাত 'অনিৰুদ্ধ' বুলি উল্লেখ কৰিছে। গুৰু মুকুন্দদেৱে অনিৰুদ্ধক তেওঁৰ নামটো 'ভাৰতচন্দ্ৰ' বুলি দিছিল। পিছে কোননো এইজন 'অনিৰুদ্ধ'?

তেওঁ হ'ল 'অসমীয়া ব্যাস'ৰূপে পৰিচিত মহাকবি "ৰাম সৰস্বতী"। এইজন প্ৰসিদ্ধ কবিয়ে য'তে সুবিধা পাইছে ত'তে ভনিতাত নিজৰ ভিন ভিন প্ৰকাৰৰ নাম উল্লেখ কৰিছে। ভনিতাত ক'ৰবাত যদি 'কবি সৰস্বতী' বুলি নিজৰ নাম দিছে তেন্তে ক'ৰবাত 'ভাৰতচন্দ্ৰ' বুলিছে। আকৌ, কোনো ৰচনাত 'ৰত্নাকৰ' নামটোও ভনিতাত পোৱা যায়। জ্ঞান-পাণ্ডিত্যত চহকী বাবেই সম্ভৱতঃ কোঁচ ৰজা নৰনাৰায়ণে কবিগৰাকীক 'ৰাম-সৰস্বতী' আখ্যা দিছিল। আকৌ, ৰাম-সৰস্বতীৰ নামটো যদি ভাঙনি কৰা হয় তেন্তে, 'ৰাম' শব্দৰে বৃহৎ বা শ্ৰেষ্ঠ আৰু 'সৰস্বতী' শব্দৰে বিদ্যা পাণ্ডিত্য, শ্ৰেষ্ঠ পণ্ডিত বা শ্ৰেষ্ঠ বিদ্যাধৰ বুলি বুজায়। গতিকে নৰনাৰায়ণে হয়তো শ্ৰেষ্ঠ পণ্ডিত বা শ্ৰেষ্ঠ বিদ্যাধৰ বুলি প্ৰশংসা কৰিবলৈহে কবিগৰাকীক 'ৰাম সৰস্বতী' নামেৰে সন্মান কৰিছিল। ৰচনাৰ ব্যাপ্তিৰ বাবে "অসমীয়া ব্যাস" বুলি পৰিচিত কবিগৰাকীয়ে নিজেই উল্লেখ কৰিছে --

পিতৃয়ে মাতৃয়ে অনিৰুদ্ধ নাম দিলা।
কবিচন্দ্ৰ নামগোট দেৱানে বুলিলা।।
ৰাম-সৰস্বতী নাম নৃপতি দিলন্ত।
ভাৰতৰ পদ মোক কৰা বুলিলন্ত।।

জন্ম ঃ হিন্দী সাহিত্যৰ কবি কবিৰদাস বা সুৰদাসৰ যেনেকৈ জন্ম স্থানক কেন্দ্ৰ কৰি বাদ-বিবাদৰ অন্ত নাই ঠিক তেনেদৰে ৰাম সৰস্বতীৰো জন্ম স্থানক লৈ কোনো বিতং তথ্য নাই। ভীম পৰ্বত তেওঁ নিজৰ পৰিচয়ত 'কমৰিয়া' বুলি উল্লেখ কৰিছে। তাত তেওঁ পিতৃ আৰু জ্যেষ্ঠ ভাতৃৰ গৰিমাসূচক পৰিচয় দিছে যদিও 'কমৰিয়া'ৰ ভৌগোলিক আৰু পাৰিপাৰ্শ্বিক পৰিবেশৰ কোনো বৰ্ণনা দিয়া নাই। 'ভীষ্ম পৰ্বত' ৰাম সৰস্বতীয়ে পিতৃক চমৰিয়া সৰস্বতীয়ে উল্লেখ কৰা 'চমৰিয়া'ৰ লগত বৰবিষ্ণু আতাৰ চমৰীয়া সত্ৰৰ সম্পৰ্ক দেখা পাইছে। নেওগৰ মতে 'সম্ভৱ চমৰীয়াই ৰাম সৰস্বতীৰ কিছুকাল থকা ঠাই হৈছিল।" সত্যেন্দ্ৰনাথ শৰ্মায়ো চমৰীয়াক ৰাম সৰস্বতীৰ সাময়িক বাসস্থান, নহ'লে নকলকাৰৰ প্ৰক্ষিপ্ত বুলি কৈছে।

ৰাম সৰস্বতীৰ জন্মস্থানৰ সন্দৰ্ভত গোপীনাথ পাঠকৰ আত্মপৰিচয়সূচক ভনিতাত 'পছৰীয়াৰ' কথা উল্লেখ পোৱা যায়। দ্ৰোণপৰ্বত গোপীনাথে 'পাটচৌৰা' বা 'পাটচোৰা' নামৰ ঠাইখনৰ লগতে 'চিনাকোন' বা 'ছিলাকোন' গাঁৱৰ কথা উল্লেখ কৰিছে। পণ্ডিত-গৱেষকসকলে 'পাটচৌৰা বা 'পাটচোৰা'ক পছৰীয়া ৰূপে গ্ৰহণ কৰিছে। সম্ভৱতঃ ধ্বনি পৰিৱৰ্তন বা নকলকাৰৰ হাতত পৰি 'পাটচৌৰা' গৈ 'পাচউৰা' - 'পাচইৰা' - 'পচ'ৰিয়া'-'পচৰীয়া' বা 'পছৰীয়া' হৈছে। আনহাতে, 'ছিলাকোন' বা 'চিনাকোন' পৰৱৰ্তী পৰ্যায়ত 'চিনকোনা হৈছে বুলি পণ্ডিত একাংশই ঠাৱৰ কৰিছে। সত্যেন্দ্ৰ নাথ শৰ্মাই সুকুমাৰ মহন্তৰ ঘৰত প্ৰাপ্ত অসম বুৰঞ্জীৰ

তথ্য অনুসৰি ৰাম সৰস্বতীৰ জন্ম স্থান বৰ্তমানৰ গোৱালপাৰাৰ পশ্চিমে আৰু ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ দক্ষিণপাৰে হাতীছুলা পঞ্চৰত্নৰ ওচৰত সংস্থাপন কৰিব খোজে।

জীৱনকাল ঃ ৰাম সৰস্বতী কোঁচ ৰজা নৰনাৰায়ণৰ পৃষ্ঠপোষকতা লাভ কৰিছিল তথা নাৰায়ণৰ পৰিনাতি মহীন্দ্ৰ নাৰায়ণৰ সময়লৈকে জীৱিত আছিল ৰাম সৰস্বতীক ৰজা নৰনাৰায়ণে মহাভাৰতৰ পদ সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ আজ্ঞা দিছিল। ৰাম সৰস্বতী ৰজা নৰনাৰায়ণৰ ৰাজসভাত সন্মানিত হৈছিল ১৫৬৬ খ্ৰীষ্টাব্দত। কবিগৰাকীয়ে বন পৰ্বৰ অন্তৰ্গত 'বঘাসুৰ বধ' কাব্যত 'জম্বুদ্বীপ'ত 'শংকৰ' নামৰ এজন মহন্ত আছে বুলি উল্লেখ কৰিছে। চিলাৰায় যে শঙ্কৰদেৱৰ শৰণাপন্ন হৈছিল সেই কথাৰো ইংগিত ৰাম-সৰস্বতীৰ পদত আছে। নৰনাৰায়ণে চিলাৰায়ৰ জৰিয়তে কামাখ্যা মন্দিৰটোৰ পুনৰ্নিৰ্মাণৰ সময়ৰ লগত ৰাম সৰস্বতীৰ কোচবিহাৰলৈ অহাৰ সময়ৰ সম্পৰ্ক আছিল। এডবাৰ্ড গেইটৰ তথ্য অনুসৰি ১৫৬৫ খ্ৰীষ্টাব্দত নীলাচল পাহাৰত কামাখ্যা মন্দিৰটো শিলেৰে পুনৰ নিৰ্মাণ কৰাইছিল। য'ত চিলাৰায় দেৱানে আগভাগ লৈছিল আৰু কামাখ্যা দ্বাৰ মুকলি কৰাৰ দিনা নৰবলি দিয়া হৈছিল। গেইটৰ বুৰঞ্জীত এশ চল্লিশটা মানুহ বলি দি তেওঁলোকৰ কটা মূৰবোৰ তামৰ বঁটাত কামাখ্যা গোসাঁনীলৈ আগবঢ়োৱা হৈছিল বুলি উল্লেখ আছে। 'কালিকা পুৰাণ'ৰ বিধি অনুসৰি মন্দিৰৰ ভিতৰত সংৰক্ষিত সঁফুৰাত আত্মবলিদান দিয়া এজন মানুহৰ শিৰ ৰখাৰ কথা উল্লেখ আছে। সি যি কি নহওক কাম্যাখ্যা মন্দিৰত বলি বিধানৰ ব্যৱস্থা হৈছিল আৰু সঁফুৰাত এটা নৰমুণ্ডও ৰখা হৈছিল। তেনেস্থলত ৰাজসভাত সন্মানিত কৰাই নহয়, 'ভাগৱত ধৰ্ম' প্ৰচাৰৰ অৰ্থে 'মহাভাৰত'ৰ পদ ৰচনা কৰিবলৈ ৰাম সৰস্বতীক নিশ্চয় আজ্ঞা তেতিয়ালৈ কৰা নাছিল। শংকৰদেৱৰ কোচবিহাৰৰ শেষ সময় ১৫৬৮ খ্ৰীষ্টাব্দৰ ঠিক ডেৰ-দুই বছৰৰ আগত ৰাম-সৰস্বতী কোচবিহাৰলৈ অহা বুলি ঠাৱৰ কৰিব পাৰি। মহাভাৰতৰ ভীষ্ম পৰ্বত নৱম দিনৰ যুদ্ধৰ বৰ্ণনাংশৰ পদ ৰচনা কৰা বিদ্যাপঞ্চাননৰ সময় ধৰ্মনাৰায়ণ ৰজাৰ ৰাজত্বকালৰ বা তাৰপাছৰ। বিদ্যাপঞ্চাননৰ পদ ৰচনাৰ সময় ভনিতাত আছে। বিদ্যাপঞ্চাননৰ পদত উল্লেখিত সময় ১৫৪০ শক বা ১৫১৮ খ্ৰীষ্টাব্দ। সেইছোৱা সময়ত ৰামসৰস্বতী জীৱিত আছিল। নৰনাৰায়ণৰ ভতিজা-নাতি ধৰ্ম নাৰায়ণৰ ৰাজত্বকাল ১৬১৫ খ্ৰীষ্টাব্দৰ ১৬৩৭ পৰা খ্ৰীষ্টাব্দ। ৰাম সৰস্বতীয়ে ভীষ্ম পৰ্বত 'স্বদেশী-বিদেশী'য়ে যশ-গুণ কৰা আৰু 'অবিলম্বে' 'মহী' লাভৰ উল্লেখেৰে কৰা প্ৰশস্তিয়ে ধৰ্মনাৰায়ণৰ শেষছোৱা কালক নিৰ্দেশ কৰে। ১৬৭৩ খ্ৰীষ্টাব্দৰ একেবাৰে শেষৰ ফালে ধৰ্মনাৰায়ণ মোগলৰ আক্ৰমণৰ বাবে পলাই ফুৰিছিল। যুদ্ধ কৰি পুনৰ ৰাজ্য ঘূৰাই পাব বুলি ৰাম সৰস্বতীয়ে তেনে আশীৰ্বাদসূচক প্ৰশস্তি কৰিছিল। ডিম্বেশ্বৰ নেওগে নৰনাৰায়ণৰ মৃত্যুৰ পাছত কোচবিহাৰৰ পৰা ৰঘুদেৱৰ ৰাজধানী বিজয়পুৰলৈ আহি ধৰ্মনাৰায়ণৰ ৰাজত্বলৈকে তাত থকাৰ প্ৰমাণৰ ভিত্তিত ৰাম সৰস্বতীৰ কাল ১৫৫৫ খ্ৰীষ্টাব্দৰ পৰা ১৬০০ খ্ৰীষ্টাব্দৰ ভিতৰত ধৰিছে। সত্যেন্দ্ৰনাথ শৰ্মাই ৰাম সৰস্বতীৰ উদ্ভৱ কাল ১৫৪০ খ্ৰীষ্টাব্দৰ পৰা ১৬৩০-৪০ খ্ৰীষ্টাব্দ ধৰিছে। আকৌ বিশ্বনাৰায়ণ শাস্ত্ৰীয়ে ১৫৩০ খ্ৰীষ্টাব্দৰ পৰ: ১৬২০ খ্ৰীষ্টাব্দৰ ভিতৰত ৰাম সৰস্বতীৰ জীৱন কাল বুলি অনুমানিক সিদ্ধান্ত দিছে।

ৰচনাৱলী ঃ বিস্তৃত অধ্যয়ন আৰু পাণ্ডিত্য নাথাকিলে 'মহাভাৰত'ৰ দৰে মহাকাব্য এখনৰ সংস্কৃত শ্লোকৰ অসমীয়া ভাঙনি সম্ভৱ নহয়। 'মহাভাৰত' পদ আখ্যানত শব্দৰ যথাযথ প্ৰয়োগ, বাক্যৰ গাঁঠনি, ছন্দ আৰু আলংকাৰিক উপস্থাপন আদিয়ে কবিগৰাকীৰ সংস্কৃত ব্যাকৰণত থকা অগাধ পাণ্ডিত্যৰ কথা সূচায়। নৰনাৰায়ণৰ সমস্ত পুথি-পাঁজি অধ্যয়ন কৰিছিল। 'মহাভাৰত'ৰ পদ ৰচনাৰ কাম সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ ৰজাই নিজৰ সমস্ত 'ভাষ্যটীকা' 'বৰধি জোৰাই' দি পঠিওৱা বুলি ৰাম সৰস্বতীয়ে উল্লেখ কৰিছে। 'মহাভাৰত'ৰ আদি বন পৰ্বত 'বত্ৰিশ হাজাৰ টীকা' 'ভাষ্য' 'ত্ৰিশ হাজাৰ' মনিচন্দ্ৰ ঘোষ বন পৰ্বত পঞ্চাশ হাজাৰ টীকা আৰু শ্লোক চাৰিশত হাজাৰৰ উল্লেখ পোৱা যায়।

'মহাভাৰত'ৰ অনুবাদ ৰচনা ৰুচি অনুসৰি আছিল যদিও মূল সংস্কৃত 'মহাভাৰত'ৰ বিষয়বস্তুৰ বাহিৰত যোৱা নাই। ৰাম সৰস্বতীক মহাভাৰতৰ অনুবাদত পুত্ৰ গোপীনাথে সহায় কৰিছিল। কংসাৰি কবি, শ্ৰীমন্ত গাভৰু খাঁ আৰু পীতাম্বৰ কৰিয়েও তেওঁক সহায় কৰিছিল। মহাভাৰতৰ বন পৰ্বৰ কথাবস্তুৰে তেওঁ কিছুমান কাব্য ৰচনা কৰিছিল। উৎসবস্তু প্ৰায় মহাভাৰতৰে যদিও সামগ্ৰিক কথাবস্তু মূল মহাভাৰতত অনুপস্থিত। পঞ্চপাণ্ডৱ বনত থকাৰ সময়ছোৱাৰ আখ্যান-উপাখ্যান কেতবোৰক লৈ ৰচনা কৰা কাব্যবোৰক নাম দিয়া হৈছে 'বধকাব্য' বা মহাভাৰত আশ্ৰয়ী বধ-আখ্যান। মহাভাৰতৰ আশ্ৰয়তে মূল কথাবস্তুৰ পৰা ফালৰিকাতি ৰাম সৰস্বতীয়ে কেইখনমান কাব্য ৰচনা কৰিছিল। আকৌ, মহাভাৰতৰ বহিৰ্ভূত বিষয়ৰে কেইবাখনো কাব্য ৰচনা কৰিছিল। লঘু হাস্যৰসাত্মক পৰিস্থিতি চিত্ৰনেৰে দুখন কাব্য ৰচনা কৰিছিল, এই কাব্য দুখনৰ পৰিসৰ যথেষ্ট সৰু। ইয়াৰে এখন মহাভাৰত আৰু আনখন ৰামায়ণৰ কথাবস্তুৰ ওপৰত ৰচিত।

ৰাম সৰস্বতীৰ, ৰচনাসমূহৰ বিষয়ে চালি-জাৰি চাই ক্ৰম নিৰ্ধাৰণ কৰিব পাৰি। সৰ্বপ্ৰথম ৰচনা 'মহাভাৰত'ৰ 'আদি পৰ্ব' আৰু সৰ্বশেষ ৰচনা 'সাৱিত্ৰী উপাখ্যান'। ৰাম সৰস্বতীৰ ৰচনাৰ ক্ৰম এনেধৰণৰ—

অতিন্দ্ৰীয়।

কৃষ্ণৰ দিনে দিনে মথুৰালৈ যোৱাৰ দিন চাপি আহিল, বিচ্ছেদৰ আশংকাত ৰাধা বাউলি হৈ পৰিল— বুকু ভুকুৱাই ভুকুৱাই কান্দি ৰাধা অচেতন হৈ পৰিল।

তেতিয়া শ্ৰীকৃষ্ণ আহি আৱেগভৰা মাতেৰে ক'লে ঃ ৰাধা তুমি আমাৰ এই জনমৰ কথাহে মনত ৰাখিছা। পূৰ্ব জনমত মই আৰু তুমি বহুকাল একেলগে আছিলো, সেই কথা তোমাৰ মনত নাইনে? শ্ৰীকৃষ্ণই ৰাধাৰ প্ৰজ্ঞানুভৱৰ সকলোপ্ৰকাৰৰ বাধা আঁতৰাই এক সুখকৰ দিবাস্বপ্নৰ অৱলোকন কৰিলে। শ্ৰীকৃষ্ণৰ শুভ শক্তিৰ প্ৰভাৱে যেন ধীৰে ধীৰে জয় পৰি যাব ধৰিলে। এফালে হৃদয়ত এৰাব নোৱাৰা আকৰ্ষণ, আনফালে কৰ্তব্যৰ কঠোৰ আহ্বান।

তেওঁৰ সেই সময় আছিল - দুষ্টক দমন আৰু সন্তক উদ্ধাৰৰ নিমিত্তে লোৱা সংকল্প পালনৰ কঠোৰতম দায়িত্ব।

বহুত সময়ৰ পিছত; ৰাধাই কিছুপৰ নীৰৱে থাকি ক'লে, যোৱা কৃষ্ণ যোৱা, তোমাৰ কৰ্তব্য পালন কৰা। তোমাৰ প্ৰেমকে ধিয়াই এই ধাৰা বৰ্তি থাকিব।

শেষত কৃষ্ণই ক'লে ঃ যদি কেতিয়াবা সংকটে আৱৰি ধৰে, এন্ধাৰত বাট নেদেখো হে প্ৰিয়া, তোমাৰ প্ৰেমেই মোক পথ দেখাব। সকলো মোৰ কাৰণে ৰৈ আছে প্ৰিয়াত মোক হাঁহিমুখে বিদায় দিয়া। ৰাধাক ঘৰত আগবঢ়াই থৈ শ্ৰীকৃষ্ণই ৰাধাৰ পিতৃ বৃষভানু আৰু মাতৃ কৃতিকা দেৱীৰে আশিস মাগি বিদায় মাগিলে।

ৰাধাৰ পৰা বিদায় লৈ এটা গধুৰ মন লৈ ৰাজপথত খোজ পেলালে। ৰাধাৰ মন ভাগি পৰিল আৰু তাই শ্ৰীকৃষ্ণ যোৱাৰ শেষ দৃশ্য চাব নোৱাৰিলে।

এয়া আছিল ৰাধা-কৃষ্ণৰ মিলনৰ কিছু অংশ আৰু বিচ্ছেদৰ কিছু অংশ। ■

(হীৰেন্দ্ৰ শৰ্মাদেৱৰ কিতাপৰ সহায় লৈ)

আন্তৰ্জাতিক যোগ দিৱস আৰু ভাৰতৰ ভূমিকা

ৰাজশ্ৰী বৰা
স্নাতক ৩য় ষাণ্মাসিক, হিন্দী বিভাগ

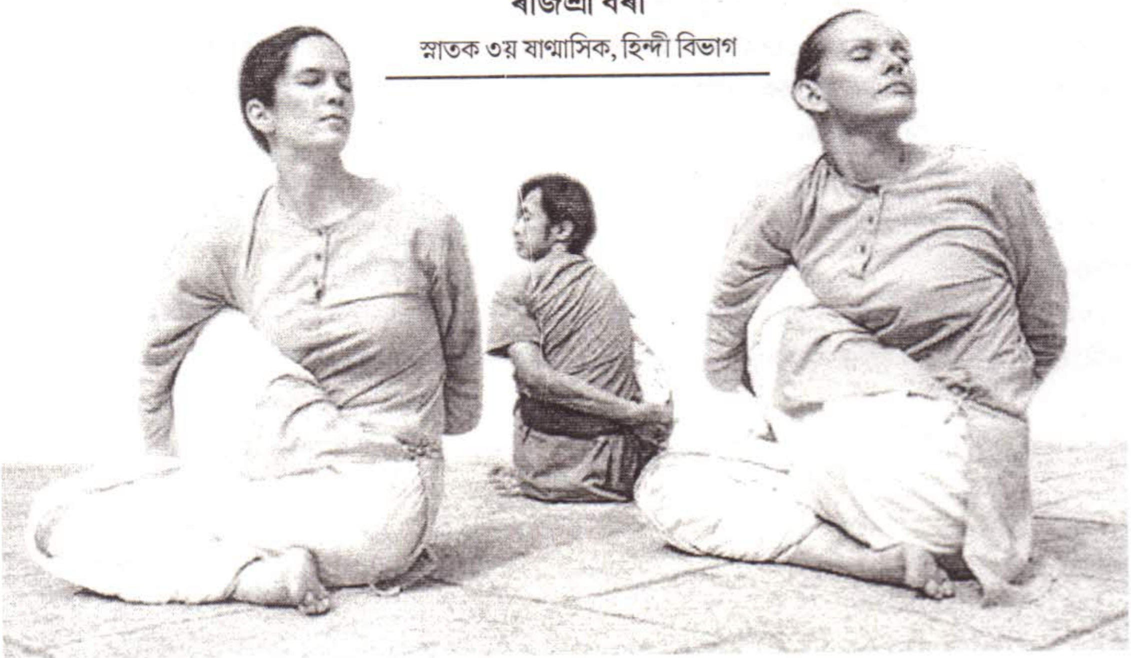

যোগাভ্যাস এক পবিত্ৰ সাধনা। এগৰাকী ব্যক্তিৰ ব্যক্তিত্বৰ বিকাশত যোগাভ্যাসৰ গুৰুত্ব তুলনাবিহীন। যোগাভ্যাসে মানুহক প্ৰকৃত সত্যৰ সন্ধান দিয়ে। যোগ প্ৰাচীন ভাৰতীয় বিদ্যা। বৰ্তমান দেশ-বিদেশৰ অনেক অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠানে যোগ বিষয়ৰ প্ৰতি আকৃষ্ট হৈ ইয়াৰ ওপৰত গৱেষণা চলাই আছে। যোগ শাৰীৰিক ব্যায়াম মাত্ৰ নহয়, ই এবিধ বিকশিত বিজ্ঞান। ইয়াৰ অংগস্বৰূপ আসন আৰু মুদ্ৰা। যিয়ে শৰীৰ শক্তিশালী, নিৰোগী, সুগঠী তথা ৰোগ প্ৰতিৰোধক ক্ষমতাসম্পন্ন কৰে। সাধাৰণ অৰ্থত যোগ বুলি ক'লে যোগ হ'ল জীৱনৰ জ্ঞান আৰু জীৱন যাপনৰ কলা। মানৱ জীৱনৰ লক্ষ্য, সৎ চিন্তা, আনন্দপ্ৰাপ্তিৰ সাধনা।

প্ৰাচীন কালত অন্তৰ্দশী ঋষি-মুনিসকলে মানৱ কল্যাণৰ হেতু সমাজ শৃংখলাবদ্ধভাবে পৰিচালিত হ'বৰ বাবে আচাৰ সংহিতাৰূপে কিছুমান ৰীতি-নীতি প্ৰচলন কৰাৰ লগতে মানুহৰ শাৰীৰিক, মানসিক আৰু আধ্যাত্মিক উৎকৰ্ষ সাধনৰ হেতুকে যোগ পদ্ধতি উদ্ধাৰ কৰি বিশ্ব-মানৱৰ কল্যাণৰ অৰ্থে অনবদ্য অৱদান আগবঢ়াই থৈ গৈছে।

ভাৰতৰ অমূল্য সাংস্কৃতিক সম্পদ যোগ বিদ্যা বিদেশী শাসন কালতেই ক্ৰমে হ্ৰাস পাই আহিছিল আৰু মেকেলৰ শিক্ষা পদ্ধতি তথা পশ্চিমীয়া সভ্যতা-সংস্কৃতিৰ প্ৰভাৱত আমাৰ দেশত যোগ বিদ্যা সম্পূৰ্ণ অৱহেলিত হ'ল। ফলস্বৰূপে উত্তৰ প্ৰজন্ম আৰু সমাজত উচ্ছৃংখল আৰু নৈতিক অধঃপতনৰ ছবিখন প্ৰকট হৈ উঠিল।

যোগৰ অৰ্থ সম্পৰ্কে বিভিন্নজনে বিভিন্ন মত প্ৰকাশ কৰে। কিছুমানে যোগাসনক যোগ বোলে, কিছুমানে যোগক প্ৰাণায়াম বা ব্যায়াম বুলি ভাবে। প্ৰকৃততে যোগৰ অৰ্থ হ'ল সংযোগ কৰা বা লগ লগোৱা অথবা মিলন ঘটোৱা। পতঞ্জলিৰ মতে, 'যোগস্য চিত্ত বৃত্তি নিৰোধ।' সেয়েহে যোগক কেৱল আসন বা হঠযোগ বুলি ভৱা নহয়। আসন-প্ৰণায়াম, প্ৰত্যাহাৰ, ধাৰণা, ধ্যান সমাধি আদিৰ দ্বাৰা সু-স্বাস্থ্যৰ গৰাকী হ'ব পাৰি। কাৰণ সু-স্বাস্থ্যৰ বাবে হঠযোগ অপৰিহাৰ্য। যোগ সাধনৰ দ্বাৰা সকলো ৰোগ-ব্যাধি নিৰাময় কৰি সুস্থ জীৱন যাপন কৰিব পাৰি সেয়া স্বামী ৰামদেৱে প্ৰত্যক্ষ প্ৰমাণ দেখুৱালে।

সাম্প্ৰতিক যুগক শব্দ, বায়ু তথা মানসিক প্ৰদূষণ, নেতিবাচক চিন্তা, প্ৰতিকূল পৰিবেশ, পৰিস্থিতি, হতাশা-নিৰাশা আদিৰ বাবে শিশুৰ পৰা বৃদ্ধলৈকে অত্যন্ত মানসিক হেঁচাৰ বলি হৈছে। বিশেষকৈ যুৱ প্ৰজন্মৰ মাজত উচ্ছৃংখলতা, ভ্ৰষ্টাচাৰ, নৈতিক

অধঃপতন আৰু অপৰাধপ্ৰৱণতাই সীমা অতিক্ৰম কৰিছে। এনে অৱস্থাত শৰীৰ-মন উভয়েই ৰোগগ্ৰস্ত হৈ পৰিছে। কাম, ক্ৰোধ, লোভ, মোহ, অহংকাৰ, ঈৰ্ষা, হিংসা আদি আত্মাৰ ৰোগ। এই ৰোগ নিৰ্মূল কৰিবৰ বাবে ৰাজযোগ অপৰিহাৰ্য। পৰমাত্মাৰ লগত আত্মাৰ মিলন ঘটোৱাক ৰাজযোগ বোলে।

২০১৫ চনৰ ২১ জুন ৰবিবাৰ দিনটো বিশ্বৰ ইতিহাসত সোণালী আখৰে লিখা থাকিব। সেই দিনটো বিশ্বৰ ১৯৩খন দেশে পোনপ্ৰথমবাৰৰ বাবে আন্তৰ্জাতিক যোগ দিৱস হিচাপে পালন কৰিছে। দ্ৰুতগতিত সমগ্ৰ পৃথিৱীত যোগৰ জনপ্ৰিয়তা আৰু সু-স্বাস্থ্যৰ বাবে প্ৰয়োজনীয়তাৰ কথা চিন্তা কৰিয়ে ভাৰতৰ মাননীয় প্ৰধানমন্ত্ৰী শ্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোডীয়ে ২০১৪ চনৰ ২৭ ছেপ্টেম্বৰ তাৰিখে ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সাধাৰণ সভাত দিয়া ভাষণৰ সময়ত আন্তৰ্জাতিক যোগ দিৱস পালনৰ প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰে।

একে বছৰতে ১১ ডিচেম্বৰত অৰ্থাৎ বৰ্তমান প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোডীয়ে প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰা ৭৮ দিনৰ পিছতে ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সাধাৰণ সভাত অভিলেখসংখ্যক ১৯৩ ৰাষ্ট্ৰৰ ভিতৰত ১৭৫খন ৰাষ্ট্ৰই সহ-প্ৰস্তাৱকৰূপে ২০০৫ চনৰ ২১ জুন তাৰিখে 'আন্তৰ্জাতিক যোগ দিৱস' উদ্‌যাপন কৰাৰ প্ৰস্তাৱ গ্ৰহণ কৰে। উল্লেখ্য যে ইমান কম সময়ৰ ভিতৰত ইয়াৰ আগতে ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সাধাৰণ সভাত কেতিয়াও কোনো প্ৰস্তাৱ গৃহীত হোৱা নাছিল। ইমান বিশালসংখ্যক দেশৰ সমৰ্থন পোৱা নাছিল। ই এক নজিৰবিহীন ঘটনা।

প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোডীয়ে ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সাধাৰণ সভাত কৈছিল ২১ জুনৰ দিনটো উত্তৰ গোলাৰ্ধত আটাইতকৈ দীঘল দিন। এই দিনটোত উত্তৰায়ণ শেষ হয় আৰু দক্ষিণায়ন আৰম্ভ হয়। ২১ জুনৰ পিছৰ পূৰ্ণিমাটো গুৰু পূৰ্ণিমা অৰ্থাৎ বেদব্যাসৰ জন্ম দিন। প্ৰাচীন ভাৰতীয় হিন্দু আধ্যাত্মিক পৰম্পৰাত ২১ জুন তাৰিখটো এক পবিত্ৰ দিন। ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সচিবপ্ৰধান শ্ৰী বেন কি মুনে এই কথা সাধাৰণ সভাত উপস্থাপন কৰিছিল আৰু বিশ্বৰ ১৭৫খন দেশে মানি লৈছিল। এয়া ভাৰতবাসীৰ বাবে অতি গৌৰৱৰ বিষয়।

বৰ্তমান একবিংশ শতাব্দীত যোগ শাস্ত্ৰক এক অমূল্য আধ্যাত্মিক সম্পত্তিৰ ৰূপত আমি লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছো। যদিও যোগৰ লক্ষ্য আধ্যাত্মিক দিশত উন্নতিৰ চৰম শিখৰলৈকে আৰোহণ কৰা, কিন্তু আজি আমি প্ৰত্যেকে যোগাভ্যাসৰ মাধ্যমেৰে আধ্যাত্মিকতাৰ বাহিৰেও অন্যান্য লাভ নিশ্চিতভাৱে পাবলৈ সক্ষম হৈছো। ■

বৰ্তমানৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাত সজাগতা আৰু সামাজিক প্ৰমূল্যবোধ

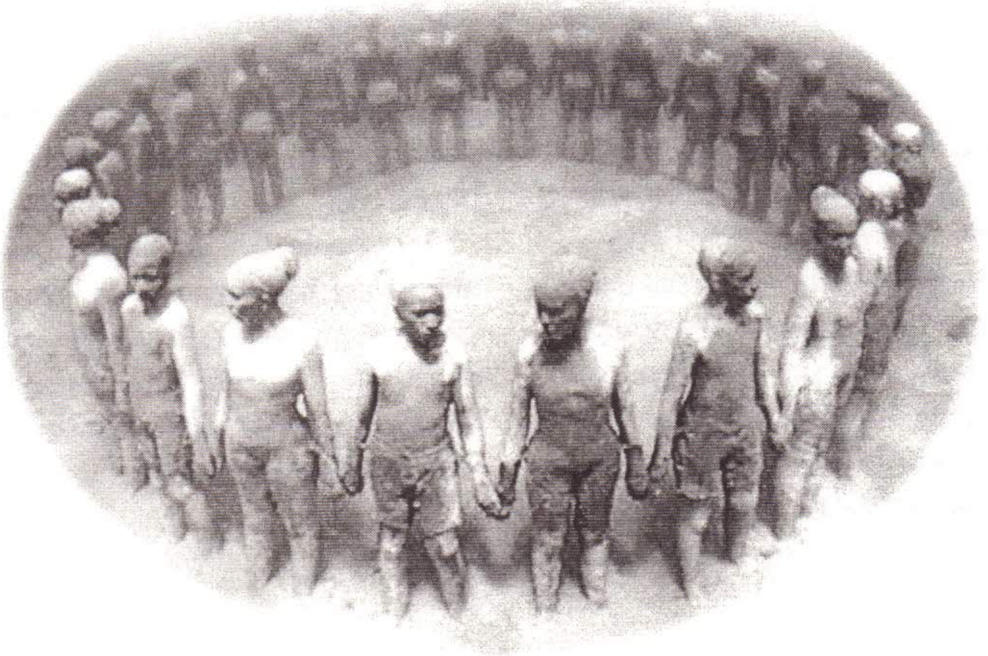

কবিতা তামুলী ফুকন
পঞ্চম ষাণ্মাসিক, শিক্ষা বিভাগ

"শিক্ষাই হৈছে জীৱন
আৰু জীৱনেই হৈছে শিক্ষা"

হয়, শিক্ষা মানৱ জীৱনৰ অমূল্য সম্পদ। শিক্ষা এক অস্ত্ৰ বুলি অভিহিত কৰিব পাৰো, যাৰ সহায়ত সমাজক সৰ্বাংগীন দিশত আগবঢ়াই নিবলৈ সক্ষম হওঁ। শিক্ষাৰ দৰে এক ধাৰাবাহিক প্ৰক্ৰিয়াৰ সহযোগত সমাজত প্ৰচলিত হৈ অহা, সমাজক কলুষিত কৰি অহা কু-সংস্কাৰ, সংকীৰ্ণ দৃষ্টিভংগীৰ ফলত সৃষ্টি কৰা জাতি-ভেদ প্ৰথাৰ অৱসান ঘটাবলৈ কিছু পৰিমাণে হ'লেও সক্ষম হ'ব পাৰো।

সাধাৰণ অৰ্থত, যেতিয়াই শিক্ষা শব্দ উচ্চাৰিত হয় মানৱ মনত প্ৰতিধ্বনিত হয় এটাই শব্দ 'সাক্ষৰতা'। যিহেতু মানৱ বা ব্যক্তিৰ সমষ্টিয়েই সমাজৰূপে আখ্যায়িত হয় সেয়েহে সমাজৰ উন্নয়নৰ স্বাৰ্থতেই হওক নাইবা ব্যক্তিবিশেষক নিজৰ অধিকাৰ আৰু দায়িত্বৰ প্ৰতি সজাগ কৰাই তোলাত সহায়তা কৰিবৰ কাৰণেই শিক্ষাৰ উদ্দেশ্য সাক্ষৰতা বুলি ক'ব পাৰো। ইয়াৰোপৰি শিক্ষাৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য হ'ল শাৰিৰীক, মানসিক, আধ্যাত্মিক দিশত বিকাশৰ জৰিয়তে প্ৰকৃত মানুহ সৃষ্টি কৰা।

মহান মনীষী ড° সৰ্বপল্লী ৰাধাকৃষ্ণণদেৱে শিক্ষাৰ উদ্দেশ্য সন্দৰ্ভত এনেদৰে কৈছিল, "শিক্ষাৰ লক্ষ্য শাৰীৰিক, বৌদ্ধিক, ৰাজনৈতিক, অৰ্থনৈতিক দিশৰ মানুহ সৃষ্টি কৰাই নহয়, উদ্দেশ্য হ'ল নৈতিক আৰু আধ্যাত্মিক দিশত এক সম্পূৰ্ণ মানুহ সৃষ্টি কৰা।"

শিক্ষা সমাজ পৰিৱৰ্তনৰ প্ৰধান আহিলা। যিটো কাম আমি এজন দুষ্ট ছাত্ৰক শাৰীৰিকভাৱে অপদস্থ কৰি কৰিব নোৱাৰো; সেই কাম এখন কিতাপৰ সহায়ত অনায়াসে কৰিব পাৰো। সেয়েহে ৰাধাকৃষ্ণণদেৱৰ মন্তব্যক পুনৰ আমাৰ

আলোচনাৰ প্ৰেক্ষাপটলৈ আনি ক'ব পাৰো শাৰীৰিক, ৰাজনৈতিক, অৰ্থনৈতিকভাবে টনকীয়াল ব্যক্তিত পৰিণত কৰা শিক্ষাৰ উদ্দেশ্য নহয়। কাৰণ যি শিক্ষাই ব্যক্তিক নৈতিক আৰু আধ্যাত্মিক শিক্ষা দিয়াত বিফল হয় সেই শিক্ষা মূল্যহীন বুলি আমি কব পাৰো। কাৰণ সমাজত তেনে প্ৰচলিত শিক্ষাৰ দ্বাৰা যথেষ্ট ক্ষমতাশীল ব্যক্তি সৃষ্টি কৰিব পাৰো, সেই কথা সত্য। কিন্তু প্ৰকৃত মানুহ অৰ্থাৎ নৈতিকতাৰ ভেটিত গঢ় লৈ উঠা ব্যক্তি সৃষ্টিত আমাৰ তেনে শিক্ষা ব্যৱস্থা থমকি ৰ'ব।

বৰ্তমান সময়ছোৱাত আমাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাই পাঠ্যক্ৰমৰ ছপা আখৰৰ শিক্ষা বিলাই আজি বহুত ৰত্ন সৃষ্টি কৰিছে। কিন্তু সেই ৰত্নসদৃশ মানৱ আজি পংকিলতাৰ গৰাহত, কাৰণ প্ৰকৃত মানৱ তেওঁলোক হ'ব পৰা নাই।

"আমি চৰাই দৰে উৰিবলৈ শিকিছো
মাছৰ দৰে পানীত সাঁতুৰিব শিকিছো
কিন্তু পৃথিৱীত ভ্ৰাতৃৰ দৰে জীয়াই
থাকিবলৈ শিকা নাই"

- মাৰ্টিন লুথাৰ কিং

আমাৰ ৰচনাৰ বিষয়বস্তুস্বৰূপে "বৰ্তমানৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাত সজাগতা আৰু সামাজিক প্ৰমূল্যবোধ" বিষয়টি নিৰ্বাচন কৰা হৈছে। যিটো বিষয় বৰ্তমানৰ সময়ছোৱাত নিতান্তই গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়।

বৰ্তমানৰ যুগ বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ সংমিশ্ৰণত গঢ় লৈ উঠা যুগ। ভাৰতবৰ্ষৰ দৰে উন্নয়নশীল দেশেও বিজ্ঞানৰ অৱদানসমূহক আঁকোৱালি লৈছে। অৰ্থনীতি, ৰাজনীতি, শিক্ষা সকলো বিষয়তে পয়োভৰ হৈছে বিজ্ঞানৰ সৃষ্টি যিটো মানৱ সমাজৰ বাবে নিতান্তই সুখবৰ।

ভাৰতবৰ্ষ প্ৰাচীন কালৰ পৰা বিদ্যা-সংস্কৃতি, ৰীতি-নীতি, পৰম্পৰা সকলো ফালৰ পৰা আগৰণুৱা। প্ৰাচীন কালত আজিৰ দৰে বিদ্যালয় নাছিল। গুৰুৱে নিজৰ গৃহতে ছাত্ৰসকলক ৰাখি সম্পূৰ্ণ মৌখিকভাবে বিদ্যা প্ৰদান কৰিছিল। অৰ্থনীতি, ৰাজনীতি, জ্যামিতি, আদি ওপৰত শিক্ষা দিয়াৰ উপৰিও প্ৰমূল্যবোধ বা নীতিজ্ঞানৰ ওপৰত শিক্ষা দিয়াতো বাধ্যতামূলক আছিল।

"গুৰু" আছিল সম্পূৰ্ণ শিক্ষা প্ৰক্ৰিয়াৰ কেন্দ্ৰবিন্দু। সেই গুৰু শব্দৰ "গু" ৰে বুজায় "অন্ধকাৰ" আৰু "ৰু"ৰে বুজায় নাশক। অৰ্থাৎ অন্ধকাৰক ভেদি পোহৰ বিলোৱাজনেই "গুৰু"। সেয়েহে হয়তো প্ৰাচীন ভাৰতত ব্ৰহ্মবাহী ঋষি-মুনিসকলে বিশ্ব-জগতৰ নিয়ন্তাজনৰ ওচৰত সমাজৰ দুৰ্গতিনাশৰ অৰ্থে এইদৰে প্ৰাৰ্থনা জনাইছিল—

"অসতো মা সৎগময়
তমসো মা জ্যোতিৰ্গময়
মৃত্যু মা অমৃতং গময়।"

বৰ্তমান আহো আমাৰ প্ৰচলিত শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ ওপৰত আমাৰ সূক্ষ্ম জ্ঞানৰ যোগেদি একলম লিখাৰ। বৰ্তমান আমাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থা পূৰ্বতকৈ বহুত আগৰণুৱা হৈছে। বৰ্তমান শিক্ষাৰ্থীৰ মনস্তত্ত্বক গুৰুত্ব দি প্ৰৱৰ্তন কৰা শিক্ষা ব্যৱস্থাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ প্ৰয়োজনো পূৰ কৰিব পাৰিছে। কিন্তু বৰ্তমান সময়ত আলোচনী, বাতৰিকাকত, গণ-মাধ্যমসমূহত শিৰোনাম দখল কৰি থকা 'যুৱ উচ্ছৃংখলতা'ক বৰ্তমানৰ আমাৰ বহুমূলীয়া শিক্ষাই ৰোধ কৰা দ্বিধাগ্ৰস্থ হোৱা যেন পৰিলক্ষিত হৈছে। পাঠ্যক্ৰমৰ কোনো শিতানতেই নাই নৈতিকতাৰ জ্ঞান, নাই আধ্যাত্মিকতাৰ অমৃতসম বাণী।

প্ৰাচীন কালত যিদৰে শিক্ষাগুৰুক শ্ৰেষ্ঠ আসন প্ৰদান কৰা হৈছে সেয়া এতিয়াও অক্ষুণ্ণ আছে। এগৰাকী শিক্ষক সমাজৰ মূল নায়ক। ড° সৰ্বপল্লী ৰাধাকৃষ্ণণদেৱে কৈছিল "এজন শিক্ষক এডাল মমবাতিৰ দৰে, যিয়ে নিজে জ্বলি আনক পোহৰ দিয়ে।" সেইষাৰ কথা আমাৰ শিক্ষকসকলে সাৰোগত কৰি আগবাঢ়ি যাবলগাত বৰ্তমান যেন অক্ষম হৈছে। শিক্ষাৰ্থীৰ পথপ্ৰদৰ্শক মহান শিক্ষাগুৰুৱে আমাৰ দৰে উঠি অহা প্ৰজন্মক নৈতিকতাৰ জ্ঞান প্ৰদান কৰিব লাগিব। কিন্তু সেই নৈতিক বিষয়টি পাঠ্যক্ৰমত সংযোজন কৰিবলৈ বৰ্তমানৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাই হেলা কৰিছে। তাৰবাবেই নিৰ্দিষ্ট কোনো দায়ী হ'লেও সদা সচেতন মানৱ সমাজৰ আঙুলি নিক্ষেপিত হয় সেই মহান বিদ্যা ব্যৱস্থাৰ প্ৰতি।

"বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ ফলত আমাৰ মস্তিষ্কৰ উৰ্বৰতা বাঢ়িছে সঁচা কমিছে হৃদয়ৰ কোমলতা" - এহাতে বিজ্ঞানৰ প্ৰৱৰ্তিত আৱিষ্কাৰক আদৰণি জনাইছো এহাতে বিদায় দিছো সত্যতা, দয়াপ্ৰৱণতা, সহিষ্ণুতা। কল্পনাৰ ঊৰ্দ্ধত বিজ্ঞানে গতি কৰিছে, মানৱ সমাজক পোতাশাললৈ নিক্ষেপিত কৰিছে।

নৈতিকতাৰ অৱক্ষয় সভ্য সমাজৰ চৰম ব্যাধি। সেই ব্যাধিক নিৰাময় কৰাৰ ঔষধ নিশ্চয়কৈ আমাৰ হাততেই আছে। শিক্ষা ব্যৱস্থাত 'যন্ত্ৰ-মানৱ" সৃষ্টিত আগবঢ়াবলৈ মহাত্মা গান্ধী, ৰবীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰ, আব্দুল কালাম, স্বামী বিবেকানন্দ, ড° সৰ্বপল্লী ৰাধাকৃষ্ণণদেৱৰ দৰে মহা মানৱ সৃষ্টিত আগভাগ ল'ব লাগিব।

শিক্ষা মানৱ জীৱনৰ প্ৰস্তুতি। শিক্ষাৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য হ'ব লাগিব মানৱীয় প্ৰমূল্যবোধৰ উত্তৰণ ঘটোৱা। আমাৰ বৰ্তমান সমাজ সচেতন ব্যক্তিৰ মুখত সদা উচ্চাৰিত "মানৱীয় মূল্যবোধ" বিষয়ে প্ৰথম অৱস্থাত সকলো শ্ৰেণীৰ লোকে প্ৰথম জ্ঞাত হ'ব লাগিব শিক্ষাৰ সহযোগত। মূল্যবোধৰ শিক্ষা সাধাৰণতে আচৰণৰ

নীতিকে বোলা হয়। এই শিক্ষাৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য হ'ল সততা, ন্যায়পৰায়ণতা, দয়ালু, সহিষ্ণুতা আৰু দেশপ্ৰেম বৰ্তমানৰ ভোগবাদী সমাজত প্ৰৱৰ্তন কৰা।

আজিৰ মানৱ সমাজ ভোগবাদ আৰু বস্তুবাদত আসক্ত মুক্ত সমাজ। প্ৰত্যেকজন ব্যক্তিয়ে কেৱল "মোক আৰু মোৰ" এই দুটা শব্দৰ মাজত বিলীন হৈ থাকে। এনে অৱস্থাত আমাৰ সমাজ পৰিৱৰ্তনৰ আহিলা বুলি গণ্য কৰা শিক্ষা আৰু শিক্ষা ব্যৱস্থাই নিজস্ব নীতিৰ দ্বাৰা মানৱ সমাজক ৰক্ষা কৰাৰ সময় সমাগত হৈছেহি।

বৰ্তমান আমাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাক সমালোচনা কৰাৰ স্পৰ্দ্ধা আমাৰ নাই। কিয়নো আমি বৰ্তমানেও সেই শিক্ষাৰ জ্ঞান বুটলি থকা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী। তথাপিও আমাৰ জ্ঞানৰ পৰিসৰে ঢুকি পোৱা শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ বিয়োগাত্মক দিশ তলত আলোচনা কৰা হ'ল -

"সৰ্বশিক্ষা আঁচনি" ২০০০ চনত অসম চৰকাৰৰ দ্বাৰা প্ৰৱৰ্তিত দুখীয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক জ্ঞানৰ পোহৰ দিয়াৰ হকে লোৱা পদক্ষেপ। কিন্তু বৰ্তমানে এই আঁচনিয়ে জ্ঞানৰ পোহৰ দিয়াৰ পৰিবৰ্তে "খোৱা-লোৱা" দিশটোৰ প্ৰতিহে বেছি গুৰুত্ব দিছে।

এনেদৰে বহুকেইখন শিক্ষা যোজনাই কেৱল নিজৰ চাহিদা লাভৰ গুৰুত্ব দিছে (বৰমূৰীয়াসকলে)। ফলত বিশাল লক্ষ্য বান্ধি কৰ্মত নিয়োজিত হোৱাটো সাঁথৰ হৈ পৰিছে। বৰ্তমান আমাৰ মনত প্ৰশ্ন হয় শিক্ষাৰ ন ন আঁচনি ৰূপায়ণৰ পিছতো যুৱ উচ্ছৃংখলতা কমক চাৰি বাঢ়িছেহে কিয় ?

"সময় পাখিলগা কাঁড়" - সেই কথা আমাৰ সকলোৰে জ্ঞাত। সময়ৰ শৰ সময়ত নিক্ষেপ কৰিলেহে সুফল লাভ কৰিব পাৰিম। আমাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ উন্নয়নৰ দিশত পৰ্যালোচনা কৰি চাবৰ হ'ল।

যুৱ প্ৰজন্মক নৈতিকতাৰ জ্ঞান দি তেওঁলোকক সজাগ কৰাৰ পৰিকল্পনা কৰিবৰ হ'ল। "আজিৰ শিশু কাইলৈ দেশৰ ভৱিষ্যত" - সেই কথা সাৰোগত কৰি পাঠ্যক্ৰমৰ লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্যপ্ৰণোদিত কৰিব লাগিব।

বৰ্তমান বিশ্বায়নৰ যুগত সমগ্ৰ পৃথিৱী এখন গোলকীয় গাঁৱত পৰিণত হৈছে। শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ আমূল পৰিৱৰ্তন হৈছে। বিজ্ঞান-প্ৰযুক্তিত যথেষ্ট উন্নতি বাঢ়িছে। যিমানেই বিজ্ঞানৰ প্ৰভাৱত আমি যন্ত্ৰ-মানৱত পৰিণত হৈছো সিমানেই হৃদয়ৰ কোমলতা আমাৰ মাজৰ পৰা লুপ্ত হৈছে।

বৰ্তমান বিশ্বায়নৰ যুগত সমগ্ৰ পৃথিৱী এখন গোলকীয় গাঁৱত পৰিণত হৈছে। শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ আমূল পৰিৱৰ্তন হৈছে। বিজ্ঞান-প্ৰযুক্তিত যথেষ্ট উন্নতি বাঢ়িছে। যিমানেই বিজ্ঞানৰ প্ৰভাৱত আমি যন্ত্ৰ মানৱত পৰিণত হৈছো সিমানেই হৃদয়ৰ কোমলতা আমাৰ মাজৰ পৰা লুপ্ত হৈছে।

◆◆◆

আমাৰ যুৱ প্ৰজন্মৰ মাজৰ পৰা সভ্যতা-সংস্কৃতি, পৰম্পৰা, ৰীতি-নীতিয়ে মেলানি মাগিছে। গীতা, ভাগৱত, ৰামায়ণ, কোৰাণ, বাইবেলৰ অমৃতসম বাণী সকলোৱে পাহৰি পেলাইছে। বৰ্তমানৰ শিক্ষাও পণ্য সামগ্ৰীত পৰিণত হৈছে।

আমাৰ বৰ্তমানৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাই নৈতিকতা, আধ্যাত্মিকতাক জলাঞ্জলি দিছে।

বৰ্তমানৰ যুৱ প্ৰজন্মক ধ্বংসৰ গৰাহলৈ লৈ যোৱা বাবে প্ৰচলিত শিক্ষাব্যৱস্থাৰ বাবেও আন কেতবোৰ কাৰণ জড়িত হৈ আছে—

ক) বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ নতুন আৱিষ্কাৰসমূহক অচিন্তনীয়ভাবে অপব্যৱহাৰ কৰা বাবে।

খ) বৰ্তমানৰ দোকান-পোহাৰত নিচাযুক্ত পণ্যৰ সহজ পয়োভৰ।

গ) ঘৰখন আধ্যাত্মিক পৰিবেশৰ অভাৱ।

উপৰোক্ত কাৰণসমূহৰ বাহিৰেও আন কেতবোৰ কাৰণ যুৱ প্ৰজন্মৰ ধ্বংসৰ বাবে দায়ী।

ওপৰত আমি আলোচনা কৰি আহিছো কিদৰে আজিৰ সমাজত নৈতিকতাক অৱসান ঘটোৱা হৈছে। এতিয়া সমাজৰ এজন হিচাপে আমাৰ দায়িত্ব হ'ব শিক্ষা ব্যৱস্থাত সংস্কাৰ সাধনৰ লগতে ঘৰখনতো কেতবোৰ নীতি পালন কৰা।

পৰামৰ্শৱলী ঃ ভাৰতীয় জাতীয় আয়োগৰ সভাপতি ড° সৰ্বপল্লী ৰাধাকৃষ্ণণদেৱে কৈছিল সকলোবোৰ শিক্ষানুষ্ঠানত দৈনিক শিক্ষাৰ কামৰ আৰম্ভণিতে নীৰৱ প্ৰাৰ্থনা আৰু স্নাতক মহলাৰ পাঠ্যক্ৰমত মহান ব্যক্তিসকল যেনে - ছক্ৰেটিছ, যীশুখ্ৰীষ্ট, মহাত্মা গান্ধী, গুৰু নানক, শঙ্কৰদেৱ, মাধৱদেৱ, কবীৰ, নেলছন মেণ্ডেলা, ৰবীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰ, স্বামী বিবেকানন্দ, মাৰ্টিন লুথাৰ কিঙৰ দৰে মনীষীসকলৰ জীৱন দৰ্শন সংযোগ কৰিব লাগে।

"মহা মহা পুৰুষৰ মহান চানেকিৰে
আমি কৰিব পাৰো জীৱন গঢ়িত।"

মহান ব্যক্তিসকলৰ দৰে আমি যুৱ প্ৰজন্মই সততা, নিষ্ঠা আৰু সাহসেৰে আগুৱাই গৈ নিজৰ লগতে দেশৰ মঙ্গল সাধন কৰিব লাগে।

ৰাধাকৃষ্ণণে তেখেতৰ কল্কি নামৰ পুথিত ভৱিষ্যৎ

প্ৰজন্মৰ সংকট মোচনৰ বাবে পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে। তেখেতে আধ্যাত্মিকতাৰ ওপৰত পাঠ্যক্ৰম সৃষ্টিৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিছে।

নৈতিকতাৰ অথবা মানৱীয় প্ৰমূল্যবোধৰ ক্ষেত্ৰত বহুকেইগৰাকী পুৰোধা ব্যক্তিয়ে মহান কাৰ্যৰে ইতিহাসৰ বুকুত নিজৰ নাম সোণালী আখৰেৰে লিখি থৈ গৈছে -

ক) নোবেল বঁটা বিজয়ী মাদাৰ টেৰেছাই অনাথ শিশুসকলৰ আশ্ৰয় আৰু চিকিৎসাৰ বাবে পৃথিৱীৰ বিভিন্ন দেশত অনুষ্ঠান গঢ়ি মানৱ প্ৰেমৰ বিৰল আদৰ্শ দেখুৱালে।

খ) নোবেল বঁটাপ্ৰাপক কবিগুৰু ৰবীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰে ১৯১৯ চনত ব্ৰিট্ৰিছে সংঘটিত কৰা জালিৱানৱালাবাগৰ হত্যাকাণ্ডৰ পিছত ব্ৰিট্ৰিছে প্ৰদান কৰা 'নাইট' উপাধি ব্ৰিট্ৰিছক উভতাই দিছিল।

অশোক ৰজা, সম্ৰাট আকবৰকে আদি কৰি স্বামী বিবেকানন্দ, সৰ্বপল্লী ৰাধাকৃষ্ণণ, কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈ, মহেশ্বৰ নেওগ আদি পণ্ডিতসকলে নৈতিকতাৰ বা প্ৰমূল্যবোধৰ বিৰল উদাহৰণ দি গৈছে।

'সু-স্বাস্থ্যৰ নিমিত্তে যেনেকৈ সুস্থ আহাৰৰ প্ৰয়োজন, তেনেকৈ সু-ব্যক্তি হ'বৰ বাবে সৎ গুণৰ আৱশ্যক হয়। নহ'লে পৰিপূৰক খাদ্যৰ অবিহনে দেহত হিম'গ্লবিনৰ অভাৱে দেখা দিয়াৰ দৰে সজ গুণৰ অভাৱত এনে সমস্যাই ঘৰখনৰ লগতে সমাজতো দেখা দিয়ে। সততা, ন্যায়পৰায়ণতা, সহাস, কৰ্মনিষ্ঠা আদিৰ গুণৰ পয়োভৰ ঘটাব লাগিব।

"কিতাপ" নৈতিকতা অৱক্ষয় ৰোধৰ ঔষধ। শিশুসকলৰ মনত কিতাপ পঢ়াৰ আগ্ৰহ জ্যেষ্ঠসকলেই জাগ্ৰত কৰিব লাগিব। কিতাপৰ প্ৰেমত পৰিলেই ই নিচাৰ দৰে হয়, ফলত অসৎ কাৰ্যই মনত বাহ ল'ব নোৱাৰে। কিতাপ পঢ়াৰ সংস্কৃতি যুৱ প্ৰজন্মৰ মনত জাগ্ৰত কৰিব লাগিব।

আমি শিক্ষাৰ এখন বিশাল সমুদ্ৰ বনাব নোৱাৰিলেও এটা কুঁৱা বনাবতো পাৰিম। এইদৰে সৰু সৰু কুঁৱা এখন বিশাল সমুদ্ৰত পৰিণত হ'ব। এই সমুদ্ৰত থাকিব এখন সুন্দৰ পৃথিৱীৰ সপোন সুন্দৰ মানুহবিলাক।

শেষত, মানৱীয় প্ৰমূল্যবোধ জাগ্ৰত কৰা বাবে বৰ্তমানৰ আমাৰ সমগ্ৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাত সংস্কাৰ সাধন কৰি নৈতিকতাৰ পয়োভৰ ঘটায় নতুনকৈ গঢ় দিয়াত আমি অহোপুৰুষাৰ্থ কৰিব লাগিব।

শেষত ড' সৰ্বপল্লী ৰাধাকৃষ্ণণদেৱৰ এটা উক্তিৰ দ্বাৰা সামৰণি মাৰিছো--- "সামাজিক, অৰ্থনৈতিক আৰু ধৰ্মীয় প্ৰতিক্ৰিয়াৰে উচ্ছৃংখল শক্তিৰ বিৰুদ্ধে আমি মাত মতা উচিত। আমাৰ ভিতৰৰ অক্ষমতাক জোকাৰি পেলাব পাৰিলেহে আমি মানৱ জাতিৰ মংগলৰ বাবে উল্লেখযোগ্য বৰঙণি দিব পাৰিম।"■

ভাৰতীয় শিক্ষাৰ আলোকত নাৰী

ধৰিত্ৰী শৰ্মা ফুকন
পঞ্চম যাণ্মাসিক, অসমীয়া বিভাগ

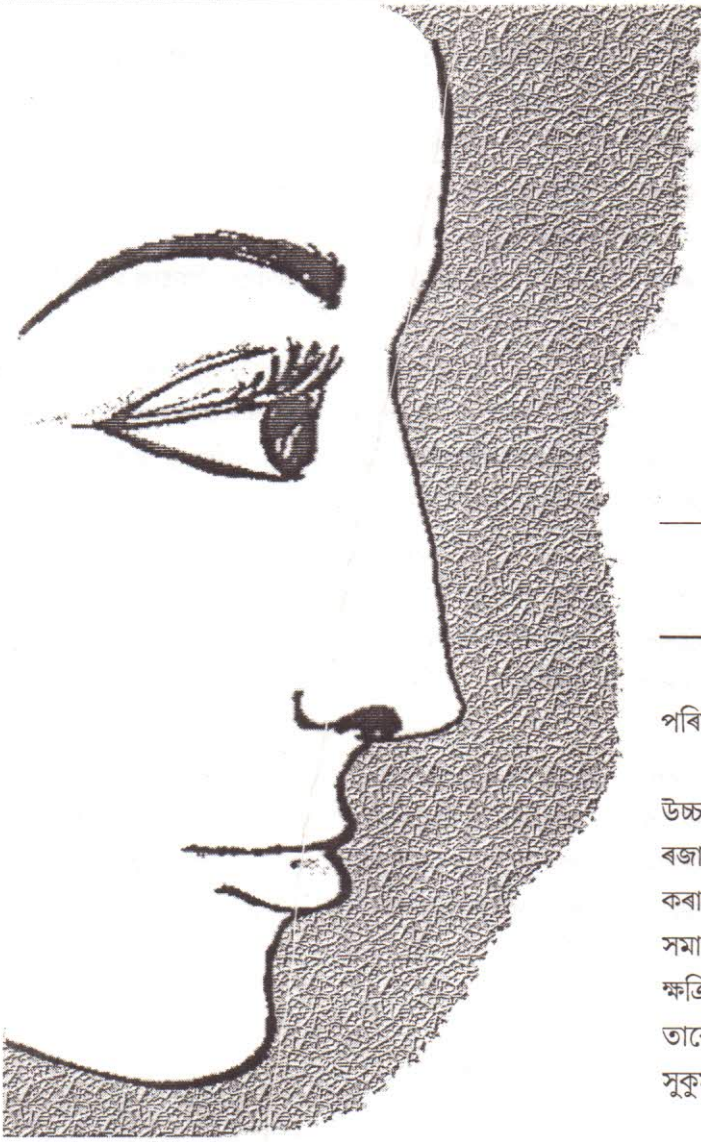

মানুহৰ বাবে শিক্ষা কেৱল শিক্ষাৰ্থী জীৱনতে নহয়, জীৱনৰ অন্তিম ক্ষণলৈকে ইয়াৰ স্থান হৈ ৰয় সৰ্বোপৰি। শিক্ষাৰ্থীয়ে গ্ৰহণ কৰা শিক্ষাই যে কেৱল তেওঁলোকক পিছৰ শ্ৰেণীলৈ উত্তীৰ্ণহে কৰায় তেনে নহয়। এই শিক্ষাৰ যোগেদিয়ে দেশৰ ভৱিষ্যতস্বৰূপ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে সমাজ তথা দেশৰ শান্তি, উন্নতি আৰু প্ৰগতিৰ হকে কিঞ্চিৎ হ'লেও সহযোগিতা আগবঢ়াব পাৰে। শিক্ষাই মানৱ মনৰ অজ্ঞতা দূৰ কৰি মুকলি কৰে বৌদ্ধিক দিগন্তৰ। জগতৰ সৰ্বতোপ্ৰকাৰ মংগলৰ বাবে নিজকে যোগ্যৱান কৰি তোলাৰ একমাত্ৰ মাধ্যমো হ'ল শিক্ষা। অন্ধৰ লাখুটিস্বৰূপ শিক্ষা। সেয়ে পুৰুষ-নাৰী নিৰ্বিশেষে সকলোৰে বাবেই শিক্ষা অত্যন্ত আৱশ্যকীয়।

নাৰী শিক্ষাৰ প্ৰসংগত পণ্ডিত জৱাহৰলাল নেহৰুৱে কৈছিল - "এজন ল'ৰাক শিক্ষা দিয়া মানে এজন পুৰুষক শিক্ষিত কৰি তোলা; কিন্তু এজনী ছোৱালীক শিক্ষা দিয়া মানে হ'ল এটা পৰিয়ালক শিক্ষিত কৰি তোলা।"

অতীতত শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰতীয় নাৰীৰ স্থান কিছু উচ্চ আছিল বুলিলেও হয়তো সত্যৰ অপলাপ নহ'ব। কিয়নো ৰজা-মহাৰজাৰ দিনতেই নাৰীবিশেষে কিছুমান নিৰ্দিষ্ট শিক্ষাগ্ৰহণ কৰাটো আৱশ্যকীয় বুলি গণ্য কৰা হৈছিল। তেতিয়া ব্ৰাহ্মণ সমাজত ছোৱালীক বৈদিক শিক্ষাদানৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছিল আৰু ক্ষত্ৰিয় সমাজৰ ছোৱালীক ধনু-কাঁড়ৰ ব্যৱহাৰ শিকোৱা হৈছিল। তাৰোপৰি ছোৱালীৰ ক্ষেত্ৰত সঙ্গীত, নৃত্য, চিত্ৰকলাৰ দৰে সুকুমাৰ কলাৰ শিক্ষাদানত বিশেষ গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হৈছিল।

কিন্তু মধ্যযুগত নাৰীৰ এই শিক্ষা সম্পৰ্কীয় ধাৰণাৰ কিছু পৰিৱৰ্তন ঘটিব ধৰিলে। সেই সময়ত ভাৰতবৰ্ষত সঘনাই হোৱা বিদেশীৰ আক্ৰমণে নাৰীক চাৰি বেৰৰ মাজত আবদ্ধ কৰি পেলালে। লগে লগে নাৰী শিক্ষাও গৌণ হৈ পৰিল। বাল্য বিবাহ প্ৰথাৰো প্ৰচলন হ'বলৈ ধৰিলে। পুৰুষপ্ৰধান সমাজৰ সৃষ্টিৰ লগে লগে যেন নাৰী পণ্য সামগ্ৰীত পৰিণত হ'বলৈ ধৰিলে। এনে এক অন্ধকাৰাচ্ছন্ন তথা বিভীষিকাময় পৰিস্থিতিকো অতিক্ৰম কৰি নাৰীসকল ক্ৰমে ক্ৰমে অগ্ৰসৰ হ'বলৈ ধৰিলে আলোকৰ দিশত। এনে এক ক্ৰমতেই তেওঁলোকে স্বকীয় যোগ্যতা, দক্ষতা আৰু পাৰদৰ্শিতাৰে সমাজ আৰু ৰাজনীতিত এক উচ্চ স্থান দখল কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। বৈদিক যুগৰে পৰা সাম্প্ৰতিক কাললৈকে নিজ দক্ষতা আৰু সাহসিকতাৰ কীৰ্তিৰে নাম উজলাই ৰখা মীৰাবাঈ, ঝান্সীৰাণী লক্ষ্মীবাই, জয়মতী, কনকলতা, মাদাৰ টেৰেছা, ইন্দিৰা গান্ধী, কল্পনা চাওলা আদি বিদূষী নাৰীৰ নাম প্ৰাতঃস্মৰণীয়। এওঁলোকে নিজ নিজ কৰ্মৰে নিজৰ তথা জন্মভূমিৰ

মান ৰাখি যাবলৈ সক্ষম হৈছিল।

শিক্ষাৰ আলোকেৰে আলোকিত নাৰী আৰু পুৰুষৰ উমৈহতীয়া প্ৰচেষ্টাতহে একোটি সুস্থ পৰিয়াল, পৰিয়ালৰ পৰা সমাজ, সমাজৰ পৰা সবল দেশ গঠন হোৱাটো সম্ভৱ। বৰ্তমানে ভাৰতৰ গণতন্ত্ৰয়ো পুৰুষ-মহিলা উভয়ে শিক্ষিত হোৱাটোত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে। এখন দেশৰ নাৰীসকল শিক্ষিতা হ'লেহে দেশৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি সম্ভৱ হ'ব। কিয়নো এগৰাকী মাতৃ জন্মদাত্ৰী হোৱাৰ লগতে সন্তানৰ প্ৰথম শিক্ষাদাত্ৰীও। মাতৃগৰাকী শিক্ষিতা নহ'লে তেওঁ সন্তানক সু-পথেৰে পৰিচালনা কৰাত অসমৰ্থ হ'ব। স্বামী বিবেকানন্দ, মহাত্মা গান্ধী, ৰবীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰ, ড° সৰ্বপল্লী ৰাধাকৃষ্ণণ আদি বৰেণ্য ব্যক্তিসকলেও নাৰী শিক্ষাৰ অগ্ৰগতিৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষ গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল।

এখন দেশৰ নাৰীসকল শিক্ষিতা হ'লেহে দেশৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি সম্ভৱ হ'ব। কিয়নো এগৰাকী মাতৃ জন্মদাত্ৰী হোৱাৰ লগতে সন্তানৰ প্ৰথম শিক্ষাদাত্ৰীও। মাতৃগৰাকী শিক্ষিতা নহ'লে তেওঁ সন্তানক সু-পথেৰে পৰিচালনা কৰাত অসমৰ্থ হ'ব।

সম্প্ৰতি নাৰীৰ সৈতে পুৰুষৰ শিক্ষাৰ কোনো পাৰ্থক্য ৰখা হোৱা নাই যদিও এই পৰ্যায় পাবলৈকে নাৰীয়ে মধ্যযুগৰ পৰা ঊনবিংশ শতিকাৰ মাজভাগলৈকে অপেক্ষা কৰিবলগীয়া হৈছিল। বাল্য বিবাহৰ গ্ৰাসত পৰিও শিক্ষাৰ পোহৰ নোপোৱাকৈয়ে বহু কন্যা শিশুৱে বৈবাহিক জীৱনক আঁকোৱালি ল'ব-লগা হৈছিল।

১৮২৬ চনত হোৱা ইয়াণ্ডাবু সন্ধিৰ লগে লগে ভাৰতত ইংৰাজ ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীয়ে নিজা ৰাজত্ব সুদৃঢ় কৰি তুলিলে। লগতে ভাৰতত পশ্চিমীয়া শিক্ষা সম্প্ৰসাৰিত হ'বলৈ ধৰিলে আৰু এক নৱ জাগৰণৰ উন্মেষ ঘটিল। এই সময়ছোৱাতে ভাৰতলৈ 'ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানী'ৰ প্ৰথম গৱৰ্ণৰ জেনেৰেল হৈ আহে লৰ্ড উইলিয়াম বেণ্টিংক। বেণ্টিংকে ভাৰতত অন্যান্য সংস্কাৰমূলক কাৰ্য কৰাৰ লগতে স্ত্ৰী শিক্ষাৰ প্ৰচলন আৰু বাল্য বিবাহ, সতীদাস প্ৰথা আদি নিবাৰণত আগভাগ লৈছিল। ৰাজা ৰামমোহন ৰায়, ৰামকৃষ্ণ পৰমহংস আদি বৰেণ্য ব্যক্তিৰ উদ্যোগত ভাৰতত স্ত্ৰী শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত এক নৱ জাগৰণৰ সূত্ৰপাত হয়।

বিংশ শতিকাৰ আৰম্ভণিৰ লগে লগে পুৰুষৰ লগতে ক্ৰমশঃ নাৰীয়েও শিক্ষা আহৰণ কৰাৰ পথ উন্মোচিত হ'বলৈ ধৰিলে। আজি একবিংশ শতিকাত ভাৰতীয় নাৰীয়ে উন্নতিৰ শিখৰত আৰু এখোজ আগুৱাই গৈ জল, স্থল, মহাকাশ সকলোতে সমানে ব্যুৎপত্তি দেখুৱাবলৈ সক্ষম হৈছে। এনে এক উত্থানৰ সময়তো ভাৰতবৰ্ষ তথা ইয়াৰ গ্ৰামাঞ্চল আৰু অন্যান্য বহু অনুন্নত অঞ্চলত এতিয়াও লোকসকল নাৰী শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ ক্ষেত্ৰত সজাগ হৈ উঠিব পৰা নাই। ফলত এতিয়াও বহুত কন্যা শিশুৰ বিদ্যালয়ত ভৰি দিয়াৰ সৌভাগ্যকে ঘটা নাই।

ইউনিচেফে ১৯৯৯ চনত প্ৰকাশ কৰা পৰিসংখ্যাৰ তথ্য অনুযায়ী ব্যৱহাৰিক সাক্ষৰতা নথকা লোকৰ মাজত দুই তৃতীয়াংশই হ'ল নাৰী। এইবোৰ দিশলৈ লক্ষ্য ৰাখিয়েই সমগ্ৰ বিশ্বতে ১৯৭৫ চনৰ বছৰটো 'আন্তৰ্জাতিক নাৰী বৰ্ষ' হিচাপে উদ্‌যাপন কৰাৰ লগতে সেই বছৰৰ পৰা ৮ মাৰ্চ তাৰিখটো আন্তৰ্জাতিক নাৰী দিৱস হিচাপে পালন কৰি অহা হৈছে। নাৰী শিক্ষাই ৰাজনৈতিক আৰু সামাজিক সচেতনতা বৃদ্ধি কৰাৰ সময়ত এতিয়াও বাটে-পথে নাৰী শ্ৰমিকৰ সংখ্যাই অধিক। নাৰী শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ ঢাক-ঢোল বজোৱাৰ এই সময়তো শিশু কন্যাই শ্ৰমিক হিচাপে প্ৰায়বোৰ পৰিয়ালতে হাত ধৰি লিগিৰী হৈ দিন কটাবলগীয়া হৈছে।

ভাৰতৰ চুকে-কোণে ডাইনী হত্যা, শিশু কন্যা বধ, ভ্ৰূণ হত্যা, ধৰ্ষণ, যৌতুকৰ বাবে বোৱাৰী হত্যা আদি নানান ঘটনা সংঘটিত হ'ব ধৰিছে। নাৰীয়ে ভোগ কৰি অহা এনেধৰণৰ নেতিবাচক দিশসমূহৰ বিপক্ষে থিয় হ'বলৈ প্ৰতিগৰাকী নাৰী উপযুক্ত শিক্ষাৰে শিক্ষিত হৈ উঠিব লাগিব। প্ৰাপ্তবয়স্ক শিক্ষানীতিৰ জৰিয়তে বয়স্ক মহিলাসকলে প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ আদিপাঠ লৈ আত্মসহায়ক গোটৰ জৰিয়তে অৰ্থনৈতিকভাৱে সহায়ৰ হাত আগবঢ়াব ধৰা সম্প্ৰতি পৰিলক্ষিত হৈছে। পৰিয়ালৰ মুৰব্বীয়েও নিজ কন্যা সন্তানক সৰুতেই বিয়া নিদি উপযুক্ত শিক্ষাৰে শিক্ষিত কৰি অৰ্থনৈতিকভাৱে স্বাৱলম্বী হোৱাৰ পথ প্ৰদৰ্শন কৰাব লাগে। এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰেও সমাজত নাৰী শিক্ষা সম্পৰ্কীয় সজাগতা বৃদ্ধিৰ অৰ্থে বিভিন্ন আঁচনি তথা কাৰ্যসূচী গ্ৰহণ কৰাৰ প্ৰয়োজন আহি পাৰিছে। তেতিয়াহে নাৰী শিক্ষাৰ প্ৰাসংগিকতা প্ৰকৃতাৰ্থত সফল হ'ব।

শিক্ষা লাভৰ অধিকাৰ মানুহৰ মৌলিক অধিকাৰসমূহৰ অন্যতম এক হোৱা হেতুকে নাৰী আৰু পুৰুষ উভয়েই সমানে শিক্ষা লাভ কৰাৰ ওপৰত প্ৰতিখন সমাজেই গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিব লাগে। এই ক্ষেত্ৰত নাৰীক পিছুৱাই ৰাখিলে কোনো দেশে উন্নতিৰ শিখৰত আগবাঢ়িব নোৱাৰিব। নাৰী শিক্ষাৰ প্ৰসাৰেহে সমাজলৈ পৰিৱৰ্তন আনিব পাৰে। পুৰুষৰ লগতে নাৰীসকল উপযুক্ত শিক্ষাৰে শিক্ষিতা হ'লেহে সমাজ, দেশ তথা জাতিৰ সৰ্বতোপ্ৰকাৰ উত্তৰণ সম্ভৱ। ■

ত্যাগৰ প্ৰতিমূৰ্তি নাৰী

নয়নি ডেকা
স্নাতক তৃতীয় ষাণ্মাসিক, পদাৰ্থ বিজ্ঞান বিভাগ

'নাৰী' - দুটা বৰ্ণৰে গঠিত এটা শব্দ যাৰ অৰ্থ সমুদ্ৰৰ দৰে বিশাল। যাৰ অবিহনে এই পৃথিৱী বৰ্তি থকা অসম্ভৱ। অতি প্ৰাচীন যুগৰে পৰাই বৰ্তমানলৈকে নাৰীয়ে পালন কৰা ভূমিকা ইতিহাসৰ পাতত সোণালী আখৰেৰে লিখা আছে যদিও প্ৰাচীন যুগৰে পৰা বৰ্তমানলৈকে নাৰী শোষিত হৈ আহিছে। উদাহৰণস্বৰূপে, ৰামায়ণ আৰু মহাভাৰতৰ দুগৰাকী মহীয়সী নাৰী ক্ৰমে সীতা আৰু দ্ৰৌপদীৰ কথাকে ক'ব পাৰি। ৰামায়ণত উল্লেখ থকামতে সীতা আছিল সতী তথা পতিব্ৰতা নাৰী, কিন্তু সেইগৰাকী মহান নাৰীকো ৰামে গ্ৰহণ কৰা নাছিল। আনহাতে, মহাভাৰতৰ পাতত উল্লেখ আছে শকুনিৰ ছলমতে পাশা খেলত পৰাজয়বৰণ কৰি ধৰ্মৰাজ যুধিষ্ঠিৰে সকলো হেৰুৱাৰ লগতে পত্নীক উছৰ্গা কৰিছিল। যাৰ ফলত দুৰ্যোধনে বিশাল ৰাজসভাত দ্ৰোপদীৰ বস্ত্ৰহৰণ কৰিছিল।

ইতিহাসৰ পাত লুটিয়ালে এনে বহু উদাহৰণ আছে য'ত নাৰীৰ মহত্ত্ব তথা বীৰত্ব প্ৰকাশ পাইছে। উদাহৰণস্বৰূপে, মূলাগাভৰু, কনকলতা আদিৰ দৰে বীৰাংগনাৰ কথা ক'ব পাৰি। আহোম যুগত যেতিয়া মহিলাসকলক পুৰুষতকৈ নিম্ন স্থান দিয়া হৈছিল, তেতিয়াই মূলাগাভৰুৱে অতি পৰাক্ৰমেৰে মোগলৰ সৈতে যুঁজি নিজৰ দেশক ৰক্ষা কৰিছিল। আনহাতে, কনকলতা বৰুৱাই আমাৰ দেশ যেতিয়া স্বাধীন নাছিল, তেতিয়া ইংৰাজৰ লগত যুঁজি প্ৰাণত্যাগ কৰি নিজৰ দেশক ৰক্ষা কৰি বীৰত্ব দেখুৱাইছিল। ঠিক তেনেদৰেই

বহু দিশত আগবঢ়া হোৱাৰ পিছতো কিন্তু বৰ্তমানো এই নাৰীসকলক শোষণ কৰিবলৈ পুৰুষে এৰা নাই। বৰ্তমানো সমাজৰ কিছুৱে নাৰীক হেয় জ্ঞান কৰে। বৰ্তমানো সমাজত এনেধৰণৰ অসহনীয় অপৰাধ সংঘটিত হৈছে য'ত নাৰী প্ৰতিটো পদতেই নিৰ্যাতনৰ বলি হ'বলগা হয়।

◆◆◆

জয়মতীয়েও দেশ তথা স্বামীৰ বাবে নিজৰ প্ৰাণ ত্যাগ কৰিছিল।

ইয়াৰ উপৰিও যি সময়ত আমাৰ সমাজৰ মহিলাক চাৰিবেৰৰ মাজত আবদ্ধ কৰি ৰখা হৈছিল তেতিয়া অমলপ্ৰভা দাসৰ দৰে মহিলাই উদ্যোগ স্থাপন কৰিছিল, আইদেউ সন্দিকৈয়ে বোলছবিত অভিনয় কৰি আৰু চন্দ্ৰপ্ৰভা শইকীয়ানীয়ে বিদ্যালয় স্থাপন কৰি সাহসিকতাৰ পৰিচয় দিছিল।

কিন্তু বৰ্তমান যুগত বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যা সভ্যতাৰ উচ্চ শিখৰত উপনীত হৈছে, যাৰ ফলত পুৰুষ আৰু মহিলাই সমান সমান অধিকাৰ লাভ কৰিছে। বৰ্তমান সময়ত মহিলাই দেশ শাসন কৰিব পৰা হৈছে। বিভিন্ন দিশত যেনে-- মহাকাশ ভ্ৰমণ, উপগ্ৰহ নিক্ষেপণ, চিকিৎসা বিজ্ঞান আদি সকলো দিশতে মহিলাই পুৰুষৰ লগত খোজত খোজ মিলাই গৈছে। এনে বহু দিশত আগবঢ়া হোৱাৰ পিছতো কিন্তু বৰ্তমানো এই নাৰীসকলক শোষণ কৰিবলৈ পুৰুষে এৰা নাই। বৰ্তমানো সমাজৰ কিছুৱে নাৰীক হেয় জ্ঞান কৰে। বৰ্তমানো সমাজত এনেধৰণৰ অসহনীয় অপৰাধ সংঘটিত হৈছে য'ত নাৰী প্ৰতিটো পদতেই নিৰ্যাতনৰ বলি হ'বলগা হয়। উদাহৰণস্বৰূপে, বৰ্তমান সমাজৰ ভয়ংকৰ তথা জলন্ত সমস্যা ডাইনী হত্যা। য'ত এগৰাকী মহিলাক বিনা কাৰণত সমাজ এখনে হত্যা কৰে। ইয়াৰ উপৰিও বৰ্তমান সমাজতো নাৰীক মাতৃৰ গৰ্ভত থাকোতে হত্যা কৰাৰ দৰে শৰীৰ কঁপোৱা ঘটনা সংঘটিত হয়। আনহাতে, বৰ্তমান সময়ত যৌতুকৰ বাবে মহিলাক হত্যা কৰা হয়, ধৰ্ষণ কৰা হয় আৰু বিভিন্ন সময়ত বিভিন্ন ঠাইত অপদস্থ হ'বলগীয়া হয়।

নাৰী পানীৰ দৰে, যি পাত্ৰত থোৱা যায় তাৰে আকৃতি লয়। প্ৰতিটো ক্ষেত্ৰতে এই নাৰীয়ে ত্যাগ কৰি আহিছে আৰু ত্যাগ কৰিবলগীয়া হৈছে। এনে বহু ত্যাগৰ পিছতো কিন্তু নাৰীক অৱহেলা কৰে এচাম মানৱে। গতিকে মোৰ এটাই অনুৰোধ যাতে এই নাৰী সমাজক অৱহেলাৰ চকুৰে নাচায়, তেওঁলোকক আগুৱাই যোৱাত সহায় কৰে। সৃষ্টিৰ মূল এই নাৰীক তেওঁলোকৰ প্ৰাপ্য অধিকাৰৰ পৰা বঞ্চিত নকৰে যেন। ■

- মই মোৰ জীৱনত এই কথা বহুত পলমকৈ জনিলো যে 'মই নাজানো' বুলি কোৱা কথা কিমান ভাল কথা!

  — চমাৰচেত মম

- ভালদৰে নিজৰ কৰ্তব্যৰ পালন কৰি সন্তুষ্ট হৈ থাকা আৰু বেলেগক নিজৰ বিষয়ে ইচ্ছানুসাৰ ক'বলৈ এৰি দিয়া।

  — পাইথাগোৰাচ

সৃষ্টিদায়িনী নাৰী

মনিষা কাশ্যপ
স্নাতক তৃতীয় ষাণ্মাসিক, হিন্দী বিভাগ

সৃষ্টিৰ পাতনিৰ মূল চালিকাশক্তিয়েই হ'ল নাৰী। ইতিহাসৰ সোণালী পাতত ৰক্তাক্ত স্বাক্ষৰ বহন কৰা বিশ্ব-নায়িকা নাৰী। এগৰাকী সৃষ্টিদায়িনী নতুবা কলংকিতাৰূপেৰেই নহওক কিয় বিশ্ব-মানৱৰ দৃষ্টিত ধৰা দিছে নাৰীস্বৰূপে। সৃষ্টিৰ পাতনিৰেপৰা নাৰী হৈ আহিছে এগৰাকী বন্দিতা। ব্ৰহ্মৰূপা দুৰ্গাক ব্ৰহ্মা আদি দেৱগণে, ঋষি-মুনি আৰু নৰগণে যুগে যুগে অৰ্চনা-বন্দনা কৰি আহিছে। বিষ্ণুপ্ৰিয়া মহালক্ষ্মী, তিনিও লোকতে স্বৰ্গলক্ষ্মী, ৰাজলক্ষ্মী, গৃহলক্ষ্মী আৰু বাণিজ্য লক্ষ্মীৰূপে বন্দনীয়। জগতৰ সৰ্ববিদ্যা অধিষ্ঠাত্ৰী দেৱী সৰস্বতী দেৱতা মানৱ সকলোৰে বন্দিতা।

'ন গৃহং গৃহম ইতি আহ গৃহিনী গৃহম্ উচ্যতে'— অৰ্থাৎ ঘৰক ঘৰ বুলি কোৱা নহয় গৃহিণীকহে ঘৰ বুলি কোৱা হয়। মহাকাব্যৰ যুগৰে পৰা নাৰীক ধৈৰ্য, সাহস, শান্তি, প্ৰগতি আৰু প্ৰেৰণাৰ প্ৰতীক হিচাপে গণ্য কৰা হৈছে। যি বংশত নাৰীক পূজা কৰা হয় সেই বংশৰ প্ৰতি সকলো দেৱ-দেৱী সন্তুষ্ট হয়। যি কুলত নাৰীক পূজা কৰা নহয় অৰ্থাৎ অনাদৰ কৰা হয়, সেই বংশ অৱশ্যেই নাশপ্ৰাপ্ত হয়।

নাৰীৰ এক চিৰন্তন ৰূপ মাতৃ। অশেষ কষ্ট স্বীকাৰ কৰি দহ মাহ দহ দিন গৰ্ভধাৰণ কৰি এগৰাকী নাৰীয়ে সন্তান জন্ম দিয়ে কেৱল নিজৰ বংশ কবচ হিচাপে নহয় বৰং বংশ, সমাজ তথা দেশৰো যাতে সেই সন্তানৰ দ্বাৰা মংগল সাধন হয় তাৰবাবেহে। নিজৰ সন্তান মহৎ হওক, দেশৰ নামজ্বলা ব্যক্তি হওক এয়া এগৰাকী নাৰী আৰু মাতৃয়ে নেদেখাজনৰ ওচৰত কৰা আকুল প্ৰাৰ্থনা। সেই মমতাময়ী মাতৃগৰাকীক সন্তানে বুজি পোৱা উচিত। ঠিক সেইদৰে ৰাতিপুৱাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি নিশা বাৰ বজালৈ ভাতৰ কাঁহী আগত লৈ স্বামীলৈ অপেক্ষা কৰি ঘৰখনৰ এশ-এবুৰি কামৰ বোজা লৈ জীৱন অতিবাহিত কৰো সেই পত্নীগৰাকীকো

স্বামীজনে বুজি পোৱা উচিত। এগৰাকী মৰমিয়াল, প্ৰেৰণাদায়ী নাৰী অবিহনে এজন পুৰুষৰ জীৱনে পূৰ্ণতা নাপায়।

নাৰীয়ে ইমানবোৰ ত্যাগ স্বীকাৰ কৰা পিছতো যুগে যুগে নাৰী অৱহেলিত হৈ আহিছে। আজিৰ সমাজ ব্যৱস্থাত নাৰীক যদিও এখন ঘৰৰ এটা পৰিয়ালৰ এজন সদস্যৰূপে গণ্য কৰা হৈছে তথাপিও পুৰুষপ্ৰধান সমাজখনত নাৰীক নিষ্ক্ৰিয় সদস্যৰূপেহে পুৰুষসকলে দায়িত্ব পালন কৰিব খোজে। মহাকাশৰ বুকুত ভৰি দিয়া আজিৰ নাৰীৰ অগ্ৰগতি পুৰুষতকৈ পিছপৰি থকা নাই, কিন্তু শাৰীৰিক দুৰ্বলতাই কেতিয়াবা কোনোবা মুহূৰ্তত নাৰীক কৰি তোলে অসহায় যাৰ বাবে নাৰীয়ে হেৰুৱাবলগা হয় জীৱনৰ সকলোতকৈ অমূল্য সম্পদ নাৰীত্ব।

মহাকাশৰ বুকুত ভৰি দিয়া আজিৰ নাৰীৰ অগ্ৰগতি পুৰুষতকৈ পিছ পৰি থকা নাই, কিন্তু শাৰীৰিক দুৰ্বলতাই কেতিয়াবা কোনোবা মুহূৰ্তত নাৰীক কৰি তোলে অসহায় যাৰ বাবে নাৰীয়ে হেৰুৱাব লগা হয় জীৱনৰ সকলোতকৈ অমূল্য সম্পদ নাৰীত্ব।

সভ্যতাৰ জখলাই যিমানে নাৰী আৰু পুৰুষৰ মাজত পাৰ্থক্য কমাইছে আৰু পুৰুষৰ সমানে সমানে নাৰীয়েও কাম কৰি গৈছে তথাপিও এইখন সমাজতে পশুৰ পৰ্যায়লৈ অৱনমিত হোৱা পুৰুষো আছে। আজি বিশ্বৰ প্ৰান্তে প্ৰান্তে ধৰ্ষিতা, অৱহেলিতা, যন্ত্ৰণাকাতৰ নাৰীৰ উচুপনি। সময় গতিশীল, নাৰীয়ে নিজৰ অপমানৰ প্ৰতিশোধ নিজেই ল'ব লাগিব। যিদৰে দেৱী দুৰ্গাই মহিসাসুৰক বধ কৰি জগতৰ কল্যাণ সাধন কৰিছিল সেইদৰে তালিবানৰ নিদ্ৰাহৰণ কৰা পাকিস্তানৰ চৈধ্য বছৰীয়া মালালা য়ুছুফাজাইৰ সাহসক আজিৰ বিশ্বই সন্মান জনাইছে। নাৰীয়ে নিজকে সমাজত মূৰ তুলি থিয় দিয়াৰ উপযোগী কৰিবৰ বাবে শিক্ষা নিতান্তই প্ৰয়োজনীয়। জৱাহৰলাল নেহৰুৱে কৈছিল, 'এজন ল'ৰাক শিক্ষা দিয়া মানে এজন পুৰুষক শিক্ষিত কৰি তোলা, কিন্তু এজনী ছোৱালীক শিক্ষা দিয়া মানে এটা পৰিয়ালক শিক্ষিত কৰি তোলা।' নাৰীক শিক্ষিত কৰি তোলাৰ ক্ষেত্ৰত এই কথাষাৰ বিশেষভাবে প্ৰযোজ্য। শিক্ষাই মনৰ অজ্ঞানতা দূৰ কৰি দিগন্ত মুকলি কৰি দিয়ে। সেয়ে জগতৰ সৰ্বাতোপ্ৰকাৰৰ মংগলৰ বাবে নিজক যোগ্যৱান কৰি তুলিবলৈ নাৰীসকলক শিক্ষিত কৰি তোলা অতি প্ৰয়োজনীয়।

এখন দেশক প্ৰতিনিধিত্ব কৰা এগৰাকী নাৰীয়ে একে সময়তে মাতৃ-পত্নী, ভগ্নীৰ দায়িত্ব পালন কৰি নাৰীৰ মৰ্যাদা অক্ষুণ্ণ ৰাখি আহিছে। নাৰীৰ মমতাময়ী, বেদনাকাতৰ মনটোৰ উমান পাবলৈ, ফুলৰ দৰে কোমল আৰু আলসুৱা মনটোক বুজিবলৈ সমাজৰ প্ৰত্যেকজন পুৰুষে চেষ্টা কৰা উচিত। প্ৰত্যেকজন পুৰুষেই নাৰীসকলক সন্মানৰ দৃষ্টিৰে চাবলৈ শিকা উচিত। তেতিয়াহে এখন সমাজ, এখন দেশ উন্নতিৰ শিখৰত উপনীত হ'ব পাৰিব। ■

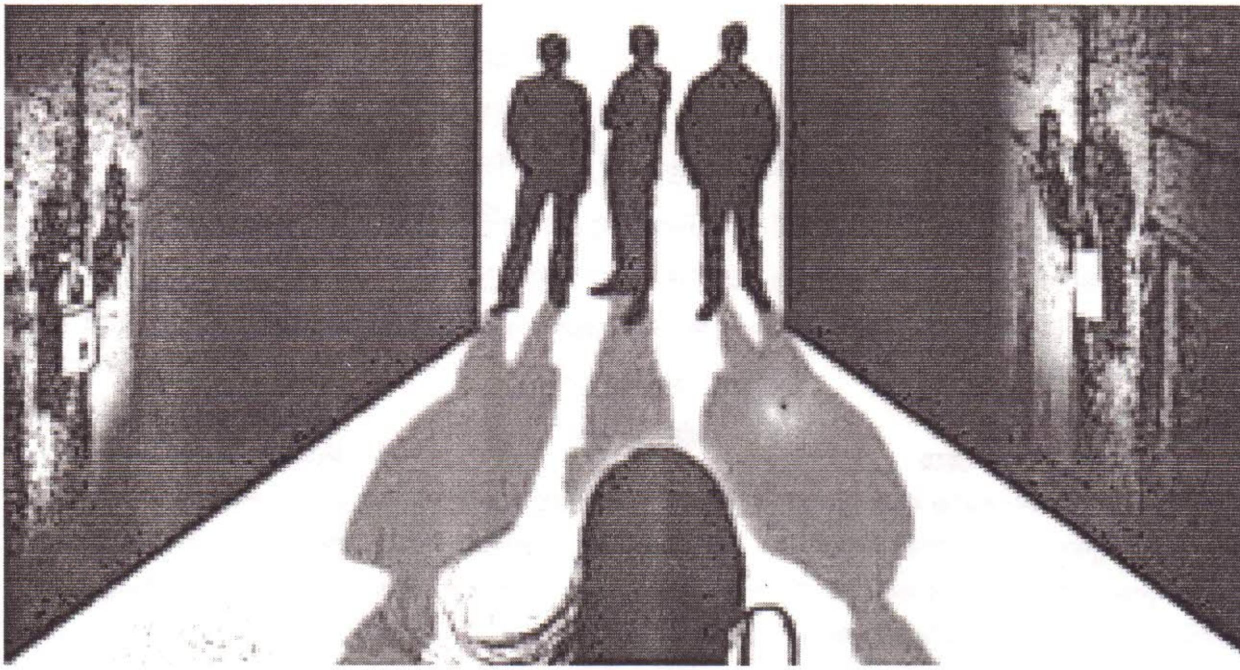

“নাৰী ধৰ্ষণ”... আৰু কিমান ?

পৰী নেওগ
স্নাতক পঞ্চম ষাণ্মাসিক, ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

প্ৰকৃতি আৰু পুৰুষ মিলিয়েই সৃষ্টি হয় এখন সমাজ। ধৰিত্ৰীক জীৱিত ৰূপত পাবলৈ সৃষ্টিৰ এই নিয়ম অনুসৰিয়ে গতিশীল হৈ আহিছে জীৱ জগত।

কামনাৰ বশৱৰ্তী হৈ সমাজত সৃষ্টি হয় হাজাৰ হাজাৰ “নাৰী ধৰ্ষণ”। নিজ প্ৰবৃত্তিক দমন কৰিব নোৱাৰিলে মানুহ হৈ পৰে পশু। পাশুৱিক আচৰণ কৰিলে মানুহক মানৱ জগতৰ পৰা পশু জগতলৈ যোৱা বুলি কোৱা হয়। আজিৰ সমাজত বাঢ়িছে এনে হাজাৰ হাজাৰ পশু। আজি আমি কেৱল ক্ষুদ্ৰ দৃষ্টিকোণৰ পৰা বিচাৰ কৰিলে দেখা পাওঁ যে ভাৰতবৰ্ষৰ এটা অপ্ৰাকৃতিক লজ্জিতজনক সমস্যা হৈছে “ধৰ্ষণ”। শুনাত বা কোৱাত লজ্জা অনুভৱ কৰিলেও ই এক চিৰন্তন সত্য। ইয়াৰ বাবে তেন্তে প্ৰকৃততে দায়ী কোন?

প্ৰতি বছৰে হাজাৰ হাজাৰ নাৰী ইয়াৰ বলি হৈ মৃত্যুমুখত পৰাও দেখা গৈছে। আজি এক সামান্য তথ্য অনুসৰি বিচাৰ কৰিলে দেখা যায় যে ২০১৩ চনত ভাৰতবৰ্ষত ৩৩,৭০৭টা নাৰী ধৰ্ষণৰ এজাহাৰ দাখিল কৰা হৈছে। ইয়াৰ পৰিৱৰ্তে ২০১০ চনত ইয়াৰ পৰিমাণ আছিল ২২,১৭২টা। বিগত তিনি বছৰতে ইয়াৰ পৰিমাণ ইমান দ্ৰুতগতিত বৃদ্ধি হ'ব ধৰিছে। ২০১৪ আৰু ২০১৫ চনতো পূৰ্বৱৰ্তী বছৰতকৈ নাৰী ধৰ্ষণৰ পৰিমাণ বৃদ্ধি হ'ব ধৰিছে। তথ্য অনুসৰি ভাৰতবৰ্ষত প্ৰতিদিনে ৯২গৰাকী মহিলা ধৰ্ষণৰ বলি হ'বলগা হয়। যদি এজাহাৰ দাখিল অনুসৰিয়েই ইয়াৰ সংখ্যা ইমান বেছি হয় তেন্তে এজাহাৰ দাখিল নকৰা আৰু অলিখিত অনুসৰি ইয়াৰ সংখ্যা কিমান?

গতিশীল সময়ত শিক্ষিত সমাজ ; শিক্ষিত ইয়াৰ লোকসকল। তেন্তে এই শিক্ষিত সমাজত পশুৰ আচৰণ দেখা পোৱা গৈছে কিয়? হাজাৰ হাজাৰ নিৰীহ নাৰীক পলকতে অন্ধকাৰ এটা জীৱন দিয়া হৈছে কিয়? গাণিতিক পদ্ধতিৰে হিচাপৰ বিচাৰ কৰিলে এশগৰাকী ধৰ্ষিতা নাৰীৰ গৰাকীয়েই ১৩ বছৰৰ তলৰ পোৱা যায়। তেনেহ'লে এই উঠি অহা ফুলবোৰক কলিতে মোহাৰি পেলোৱাৰ শাস্তি কি হোৱা উচিত? প্ৰতিজন মানুহৰে জন্মগত প্ৰবৃত্তি থাকে। কিন্তু ইয়াৰ

প্ৰবৃত্তিসমূহক নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবলৈও ইয়াৰ বাবে সংযম ক্ষমতা প্ৰদান কৰা হয়; তেনেস্থলত এই নৰাধম কামৰ প্ৰয়োজনীয়তা ক'ত ? ইয়াৰ বাবে হয়তো প্ৰয়োজন হৈছে সমাজৰ শিক্ষা জগতত যৌন শিক্ষাৰ প্ৰচাৰ। সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীকেই যৌন শিক্ষা প্ৰদান কৰি ইয়াৰ পৰা সামান্য পৰিমাণে পৰিত্ৰাণ পাব পাৰি। যিজন লোকৰ মনত নিজ মাতৃৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধা আৰু ভক্তি থাকে সেইজন ব্যক্তিয়ে এনে জঘন্য কামৰ পৰা বিৰত থাকিব অন্যথা তেওঁক মানৱ হিচাপে স্বীকৃত দিয়াৰ প্ৰয়োজন নাথাকিব।

লজ্জিত বিষয় হিচাপে গণনা কৰা বাবে আজিৰ সমাজত ইয়াৰ উপস্থিতি যথেষ্ট বেছি। পৰ্দাৰে ঢাকিব বিচৰা প্ৰতিটো বিষয়েই আজিৰ সমাজত জল্‌জল্-পট্‌পট্। উচ্ছৃংখল জনসমাজ, উচ্ছৃংখল চিন্তাধাৰা, ধৈৰ্যহীনতা, অত্যধিক প্ৰাযুক্তিক সঁজুলিৰ প্ৰয়োগেই হৈছে ইয়াৰ মূল কাৰণ। "কাৰ্যকাৰণ" হ'ল এই ধৰাপৃষ্ঠৰ এক অপৰিৱৰ্তনীয় নিয়ম। প্ৰতিটো কাৰ্যৰে একোটা কাৰণ থাকে। ঠিক সেইদৰে এটা মুদ্ৰাৰ দুয়োখন পিঠিয়েই ইয়াক সম্পূৰ্ণ কৰা দৰে। এই কথাষাৰৰ প্ৰাসংগিকতা আহি পৰিছে কাৰণ এই ধৰ্ষণ কাৰ্য সংঘটিত হোৱাৰ ক্ষেত্ৰত কিছু পৰিমাণে ভুল সেই নিৰ্যাতিতা নাৰীকেইগৰাকীৰো থাকে। অৱশ্যে এনেকুৱা নহয় যে প্ৰত্যেকগৰাকীয়েই ইয়াৰ বাবে দায়ী; এনে বহুকেইগৰাকী থাকে যি নিৰীহভাৱে নিজৰ জীৱনটো ধ্বংস হৈ যোৱা দেখা পায়। কিছু ক্ষেত্ৰত সামান্য পৰিমাণে হলেও আজিৰ সমাজত মহিলাসকলে পৰিধান কৰে পশ্চিমীয়া সভ্যতাৰ সাজ-পোছাক, প্ৰাযুক্তিক সামগ্ৰীৰ অত্যাধিক প্ৰয়োগো ইয়াৰ কাৰণৰ ভিতৰত অন্তৰ্ভুক্ত হৈ পৰিছে।

সময়ে সময়ে সংঘটিত হোৱা "দামিনী কাণ্ড"ৰ দৰে দেশত প্ৰতিদিনে হাজাৰ হাজাৰজনী দামিনীৰ উন্মেষ হয় আৰু মৃত্যু হয়। এটা বাতৰি প্ৰচাৰ কৰা সময়ত বাতৰিকাকত তথা নিউজ চেনেলবোৰে প্ৰথমে যি অগ্ৰণী ভূমিকা লোৱা দেখা যায় তাৰ পৰৱৰ্তী পৰ্যায়ত ইয়াৰ ভূমিকা হৈ পৰে সৰি পৰা এটুপি নিয়ৰ। বাতৰিকাকত তথা নিউজ চেনেলৰ টি-আৰ-পি বঢ়াবৰ বাবে সেই সময়ত বাৰে বাৰে একেটা বাতৰিকে প্ৰচাৰ কৰি থাকে; তেনেহ'লে ইয়াৰ পৰিণাম হিচাপে এই জঘন্য কাণ্ডৰ পৰিমাণ কমাব পাৰিছে জানো ?

বাতৰিৰ শিৰোনামাৰে ধৰ্ষিতা নাৰীগৰাকীৰ নাম আহিলে তেওঁ সমাজৰ চকুত আকৌ এবাৰ ধৰ্ষিতা হয় কিন্তু মুক্ত মনে বিচাৰ কৰাজনে প্ৰকৃততে শাস্তি পায়নে ? তেওঁ এজন সমাজৰ মুখা পিন্ধা ভদ্ৰলোক হৈয়েই থাকি যায়। ধৰ্ষিতা নাৰীগৰাকীক সমাজৰ পৰা অপদস্থ কৰা হয় কিন্তু সেই কাণ্ড সংঘটিত কৰা লোকসকলক শাস্তি দিবৰ বাবে উপযুক্ত প্ৰমাণৰ বাবে বাট চাই ৰখা হয়। হাজাৰ হাজাৰ লিখনি, হাজাৰ হাজাৰ বাতৰিয়েই একো পৰিৱৰ্তন আনিব নোৱাৰে যেতিয়ালৈকে বিকৃত সমাজৰ মানসিকতাৰ পৰিৱৰ্তন নহয়।

এখন সমাজ সুন্দৰ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত নাৰী আৰু পুৰুষ সকলোৰেই ভূমিকা থাকিব লাগিব। আজিৰ লোকসকলে সমাজক সুস্থিৰ চিন্তা-চৰ্চা প্ৰদান কৰিলেহে ভৱিষ্যৎ প্ৰজন্মই আমালৈ মূৰ দাঙি চাব অন্যথা আমাৰ সমাজখন আজিতকৈও নিকৃষ্ট হ'ব। ■

সময়ে সময়ে সংঘটিত হোৱা "দামিনী কাণ্ড"ৰ দৰে দেশত প্ৰতিদিনে হাজাৰ হাজাৰজনী দামিনীৰ উন্মেষ হয় আৰু মৃত্যু হয়। এটা বাতৰি প্ৰচাৰ কৰা সময়ত বাতৰিকাকত তথা নিউজ চেনেলবোৰে প্ৰথমে যি অগ্ৰণী ভূমিকা লোৱা দেখা যায় তাৰ পৰৱৰ্তী পৰ্যায়ত ইয়াৰ ভূমিকা হৈ পৰে সৰি পৰা এটুপি নিয়ৰ।

যোৱা দুই দশকজুৰি বিভিন্ন পৰীক্ষা-নিৰীক্ষাৰে অসমীয়া কবিতাক এক নতুন গতি প্ৰদান কৰা কবি নীলিম কুমাৰৰ কবিতাই পাঠকক এক বিকল্প পথ দেখুৱায়।

◆◆◆

সাম্প্ৰতিক অসমীয়া কবিতাৰ যাদুকৰ ঃ নীলিম কুমাৰ

বিপাঞ্চী দাস শইকীয়া
স্নাতক ৫ম ষাণ্মাসিক, অৰ্থনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

কবিতা কি? মানুহে কবিতা কিয় লিখে? কবিৰ কবিতাত কল্পনাবোৰ কিয় ইমান সুন্দৰ হয়? কিয় কবিতাৰ মায়াজালে মানুহক ইমান গভীৰভাৱে আকৰ্ষিত কৰে? এনেবোৰ প্ৰশ্নই মোৰ মনটিক বেৰি ধৰিছিল, যেতিয়া মই প্ৰথম কবিতাৰ প্ৰেমত পৰিছিলো, বয়স আছিল নিচেই সামান্য। সেইবাবে হয়তো কোনো মহান কবিৰ প্ৰখ্যাত কবিতাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি নতুন যুৱ কবিৰ খিচিৰিসদৃশ সকলো কবিতাকে উধাই-মুধাই পঢ়িছিলো। অৱশ্যে অৰ্থ আৰু গভীৰতা বুজি পোৱাৰ সামৰ্থকণ তেতিয়া একেবাৰেই নাছিল। এটা সময়ত কবিতা লিখা আৰু পঢ়াৰ নিচা ইমানেই তীব্ৰ হৈ পৰিছিল যে ই মোক সকলো সময়তে কিবা এটা 'কবি-কবি' ভাবত ডুবাই ৰাখিছিল।

উপন্যাস পঢ়ি ভাল পাওঁ সঁচা, কিন্তু স্বভাৱজাত চঞ্চলতাৰ বাবে উপন্যাসৰ দৰে সাহিত্যৰ এখন বিশাল সাগৰত জাহাজ চলোৱাৰ আশা কোনোদিনেই মোৰ হোৱা নাছিল। ৫-৬টা অথবা ১০-১৫টা শাৰীৰ একো একোটা কবিতাত মই বিচাৰি পাইছিলো মোৰ মনে ভাললগা বিষয়বস্তুবোৰ। 'ক্ষুদ্ৰতাত প্ৰস্ফুটিত বিশালতা'- হয়তো এই বিশেষ গুণটিৰ বাবে কবিতাই আছিল মোৰ প্ৰথম পচন্দ। তথাপিও মই মোৰ দৰে, আমাৰ নৱ প্ৰজন্মৰ দৰে, আমাৰ চিন্তাধাৰাক প্ৰতিনিধিত্ব কৰিব পৰা কবিতা আৰু কবিক বিচাৰি উলিয়াব পৰা নাছিছো য'ত থাকিব এক ব্যতিক্ৰম কাব্যশৈলী, এক পৰিষ্কাৰ নতুনত্ব।

ঠিক সেই সময়তে ২০১১ চনত মোৰ মায়ে মোক উপহাৰ হিচাপে যাচিছিল মনোজ শৰ্মাৰ দ্বাৰা সম্পাদিত 'কবি নীলিম কুমাৰৰ শ্ৰেষ্ঠ কবিতা' শীৰ্ষক কিতাপখনি। নীলিম কুমাৰৰ নাম মাজে-সময়ে শুনিছিলো। তথাপি 'তেওঁ কোন?' এই কথাটো জানিবলৈ ইমান এটা আগ্ৰহ হোৱা নাছিল। কাৰণ মই যিকোনো কবিতা যেতিয়াই-তেতিয়াই মাত্ৰ গো-গ্ৰাসে পঢ়ি গিলি থৈছিলো।

কিতাপখনে মোৰ জীৱনত চমৎকাৰ সাধন কৰিলে। হয়, ইমান দিন... ইমান দিন মই এনে এজন কবি আৰু ঠিক এনে কিছুমান কবিতাৰ বাবেই বাট চাই আছিলো। এই কিতাপখনিৰ প্ৰতিটো কবিতাত আছিল কিছুমান নতুন অৰ্থ, নতুন শৈলী। সেই কিতাপখনিৰ সংগই আজি মোৰ সৰু-বৰ যিকোনো কবিতাক বুজিবলৈ, অনুভৱ কৰিবলৈ সহায় কৰে।

কবি 'নীলিম কুমাৰ' - অসমীয়া কবিতাৰ সাম্প্ৰতিক কালছোৱাৰ এক পৰিচিত নাম। যোৱা দুই দশকজুৰি বিভিন্ন পৰীক্ষা-নিৰীক্ষাৰে অসমীয়া কবিতাক এক নতুন গতি প্ৰদান

কৰা কবি নীলিম কুমাৰৰ কবিতাই পাঠকক এক বিকল্প পথ দেখুৱায়। নীলিম কুমাৰৰ কবিতাৰ ওপৰত অলেখবাৰ নিন্দা-প্ৰশংসা, আলোচনা-সমালোচনা হৈছে। কিন্তু বেয়াবোৰনো আমি গ্ৰহণ কৰিমেই বা কিয় ? Nobody is Perfect or Imperfectly perfect। গতিকে আধুনিকতাবাদী ধ্যান-ধাৰণাৰ নতুন পদ্ধতিক সাৰথি হিচাপে লৈ তেখেতৰ কবিতাৰ মৰ্মস্থল অনুভৱ কৰিব পাৰি। ছন্দবিহীন কবিতা যে নীৰস নহয়, তাৰ এজন স্পষ্ট ব্যাখ্যাকাৰী হ'ল 'নীলিম কুমাৰ'।

তেখেতৰ তিনিটা বিশেষ কবিতাই সঁচা অৰ্থত পাঠকক সুখৰ স্বাদ দিছে। প্ৰতিটোৱে অপূৰ্ব, অপ্ৰতীম আৰু সাহসী ব্যাখ্যা।

প্ৰথম কবিতাটি হ'ল 'আইতা'। কিমান মৰম, কিমান মমতাৰ এক সাগৰসদৃশ এই কবিতা 'আইতা'। নিজৰ জীৱনৰ বিবাহৰ প্ৰথম নিশা মনৰ মানুহজনৰ উমাল বুকুৰ পৰশ, চালৰ ফুটাৰে পানী সৰকা দিনবোৰত অনাগত ভৱিষ্যতৰ অলেখ আশা আৰু কত কি যে আইতাৰ হেঁপাহ। অপৈণত হাতেৰে গঢ়ি তোলা এখন পৈণত গৃহস্থী, তুলসীৰ তলত এগচি বন্তিৰে প্ৰকাশ কৰিব খোজা সৰু-সৰু সপোনবোৰ আঁৰু হঠাৎ এদিন এমোকোৰা হাঁহিৰে জিলমিলাই থকা সৰু মুখনিত বৈধব্যৰ যান্ত্ৰণা। আহ্..... নাৰী জীৱনৰ ই কেনে এক বিড়ম্বনা। আৰু অৱশেষত এটা সুন্দৰ যুগৰ ইতিহাস বুকুত সামৰি আৰম্ভ হয় বাৰ্ধক্যৰ নিঃসংগ জীৱন। বাৰ্ধক্যও এক নিষ্ঠুৰ সত্য।

দ্বিতীয় কবিতাটি হ'ল 'অস্থায়ী আকাশ'। হয়... 'ব্যস্ততা' এতিয়া আমাৰ এক উজু অজুহাত। মেট্ৰ'পলিটান চিটিৰ দৰেই সদাব্যস্ত আমিবোৰৰো সময় নাই অসময় নাই মাত্ৰ কাম, কাম কেৱল কাম। মৰমৰ স্থান নাই, আবেগৰ স্থান নাই। আনকো মৰম যাচিবৰ সময় নাই। আৰু নিজক ? ? নিজক আমি কেতিয়াবাই পাহৰিলো। প্ৰতিজন ব্যক্তিৰে বুকুত থাকে এখন 'আকাশ'। কিন্তু সেই আকাশখন চাবলৈ, তাত জিৰাবলৈ আমাৰ আহৰিয়ে নাই। কুমাৰৰ মতে 'প্ৰেম'ৰ জৰিয়তে মানুহে সেই আকাশ দেখা পায়। অৱশ্যে সেয়াও অস্থায়ী। কথাটি সঁচায়ে সত্য যাক লুকুৱাবলৈ আমি সদায়েই বৃথা চেষ্টা কৰো।

তৃতীয়টি কবিতাৰ শিৰোনাম 'চ্যুকাফা'। হয়, এই অসম আৰু ইয়াৰ গঠন প্ৰক্ৰিয়াত আহোমসকলৰ অৱদান নুই কৰিব নোৱাৰি। ইয়াত 'চ্যুকাফা'ৰ আত্মাই নিজৰ সত্তা বিচাৰি ফুৰিছে এজন অতিবৃদ্ধৰ ৰূপত। তেওঁ সেই দিনৰ নিজৰ অসমখনিক বিচাৰি ফুৰিছে। বিচাৰিছে নিজৰ চৰাইদেউ মৈদামক। মনত পৰিছে সেই সময়ৰ তেজাল ঘোঁৰা, চকল ৰণুৱা আৰু অসমক জাকত-জিলিকা কৰিব খোজা ছশ বছৰীয়া এক ৰৌদ্ৰোজ্জ্বল ইতিহাস।

বহুত হাবাথুৰি খাই তেওঁ আহিছে। হেংদাঙৰ ক্ষমতাই তেওঁক বিহ্বল কৰিছে। কিন্তু ঘিট্‌মিটীয়া আন্ধাৰত চুকাফাৰ চৰাইদেউ নোহোৱা হৈ গ'ল। মাইল মাইল অন্ধকাৰত তেওঁৰ বুকুৰে বিচাৰিছিল মাথোঁ চৰাইদেউক। কোনেও নেদেখিলে এজন বৃদ্ধৰ, এজন সম্ৰাটৰ সেই চকুলো। এনেকৈয়ে শেষ হয় কোনেও নুবুজাকৈ এক বিখ্যাত অতীত গাথা।

প্ৰযুক্তিবিদ্যা কেৱল যে পাৰ্থিৱ বস্তুৰ ক্ষেত্ৰতেই প্ৰযোজ্য এনে নহয়। কবিতাৰ পূৰ্ণ বিকশিত ৰূপ-এটি উচিত ভাব আৰু উচিত প্ৰযুক্তিৰ ফল। উদাৰ মানৱতাবাদী সাহিত্যৰ দৰে এজন নিৰ্দিষ্ট লেখক বা কবিয়ে নিয়ন্ত্ৰণ কৰা একক বিষয়ীৰ একমাত্ৰিক প্ৰেক্ষাপটৰ সংবেদন নীলিম কুমাৰৰ কবিতাত নাই। এই কবিতা বহুস্তৰীয়।

প্ৰকৃতাৰ্থত কবিতাৰ আবেগক শ্ৰদ্ধা কৰা কাব্যানুৰাগীসকল বিশেষকৈ নতুন উঠি অহা কবি বা পাঠক-পাঠিকাই এবাৰ এই কিতাপখনি পঢ়ি চোৱাটো উচিত। যি সময়ত সাহিত্যৰ এই বিভাগটিৰ সন্দৰ্ভত ইমান সুন্দৰ গৱেষণা আৰম্ভ হৈছে; তেনে সময়ত এই কিতাপখনিয়ে আৰু এই কবিতাসমূহে আমাৰ দৰে সূক্ষ্ম প্ৰতিভাৰে পুষ্ট কবিক শুদ্ধ বাট দেখুৱাব। ■

স্বচ্ছ ভাৰত অভিযান আৰু বৰ্তমান সময়ত ইয়াৰ প্ৰাসংগিকতা

নীলাঞ্জনা দাস
ষষ্ঠ যাণ্মাসিক, শিক্ষা বিভাগ

স্বচ্ছতা অথবা পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্নতা মানৱৰ জীৱন ধাৰণৰ এটা অপৰিহাৰ্য স্বাস্থ্য সম্বন্ধীয় কাৰ্যপ্ৰণালী। স্বচ্ছতাই ঈশ্বৰপৰায়ণতা। পৰিচ্ছন্নতাই এজন ব্যক্তি সমন্বিতে এটা জাতিক দীৰ্ঘায়ু প্ৰদান কৰিব পাৰে। পৰিচ্ছন্নতাই সততা, ন্যায়পৰায়ণতা, মানৱতা, প্ৰেম-বিশ্বাস, সাধুতা, সহানুভূতি, একতা তথা ভাতৃত্ববোধৰ ধাৰণাৰে মানৱ জীৱন উদ্বুদ্ধ কৰে। স্বচ্ছতাই এখন সমাজ সু-শৃংখলিত তথা উন্নত হোৱাৰ ক্ষেত্ৰত অৱদান আগবঢ়ায়।

আমাৰ সপোনৰ দেশ ভাৰতবৰ্ষক এখন স্বচ্ছ, নিকা আৰু পৰিষ্কাৰ দেশ হিচাপে গঢ়ি তোলাৰ ক্ষেত্ৰত অনবদ্য ভূমিকা গ্ৰহণ কৰে মহাত্মা গন্ধীয়ে। গান্ধীজীৰ আদৰ্শৰে অনুপ্ৰাণিত হৈ ভাৰত চৰকাৰে এক ৰাষ্ট্ৰীয় অভিযান সমগ্ৰ দেশতে গঢ়ি তুলিছে। ২০১৪ চনৰ ২ অক্টোবৰ তাৰিখে গান্ধী জয়ন্তীৰ শুভ ক্ষণত বৰ্তমানৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোডীৰ নেতৃত্বত নতুন দিল্লীৰ ৰাজঘাটত 'স্বচ্ছ ভাৰত অভিযান' নামৰ এই আঁচনি ৰূপায়িত হয়। এই আঁচনিৰ জৰিয়তে ভাৰত চৰকাৰে ২০১৯ চনৰ ২ অক্টোবৰত (গান্ধীজীৰ ১৫০ তম্ জন্ম জয়ন্তী) ভাৰতবৰ্ষক এখনি স্বচ্ছ, নিকা দেশ হিচাপে ঘোষণা কৰি গান্ধীজীৰ সপোনৰ ভাৰত গঢ়াৰ এক পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিছে।

এখন নিৰ্দিষ্ট দেশৰ ব্যৱসায়-বাণিজ্যৰ প্ৰসাৰ পৰ্যটকৰ আগমন, বিনিয়োগ বৃদ্ধি আদিৰ লগত স্বচ্ছতাৰ পোনপটীয়া সম্পৰ্ক আছে। কিন্তু এই ক্ষেত্ৰত ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰদৰ্শন অতি দুখজনক। বাহিৰা উন্নত ৰাষ্ট্ৰৰ তুলনাত ভাৰত এতিয়াও অপৰিষ্কাৰ আৰু অস্বাস্থ্যকৰ ৰাষ্ট্ৰ হিচাপে পৰিগণিত হৈ আহিছে। ভাৰতবৰ্ষৰ পটভূমিত নিৰ্মিত হলীউদী কথাছবিসমূহতো ভাৰতবৰ্ষক এতিয়াও এখন লেতেৰা, আৱৰ্জনাময় দেশ হিচাপেহে প্ৰতিফলিত কৰা দেখা যায়। অৱশ্যে ভাৰতৰ সচেতন জনগণে এই কথা একেমুখে স্বীকাৰ কৰিব যে অন্যান্য উন্নত ৰাষ্ট্ৰৰ তুলনাত ভাৰতবৰ্ষৰ সমূহ ৰাজ্যৰ চুকে-কোণে পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্নতা আৰু স্বাস্থ্যকৰ পৰিবেশৰ অভাৱ বাৰুকৈয়ে পৰিলক্ষিত হয়। বিদ্যালয়সমূহত বিশুদ্ধ খোৱাপানী আৰু অনাময় ব্যৱস্থাৰ অভাৱত ল'ৰা-ছোৱালীবোৰ সৰু কালৰে পৰাই ৰোগগ্ৰস্ত হ'বলগীয়া হয়। বিদ্যালয়ত উপযুক্ত শৌচালয়ৰ অভাৱতে দেশৰ সৰহসংখ্যক ছাত্ৰীয়ে আধাতে শিক্ষা সামৰিবলগীয়া হোৱা দৃশ্যও দৃষ্টিগোচৰ হয়। ভাৰতবৰ্ষৰ গ্ৰামাঞ্চলৰ বিদ্যালয় গৃহসমূহৰ অপৰিষ্কাৰ তথা অস্বাস্থ্যকৰ পৰিবেশে চৰকাৰৰ জনশিক্ষা আঁচনিসমূহ সফল হোৱাত বাধাৰূপে থিয় দিয়ে। ঠিক সেইদৰেই পানীৰ সু-ব্যৱস্থা, দৈনিক পৰিষ্কাৰ কাৰ্য

আৰু উপযুক্ত ব্যৱহাৰৰ অভাৱত ৰাজহুৱা স্থানত স্থাপিত শৌচাগাৰসমূহ অনুপযোগী হৈ পৰে।

ভাৰতবৰ্ষৰ জনগণে বাসগৃহৰ আভ্যন্তৰীণ সাজ-সজ্জা তথা পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্নতাৰ ওপৰত যথেষ্ট গুৰুত্ব আৰোপ কৰে যদিও এতিয়াও ভাৰতৰ বহুতো গাঁও অঞ্চলৰ লোকে শৌচালয়ৰ নিৰ্মাণ তথা ব্যৱহাৰত অনীহা প্ৰকাশ কৰে। শেহতীয়া লোকপিয়ল অনুসৰি ভাৰতৰ গ্ৰামাঞ্চলৰ ৩২ শতাংশ লোকেহে শৌচালয় ব্যৱহাৰ কৰে। বৰ্তমানৰ মোডী চৰকাৰৰ 'স্বচ্ছ ভাৰত অভিযান'ৰ লেখিয়াকৈ পূৰ্বৰ চৰকাৰৰ দিনত ১৯১৯ চনত ভাৰতবৰ্ষৰ স্বচ্ছতাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি 'নিৰ্মল ভাৰত অভিযান' নামেৰে এক আঁচনি যুগুত কৰা হৈছিল। এই আঁচনিৰ জৰিয়তে গ্ৰামাঞ্চলৰ মানুহৰ মুকলি ঠাইত মল ত্যাগ কাৰ্য ৰোধ কৰাৰ বাবে গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হৈছিল আৰু প্ৰতিটো পৰিয়ালত শৌচালয় নিৰ্মাণৰ বাবে ১০,০০০কৈ টকা অনুদান আগবঢ়োৱা হৈছিল। কিন্তু মূৰকত এই আঁচনিও অন্যান্য চৰকাৰী আঁচনিৰ দৰে কেৱল চৰকাৰী ফাইলৰ মাজতেই আবদ্ধ হৈ ৰ'ল।

নৰেন্দ্ৰ মোডী চৰকাৰে স্বচ্ছ ভাৰত অভিযান আঁচনিৰ জৰিয়তে ২০১৯ চনৰ ভিতৰত ভাৰতৰ সকলো অঞ্চলৰ মুকলি ঠাইত মল ত্যাগমুক্ত কৰাৰ লক্ষ্য ঘোষণা কৰিছে। এই লক্ষ্য আগত ৰাখি ভাৰত চৰকাৰৰ খোৱাপানী আৰু অনাময় বিভাগে সকলো ৰাজ্য চৰকাৰক প্ৰতিটো পৰিয়ালৰ বাবে পাইপেৰে পানী যোগান সহজলভ্য কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিছে। এই আঁচনিৰ জৰিয়তে দেশৰ প্ৰতিটো পৰিয়াললৈ অনুদান তথা সহজ ঋণৰ জৰিয়তে উপযুক্ত বৈজ্ঞানিক প্ৰযুক্তিৰে শৌচাগাৰ নিৰ্মাণৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। নৰেন্দ্ৰ মোডীৰ 'স্বচ্ছ ভাৰত অভিযান' পূৰ্বৰ 'নিৰ্মল ভাৰত অভিযান'ৰ অনুৰূপ যদিও, আধুনিক প্ৰযুক্তি-কৌশলেৰে শৌচালয় নিৰ্মাণৰ কথা প্ৰথমবাৰৰ বাবে চিন্তা কৰা হৈছে।

চৰকাৰে যেতিয়া দেশৰ উন্নয়নৰ কাৰণে উন্নয়নমূলক আঁচনি এখন প্ৰস্তুত কৰে, তেতিয়া দেশৰ জনগণে আঁচনিখনক যোগাত্মক দৃষ্টিভংগীৰে গ্ৰহণ কৰাটো আৱশ্যক। স্বচ্ছ ভাৰত অভিযানে জনগণৰ মাজত স্বচ্ছতাৰ প্ৰতি সজাগতা বৃদ্ধি কৰি, এক সবল বুনিয়াদ গঠন কৰি তোলাৰ এক স্পষ্ট ইংগিত বহন কৰিছে। বৰ্তমান সময়ত এই আঁচনিৰ প্ৰাসংগিকতা সঁচা অৰ্থত অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ। বৰ্তমান সময়ত হত্যা, লুণ্ঠন আদিয়ে যেনেকৈ লক্ষাধিক ভাৰতীয়ৰ মনবোৰ কলুষিত কৰি পেলাইছে, ঠিক তেনেদৰে বাহ্যিক লেতেৰা পৰিবেশে সংক্ৰমণ ঘটাই নতুন ৰোগৰ সৃষ্টি কৰি ভাৰতীয় জনতাৰ স্বাস্থ্যৰ প্ৰতি ভাবুকিৰ সৃষ্টি কৰিছে।

আমাৰ দেশখনক এখন নিকা দেশৰূপে গঠন কৰিবলৈ প্ৰথমেই চৰকাৰৰ এই কাৰ্যক সমৰ্থন জনাই দেশবাসী সচেতন হ'ব লাগিব। আৱৰ্জনাসমূহ জমা হ'ব পৰা ঠাইত পৰ্যাপ্ত ডাষ্টবিনৰ ব্যৱস্থা, নলা-নৰ্দমাবোৰৰ চাফাইৰ ব্যৱস্থা, শৌচাগাৰসমূহত পানী আৰু নিয়মিত চাফাইৰ ব্যৱস্থা, ৰাজহুৱা স্থান অপৰিষ্কাৰ কৰাৰ বাবে দণ্ডৰ ব্যৱস্থা আদিৰ যোগেদি জনসমাজক সচেতন কৰি তুলিব পৰা যায়। স্বচ্ছ ভাৰত অভিযানৰ জৰিয়তে এইসমূহ আঁচনি ৰূপায়িত কৰি ভাৰতবৰ্ষৰ এখন পৰিষ্কাৰ চিত্ৰ জনমানসত জগাই তোলাৰ চেষ্টা কৰা হৈছে।

জাতিৰ পিতা মহাত্মা গান্ধীয়ে কৈছিল- Sanitation is more important than independence. কিন্তু ভাৰতে স্বাধীনতা লাভ কৰাৰ ৬৭ বছৰৰ পিছতো শৌচাগাৰ নিৰ্মাণ আৰু ব্যৱহাৰৰ ক্ষেত্ৰত অতি পিছপৰা ৰাষ্ট্ৰ হিচাপে চিনাক্ত হৈ ৰ'ল। গান্ধীজীৰ স্বচ্ছতাৰ ধাৰণাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি প্ৰণয়ন কৰা স্বচ্ছ ভাৰত অভিযানে অৱশ্যে এই সমস্যা নিৰ্মূল কৰাৰ উদ্দেশ্যে এক সুদূৰপ্ৰসাৰী ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে। বৰ্তমান সময়ৰ সমাজ জীৱনৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰি স্বচ্ছ ভাৰত অভিযানে কেতবোৰ লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্য আগত ৰাখি আগবাঢ়ি গৈছে। বৰ্তমান সময়ত স্বচ্ছ ভাৰত অভিযানৰ প্ৰাসঙ্গিকতাৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত এই অভিযানৰ কিছুমান লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্য থূলমূলকৈ তলত দাঙি ধৰা হ'ল -

(১) স্বচ্ছ ভাৰত অভিযানৰ এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ লক্ষ্য - ব্যক্তিগত তথা ৰাজহুৱা শৌচাগাৰ নিৰ্মাণ। এই অভিযানে বৈজ্ঞানিক প্ৰযুক্তিৰ প্ৰয়োগেৰে দেশৰ সকলো পৰিয়াল তথা ৰাজহুৱা স্থানত শৌচাগাৰ নিৰ্মাণৰ জৰিয়তে স্বচ্ছতাৰ ক্ষেত্ৰত এখোজ আগবাঢ়িছে।

(২) এই অভিযানৰ দ্বিতীয়টো লক্ষ্য হিচাপে আমি ক'ব পাৰো মুকলি ঠাইত মল ত্যাগ কাৰ্য ৰোধ কৰা। আমাৰ দেশত বৰ্তমানেও এনে বহু অঞ্চল আছে, য'ত শৌচাগাৰ ব্যৱহাৰৰ সলনি মুকলি ঠাইত মল ত্যাগ কৰা কাৰ্যক অধিক স্বাস্থ্যসন্মত বুলি ভবা হয়। কিন্তু এনেধৰণৰ কাৰ্যৰ ফলতে বছৰি লক্ষাধিক শিশু

আৱৰ্জনাসমূহ জমা হ'ব পৰা ঠাইত পৰ্যাপ্ত ডাষ্টবিনৰ ব্যৱস্থা, নলা-নৰ্দমাবোৰৰ চাফাইৰ ব্যৱস্থা, শৌচাগাৰসমূহত পানী আৰু নিয়মিত চাফাইৰ ব্যৱস্থা, ৰাজহুৱা স্থান অপৰিষ্কাৰ কৰাৰ বাবে দণ্ডৰ ব্যৱস্থা আদিৰ যোগেদি জনসমাজক সচেতন কৰি তুলিব পৰা যায়।

ৰোগাক্ৰান্ত হয়। তদুপৰি ই বহু ক্ষেত্ৰত শিশুৰ মৃত্যুৰ কাৰক হিচাপে দেখা দিয়ে।

(৩) স্বচ্ছ ভাৰত অভিযানৰ অন্য এক লক্ষ্য - শৌচাগাৰৰ উপযুক্ত ব্যৱহাৰ। অৰ্থাৎ মুকলিত মল ত্যাগ কৰা কাৰ্য ৰোধ কৰি শৌচাগাৰ ব্যৱহাৰৰ উপৰিও ইয়াৰ চাফাইৰ বিষয়েও গুৰুত্ব আৰোপ কৰা দৰকাৰ।

(৪) এই অভিযানৰ আন এক লক্ষ্য জন-সচেতনতা। অপৰিষ্কাৰ আৰু অস্বাস্থ্যকৰ পৰিবেশৰ পৰা হ'ব পৰা ভয়াৱহতাৰ বিষয়ে এই অভিযানে জনসমাজক সচেতন কৰে।

(৫) মানুহৰ পৰম্পৰাগত ধাৰণাবোৰৰ সলনিও এই অভিযানৰ আন এক মূল উদ্দেশ্য। "চাফাই কেৱল কৰ্মচাৰীৰহে কাম" বুলি জনমানসত যি ধাৰণা আছে, সেই ধাৰণা সলনি কৰি, সমূহ জনতাই হাতে-হাতে ঝাডু লোৱাৰ এক নতুন ধাৰণা এই আঁচনিৰ যোগেদি প্ৰকাশিত হৈছে।

(৬) এই অভিযানৰ জৰিয়তে ভাৰতবৰ্ষৰ সমূহ গ্ৰামাঞ্চল পৰিষ্কাৰ কৰাৰ এক লক্ষ্য বান্ধি লোৱা হৈছে। তাৰবাবে সকলো জনসাধাৰণক এখন নিকা ভাৰতবৰ্ষ গঢ়াৰ স্বাৰ্থত নিজেই চাফাই অভিযানৰ অংশীদাৰ হ'বলৈ আমন্ত্ৰণ জনোৱা হৈছে।

(৭) স্বচ্ছ ভাৰত অভিযানৰ আন এক গুৰুত্বপূৰ্ণ লক্ষ্য বিভিন্ন স্থানৰ পৰা জাবৰ-জোঁথৰ সংগ্ৰহ কৰি সেইবোৰৰ উচিত প্ৰয়োগ কৰা। ইয়াৰ বাবে ঠায়ে ঠায়ে ভিন ভিন ডাষ্টবিনৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। শুকান আৰু সেমেকা জাবৰবোৰ দুভাগত বিভক্ত কৰি নিৰ্দিষ্ট ডাষ্টবিনত পেলাই এই লক্ষ্য পূৰণ কৰিব পৰা যায়।

(৮) এই অভিযানৰ অন্য এক লক্ষ্য - সকলো অঞ্চলতে পানীৰ পাইপ স্থাপন কৰা। ভাৰতৰ জনগণক পৰিষ্কাৰ পানীৰ যোগান ধৰি পানীৰ পৰা বিয়পিব পৰা বেমাৰ ৰোধ কৰাৰ বাবে এই পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰা হৈছে। গ্ৰামাঞ্চল তথা ৰাজহুৱা সকলো অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠানতে পানীৰ পাইপ স্থাপন কৰি এই সুবিধা প্ৰদান কৰে।

(৯) স্বচ্ছ ভাৰত অভিযানৰ আন এক গুৰুত্বপূৰ্ণ লক্ষ্য হৈছে - ২০১৯ চনৰ ভিতৰত ভাৰতৰ সকলো পৰিয়ালতে পাইপ লাইনৰ জৰিয়তে পানীৰ সুবিধা প্ৰদান কৰা।

উপৰোক্ত লক্ষ্য বা উদ্দেশ্যবোৰ আগত ৰাখি চৰকাৰে কাম সম্পাদন কৰিলে হয়তো 'স্বচ্ছ-ভাৰত অভিযান' সঁচা অৰ্থত সফল হ'ব। কিন্তু এই অভিযানে কেৱল যে চৰকাৰৰ প্ৰচেষ্টাতে সাফল্য লাভ কৰিব এনে নহয়। চৰকাৰ আৰু ভাৰতীয় জনসাধাৰণৰ যুটীয়া প্ৰচেষ্টাৰে আগবাঢ়ি গ'লে হয়তো এই অভিযান সফল হোৱাৰ লগতে গান্ধীজীৰ 'সপোনৰ ভাৰত'ৰ ধাৰণাটোৱেও স্থায়ী ৰূপ পাব। বৰ্তমান সময়ত বৰ্ধিত জনসংখ্যাৰ লগে লগে বাঢ়ি অহা প্ৰদূষণ, আৱৰ্জনা, অস্বচ্ছতা আৰু অপৰিষ্কাৰ পৰিবেশে মানৱৰ উন্নতিত ভাবুকিৰ সৃষ্টি কৰিছে। এনে সময়ত 'স্বচ্ছ ভাৰত অভিযান'ৰ দৰে আঁচনি ৰূপায়িত কৰি এখন নিকা দেশ গঢ়ি তোলাৰ সময় আহি পৰিছে।

স্বচ্ছ ভাৰত অভিযানৰ সফলতাই আমাৰ দেশলৈ কঢ়িয়াব পৰা কিছু সুদূৰপ্ৰসাৰী ফলাফলৰ এটি চমু বিৱৰণ তলত দাঙি ধৰা হ'ল -

ঃ স্বচ্ছ ভাৰত অভিযানৰ সাফল্যই দেশৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক অৱস্থাৰ এক উল্লেখনীয় সাল-সলনি কঢ়িয়াই আনিব বুলি আশা প্ৰকাশ কৰা হৈছে। যিহেতু স্বচ্ছ ভাৰত অভিযানৰ যোগেদি ভাৰতবৰ্ষক এখনি নিকা দেশ হিচাপে সমগ্ৰ বিশ্বতে পৰিচিত কৰোৱাৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হৈছে, গতিকে এই অভিযানে স্বচ্ছতাক আমন্ত্ৰণ জনোৱাৰ লগতে বিবিধ ৰোগৰ বীজাণুক বাধা দি ভয়াৱহ ৰোগবোৰ সমাজৰ পৰাই নোহোৱা কৰাৰ আশা কৰা হৈছে। এই অভিযানৰ সফলতাই হয়তো ভাৰতবৰ্ষক বহুতো মাৰাত্মক ৰোগৰ পৰা মুক্ত দেশৰূপে স্বীকৃতি প্ৰদান কৰিব।

ঃ তাৰোপৰি, এনে ভয়াৱহ ৰোগৰ সংক্ৰমণ কমি অহাৰ লগে লগেই ব্যক্তিৰ অকাল মৃত্যুৰ দৰে সমস্যাবোৰো দূৰ হ'ব। বৰ্তমান সময়ত বিভিন্ন ভাইৰাছৰ দ্বাৰা আক্ৰান্ত হৈ ভাৰতীয় শিশুৱে পলিঅ', বেৰীবেৰী, কলেৰা, জক্ষ্মা, জণ্ডিছ, মেলেৰিয়া আদি ৰোগৰ চিকাৰ হ'বলগীয়া হয়। কিন্তু স্বচ্ছ ভাৰত অভিযানে খোৱাপানী, মল ত্যাগ ব্যৱস্থা, জাবৰ-জোঁথৰৰ নিষ্কাশন আদিৰ দৰে যিসমূহ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে, এইবোৰে নিশ্চয়কৈ ভাৰতৰ পৰিবেশ নিকা কৰাৰ লগতে, ৰোগ বিয়পোৱা বিভিন্ন বীজাণুৰ সংক্ৰমণৰ পৰিমাণ হ্ৰাস কৰিব। ইয়াক স্বচ্ছ-ভাৰত অভিযানৰ এক সুদূৰপ্ৰসাৰী ফলাফল হিচাপে উল্লেখ কৰিব পৰা যায়।

ঃ স্বচ্ছ ভাৰত অভিযানে কেৱল চৰকাৰৰ দায়িত্বকে

বৰ্তমান সময়ত বৰ্ধিত জনসংখ্যাৰ লগে লগে বাঢ়ি অহা প্ৰদূষণ, আৱৰ্জনা, অস্বচ্ছতা আৰু অপৰিষ্কাৰ পৰিবেশে মানৱৰ উন্নতিত ভাবুকিৰ সৃষ্টি কৰিছে। এনে সময়ত 'স্বচ্ছ ভাৰত অভিযান'ৰ দৰে আঁচনি ৰূপায়িত কৰি এখন নিকা দেশ গঢ়ি তোলাৰ সময় আহি পৰিছে।

চিহ্নিত কৰা নাই। বৰং সমগ্ৰ জনসমাজক ওলাই আহি হাতে-কামে এই অভিযানৰ আংশীদাৰ হ'বলৈ আহ্বান জনাইছে। এই ক্ষেত্ৰত, এই অভিযানে দেশৰ নৱ প্ৰজন্মক আত্মনিৰ্ভৰশীল হোৱাৰ বাবে অনুপ্ৰাণিত কৰিছে। দেশৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী স্বয়ং নৰেন্দ্ৰ মোডীয়ে হাতত ঝাড়ু লৈ সমগ্ৰ দেশবাসীকে এই অভিযানৰ অংশীদাৰ হোৱাৰ বাবে আমন্ত্ৰণ জনাইছে। সকলোৰে সমিল-মিল প্ৰচেষ্টাৰে অভিযানটো সফল হোৱাৰ আশা প্ৰকাশ কৰা হৈছে। এই অভিযানৰ সফলতাই দেশৰ নৱ প্ৰজন্মক পৰমুখাপেক্ষী নহ'বলৈ শিক্ষা দিয়াৰ লগতে তেওঁলোকৰ ৰোজগাৰৰ ক্ষেত্ৰতো ফলদায়ক হ'ব বুলি ভবা হৈছে।

ঃ স্বচ্ছ ভাৰত অভিযানৰ সাফল্যই আমাৰ দেশলৈ কঢ়িয়াই আনিব পৰা আন কিছুমান সু-ফলাফল এনেধৰণৰ-

১) পৰ্যটনৰ দিশত উন্নয়ন।

২) ব্যৱসায়-বাণিজ্যৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰসাৰ।

৩) বিনিয়োগৰ সুবিধা।

৪) ক্ৰমবৰ্ধমান GDP ইত্যাদি।

স্বচ্ছ ভাৰত অভিযানৰ দ্বাৰা দেশখন নিকা কৰাৰ যি পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰা হৈছে, এই পদক্ষেপে হয়তো দেশৰ উন্নয়নত বিবিধপ্ৰকাৰে সহায় কৰিব। স্বচ্ছ-নিকা ভাৰতবৰ্ষ এখন গঠন কৰাৰ স্বাৰ্থত এই অভিযানক সাফল্যমণ্ডিত কৰিবলৈ যত্নপৰ হোৱাটো আৱশ্যক। এই অভিযানৰ সফলতাই দেশলৈ ন ন পৰ্যটকৰ আগমন ঘটাব বুলি আশা প্ৰকাশ কৰা হৈছে। অতীতৰে পৰা বিভিন্ন কলা-সংস্কৃতি, সম্পদ আদিত চহকী দেশ ভাৰতবৰ্ষ সকলো বিদেশী পৰ্যটকৰো আকৰ্ষণৰ কেন্দ্ৰবিন্দু। এই ভাৰতবৰ্ষৰ এটা নতুন স্বচ্ছ-পৰিষ্কাৰ ৰূপে নিশ্চয় দেশৰ পৰ্যটনৰ দিশটোৰ উন্নয়ন ঘটাব। তদুপৰি ভাৰতবৰ্ষৰ স্বচ্ছতা-পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্নতাই দেশখনৰ ব্যৱসায়-বাণিজ্য, বিনিয়োগ আদিৰ ক্ষেত্ৰতো এক লাভজনক ফল দেখুৱাব বুলি আশা প্ৰকাশ কৰা হৈছে। ইয়াৰ লগতে দেশখন নিকা হোৱাৰ লগে লগে ইয়াৰ ব্যক্তিবিশেষৰ ধ্যান-ধাৰণা সলনি হোৱাটো স্বাভাৱিক। গতিকে আমি ক'ব পাৰো যে স্বচ্ছ ভাৰত অভিযানৰ এক সুদূৰপ্ৰসাৰী ফলাফল আশা কৰা হৈছে।

স্বাধীনোত্তৰ কালতে অসমীয়া সাহিত্যৰ কবি অম্বিকাগিৰি ৰায়চৌধুৰীয়ে ভাৰতীয় জনতাক উদ্দাত্ত কণ্ঠেৰে 'ধৰ ঝাড়ু ধৰ ভাই' বুলি স্বচ্ছতাৰ প্ৰতি সজাগ হ'বলৈ আহ্বান জনাইছিল। বৰ্তমান সময়ত এই কবিজনাৰ আহ্বান অতি প্ৰাসঙ্গিক হৈ উঠিছে। এটা কথা সকলো ভাৰতীয়ই স্বীকাৰ কৰিবই লাগিব যে 'সুস্থ-স্বচ্ছ ভাৰত' এখন গঠন কৰিবলৈ প্ৰতিজন ভাৰতীয়ই জ্ঞানক আধাৰ হিচাপে লৈ নৈতিকতাৰে আগুৱাই যাব লাগিব। দেশৰ প্ৰতি থকা দায়িত্ববোধৰ ভাব প্ৰতিজন দেশবাসীৰ অন্তৰত জাগ্ৰত হ'ব লাগিব। যেতিয়া প্ৰতিজন ভাৰতীয়ই প্ৰকৃত শিক্ষাৰে শিক্ষিত হৈ জ্ঞানৰ ঝাড়ু লৈ সমাজৰ মলিনতা আঁতৰাই পাৰিপাৰ্শ্বিক অৱস্থাৰ পৰিৱৰ্তন কৰিবলৈ আগবাঢ়ি আহিব, তেতিয়াই পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্নতাই ভাৰতীয় জনতাক এখন 'স্বচ্ছ ভাৰত' উপহাৰ দিবলৈ সক্ষম হ'ব। হিংসা, বিদ্বেষ, হত্যা, দুৰ্নীতি, নিৰ্যাতন আদিৰ দৰে ভয়াৱহ অপতৃণবোৰে যেতিয়া সমাজৰ পৰা, প্ৰতিটো পৰিয়ালৰ পৰা, প্ৰতিজন ব্যক্তিৰ চিন্তাধাৰাৰ পৰা আঁতৰি যাব, তেতিয়া এখন সুস্থ-স্বচ্ছ ভাৰতবৰ্ষ গঠিত হোৱাত সহায়ক হ'ব। সমাজত নৈতিক অৱক্ষয় ৰোধ কৰি, ভাতৃত্ববোধৰ মানসিকতা জগাই আভ্যন্তৰীণ অপৰিষ্কাৰ নিৰ্মূল কৰাৰ লগতে, চৰকাৰৰ লগত সন্মিলিত প্ৰচেষ্টাৰে প্ৰতিজন ভাৰতীয়ই হাতে হাতে ঝাড়ু লৈ স্বচ্ছতাৰ দিশত ধাৱমান হোৱাৰ সময় আহি পৰিছে। গান্ধীজীৰ সপোন বাস্তৱায়িত কৰাৰ যি পদক্ষেপ লোৱা হৈছে, তাত জড়িত হৈ দেশৰ স্বচ্ছতাৰ প্ৰতি দায়িত্ব লোৱাৰ সময় আহিছে।

আহক, আমি সকলো প্ৰতিজ্ঞাবদ্ধ হওঁ--
এখন স্বচ্ছ ভাৰত গঢ়াৰ বাবে,
সমাজৰ অপৰিষ্কাৰ ৰোধ কৰাৰ বাবে,
নতুন ৰোগৰ বীজাণুক নষ্ট কৰাৰ বাবে.....।
'স্বচ্ছ ভাৰত অভিযান সফল হওক
আহক, আমিও আগুৱাই যাওঁ এখোজ স্বচ্ছতাৰ দিশত'। ■

পলুৰ বিষয়ে

জিন্টু নেওগ
উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বাৰ্ষিক, বিজ্ঞান শাখা

প্ৰকৃতি জগতত পোৱা অসংখ্য পোক-পতংগৰ ভিতৰত এবিধ সৰু পোক হৈছে পলু। এই পলুৱে মানৱ জীৱনত অতীততে বিস্তৰ প্ৰভাৱ পেলাইছে। মহাত্মা গান্ধীৰ দিনতে ইয়াক বিস্তৰ পৰিমাণে ব্যৱহাৰ কৰিছে। এই পলুক এক বিশেষ কামত ব্যৱহাৰ কৰা হয়। মূলতঃ পলুক সূতা তৈয়াৰ কৰিববলৈ ব্যৱহাৰ কৰা হয়। এই পলুক অতীজৰে পৰা অসমৰ মহিলাসকলে সূতা তৈয়াৰ কৰিববৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰি আহিছে। যি সময়ত মহিলাক ঘৰৰ পৰা ওলাববলৈ দিয়া নাছিল তেনে সময়তো এই পলুৱে মহিলাসকলক অৰ্থ উপাৰ্জনৰ পথ দেখুৱাইছিল। মহিলাসকলে এই পলু পুহিছিল আৰু ইয়াৰ পৰা সূতা তৈয়াৰ কৰিছিল। তেওঁলোকে এই সূতাৰ সহায়ত কাপোৰ বৈছিল। এই কাপোৰ বজাৰত বিক্ৰী কৰি অৰ্থ উপাৰ্জন কৰিব পাৰিছিল। কিন্তু বৰ্তমান যুগত পলুৰ পৰা সূতা তৈয়াৰ কৰা পদ্ধতি দেখা পোৱা নাযায়। কাৰণ বৰ্তমান যুগত কৃত্ৰিম সূতাৰ আৱিৰ্ভাৱে মানুহক এইদৰে সূতা তৈয়াৰ কৰাৰ পৰা ৰেহাই দি বহু কষ্ট কমাই দিছে।

পলু প্ৰজাতিটোৰ কেইবাটাও ভাগ আছে। মূলতঃ পলু ৪ প্ৰকাৰৰ। যেনে ঃ মুগা পলু, এৰী পলু, পাট পলু আৰু তঁছৰ পলু। এই চাৰিওবিধ পলুৰ ভিন ভিন কাম আছে। ইহঁত চাৰিওবিধ পলুৰ পৰা বেলেগ বেলেগধৰণৰ সূতা তৈয়াৰ কৰিব পৰা যায়। ইয়াৰ ভিতৰত মুগা পলুটো আন পলুতকৈ উন্নত। মুগা পলুটো অত্যধিক পৰিমাণে উত্তৰ-পূব ভাগত পোৱা যায়। এই মুগা পলুৱে ১৫০ ৰ পৰা ২০০ ৰ ভিতৰত কণী পাৰে। এই পলুৱে ৩২ ৰ পৰা ৩৪ দিনৰ ভিতৰত জীৱনচক্ৰ শেষ কৰে। মুগা পলুৱে চোম গছ আৰু সোৱালু গছৰ পাত খায়। সোৱালু গছত পুহিলে মুগা পলুৰ স্বাস্থ্য ভাল হোৱা দেখা যায়। মুগা পলুক সাধাৰণতে মুগা সূতা তৈয়াৰ কৰিববৰ বাবে পোহা হয়।

এৰি পলুৱে ৪০০মান কণী পাৰে। ইয়াৰ কণীবোৰ ক'লা ৰঙৰ হয় আৰু সৰু সৰু হয়। এই এৰী পলুৰ কণীবোৰ যতনেৰে ৰখা হয়। এই এৰী পলুৱে এটা দিনৰ ভিতৰতে ৪বাৰকৈ খাদ্যগ্ৰহণ কৰে। এৰী পলুৱে নুনি গছৰ পাত খায়। এৰী পলুৰ জাতটো উন্নত হয়।

পাট পলুক সাধাৰণতে ডলাত পোহা হয়। এই পাট পলুৱে মালবেৰি গছৰ পাত খায়। কিছু জনজাতীয় লোকে এই পাট পলুক খাদ্য হিচাপে গ্ৰহণ কৰা দেখা যায়। এই পাট পলু বহু-চক্ৰী ভাগত পৰে। পাট পলুৰ বিজ্ঞানসন্মত নাম ঃ

Bombyx mori

তঁছৰ পলুৰ সাধাৰণতে চিকমিকনি থকা দেখা নাযায়। তঁছৰ পলুৱে বসবাস কৰা বাহটো ডাঙৰ হয়। এই তঁছৰ পলুৱে অৰ্জুন গছ আৰু অচন গছৰ পাত খায়।

এই পলুবোৰে খোৱা গছবোৰৰ বিজ্ঞানসন্মত নাম আছে। যাতে পৃথিৱীৰ সকলো ঠাইতে এই উদ্ভিদবোৰক মানুহে চিনাক্তকৰণ কৰিব পৰে।

গছৰ নাম	বিজ্ঞানসন্মত নাম
ছোম গছ	Machilus bombycina
সোৱালু গছ	Litchea Polynatha
অৰ্জুন গছ	Termanalia erjuna
অচন গছ	Termanalia tomentosa
মালবেৰি গছ	Moras alba ■

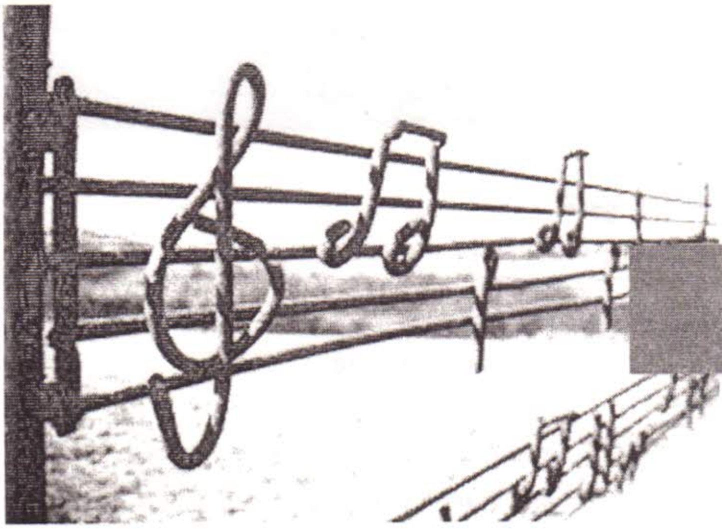

সংগীতৰ ৰাগিণীত

ৰিয়া কুৰি
স্নাতক তৃতীয় ষাণ্মাসিক

'গীতং বাদ্যং তথা নৃত্যং
ত্ৰয়ঃ সংগীত মুচ্যতে"

অৰ্থাৎ গীত, বাদ্য, নৃত্যৰ সমাহাৰেই সংগীত। গীতৰ অধীন বাদ্য, গীত-বাদ্যৰ অধীন নৃত্য। গতিকে সংগীত মানে কেৱল গান নহয়। য'তেই সংগীত ত'তেই ভগৱান, য'তেই ভগৱান ত'তেই আনন্দ। সংগীতৰ দ্বাৰা মানুহে নিজৰ সূক্ষ্ম অনুভূতিবোৰক সুৰ আৰু তালৰ সংমিশ্ৰণেৰে জগাই তুলি প্ৰতেকজন মানুহৰ মনত আনন্দৰ জোৱাৰ তোলে। সংগীতৰ এই সূক্ষ্ম অনুভূতিবোৰে আত্মানুভূতিৰ জন্ম দিয়ে আৰু ইয়েই পৰমাত্মাৰ সান্নিধ্য লাভ কৰাৰ পথ মুকলি কৰি দিয়ে।

মহান দাৰ্শনিক পণ্ডিত প্লেটোৱে কৈছে— 'যাৰ অন্তৰত সংগীত নাই তাক এক মুহূৰ্তও বিশ্বাস কৰিব নোৱাৰি'। অৰ্থাৎ সংগীতক অৱজ্ঞা কৰি চলা মানুহ অতি নিষ্ঠুৰ। কিয়নো সংগীতেই মানুহৰ মনৰ পৰা অশান্তি-দুখ আদি কঢ়িয়াই নি সুস্থ-সবলভাবে জীয়াই থকাৰ প্ৰেৰণা দিয়ে। এটা জাতিৰ ৰুচিবোধ, আচাৰ-নীতি, মনৰ ভাব একমাত্ৰ সংগীতৰ মাধ্যমেৰেই প্ৰকাশ কৰিব পাৰি। জনজীৱনৰ, সৃষ্টিৰ প্ৰধান চালিকাশক্তি জ্ঞান আহৰণত সংগীতৰ বৃহৎ ভূমিকা আছে।

ভাৰতবৰ্ষত সংগীতৰ প্ৰাৰম্ভণি কেতিয়া হৈছিল তাক ঠিকমতে কোৱা টান। ৰামায়ণ, মহাভাৰত, বিভিন্ন পৌৰাণিক ঘটনা, উপঘটনাৰ অংশত গীত, বাদ্য আদিৰ কথা উল্লেখ আছে। এনেবিলাক সাক্ষ্যই সেই যুগতো সংগীতৰ অৱস্থিতি ব্যাখ্যা কৰে। ভাৰতীয় সংগীতৰ কথা উল্লেখ কৰিব যাওঁতে সংগীতজ্ঞ তানসেন, ৰামদাস, আমিৰ খুসৰো আদিৰ কথা উল্লেখ নকৰিলে ভুল হ'ব। এওঁলোকে বিভিন্ন ৰজা-মহাৰজাৰ দৰবাৰৰ শোভাবৰ্ধন কৰিছিল। ভাৰতীয় সংগীতৰ ইতিহাসত এওঁলোকৰ অৱদান উল্লেখিত। ভাৰতৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ প্ৰাকৃতিক পৰিবেশৰে সমৃদ্ধ অসম এখন মনোৰম ঠাই য'ৰ বতাহ, বৰষুণ, গছ-গছনি আদি সকলোতে সোমাই আছে সংগীত।

অসমৰ সংগীত সম্পৰ্কে আলোচনা কৰিবলৈ যাওঁতে পোনতে নাম ল'ব লাগিব মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ আৰু তেওঁৰ প্ৰিয় শিষ্য মাধৱদেৱৰ কথা। এই দুগৰাকী মহাপুৰুষে অসংখ্য বৰগীত আৰু নাটক গীত ৰচনা কৰি অসমীয়া সংগীতৰ ভঁৰাল চহকী কৰি থৈ গৈছে। অসমৰ সংগীত প্ৰধানতঃ দুই ভাগত বিভক্ত। এভাগ অসমৰ লোক-সংগীত আৰু আনটো ভাগ হ'ল ৰাগ-সংগীত। এহাতে লোকগীতৰ ধাৰাই যেনেকৈ ভাৰতীয় ৰাগ-সংগীতলৈ প্ৰচুৰ সমল আগবঢ়াইছে তেনেকৈ ৰাগ-সংগীতৰ আধাৰত সৃষ্টি হৈছে বিভিন্ন অসমীয়া ভক্তিমূলক গীত, কীৰ্তন আদি। অসমৰ প্ৰধান গীতসমূহ হৈছে ভটিমা, বৰগীত, বনগীত, বিয়ানাম, দিহানাম, জ্যোতি সংগীত, বিষ্ণু ৰাভাৰ গীত, পাৰ্বতীপ্ৰসাদৰ গীত, ভূপেন্দ্ৰ সংগীত, বিভিন্ন জাতি-উপজাতিসকলৰ পৰম্পৰাগত গীত আদি।

নৈৰ পানী সিঁচি শেষ কৰিব নোৱাৰাৰ দৰে সংগীতৰ পৰিসীমা অনন্ত, অসীম বিশাল। সংগীতৰ সাতোটা স্বৰত সোমাই আছে এই বিশালতা। কঠোৰ সাধনাৰ বলতহে এই বিশালতা উপলব্ধি কৰিব পাৰি। পৰমাত্মাৰ লগত আত্মাৰ সংযোগ কৰিব পাৰি। নিজৰ মত ব্যক্ত কৰাৰ সহজ উপায়েই হ'ল সংগীত। অৱশেষত এটি গীতৰ কলিৰে মোৰ লিখনিৰ সামৰিলো।

সপ্তসুৰৰ ইন্দ্ৰজালেৰে
ক'ব পাৰি বহু কাহিনী,
কি যে মধুময়, কি যে মায়াময়
অনুপম ৰাগ-ৰাগিনী।

মহাবিদ্যালয় সঙ্গীতৰ এক অৱলোকন

পাৰিজাত ফুকন
প্ৰথম ষাণ্মাসিক, ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

বিশ্বৰ প্ৰতিখন বিদ্যালয়, মহাবিদ্যালয় বা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ এক নিজস্ব লক্ষ্য, উদ্দেশ্য সন্মিলিত এটি সুন্দৰ, মনগ্ৰাহী সংগীত থাকে, যাক কোৱা হয় বিদ্যালয় সংগীত, মহাবিদ্যালয় সংগীত বা বিশ্ববিদ্যালয় সংগীত। এই প্ৰবন্ধটিত মই ক'ব বিচাৰিছো আমাৰ ঐতিহ্যমণ্ডিত নগাঁও মহাবিদ্যালয় সঙ্গীতটিৰ অন্তৰ্নিহিত ভাবানুভূতিৰ বিষয়ে। যি সংগীতে নগাঁও মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মনত সুৰৰ লহৰ তুলি জীৱন যুঁজত জয়ী হ'বলৈ প্ৰেৰণা যোগায়, যি সংগীতেৰে আদৰণি জনোৱা হয় নৱাগতসকলক—

'গাওঁ আহা সমনীয়া
গাওঁ আহা লগৰীয়া
সুৰৰ লহৰ তুলি পোহৰে গীত গাই
পবিত্ৰ কৰো আমি চিত
গাওঁ সবে আদৰণি গীত
গাওঁ সবে আগমনি গীত।"

সাহিত্যাচাৰ্য যজ্ঞেশ্বৰ শৰ্মাদেৱে স্থাপিত কৰা নগাঁও মহাবিদ্যালয়খনক লৈ তেওঁ যি সপোন ৰচিছিল তাৰেই যেন প্ৰতিফলন ঘটিছে তেওঁৰ এই মহাবিদ্যালয় সংগীতটিত। গীতটিত তেওঁ নৱাগতসকলৰ মনৰ লগত নিজৰ মনৰ মিল ঘটাবলৈ অপ্ৰাণ চেষ্টা চলাইছে লগতে পৃথকতাবাদী মনোভাব পৰিত্যাগ কৰি সকলোৰে মনত সুৰৰ ঝংকাৰ তুলিবলৈ সক্ষম হৈছে, যি সুৰে আলোকসন্ধানী মনৰ পৰা অপবিত্ৰতা নাশ কৰি প্ৰতিটো মন, প্ৰতিখন হৃদয়, প্ৰতিটো আত্ম-মন্দিৰ, মছজিদ যেন পবিত্ৰ কৰি তুলিছে।।

'পোহৰৰ ঢৌৰে ঢৌৰে
দেশ-দেশান্তৰে
আকাশ-মহাকাশে
জ্ঞান-বিজ্ঞানেৰে
বৰষিছে ধৰণীত
কতনা অমৃত
আজি মন-প্ৰাণ কৰি আলোকিত।'

সেই সময় যেন এই সময়!! যি সময়ত জ্ঞানৰ ৰশ্মিয়ে কেৱল দেশ বা বিদেশকে ভেদি যোৱা নাই, ভেদি গৈছে মহাকাশৰ বুকু। দেৱগণৰ অমৃত যেন আজি আমাৰ মনে-প্ৰাণে, তেজৰ সোঁতে সোঁতে বৈ গৈছে। আলোকিত কৰি তুলিছে ধৰণীক, উজ্জীৱিত কৰিছে প্ৰতিজনৰ প্ৰাণ।।

'অজ্ঞানতা দানৱৰ
নাগ-পাশ ছিঙি-ভাঙি
এন্ধাৰক কৰো বিতাৰিত
কালজয়ী মানৱৰ
সুন্দৰৰ বন্দনা
জীৱনৰ বিজয়ী সংগীত।।

সৰ্পবান্ধতকৈও কঠিন এটি বান্ধ, সি বান্ধ ছিঙিবলৈ প্ৰয়োজন আলোকসন্ধানী মনৰ, আলোকসন্ধানী প্ৰাণৰ। অমানিশা ৰাতিতকৈও গভীৰ এক এন্ধাৰ, যি এন্ধাৰক ফালিবলৈ প্ৰয়োজন সূৰ্যতকৈও তীব্ৰ এক ৰশ্মি, এই তীব্ৰ ৰশ্মিয়েই হৈছে 'জ্ঞানৰ ৰশ্মি' এই আলোকসন্ধানী মন। প্ৰাণেই হৈছে জ্ঞানাংকুৰৰ প্ৰাণ। কিন্তু আমি নগাঁও মহাবিদ্যালয়ৰ সন্তানে ছিঙিম সেই বান্ধ; বিতাৰিত কৰিম এই অন্ধাৰক— এয়েই আমাৰ লক্ষ্য, এয়েই আমাৰ প্ৰাণ।।

'মহা মহা পুৰুষৰ, চানেকিৰে জীৱনৰ, আমিও কৰিব পাৰো জীৱন গঢ়িত।' সেই মহা মহা কালজয়ী মানৱৰ দৃষ্টিৰ সুন্দৰৰ গীত গাই আমি নগাঁও মহাবিদ্যালয়ৰ সন্তানেও উৰুৱাম আমাৰ জীৱনৰ, আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ বিজয়ধ্বজা... যাৰ উচ্চতা হ'ব হিমালয়তকৈও ঊৰ্ধ্বত, যাৰ বৰণ হ'ব সূৰ্যতকৈও তীব্ৰ আৰু যাৰ তাৎপৰ্য হ'ব সাগৰতকৈও গভীৰ।। ■

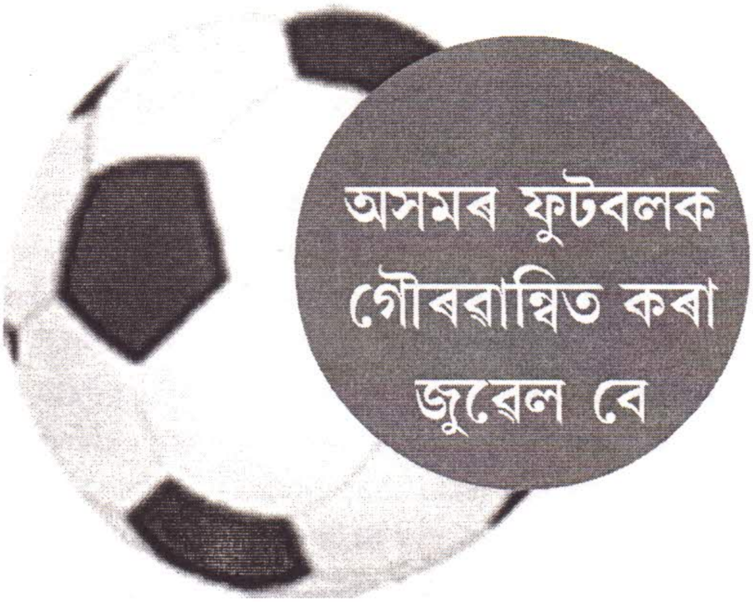

অসমৰ ফুটবলক গৌৰৱান্বিত কৰা জুৱেল বে

সাগৰিকা গগৈ
উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বাৰ্ষিক, কলা বিভাগ

'ফুটবলাৰ জুৱেল বেয়ে ক্লাব জীৱনৰ আৰম্ভণি কৰিছিল কাৰ্বি আংলঙৰ থেংতন ক্লাবত। ১৯৯৩ চনত জুৱেল চুক্তিবদ্ধ হয় মুম্বাইৰ মহিন্দ্ৰ এণ্ড মহিন্দ্ৰ ক্লাবত। একে বছৰতে বাংলাদেশত হোৱা ছাফ গেমছত ভাৰতীয় দলক প্ৰতিনিধিত্ব কৰা কাৰ্বি আংলঙৰ এই ফুটবলাৰজনে লাহোৰত হোৱা ছাৰ্ক গেমছতো জাতীয় দলৰ হৈ অংশ লয়।'

অসমৰ ফুটবলৰ পথাৰত তেওঁ খুব এটা জনপ্ৰিয় নাম নহয়। চিনাকিও নহয় অধিকসংখ্যকৰ বাবেই। হ'বই বা কেনেকৈ? বৰদলৈ ট্ৰফী, স্বাধীনতা কাপ অথবা এ-টি-পি-এ শ্বিল্ডৰ দৰে ৰাজ্যৰ আগশাৰীৰ প্ৰতিযোগিতাত তেওঁৰ অৱদান নাই বুলিলেও বঢ়াই কোৱা নহয়। তথাপি অসমৰ ফুটবল সম্পৰ্কীয় আলোচনাত অনায়াসে ঠাই পালে জুৱেল বেয়ে। অসমৰ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় ফুটবলাৰসকলৰ মাজৰ এজন তেওঁ। দেশৰ আগশাৰীৰ ফুটবল দল মুম্বাইৰ মহিন্দ্ৰ এণ্ড মহিন্দ্ৰ আৰু গোৱাৰ চেম্পোৰ দৰে ক্লাবত খেলি স্ব-মহিমাৰে জিলিকি উঠিছিল অসমৰ এই ফুটবলাৰজন। নিজস্ব প্ৰদৰ্শনেৰে দেশক প্ৰতিনিধিত্ব কৰি প্ৰদৰ্শন কৰিছিল অসমৰ ফুটবল শক্তিক। দেশৰ সীমা অতিক্ৰমী একাধিকবাৰ জুৱেল খেলিছিলগৈ বিদেশত। গাঁৱৰ ওখোৰা-মোখোৰ খেলপথাৰত কেৰিয়াৰ আৰম্ভ কৰা ল'ৰাটোৱে সগৌৰৱেৰে পৰিধান কৰিছিল জাতীয় দলৰ জাৰ্ছি।

জুৱেল বেৰ জন্ম ১৯৬৯ চনত কাৰ্বি আংলঙৰ পৰা বাৰ কি.মি. দূৰৰ চাৰ্বে বে নামৰ এখন গাঁৱত। পৰিয়ালত ল'ৰা-ছোৱালীৰ মুঠ সংখ্যা ১০গৰাকী। পাঁচটা ল'ৰা, পাঁচজনী ছোৱালী। ককায়েকহঁতে ফুটবল খেলিছিল। তেওঁলোকক দেখি দেখিয়েই ফুটবলৰ প্ৰতি আকৰ্ষণ বাঢ়ি আহিছিল জুৱেলৰ। তেওঁ তেতিয়া ডিফু ডনবস্কো স্কুলৰ ছাত্ৰ। স্কুলৰ ফুটবল দলত খেলিবলৈ লয়, ইন্টাৰ স্কুল ফুটবল প্ৰতিযোগিতাত কাৰ্বি আংলং দলক প্ৰতিনিধিত্ব কৰি ৰাণাৰ্ছ আপৰ সন্মান অৰ্জন কৰে জুৱেলে। এই সুদক্ষ ষ্টপাৰজনে মেট্ৰিক পাছ কৰি ডিফু গৱৰ্ণমেণ্ট কলেজত নাম লগায়। ১৯৮৫-৮৬ চনত নিজ কলেজৰ হৈ গুৱাহাটী বিশ্বিবিদ্যালয়ৰ অধীনৰ আন্তঃ মহাবিদ্যালয় ফুটবল প্ৰতিযোগিতাত অংশ লয় তেওঁ। ১৯৮৫ চনত হাৰিয়ানাত হোৱা সৰ্বভাৰতীয় গ্ৰাম্য ক্ৰীড়াত অসমক প্ৰতিনিধিত্ব কৰে জুৱেলে। ১৯৮৬ চনত পশ্চিমবংগৰ বৰ্ধমানত হোৱা আন্তঃ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ফুটবল প্ৰতিযোগিতাত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ হৈ অংশ লয় খেলুৱৈজনে। ১৯৮৭ চনত ডিফুৰ পৰা গুৱাহাটীত থাকিবলৈ আহে জুৱেল, তেতিয়া তেওঁ প্ৰাগজ্যোতিষ কলেজৰ ছাত্ৰ। সেই বছৰতে তিনিচুকীয়াত অনুষ্ঠিত সৰ্বভাৰতীয় ফুটবল প্ৰতিযোগিতাত তেওঁ অসম দলক প্ৰতিনিধিত্ব কৰে। প্ৰতিযোগিতাখনত অসম ছেমি ফাইনেলত বংগৰ হাতত পৰাস্ত হয়।

জুৱেল বেৰ ফুটবল প্ৰতিভা কেৱল অসমতে সীমাবদ্ধ হৈ নাথাকিল। ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ৰ প্ৰতিযোগিতাত কৰা প্ৰদৰ্শনৰ ভিত্তিত 'স্পেচিয়েল এৰিয়া গেমছ' স্কীমৰ অধীনত ১৯৮৮ চনত তেওঁ দিল্লী 'ছাই' কেন্দ্ৰত ভৰ্তি হোৱাৰ সুযোগ পায়। ১৯৮৮-৮৯ চনত খেলুৱৈজনে

অসম দলক প্ৰতিনিধিত্ব কৰে সন্তোষ ট্ৰফীত প্ৰযোগিতাখনত, সেইবাৰ অসম কোৱাৰ্টাৰ ফাইনেল পৰ্যন্ত আগুৱাইছিল।

উল্লেখ্য অসমৰ হৈ কেৱল এবাৰ সন্তোষ ট্ৰফীত অংশ লোৱা জুৱেলে কেৰিয়াৰত দিল্লী আৰু মহাৰাষ্ট্ৰৰ (১৯৯২) হৈয়ো সন্তোষ ট্ৰফীত অংশ লৈছিল। দেশৰ সীমা অতিক্ৰমী ১৯৮৯ চনত প্ৰথমবাৰৰ বাবে জাতীয় দলৰ হৈ আন্তৰ্জাতিক মেচত অংশ লয় ডিফেণ্ডাৰজনে। সেই বছৰ ইছলামবাদত ছাফ গেমছত ভাৰতীয় দলক প্ৰতিনিধিত্ব কৰি অৰ্জন কৰে ব্ৰঞ্জৰ পদক। ১৯৯১ চনত হায়দৰাবাদত ভাৰতীয় দলৰ হৈ তেওঁ অংশ লয় প্ৰি-অলিম্পিকৰ কোৱালিফায়িং ৰাউণ্ডত। একে বছৰতে জুৱেলে দিল্লী 'ছাই'ৰ হৈ ৰাছিয়া ভ্ৰমণ কৰি দেশখনত কেইবাখনো মেচত অংশ লয়।

সাংস্কৃতিক বিনিময়ৰ অংশ হিচাপে ভাৰতলৈ অহা ৰাছিয়া দলৰ বিৰুদ্ধে স্বদেশতো কেইবাখনো মেচত অংশ লয় জুৱেলে। সেই সময়তে জাতীয় দলৰ হৈ এক্সপ'জাৰ ট্যুৰৰ অংশ হিচাপে তেওঁ নেপালো ভ্ৰমণ কৰে। ১৯৯৩ চনত বাংলাদেশত হোৱা ছাফ গেমছত ভাৰতীয় দলক প্ৰতিনিধিত্ব কৰা কাৰ্বি আংলঙৰ এই ফুটবলাৰজনে একে বছৰতে লাহোৰত হোৱা ছাৰ্ক গেমছত জাতীয় দলৰ হৈ চেম্পিয়নশ্বিপ অৰ্জন কৰে। সেই সময়ত জুৱেল ইমান সুন্দৰ ফৰ্মত আছিল যে জাতীয় দলৰ নিৰ্বাচকসকলে দল সংগঠনৰ সময়ত তেওঁৰ কথা নভবাকৈ থাকিব পৰা নাছিল, সেয়েহে ১৯৯৩ চনত লেবাননৰ বেইৰুটত হোৱা প্ৰি-ৱৰ্ল্ড কাপ কোৱালিফায়িং ৰাউণ্ডৰ প্ৰথম লেগৰ খেল আৰু ছিউলত হোৱা দ্বিতীয় লেগৰ মেচতো ভাৰতীয় ফুটবল দলৰ নিৰ্ভৰযোগ্য ডিফেণ্ডাৰ হিচাপে খেলপথাৰত নমাৰ সুযোগ পায় তেওঁ।

অসমৰ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় ফুটবলাৰসকলৰ মাজৰ এজন তেওঁ। দেশৰ আগশাৰীৰ ফুটবল দল মুম্বাইৰ মহিন্দ্ৰ এণ্ড মহিন্দ্ৰ আৰু গোৱাৰ চেম্পোৰ দৰে ক্লাবত খেলি স্ব-মহিমাৰে জিলিকি উঠিছিল অসমৰ এই ফুটবলাৰজন। নিজস্ব প্ৰদৰ্শনেৰে দেশক প্ৰতিনিধিত্ব কৰি প্ৰদৰ্শন কৰিছিল অসমৰ ফুটবল শক্তিক। দেশৰ সীমা অতিক্ৰমী একাধিকবাৰ খেলিছিলগৈ বিদেশত।

অসমৰ এই সুনিপুণ ফুটবলাৰজনে ক্লাব জীৱনৰ আৰম্ভণি কৰিছিল কাৰ্বি আংলঙৰ থেংতন ক্লাবত। দিল্লীলৈ যোৱাৰ আগতে তেওঁ খেলিছিল শান্তিপুৰ এচি আৰু মহাৰাণাত। দিল্লীত থকাৰ সময়ত ১৯৯৩ চনত জুৱেল চুক্তিবদ্ধ হয় মুম্বাইৰ মহিন্দ্ৰ এণ্ড মহিন্দৰ ক্লাবৰ সৈতে। মহিন্দ্ৰ এণ্ড মহিন্দ্ৰত থাকোতে দেশৰ আগশাৰীৰ ফুটবল টুৰ্ণামেণ্ট ৰোভাৰ্চ কাপ, ডুৰাণ্ড কাপ, ডি-চি-এম ট্ৰফী, ফেডাৰেল কাপ, ছাৰ্মছ কাপ, আই-এফ-এ শ্বিল্ড আদিৰ দৰে প্ৰতিযোগিতাত নিজৰ ক্ৰীড়াশৈলী প্ৰদৰ্শনৰ সুযোগ পাইছিল অসমৰ এই ফুটবলাৰজনে। ১৯৯৪ চনত তেওঁ অৰ্জন কৰিছিল ৰোভাৰ্চ কাপৰ ৰাণাৰ্ছ আপৰ সন্মান। ১৯৯৫ চনত গোৱাৰ ডেম্পো ক্লাবত চুক্তিবদ্ধ হয় জুৱেল। ক্লাবটোত তেওঁ মাত্ৰ এবছৰ থাকে। গোৱাত থকাৰ সময়ত বালিত দৌৰি আঘাতপ্ৰাপ্ত হয় ফুটবলাৰজন।

অসমলৈ ঘূৰি আহি জুৱেলে ১৯৯৭ চনত এ-এছ-ই-বি, ১৯৯৮ চনত টাউন ক্লাব আৰু ১৯৯৯ চনত ৰাইজিং ইলেভেনৰ হৈ বিভিন্ন টুৰ্ণামেণ্টত অংশ লয়। ১৯৯৯ চনত ইম্ফলত হোৱা ৰাষ্ট্ৰীয় ক্ৰীড়াত ৰাণাৰ্ছ আপৰ সন্মানপ্ৰাপক ৰাজ্যিক দলৰো সদস্য আছিল জুৱেল। প্ৰতিযোগিতাখনত তেওঁ খেলিছিল চেণ্টাৰ ফৰৱাৰ্ড পজিচনত। ২০০০-০১ চনত কলকাতাত এন-আই-এছ ক'চিং কৰা জুৱেলে ২০০১ চনত যোগদান কৰে অসম পুলিচৰ চাকৰিত। বৰ্তমান তেওঁ অসম পুলিচ ব্লুজ দলৰ প্ৰশিক্ষক। লক্ষণ ৰে আৰু কাচে ইংতিপীৰ সন্তন জুৱেলে গৌৰৱবোধ কৰে এক গাঁৱলীয় পৰিবেশৰ পৰা ওলাই আহি ভাৰতীয় দলক প্ৰতিনিধিত্ব কৰাৰ সুযোগ পোৱাৰ বাবে। মিচেল প্লাটিনি তেওঁৰ প্ৰিয় খেলুৱৈ। ■

কবিতা

কিতাপ

ঘনমোহন শৰ্মা
কৰ্মচাৰী

তহঁতেই একোটা উদ্দীপ্ত সূৰুয
একোখনি সমাজৰ স্বচ্ছতা দাপোণ
সৃষ্টিশীল ব্যক্তিত্ব, গঠনৰ গৰাকী
শিক্ষা পোহৰাই, জ্ঞানৰ বন্তি দিয়,
হৃদয়ৰ মন্দিৰে, নৱ নতুন দৃষ্টিৰে
সৃষ্টিৰ পাতনিৰে, মান বঢ়াই যাৱ।
সমাজ সংলগ্নতাৰ, পথ দেখুৱাৰ
সোণোৱালী জীৱনৰ, ৰঙীন স্বপ্ন গঢ়
পাঠক সমাজৰ, জীৱন লগৰী হৱ
মহা মানৱৰ, মহান লেখনিৰে,
সমভাবে, সমাজ পোহৰাই
উন্নতি প্ৰগতিৰ, সম দৃষ্টি দে
গ্ৰন্থগাৰৰ বুকুত, চিৰ নিদ্ৰা নগৈ
শ্ব'কেচত মিছাই ফুলদানি নহ'বি।
হেৰৌ, তহঁতৰ সকলোবোৰ আজি
ওলাই আহ, সমাজৰ মাজলৈ
বাস্তৱৰ ঘুণ-পোকবোৰ আঁতৰাই
এখন সত্য-শুদ্ধ সমাজৰ জন্ম দে
সভ্যতা দৌৰৰ আগত ঘূৰি
বিলাসৰ মাদকতা শেষ নকৰিবি।
একৈশ শতিকাৰ দুৱাৰডলিত বহি
সামাজিক মানদণ্ডৰ মুঢ়াটো নাখাবি
নিজ বৰ্ণ ৰূপক, বিবৰ্ণময় নকৰি
বিবস্ত্ৰ শব্দবোৰক চিৰ বিদায় দে,
নিজ ভাষা জাতিৰ পোখা মেল
কৃষ্টিৰ সংস্কৃতিৰ গুৰি ধৰি ৰাখ।
একবচনবোৰ এৰি, বহুবচন শিকা
তই কেৱল আজি তোৰেই নহয়
আমি সকলো, আমাক শিকাই
ভগ্ন সমাজখন, যোৰা লগাই দে,
হেৰৌ, কিতাপখন আজি তহঁতৰ
সেইকণ সৎ সাহস হ'বনে বাৰু? ■

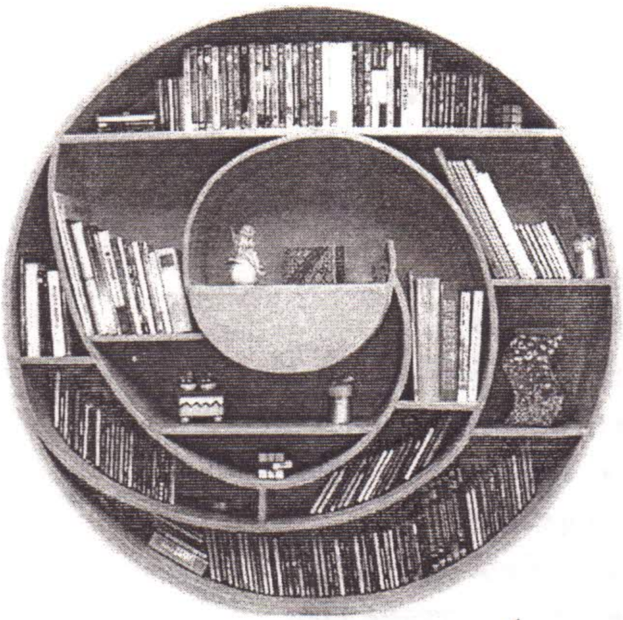

সম্পৰ্ক

অভিনন্দন বৰা
ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক, বাণিজ্য বিভাগ

চিনাকি মানুহবোৰ অচিনাকি হয়,
হেৰাই যোৱাৰ এটা অজুহাত বিচাৰি লয়,
তেওঁলোকক সুখী কৰিবলৈকে
মই বিদায় জনাওঁ তেওঁলোকক।
দুহাতত গুঁজি দিওঁ শুভ কামনা,
সুখী হ'বৰ জোখাৰে।
বিদায় পৰত মই জথৰ হৈ পৰো,
যেন শীতৰ এক হিম চেঁচা সন্ধিয়া।
পুনৰ অচিনাকিজন চিনাকি হয়,
হৃদয়ৰ একোণত দখল কৰি লয়।
মই জানো,
এদিন তেওঁ বিদায় জনাব মোক,
তেওঁৰ এক বিশেষ অজুহাতত,
আৰু মই তেওঁৰ হাততো গুঁজি দিম
একেখিনি শুভ কামনা,
সুখী হ'বৰ জোখাৰে।
সুখী হোৱাটো যে এতিয়া
একান্তই ব্যক্তিগত। ■

কবিতা

নাস্তিক

গীতাঞ্জলী বৰা
প্ৰাক্তন ছাত্ৰী

তেওঁলোকলৈ যে মোৰ পুতৌ ওপজে,
যি ঈশ্বৰত বিশ্বাসী।
কাটি যোৱা হাতখনৰ দোহাই দি,
তেওঁ বিচাৰি গৈছিল ঈশ্বৰক।
ভৰিৰ তলুৱাত গুঁজি দিয়া হৈছিল
ৰূপৰ এপাহি ফুল,
ঠিক পূজাৰীজনে কোৱাৰ দৰেই।
আচলতে তেওঁ ভীষণভাবে বিশ্বাস
কৰিছিল তেওঁৰ ঈশ্বৰক,
আৰু হেৰুৱাই পেলাইছিল বিবেক
অথবা বুদ্ধি।
তেওঁৰ কটা হাতখন কেতিয়াও গজি
উঠা নাছিল,
বিশ্বাসী ঈশ্বৰৰ অবিশ্বাস্য শক্তিত।
পুনঃচ
ঈশ্বৰ বিশ্বাসী মানুহজনক
মই লগ পাইছিলো সিদিনা।
তেওঁ বগাই পাৰ হৈ
আহিছিল,
প্ৰাচীন শেলুৱৈ ধৰা এখনি দেৱাল।

বিঃ দ্ৰঃ মই শুভ কামনা জনাব
নোৱাৰো তেওঁলোকক,
যি ঈশ্বৰ বিশ্বাসী। ■

স্বাধীনতা

বাস্তৱ কুমাৰ বৰা
ষষ্ঠ যাণ্মাসিক, বাণিজ্য বিভাগ

আৰু তাৰপাছত?
সংগ্ৰামী শুভ কামনাবোৰ দুহাত গুঁজি দি,
তেওঁ হেৰাই গৈছিল অৰণ্যৰ গভীৰতাত।
আহিম বুলি যোৱা মানুহজন আৰু উভতি নাহিল।
আমিবোৰে চাই ৰৈছিলো,
নদীৰ বুকুত খহি যোৱা বালিৰ ঘৰ।
আমি তেওঁৰ পাছে পাছে যোৱা নাছিলো,
সেউজীয়াৰ মাজত স্বাধীনতা বিচাৰি।
আমিবোৰ বিদ্ৰোহী হৈ উঠা নাছিলো,
তেওঁলোকৰ দৰেই,
হাতত গুঁজি লোৱা নাছিলো উত্তপ্ত বাৰুদ।
আমিবোৰ আছিলো গান্ধীৰ বিশ্বাসী পুতলা,
নগ্ন হৈও লাজ ঢকাৰ আপ্ৰাণ চেষ্টা।
আমিবোৰ জীয়াই থাকিম সঁচা,
কিন্তু সুখী হ'ব নোৱাৰো,
নিজক হেৰুৱাই।
জীয়াই থকাটো যে
এতিয়া একান্তই ব্যক্তিগত। ■

মুখা

বৰষা হাজৰিকা
স্নাতকোত্তৰ প্ৰথম ষাণ্মাসিক, অসমীয়া বিভাগ

জনসমাগম
কিহৰ বাবে এই জনসমাগম
দুৰ্নীতিৰ বিৰুদ্ধে যুঁজ দিবলৈ
নে হেৰুৱা শান্তিক বিচাৰি আনিবলৈ

মানুহে জুম বান্ধে
দিনৰ পোহৰ নাভাগোতেই মাজ ৰাস্তাতে
কোনোবাই আধা নাঙঠ যুৱতীক দলিয়াই থৈ যায়
পেলাই থৈ যায় কোনোবা চৰিত্ৰীহীন অবিবাহিত মাতৃয়ে
নিজৰ নৱজাতক সন্তানক
কোনোবাই সভা পাতে
বৰ আসন লৈ সমাজৰ দায়িত্ব লোৱাৰ কথা দিয়ে
সিহঁতবোৰেই সুগন্ধি বিলোৱা ফুলবোৰ মাৰিছিল
ছাঁ বিলোৱা বৃক্ষবোৰ কাটিছিল
সকলোৱেই দেখে এইবোৰ পথৰ দাঁতিৰ নীৰৱ দৰ্শক হৈ
কথবোৰো বাগৰে কাণে কাণে দোকানে-বজাৰে
চৌদিশ ৰজনজনাই খৰ্গহীন গড়বোৰৰ আৰ্তনাদেৰে
সকলোৱেই শুনে এইবোৰ
কিন্তু আগুৱাই যোৱাৰ বেলিকা
হাত-ভৰিত ঢেঁকীয়া গজে
চকু ঘোলা পৰে
ডিঙিত বৰশী লাগে

ব্যস্ততাৰ পৃথিৱীত
মুখা পিন্ধোতাৰ অভাৱ নাই
ময়ো ধৃতৰাষ্ট্ৰৰ মুখা পিন্ধি
দুনয়ন জপাই থৈছিলো
অনন্ত কালৰ বাবে শুৱাই থৈছিলো
অন্তৰালৰ মিছা মাতিব নজনা শিশুটোক
ছাই সানি অস্পষ্ট কৰিছিলো নিজৰেই মুখ

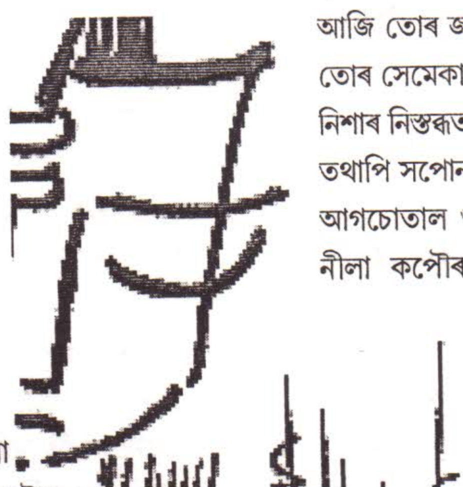

ৰামধেনুৰ ৰঙসনা একুৰিয়ামৰ মাছবোৰৰ দৰে
মোৰো জীয়াই থকাৰ সংগ্ৰাম এয়া

মই হাঁহিব পাৰো আনে দেখাকৈ
তথাপি হাঁহিৰ মাজতে লুকুৱাই ৰাখো
অলেখ চকুৰ চকুপানী
অন্তৰত জ্বলি থকা তুঁহ জুইকুৰা উমি উমি

মোৰ আই-পিতায়ে শিকাইছিল মোক
সঁচা ক'বলৈ
মানুহ মৰিলে কান্দিবলৈ
আজিৰ তাৰিখত সাধাৰণ হৈ পৰিছে
মানুহে মানুহক কটা
মানুহে মানুহৰ কাৰণে কন্দা
এয়া জীয়াই থকাৰেই সংগ্ৰাম নহয় জানো

হায় !!! মোৰ নৈপৰীয়া পঁজা
আজি তোৰ জৰাজীৰ্ণ অৱস্থা
তোৰ সেমেকা মজিয়াতে পৰি মই শংকিত হওঁ
নিশাৰ নিস্তব্ধতা ভেদ কৰা ফেঁচাৰ নিউ নিউ মাতত
তথাপি সপোন ৰচো শান্তিৰ সঁফুৰাৰ
আগচোতাল শুৱনি
নীলা কপৌৰ কুৰুলিত.... ■

কবিতা

চুপতি

নিশিপ্ৰান্ত বৰা
স্নাতক চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক, গণিত বিভাগ

একেখন মুখেৰেই আৱাসী দুয়ো
তথাপিও লাগিল এখন চুপতি
একেবাৰে পানী নসৰকা
উত্তৰে উত্তৰক কাটা

দাঁতবোৰ গৰজি উঠিল ঃ
'বত্ৰিছটা বাঘৰ সমষ্টি আমি
তুমি অকলে তেনেই সামান্য
আমাৰ কৰ্কৰণি দেখুৱালেই হয়
সৰু-বৰ গুণ্ডাবোৰৰ জয়
গো-গ্ৰাসে গুৰি কৰিব পাৰো খানা
গুৰি কৰিব পাৰো মানৱতা
লোকসভা হওক
কি ৰাজ্যসভা
সকলোতে আমাৰেই জয়গান
বৃথা গণতান্ত্ৰিক অধিকাৰৰ কথা কোৱা
অকলশৰীয়া তুমি
তুমি লেপ্‌পেলীয়া জিভা -'

জিভাই পট্‌পট্‌কৈ ক'লে ঃ
'সুমিষ্ট খাদ্যৰ ভোগ প্ৰথম মোলৈকে
অৱশিষ্টহে পোৱা তুমি
মোৰ সামান্য হেৰ্‌ফেৰণিত
ধ্বংস হ'ব পাৰে কাৰোবাৰ ভাগ্য,
আকাংক্ষিত সপোন, আকাংক্ষিত চুক্তি
মোৰ দ্বাৰাই জয় কৰিব পাৰে মানৱে
কেতিয়াবা কিছু সময়,
কাৰোবাৰ হৃদয়, কাৰোবাৰ ঘৰ
মোৰ কথাতে সৃষ্টি হয় সমাজ
কিছু দাবানল, কিছু বিভীষিকা
সৰি পৰিবা তোমালোক দুৰ্বল হৈ
বৃদ্ধত্বলৈকে জয় মোৰ
শুনিছাহঁত নে ঠুনুকা দাঁত'

হঠাৎ কলিজাৰ ধমকিত
মৌন হ'ল দুয়ো
মৰমেৰে মাতি আনি দুয়োকে
কাণে-কাণে কলিজাই গালে ঃ
'We are the same boat brothers
We are the same boat brothers.'

ড° এ. পি. জে. আব্দুল কালামলৈ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি

সৃষ্টিৰেখা বৰা
স্নাতক ষষ্ঠ যাণ্মাসিক, বাণিজ্য বিভাগ

দাউদাউকৈ জ্বলি থকা জুইকুৰা
হঠাৎ নুমাই গ'ল।
হৃদয়ে হৃদয়ে প্ৰেমৰ বাণী বিলোৱা
যুগ-নায়ক মহাত্মা
কেনিবা হেৰাই গ'ল।
২০২০ চন উন্নতিৰ জখলাডাল
ভাঙি চূৰমাৰ হ'ল।
মিছাইল মেন আব্দুল কালামৰ
সপোনবোৰ আধৰুৱা হৈ ৰ'ল।
তেওঁৰ অবিহনে
বটবৃক্ষৰ ছাঁ বিচাৰি
নোপোৱা হ'ল।
মহাসমূদ্ৰত সাঁতুৰি-নাদুৰি
নতুন বিপ্লৱৰ জোৱাৰ তুলি
সূৰ্যস্নাতা হৈ
জীৱনৰ মাধুৰী বিলাই
বিশ্বৰ দৰবাৰত ভাৰতক
কৰিলা মহীয়ান।
হঠাৎ বাকৰুদ্ধ হৈ
শত-সহস্ৰজনক কন্দুৱাই
আঁতৰি গ'লা চিৰকাললৈ।
দিব কোনে আমাক
পোহৰৰ সন্ধান
ভাবিলে হিয়া ফাটি যায়।
তোমাৰ বিদেহী আত্মা
শান্তিত থাকক
কৰিছো কৰযোৰে
প্ৰাৰ্থনা সিজনক।■

মৃত্যু

পল্লৱ বণিয়া
স্নাতক চতুৰ্থ যাণ্মাসিক, বাণিজ্য শাখা

মৃত্যু; মোৰ জীৱনৰ এক যন্ত্ৰণা
যি যন্ত্ৰণা জীয়াই থকাৰ সপোনৰ
মাজত মাজে মাজে ৰিঙিয়াই
ৰিঙিয়াই নৃশংসতাৰ মাজেৰে
ৰিঙিয়াই বীভৎসতাৰ মাজেৰে

তেজবোৰ দিম মই তোক
মাথোঁ মৃত্যু তই আজি নাহিবি
মোৰ সপোনৰ দলিচাত আৰু
এপাহি সোণাৰু-মদাৰৰ স্পৰ্শ
পৰিবলৈ দে
মই নিজেই আহিম মোৰ জীৱন
আবেলি পৰত
তোৰ সৈতে বহ্নিশিখাৰ মাজত
উমলিম আৰু মেলানি মাগিম।
মোৰ সপোন তয়ো আজি
মোৰ লগতে ব'ল
জীৱনৰ এই আবেলি বেলা। ■

কবিতা

এৰাসুঁতি

নীলাঞ্জনা দাস
ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক, শিক্ষা বিভাগ

এৰাসুঁতি এটাৰ কাষে কাষে,
বৰ্ষাসিক্ত পিছল বাটটোৰ লগে লগে,
কণমাণি সপোন এটা আগবাঢ়ে।

সোঁৱৰণিৰ লেকামত সময় বান্ধি
এখামোচ বেলিৰে,
জ্যোতিৰ্ময় পথ গঢ়াৰ এক দুৰ্বাৰ বাসনাৰে
সপোনটো অগ্ৰসৰ হয়।

শৰতৰ জোনাকত তিতি-বুৰি
সেই কণমানি সপোনটোৱে হাঁহে,
দূবৰিত নিয়ৰৰ কণাবোৰ সাবটি
হেঙুলবুলীয়া সপোনটো বাঢ়ি আহে,
মনে মনে।

কিন্তু হঠাৎ বলা এজাক ধুমুহাই
সকলোবোৰ স্তব্ধ কৰে,
এৰাসুঁতিটোৰ কাষলৈ এজাক
ৰক্তবৃষ্টি সৰে,
সময়বোৰ নিষ্ঠুৰ হৈ পৰে,
প্ৰতিটো পলে ঘনে ঘনে অটহাস্য কৰে।

সন্ত্ৰাসে জ্বলোৱা চিতা জুইকুৰাত
কণমানি সপোনটো দাউ-দাউ কৈ জ্বলে
কণমানি সপোনটো ফলি-পুথিবোৰত
নিৰীহৰ তেজৰ চেঁকুৰাই কৰাল বান্ধে।

বাৰুদে চলোৱা কাল ধুমুহাত
কণমানি সপোনটোৱে নিজক সমৰ্পিত কৰে
চিতা জুইৰ লগে লগে মানৱতা ভস্মীভূত হৈ পৰে,
শিশুৰ আৰ্তনাদ
আৰু মাতৃৰ ক্ৰন্দনবোৰ
ধোঁৱা হৈ আকাশত উৰে।

এৰাসুঁতিটোৰ কাষে কাষে
মৃত সপোনৰ মেলা বহে,
আকাশখন চিতাৰ জুয়ে
ঢাকি ধৰে,
নিশ্বাসবোৰ হুমুনিয়াহ হৈ সৰে
সন্ত্ৰাসে কঁপোৱা পদূলিবোৰ
উৰুঙা হৈ পৰে।

শৰতৰ জোনাকত তিতিবলৈ
কণমানি সপোনটো আৰু উভতি নাহে,
নিষ্ঠুৰতা আৰু বৰ্বৰতাৰ সাক্ষী
হোৱা কোমল সপোনটো
আকাশখনৰেই কোনোবাটো চুকত
হেৰাই পৰে।

তমসাবোৰ আঁতৰাৰ পাছত
এৰাসুঁতিটো আকৌ নিজান হৈ পৰে,
তাৰ কাষলৈ আৰু কণমানি সপোনটো
ঢপলিয়াই নাহে।
সন্ত্ৰাসৰ চিন বুকুত লৈ
ৰাঙলী হোৱা এৰাসুঁতিটো
একেদৰেই বৈ থাকে,
নীৰৱে অকলশৰে। ■

ভগৱানৰ ঘৰৰ পৰা মালৈ চিঠি

ৰিজুৱানা আখতাৰ ফাৰুকী
স্নাতক চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক, প্ৰাণী বিজ্ঞান বিভাগ

মা ! আজি মই ভগৱানৰ ওচৰলৈ আহিছো।
হাঁহিব, খেলিব, সাধুকথা শুনিব
আৰু বহু কথা পাতিব।

জানা মা ? ইয়াত সকলোবোৰ
বৰ ধুনীয়া।
মই অকলে নাই নহয় মা
মোৰ লগৰ সকলো আছে।
ৰুণজুন, ৰিমি, প্ৰিয়া সকলো,
আমি ইয়াত বহি বহি কথা পাতিছো।
জানানে মা, তুমিয়ে টিফিনত
চাওচাও আৰু কল এটা দিছিলা
সেইবোৰ খাবলৈ সময়ে নহ'ল
ভগৱানৰ ঘৰলৈ আহিবৰে হ'ল।
কিন্তু তুমি চিন্তা নকৰিবা,
আমি ইয়াতে আটাইকেইজনীয়ে
মিলি কিবা এটা খাম দিয়া।

মই গমকে নাপালো নহয়
ভগৱানে বাৰু ৰাতি এটা ফোন
কিয় নকৰিলে মা ?
কালি ৰাতি এটা ফোন কৰা হ'লে
ইয়ালৈ আহিব লাগে বুলি
মই সেই ৰিপা মাহীয়ে দিয়া
নতুন ফুটফুটীয়া ফ্ৰকটো পিন্ধিলো হয়।
কিয় ? বৰমাহঁতৰ ঘৰলৈ
যাবলগীয়া হ'লে দেখোন
বৰমাই আগদিনা ফোন কৰে
ভগৱানেওতো কৰিব পাৰিলে হয়।
পিছে মা মোৰ বগা ইউনিফৰ্মযোৰো
এতিয়া ফুটফুটীয়া হ'ল
ৰঙা ৰঙা ফুট পৰি গ'ল মা।

মা তুমি চিন্তাই নকৰিবা
মই ঠিকে আছো
প্ৰিয়াহঁতৰ আণ্টিকো কৈ দিবা
আমি ঠিকে-ঠাকে পালোহি।

কিন্তু সেই শকত কে যে দুষ্ট ল'ৰাটো
সি ইয়াতো দুষ্টামি কৰি থাকে মা।
বৰ দুষ্ট সেইটো।
মা, ইয়াত গাড়ী-মটৰ নাই
আমাৰ ঘৰৰ সন্মুখৰ ৰাস্তাৰ দৰে।
গতিকে তুমি ভয় কৰিব নালাগে মা।

দেউতাই যে আগতে মই স্কুল
নাযাওঁ বুলি ক'লে কয়
"যোৱা সোণ, মিছাতে
পেটৰ বিষ বুলি কৈ স্কুল খতি
নকৰে নহয়।"
আজি পুৱা মোৰ সেই মিছাতে উঠা
পেট বিষটো উঠিলে মই
ভগৱানৰ ঘৰলৈ আহিব
নোৱাৰিলো হয় মা।

অ' মা ! ভগৱানে মোক মাতি আছে
যাওঁ দেই মই।
নহ'লে ভগৱানে দেউতাৰ দৰে খং কৰিব।
পুনঃ লগ পোৱাৰ প্ৰতিশ্ৰুতিৰে আজিলৈ
সামৰিলো। ■

কবিতা

জ্যোতিৰ জেউতি বিচাৰি

মানৱজ্যোতি বৰুৱা
স্নাতক পঞ্চম ষাণ্মাসিক, অসমীয়া বিভাগ

ৰূপৰ জ্যোতি সুন্দৰৰ পূজাৰী তুমি
বিভেদৰ বীজ নাশি
শান্তিকামী জনতাৰ
প্ৰশান্ত ৰাগি...।

হে আলোকৰ যাত্ৰী.. জনতাৰ শিল্পী
মানৱৰ হৃদয় পোহৰাই
দুষ্কৃতি বিনাশী
সংস্কৃতিৰ পথাৰত
দিলা সজীৱতা ঢালি

মানৱৰ সমাজত মানৱতাৰ অশান্ত প্ৰকাশ
কাল ধুমুহাৰ পক্ষাঘাত
জোনাকবিহীন
এখনি আকাশ......।

তথাপি - তোমাৰ অপৰূপ 'জেউতি বিচাৰি'
পৃথিৱীৰ সন্ধানী জনাই
ত্ৰিভুৱন চলাথ কৰি
হয় বিভুৰ আজি...

স্বদেশৰ বুকুৰ দপ্‌দপ্
লেলিহান শিখাই
তোমাৰ হৃদয় চুমি
তোলেনে বিহ্বল কৰি?

কাংক্ষিত জনতাৰ সপোন সুৰভি
বিষাক্ত বতাহজাকে
জানোচা পেলাই মোহাৰি।

দুষ্কৃতিৰ কবলত পৰি
সংস্কৃতিৰ আলৈ-আথানি সহি
হে আলোক পূজাৰী
তোমাৰ জেউতি বিচাৰি
এজাক মানুহ
ৰৈ আছে আজিও
দুহাত প্ৰসাৰি ....।

গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প

গৃহ প্ৰৱেশ

জিম্পী শইকীয়া
৫ম যাণ্মাসিক, অসমীয়া বিভাগ

হেমচন্দ্ৰ দেৱগোস্বামী নিজৰ বংশী পৰিয়ালক লৈ যথেষ্ট সচেতন। নীতি-নিয়মবোৰ বৰ সাৱধানেৰে মানি চলে। ঘৈণীয়েক জয়মতীকো কয় - "হেৰা, এইবোৰ যদি নামানাই, আমাৰ লগত নীচ কুলৰ পাৰ্থক্য থাকিব কি?"

ঘৈণীয়েক জয়মতীক পাছে ইমান ক'বলগীয়া নহয়েই। নীতি-নিয়মবোৰ তেৱোঁ মানি চলে। পুৱা উঠিয়েই গা ধোৱে। গোসাঁই ঘৰত চাকি দিয়ে। তাৰপিছতহে পাকঘৰত সোমায়। তেওঁ সেইবোৰ কৰ্মত ধৰ্মীয় নীতিতকৈ চাফ-চিকুণতা বা পবিত্ৰতা বেছিকৈ জড়িত আছে বুলি ভাবে। আন কিছুমান কাম অৱশ্যে জয়মতীয়ে মনত একো নভবাকৈ স্বামীৰ সন্তোষৰ বাবেই কৰে।

হেমচন্দ্ৰ দেৱগোস্বামীয়ে কিছুমান ৰীতি-নীতি বাহিৰতো মানি চলে। বিয়াই-সবাহে তেওঁ সাধাৰণ মানুহৰ লগত বহি একো নাখায়। আছুতীয়াকৈ ভিতৰৰ কোঠাত নি দিব লাগিব। ভাত, লুচি-ভাজিও নাখায়। দৈ, কোমল চাউল, লগতে থাকিলে বগা মিঠাই এটা। তেওঁলোকৰ বংশৰ কাৰোবাৰ ঘৰলৈ যদি বেলেগ কুলৰ ছোৱালী-বোৱাৰী হৈ আহিল বা বংশৰ ছোৱালী জাত এৰি বিজাতলৈ গ'ল - গোস্বামীৰ সেই ঘৰৰ লগত হোকা-পানী বন্ধ। কেতিয়াবা কিবা কামত গ'লেও কিন্তু পানী এচলুও নাখায়। বিয়া-পাৰ্বণত গোট খোৱা সম্পৰ্কীয় মানুহৰ আগতো তেওঁ এইবোৰ কথাৰ কটু সমালোচনা কৰে। এইবোৰ ঘটি থাকিলে সমাজৰ পৰা ব্ৰহ্মত্ব একেবাৰে নোহোৱা হৈ যাব সেই কথা দোহাৰে।

জয়মতীয়ে তাতে আপত্তি কৰে— "আনে কি কৰে কৰক, সেইবোৰ কথা সুবিধা পালেই বেয়া বুলি জাহিৰ কৰিবলৈ কিয় যায়? বেলেগে শুনি বেয়াও পাব পাৰে। আজিৰ যুগত আপুনি বিচৰা শুদ্ধ পৰিয়াল কেইটা আছে? চবতে দেখোন...।"

"চবতে হ'লে নহ'ব। সেইটো বন্ধ কৰিব লাগিব। সেই কাৰণেই কৈ ফুৰো"— গোস্বামীয়ে তেতিয়া উচ্চ স্বৰেৰে কয়। জয়মতী মনে মনে থাকে। কেতিয়াবা ভোৰভোৰায়, "এইবোৰ অৰ্থহীন জাত-কুল চিন্তা কৰাৰ দিন আছেনে? লোকক এনেদৰে দুষিব নাপায়....লঘু কৰিব নাপায়... নিজলৈও হোৱাৰ ভয়....।"

গোস্বামীয়ে সেইবোৰ শুনিও নুশুনে। নিজৰ ইঞ্জিনিয়াৰ বৰপুত্ৰলৈ তেওঁ গুৱাহাটীৰ কোনোবা মহন্তৰ ছোৱালী বন্দৱস্ত কৰি ধুমধামকৈ বিয়া পাতিলে। একমাত্ৰ ছোৱালী ৰিম্‌জিম্‌ক একে বংশৰ মৰ্যাদাৰ ডাক্তৰ এজনলৈ বিয়া দিলে। বাকী থাকিল কনিষ্ঠ পুত্ৰ প্ৰীতম।

প্ৰীতম মানে পাপু আছিল অলপ বেলেগ প্ৰকৃতিৰ। স্কুলত পঢ়ি থাকোতেই সি বাওঁপন্থী ছাত্ৰ সংগঠন এটাত যোগ দিছিল। কলেজ পোৱাৰ পাছত বি.এছ.চি. পাছ কৰি সি আৰু নপঢ়িলে, ৰাজনীতিত লাগিল। তাৰপাছতে হঠাতে এইবোৰ বাদ দি সি এখন উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ত বিজ্ঞান শিক্ষক হৈ সোমাল। হেমচন্দ্ৰ দেৱগোস্বামীৰ চিন্তা আৰু জয়মতীৰ ভয় হৈছিল প্ৰীতমক লৈ।

প্ৰীতমে সেই চিন্তা আৰু ভয় সাৰ্থক প্ৰমাণ কৰি এদিন মাক-দেউতাকক ক'লে- সি নিজে এজনী ছোৱালী পচন্দ কৰিছে, তাইকে বিয়া কৰিব। ছোৱালীজনী এম.এ. পাছ লগতে ভাল অভিনয়ো কৰে। মাক নাই, দেউতাক আছে যদিও মানসিকভাৱে বিকাৰগ্ৰস্ত। মোমায়েকৰ লগতে তাই থাকে।

'নামটো কি?'— প্ৰীতমক মাকে সুধিলে।

'মৌ কুঁহি দাস।' — পাপুৱে ক'লে।

"ইম্পছিবল।"— গোস্বামী গৰ্জি উঠিল— "মোৰ ল'ৰাই কোনো মৌ কুঁহি দাসক বিয়া কৰাব নোৱাৰে।"

"আপোনাৰ ল'ৰাই নহয়। প্ৰতীম দেৱগোস্বামীয়ে কৰাব।" — সিও সমান উষ্ণতাৰে ক'লে।

জয়মতীৰ মুখৰ মাত হৰিল।

প্ৰীতম ঘৰৰ পৰা ওলাই গ'ল। নগাঁৱত এটা ভাৰাঘৰ ল'লে। তাৰপাছত মৌক ৰেজিষ্ট্ৰী কৰি বিয়া কৰিলে।

মৌকুঁহি শিক্ষিতা, ৰূপে-গুণে অদ্বিতীয়া, জীৱনত দুখ, কষ্ট, সংঘাত বহুত পাইছে। নোপোৱাৰ ভিতৰত সঁচা মৰম পোৱা নাই। তাই এদিন প্ৰীতমক ক'লে, "তোমালোকৰ ঘৰলৈ যাবলৈ মন গৈছে।"

"কিয়? দেউতাৰ গালি-গঞ্জনা শুনিবলৈ? আচৰিত!"

"তুমি যিমান বেয়া বুলি বুজাব খুজিছা তেওঁলোক সিমান বেয়া নহ'বও পাৰে। উষ্মাতে হয়তো কিবা কৈছিল। তুমি তাকে ধৰি থাকিব নালাগে আৰু মোৰোতো শাহু-শহুৰ বুলি তেওঁলোকৰ প্ৰতি এটা কৰ্তব্য আছে।' মৌৱে বুজাবলৈ যত্ন কৰিলে।

মৌৰ জোৰতে সি এদিন তাইক সিহঁতৰ ঘৰলৈ লৈ গ'ল। সিহঁতে অট'ৰ পৰা নামি গেট খুলিছেহে, এনেতে কেশৰ মানে সিহঁতৰ লগুৱাটোক গোস্বামীয়ে আঙুলি টোঁৱাই ক'লে, "বংশৰ কলংকবোৰক ওলাই যাবলৈ ক' .....লাজ নাই .... চৰম নাই এইবোৰৰ আৰু গেটৰ মুখত ভালদৰে পানী মাৰি দে।"

হতভম্ব মৌকুঁহিৰ হাতত ধৰি প্ৰীতম গুচি আহিল। জয়মতীয়ে আঁৰৰ পৰা চকুলো টুকিলে। খিৰিকীৰে ঘটনাটো দেখি বৰবোৱাৰী মাইনীয়ে তীৰ্যক হাঁহি এটা মাৰিলে।

নিজৰ ভাৰা ঘৰলৈ আহি প্ৰীতমে বহুস ময় চিন্তা কৰি চোফাতে পৰি থাকিল। মৌয়ে মুখ-হাত ধুই কিছু প্ৰকৃতিস্থ হৈ আহি তাক তেনে অৱস্থাত দেখি সান্ত্বনা দিলে। "তুমি মন বেয়া নকৰিবা...মোৰ দোষ...মোক যি কোৱা কোৱা আৰু তেখেত তোমাৰ নিজৰ দেউতা...."

"সেই কাৰণেতো ...." — প্ৰীতমে গহীনাই ক'লে।

প্ৰীতমহঁত বেছিদিন তাত নাথালি। যোৰহাটত একে চাকৰি পাই তালৈ গ'লগৈ। এবছৰৰ পাছত সিহঁতৰ কণমানি হৰ্ষিতাৰ জন্ম হ'ল। তাৰ দুবছৰৰ পাছতেই সেই দুৰ্ঘটনাটো ঘটিল।

স্কুলৰ পৰা বাইকেৰে আহি থাকোতে কিবা কাৰণত উগ্ৰপন্থীৰ বোমা বিস্ফোৰণত প্ৰীতমৰ মৃত্যু হ'ল।

মৌৰ মূৰত সৰগ ভাগি পৰিল। তাই কি কৰিব? কিমান কান্দিব? কান্দিলেতো সমস্যাৰ সমাধান নহয়। প্ৰীতমে সঞ্চয় বুলিবলৈ এপইচাও নথ'লে .... তাইৰ নিজৰ পৰিয়ালৰ কোনো নাই ..... কেইমাহমানৰ আগতে দেউতাকো ঢুকাল। মোমায়েকহঁতে তাইক বিয়া দি যেনিবা আজৰিহে হ'ল, খা-খবৰ নলয়... তাই ধোঁৱা-কোঁৱা দেখিলে... একো এটা সংস্থাপন নোহোৱাকৈ এই ডিমা নুফুটা ছোৱালীজনীক লৈ ....।

প্ৰীতমৰ খবৰটো এদিন পিছত খবৰ কাগজত পাই জয়মতীয়ে হিয়া ঢাকুৰি কান্দিলে। হেমচন্দ্ৰ গোস্বামী দিনটো নিজৰ ৰুমত সোমাই থাকিল। ঘৰত আৰুতো কোনো নাই। বৰপুত্ৰ প্ৰশান্তই গুৱাহাটীতে ফ্লেট এটা কিনি ট্ৰেন্সফাৰ লৈ পৰিয়ালসহ গুচি গৈছে। দহ দিনমানৰ মূৰত জয়মতীয়ে হেম গোস্বামীক ক'লে- "মই আৰু নোৱাৰো। আপুনি আপোনাৰ নীতি-নিয়ম লৈ থাকক। মই গৈ মোৰ বোৱাৰী মৌকুঁহি আৰু নাতিনীজনীক লৈ আহিম।"

হেমচন্দ্ৰ দেৱগোস্বামীয়ে সিক্ত চকুৰে ক'লে - "এই কথাটোকে ক'বলৈ তোমাৰ ইমান দিন লাগিলনে? কথাটো ময়ো ভাবি আছো.... আমি দুয়ো যাম। বোৱাৰীক ক্ষমা খুজিম..... বুজিছা, এই সংসাৰত বংশ-গৌৰৱ, তেজৰ অংহংকাৰ চব মিছা...মৰম-আন্তৰিকতাহে সচা..... মই আদৰি অনাবোৰে মোক এৰি গ'ল। ..... যি মোক আঁকোৱালি ল'ব আহিছিল.... মই ঘৃণা কৰি পঠিয়াই দিলো... মই বহুত ভুল কৰিলো। ...... আৰু নকৰো ..... যি হেৰাল, হেৰাল... মই আৰু একো হেৰুৱাব নোখোজো... যিয়ে যি কয়, কওক.... আই দ'ণ্ট কেয়াৰ...।"

জয়মতীয়ে আকৌ এসোঁতা কান্দিলে। থোকাথুকি মাতেৰে ক'লে— "আপুনি যদি কেইবছৰমান আগেয়ে এনেকৈ ভাবিলেহেঁতেন।"

দুদিনৰ পিছত দুয়ো যোৰহাটলৈ গ'ল। আউলী-বাউলী হৈ থকা মৌকুঁহিৰ দুহাত ধৰি গোস্বামীয়ে ক'লে— "মোক ক্ষমা কৰি দিবা, বোৱাৰী.... মই মৰীচিকা খেদি ফুৰা মানুহ .... মোৰ কথাত ধৰি নাথাকিবা.... ব'লা আমাৰ নিজৰ ঘৰলৈ ব'লা।"

জয়মতীয়ে মৌৰ কোলাৰ পৰা কণমানিজনী লৈ তাইক চুমাৰে উপচাই দিলে - "তই বৰ দুৰ্ভগীয়া অ'। মাজনী... আমাৰ দৰেই...।"

মৌ দৃঢ় হৈ থাকিব নোৱাৰিলে। চাদৰৰ আঁচলেৰে মুখ ঢাকি তায়ো ভাগি পৰিল।

পিছদিনা তিনিও একেলগে গাঁৱৰ ঘৰলৈ ওলাল। হেমচন্দ্ৰ গোস্বামীৰ কোলাত কণমানি হৰ্ষিতা। কেশৰে দুই-এদিনতে তাৰ বস্তুবোৰ লৈ আহিবগৈ। শেষত মৌয়ে ওচৰৰে বিদ্যালয় এখনত চাকৰি এটা পালে আৰু শাহুৰ-শহুৰৰ সৈতে একেলগে থাকিবলৈ ল'লে। ■

এটি উপহাৰ

জয়শ্ৰী মহন্ত
তৃতীয় যাণ্মাসিক, অৰ্থনীতি বিভাগ

অ' মিলি উঠা। ৰাতিপুৱালে নহয় মা।' মাকৰ মাতত কণমানি মিলিৰ টোপনি ভাঙিল। সাৰ পায়ে মিলিয়ে দেখিলে সন্মুখত এটি ধুনীয়া উপহাৰৰ টাপোলা। টোপোলাটোৰ ওপৰত কাগজ এখনত লিখা আছে 'জন্মদিনৰ বহুত শুভেচ্ছা মিলি'। তাই কাগজখনৰ ওপৰতে চুমা এটা খাই এটা হেৰাই পোৱা হাঁহি মুখত লৈ উপহাৰটো খোলাত লাগিল। এটা ফুটফুটীয়া চোলা, এটা ফুটফুটীয়া ৰঙা চোলা (ফ্ৰক)। উহ্! কোনে পাই তাইক। তাই দেহৰ সমস্ত জোৰেৰে ফ্ৰকটো সাবটি ধৰিলে। যেন পৃথিৱীৰ কোনো শক্তিয়ে তাইৰ পৰা কাঢ়ি নিব নোৱাৰে এই ফ্ৰকটো। তাইৰ কণমানি দেহাটোত যেন পাখিহে গজিল। প্ৰায় উৰি যোৱাদি তাই টাৱেলখন লৈ বাথৰূমত সোমাল। গা-ধুই ওলাই আহিয়ে তাই ফ্ৰকটো পিন্ধি আইনাখনৰ সন্মুখলৈ দৌৰ দিলে। আইনাখন যেন বহু দিনৰ পৰা বৈ আছিল। তাই বহু যতনেৰে ফণিয়াই ল'লে। মূৰ দাঙি চাই তাই নিজেও অনুভৱ কৰিলে আইনাখন যেন জীৱন্ত হৈ তাইৰ তিৰবিৰাই থকা চকুযুৰিলৈ থৰ হৈ চাই আছে। 'মিলি, অ' মিলি'। মাক আৰু দেউতাকৰ মাতটো তাইৰ কাণত পৰিল। কিন্তু ক'তা, ইয়াতচোন কোনোৱেই নাই! চাৰিওপিনে ডিঙি মেলি চায়ো তাই কাকো নেদেখিলে। হঠাতে তাই অনুভৱ কৰিলে মাতটো যেন আইনাখনৰ পৰাহে ভাহি আহিছে। অ', এই আইনাখনেইচোন তাইক মাতিছে। তাই সভয়ে আইনাখনি স্পৰ্শ কৰিলে। এয়া কি!! তাইৰ হাতখনচোন সোমাই গৈছে আইনাখনৰ ভিতৰলৈ। আকৌ চিনাকি মাতটো ভাহি আহিল, 'আহা মিলি, ভয় নকৰিবা', আৰু ভিতৰত এখন হাতৰ চিনাকি স্পৰ্শ মিলিয়ে তাইৰ হাতত অনুভৱ কৰিলে আৰু মাথোঁ মন্ত্ৰমুগ্ধ হৈ সোমাই গ'ল তাই

আইনাখনৰ গভীৰলৈ। এয়া কি দেখিছে তাই! তাইৰ সন্মুখত তাইৰ মাক-দেউতাক, দেউতাকে তাইৰ কোমল হাতখন ধৰি আছে। তাই চিঞৰি উঠিল, 'মা-দেউতা, তোমালোক ক'লৈ গুচি গৈছিলা? মই তোমালোকক ইমান চিঞৰি চিঞৰি মাতিছিলো, তোমালোকে মাত দিয়া নাছিলা কিয়? এতিয়া কিন্তু আৰু ক'লৈকো যাব নোৱাৰা, মোৰ কাষতে থাকিব লাগিব।' একে উশাহতে কথাখিনি কৈ তাই মাক-দেউতাকক তাইৰ চোলাটো সাবটি ধৰা জোৰেৰেই সাবটি ধৰিলে। 'আমি সদায়ে তোমাৰ কাষতে আছো মা। তুমি আমাক দেখা নাপালেও আমি প্ৰতি মুহূৰ্ততে তোমাক চাই আছো। তুমি ভালকৈ পঢ়িবা দেই। তুমি ভাল মানুহ হ'ব লাগিব।' কথাখিনি কৈয়ে মাক-দেউতাক তাইৰ দুবাহুৰ মাজৰ পৰা বতাহত মিলি গ'ল। তাই আকৌ চিঞৰি উঠিল, 'মা... দেউতা...ক'লৈ গ'লা তোমালোক?? নাযাবা.. নাযাবা...দেউতা....মা...।' তাইৰ চিঞৰ শুনি তাইৰ বুঢ়ী আইতাক তাইৰ কাষ পালেহি, 'কিয় এনেকৈ চিঞৰিছ অ' মোৰ আইজনী?' টোপনিৰ পৰা চকু মোহাৰি উঠি তাই এক অবুজ দৃষ্টিৰে আইতাকলৈ চালে আৰু ক'লে, 'মা-দেউতা আহিছিল আইতা।' আইতাকে তাইক তেওঁৰ উকা বুকুখনৰ মাজত সাবটি সুমুৱাই ল'লে। তেওঁৰ মুখৰ পৰা এটা শব্দও নোলাল, মাথোঁ নতুনকৈ শোটোৰা পৰা গাল দুখনৰ মাজেৰে দুধাৰি চকুলো বাগৰি আহিল। মিলিয়ে আইতাকৰ চকুত পানী দেখি তাইৰ সৰু সৰু হাত দুখনেৰে চকুপানী মচি আইতাকক ক'লে, 'তুমি কান্দিছা কিয় আইতা? ডাঙৰ ছোৱালীয়ে নাকান্দে বুলি তুমিয়েইচোন মোক কৈছিলা? আৰু তুমিতো মোতকৈও ডাঙৰ।' 'উম্...নাকান্দো দে'-- চকুপানী মচি আইতাকে ক'লে আৰু তাইৰ কপালত চুমা এটা খালে। 'আৰু মোক মা-দেউতাই কি ক'লে জানা?' 'কি ক'লে অ' আই?'-- মিলিক সঁহাৰি জনাই আইতাকে ক'লে। মিলিয়ে কৈ গ'ল, 'মা-দেউতা হেনো মোৰ কাষতে আছে। আমিহে দেখা নাপাওঁ। আৰু মোক ভালকৈ পঢ়িবও কৈছে আৰু মই ডাঙৰ হৈ ভাল মানুহ হ'ব লাগিব বুলি কৈছে।' 'হয়তো আকৌ'-- বৰ কষ্টৰে হাঁহি এটা মুখত লৈ আইতাকে ক'লে। 'আৰু মোক চোলাটোও দিছে নহয় আইতা, ৰঙা ফুটফুটীয়া চোলাটো, মই যে আনিব কৈছিলো' কথাখিনি কৈয়ে তাই নিজৰ দেহাটোলৈ চালে, চোলাটো তাইৰ গাত নেদেখি তাইৰো চকুযুৰি সেমেকি উঠিল। আইতাকৰ ধৈৰ্যৰ চৰম সীমা ছিঙি গ'ল। তেওঁ মুখত আঁচলৰ আগটো সোপা দি পাৰে মানে খৰকৈ আঁতৰি আহিল তাইৰ কাষৰ পৰা। মালা আৰি থোৱা পুতেক-বোৱাৰীয়েকৰ ফটোখনৰ সন্মুখলৈ আহি তেওঁ ফটোখনক বকিবলৈ ধৰিলে, 'দেখিছনে তহঁতে তাইৰ অৱস্থাটো? অকণো দয়া নুপজিলনে তহঁতৰ এই কণমানিজনীক বেমাৰী বুঢ়ীজনীৰ লগত অকলে এৰি থৈ যাওঁতে।'

অলপ পিছত মিলি গা-ধুই আহিল। আইতাকে মাতিলে, 'আহ আইজনী, থাপনাতে শৰাই এখন দিছো তোৰ জন্মদিন বুলি। সেৱা ল'হি।' তাই স্কুলৰ ইউনিফৰ্মযোৰ পিন্ধি আইতাকৰ ওচৰ পালেহি। দুইজনীয়ে একেলগে সেৱা কৰাৰ পাছত আইতাকে তাইৰ হাতত এটা চকলেটৰ টোপোলা দি ক'লে, 'ল, এইখিনি স্কুলত লগৰখিনিক ভগাই দিবিগৈ, আৰু তহঁতৰ কি কয়..........অ', হেপি বাৰ্থ দে'। 'ও আইতা তুমি যে ইস্মান ভাল, থেংক ইউ' বুলি চিঞৰি তাই আইতাকক স্ফূৰ্ত্তিৰ চুমাৰে উপচাই দিলে।

ডাৱৰবোৰ একগোট হৈ এটা বৃহৎ ক'লা ছাতিৰ দৰে আৱৰি ধৰিছে আকাশখনক আৰু এই বতাহজাকো যেন বলিয়াৰ দৰে বলিছে। ঘৰটোৰ দুৱাৰ আৰু খিৰিকীৰ পৰ্দাবোৰেও যেন নিজৰ বান্ধোন ছিঙি এই দিনকো আন্ধাৰ কৰি তুলিছে। যোৱা প্ৰায় ২০ মিনিটমান সময় ধৰি আইতাই ঘৰৰ ভিতৰ-বাহিৰ কৰি আছে। 'মিলিৰ স্কুল ছুটী হ'বৰ সময় হৈছে, বাটতে এই ক'লীয়া ডাৱৰবোৰ ডাঙৰ ডাঙৰ টোপাল হৈ সৰি নপৰেতো' এনেবোৰ কথাকে ভাবি-গুণি থাকোতে চাৰিআলিত মিলিৰ স্কুলৰ বাছখন ৰোৱাৰ শব্দ হ'ল। আইতাই গেটখন খুলি আগুৱাই গ'ল। সিমূৰৰ পৰা পিঠিত কিতাপৰ গধুৰ বেগটো লৈ ভাগৰুৱা বেঁকা-বেকি খোজেৰে এই বতৰৰ পৰা অজান ভাবেৰে মিলি আহি আছে। মিলিক দেখি আইতাকৰ মুখখনেও ক'লীয়া ডাৱৰৰ চিন্তাক পাহৰি মিচিকিয়াই আৰু আইতাকক দেখি মিলিয়েও তাইৰ ভাগৰুৱা দেহাটোত যিমান পাৰে শক্তি যোগাই দৌৰি আহি আইতাকৰ ওচৰ

পালেহি। দুয়োজনীয়ে দিনটোৰ সমস্ত দুখ-ভাগৰ পাহৰি মিচিকিয়াই ঘৰৰ ভিতৰ সোমাল।

সন্ধিয়া লাগিছে, বাহিৰত বৰষুণ। আইতা-নাতি দুইজনীয়ে গোসাঁই ঘৰত প্ৰাৰ্থনা কৰি আছে। তেনেতে বাহিৰত কলিং বেলৰ শব্দ শুনিলে। আইতাই দৰ্জা খুলি সন্মুখত দেখে এজন বৃহৎকায় মানুহ। মানুহজনে এক কঠুৰা মাতেৰে ক'লে, 'বৰষুণজাক ডাঙৰকৈ আহিছে, অকণ বাৰাণ্ডাতে ৰ'ব পাৰিম নেকি? বৰষুণ কমিলেই গুচি যাম।' মানুহজনৰ কথাষাৰৰ উত্তৰ দিবলৈ গৈ আজিৰ সমাজত প্ৰায়ে হৈ থকা কেইবাটাও বেয়া ঘটনাৰ চিন্তা আহিল আইতাৰ মনলৈ। কিন্তু আইতাই কিবা এটা ক'বলৈ পোৱাৰ আগতেই মিলিয়ে টপক্কে মাত দিলে, 'পাৰিব পাৰিব, বহুত ডাঙৰ বৰষুণ দি আছে। ন আইতা?' বৰষুণত তিতি-বুৰি অহা মানুহজনক দেখি আইতায়ো না ক'ব নোৱাৰিলে। বাৰাণ্ডাৰ চকীখনতে তেওঁক বহিবলৈ ক'লে। মানুহজনে তেওঁৰ সেই কঠুৰা মাতটোৰেই 'নালাগে' বুলি কৈ অকণ আঁতৰি গৈ বাহিৰৰ বৰষুণজাকলৈ চাই ৰৈ থাকিল। মিলিয়ে মানুহজনক পিছফালৰ পৰা লক্ষ্য কৰিবলৈ ধৰিলে। যথেষ্ট ওখ আৰু স্বাস্থ্যৱান মানুহজন, এযোৰ সাধাৰণ কিন্তু লেতেৰা পোছাক গাত, ভৰিত এযোৰ ফটা লেতেৰা জোতা আৰু মূৰত এটা পুৰণা টুপী। মানুহজন থিয় হৈ থকা ঠাইকণ তেওঁৰ গাৰ পানী পৰি তিতি গৈছে আৰু বৰষুণজাকৰ লগত অহা ফিৰফিৰীয়া বতাহজাকত যেন সেই মানুহজন মৃদুকৈ কঁপিবলৈ ধৰিছে। মিলি দৌৰি ভিতৰলে গৈ হাতত এখন গামোচা লৈ ওলাই আহিল আৰু সেইখন মানুহজনলৈ আগবঢ়াই দিলে, 'এইখন লওক আংকল, আপুনি একদম তিতি গৈছে'। মানুহনে তাইলৈ কেৰাহিকৈ চাই সেই একেই মাতটোৰে আগৰ উত্তৰটোৰে দিলে, 'নালাগে'। মানুহজনৰ মুখখন দেখি তাই ভয় খালে যদিও দৃঢ় হৈ গামোচাখন আগবঢ়াই দি ৰৈ থাকিল। মানুহজনৰ মুখখনত দীঘল ডাড়ি, ওঁঠ দুটিও মোচেৰে ঢাক খাই আছে আৰু চকু দুটা টুপীটোৰে পাৰ্যমানে ঢাকিবলৈ চেষ্টা কৰিছে। আইতাই মিলিক দেখি মিচিকিয়াই হাঁহিলে, এই কণমানিজনীৰ যে এই অচিনাকি মানুহজনলৈ কিমান দৰদ, চিন্তা। মানুহজনেও হয়তো নিজৰ প্ৰয়োজন অনুভৱ কৰিয়ে গামোচাখন ল'লে। মিলিয়ে হাঁহি এটা মাৰি দৌৰি আহি আকৌ আইতাকৰ ওচৰ পালেহি। আইতাই ক'লে, 'তুমি ইমান সংকোচ কৰিব নালাগে বোপা, বৰষুণজাক নকমালৈকে তুমি ইয়াতে থাকা, আমি বেয়া নাপাওঁ।' মানুহজনে বহো-নবহোকৈ চকীখনত বহিল। আইতা ভিতৰলৈ গ'ল, মিলি আহি মানুহজনৰ কাষৰ চকীখনতে বহিল আৰু তেওঁলৈ চাই মিচিকিয়ালে। মানুহজনে মুখ আনপিনে ঘূৰালে। মিলিয়ে তালৈ গুৰুত্ব নিদি তাইৰ মনত অথনিৰে পৰা উচপিচাই থকা কথাবোৰ কৈ গ'ল, 'আপোনাৰ নামটো কি? মোৰ নাম মিলি। আপোনাৰ চোলাটো ইমান লেতেৰা হৈছে, ধুই লোৱা নাই কিয়? জোতাযোৰচোন ফাটি গৈছে আৰু গোন্ধাইছেও। আপুনি ইমানসোপা ডাড়ি কিয় ৰাখিছে? কাটি নেপেলাই কিয়? আপোনাৰ টুপীটোও ভাললগা নাই, চকু দেখাই নাপায়।' মিলিৰ এনেবোৰ কথা-প্ৰশ্নৰ অন্ত নাই, যদিও তাই তাইৰ এটা প্ৰশ্নৰো উত্তৰ পোৱা নাই। আইতা বাহিৰলৈ আহি ক'লে, 'তুমি ভিতৰতে বহাহি, বৰষুণজাক কমক চাৰি বাঢ়িহে আহিছে।' মানুহজনে আপত্তি কৰিলে যদিও মিলিয়ে জোৰকৈয়ে মানুহজনক ভিতৰলৈ লৈ গ'ল। ভিতৰলে গৈ মানুহজনে দেখিলে ৰুমটোৰ ঠায়ে ঠায়ে বেলুন ওলোমাই ধুনীয়াকৈ সজাই থোৱা হৈছে। আইতাই ভিতৰৰ পৰা চাহ-মিঠাই অনা দেখি প্ৰায় চিঞৰি উঠিল, 'এইবোৰ কি আনিছে, মোক নালাগে।' আইতাই তেওঁক বাধা দি ক'লে, 'খোৱা, বোপা, আপত্তি নকৰিবা। আজি এইৰ জন্মদিন, এইৰ লগত ল'ৰা-ছোৱালী দুটামান মাতি চাহ-মিঠাইৰ যোগাৰ কৰিছিলো। কিন্তু এই বিজতৰীয়া বৰষুণজাকে সিহঁতক আহিব নিদিলে আৰু আজি তুমিয়ে আমাৰ আলহী হৈ আহিলা। সেয়ে যি দিছো খোৱা'। মানুহজনে অলপ সময় মৌন হৈ থাকি চাহৰ প্লেটখন হাতত তুলি ল'লে। মিলি অলপ আঁতৰত তাইৰ পুতলাটোৰ সৈতে খেলাত ব্যস্ত। মানুহজনে চাহ খাই খাই মালা আৰি থোৱা মিলিৰ মাক-দেউতাকৰ ফটোখনলৈ চাই থকা দেখি আইতাই ক'লে, 'সেয়া মোৰ পুত্ৰ-বোৱাৰী। যোৱা বছৰ আজিৰ দিনটোতেই বৰবজাৰত হোৱা বোমা বিস্ফোৰণত সিহঁত মৰি থাকিল।' মানুহজনৰ হাতত থকা কাপ-প্লেটযোৰ কঁপি উঠিল। আইতাই কৈ গ'ল, 'এইৰ জন্মদিন বুলিয়ে সিহঁত বজাৰলৈ গৈছিল। এটা চোলা আনিবলৈ, এই বিচৰা এটা ৰঙা ফুটফুটীয়া চোলা। এই বৰ আগ্ৰহেৰে ৰৈ আছিল মাক-দেউতাকলৈ আৰু সেই ফুটফুটীয়া ৰঙা চোলাটোলেও। কিন্তু সিহঁত আৰু উভতি নাহিল। সেই জহনীযোৱাহঁতে বোমা

ফুটাই মোৰ বুকু শুদা কৰি মাৰি নিলে সিহঁত দুটাক আৰু মোকো জীয়াই জীয়াই মাৰিলে। মোৰ কলিজাৰ শেষ টুকুৰা এইজনীৰ কাৰণে আজি মই জীয়াই আছো, হাঁহি আছো। বৰ কষ্ট হয় বুজিছা। কত ৰাতি মই এই ফুল কোমলিয়া ছোৱালীজনীয়ে সপোন দেখি চিঞৰি উঠে, 'তোমালোক উভতি আহা মা-দেউতা। মোক চোলাটোও নালাগে। তোমালোক আহা।' কালি ৰাতিও তাই সপোনত দেখিছে মাক-দেউতাকে তাইলৈ চোলাটো লৈ অহা।' একেৰাহে ইমানবোৰ কথা কৈ আইতাই আঁচলেৰে মুখত সোপা দি কান্দি পেলালে। অকণ সময় ৰৈ ক'লে, 'তুমি বেয়া নাপাবা বোপা, অকলশৰীয়া যে, কাৰোবাৰ আগত কথাবোৰ ক'বলৈ পালে মনটো পাতলে। সেয়ে আজি তোমাক পায় তোমাকে...' আইতাৰ কথা শেষ নহওঁতে মানুহজনে 'মই যাওঁ, বৰযুণ কমিল' বুলি কৈয়ে প্ৰায় দৌৰি যোৱাদি ওলাই গুচি গ'ল। মিলি আৰু আইতাই একো তৎ ধৰিব নোৱাৰিলে।

অলপ সময়ৰ পিছত পুনৰ কলিং বেলটো বাজিল। দুৱাৰ খুলি কিন্তু মিলি আৰু আইতাই কাকো নেদেখিলে। মাথোঁ বাৰাণ্ডাৰ চকীখনতে এটা ধুনীয়া উপহাৰৰ টোপোলা দেখিলে। টোপোলাটোৰ ওপৰত কাগজ এখনত লিখা আছে, "জন্মদিনৰ বহুত শুভেচ্ছা মিলি।"

উপহাৰটো মনে মনে বাৰাণ্ডাত থৈ আহি সেই মানুহজন মানুহৰ সমাগমৰ পৰা আঁতৰত এটা অকলশৰীয়া আন্ধাৰ বাটেৰে খোজ ল'লে। বহুবাৰ ৰিং কৰাৰ পাছত তেওঁ তেওঁৰ ফোনটো উঠালে। ফোনটোৰ পৰা এক আদেশসূচক স্বৰ ভাহি আহিল, 'কি হ'ল? ইমান দেৰি কিয়? যোৱাবাৰ যেনেকৈ তুমি আজিৰ দিনটোত বৰবজাৰত বোম ব্লাষ্ট কৰি আমাৰ মিছন ছাকচেচ্ কৰিছিলা, এইবাৰো কৰিব লাগিব।' মানুহজনে ফোনটো জাবৰৰ দ'ম এটালৈ দলি মাৰি দিলে আৰু আন্ধাৰ বাটটোৰ মাজত হেৰাই গ'ল। ফোনটোৰ পৰা চিঞৰবোৰ ভাহি থাকিল, 'হেল্ল...শুনিছানে? হেল্ল'...হেল্ল'....।'

উপহাৰটো ভিতৰলৈ আনি খুলি দেখে সেই ফুটফুটীয়া ৰঙা ফ্ৰকটো। মিলিয়ে মুখত এটা ডাঙৰ হাঁহি আৰু হাতত ফ্ৰকটো লৈ গোটেই ঘৰটোত উৰি ফুৰিবলৈ ধৰিলে আৰু ক'লে, 'মা-দেউতাই চাগৈ মোলৈ পঠিয়াই দিছে ন আইতা?' আইতাকে একো বুজি নাপাই তাইলৈ আৰু তাইৰ ফুটফুটীয়া ৰঙা ফ্ৰকটোলৈ থৰ লাগি চাই থাকিল।

তাই এপাকত আইতাকৰ ওচৰলৈ আহি ক'লে, 'কিন্তু মোক যে মা-দেউতাকহে লাগিছিল....।' ■

স্মৃতিৰ এখিলা পৃষ্ঠা

বৰ্ষা তামুলী
স্নাতক চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক, অৰ্থনীতি বিভাগ

মোৰ কোঠালিৰপৰা এতিয়া নীলা আকাশখন দেখা নাপাওঁ। মোৰ কোঠালিৰ নিচেই কাষতে থকা কৃষ্ণচূড়াজোপা ইতিমধ্যে কাটি পেলোৱা হৈছে। যান্ত্রিকতাৰ আৱেষ্টনীত সোমাই মনুষ্যত্ববোধ সকলোৱেই পাহৰি পেলালে নেকি বাৰু? কথাবোৰ ভাবিবলৈ গ'লে সঁচাকৈয়ে এক ভয়ানক বৰ্তমানৰ সৈতে মুখামুখি হ'বলগীয়া হয়। ক'লা ধনেৰে অৰ্জন কৰা এই বিশাল অট্টালিকাটো সাজিবৰ বাবেই কৃষ্ণচূড়া জোপাৰ লগত বিশ্বাসঘাতকতা কৰা হ'ল। সেই আকাশখন— যি আকাশলৈ চালে ৰাতিৰ তৰাবোৰ প্ৰাণভৰি চাবলৈ ব্যাকুল হৈ পৰো, অনুভৱ কৰিব পাৰো। একাত্মতা প্ৰকৃতে কি? জোনটোৱেও মোৰ দুখত সমভাগী হৈ অলপ কান্দে— মুঠি মুঠি জোনাকৰ স্বপ্ন ৰচিবলৈ সেই বিশাল আকাশখনলৈ আজি ইমানদিনে শিকাই অহা নাই জানো? অথচ, সকলোৱেইতো পাহৰি গৈছে— জোনাক, জোন, তৰা, আকাশ ডাৱৰবোৰৰ কথা। মানৱীয়তা হেৰুৱাই স্বাচ্ছন্দপূৰ্ণ জীৱন কটোৱাৰ স্বাৰ্থত পাহৰি গৈছে কৃষ্ণচূড়াৰ ৰঙীণ আকাশখনৰ কথা।

'নীলা, আজি বহুদিনৰ মূৰত তোক কথাবোৰ জনাবলৈ মন গ'ল অ'। আচৰিত কথা কি জান? সেই অট্টালিকাটো নিৰ্মাণ হোৱাৰ পাছৰে পৰা মোৰ মনৰ মাজৰ পৰা ৰংবোৰ হেৰাই যোৱা যেন লাগিছে। নালাগিবনো কিয়? তইতো জানই সৰুৰে পৰাই মই আকাশৰ নীলা আৰু কৃষ্ণচূড়াৰ ৰঙা ৰঙৰ প্ৰেমত পৰিছিলো। এতিয়া সময়বোৰ খুউব জটিল হৈ পৰিছে অ'। কোনে বুজি পাব? নীলা আৰু ৰঙাৰ সান্নিধ্যতেই সৰুৰে পৰা আৰম্ভ কৰিছিলো এটি গভীৰতম যাত্ৰা— ডায়েৰীৰ পাছত লিখি থৈছিলো— সূৰ্যোদয়, অস্তমিত সূৰুযৰ ৰং, সোণসেৰীয়া আবেলি,

নৈপৰীয়া বতাহজাকৰ কথা আৰু... আৰু নীড়মুখী সন্ধিয়া, আকাশত ফুল বাছি থোৱা তৰাবোৰ, জোনাকী পৰুৱাবোৰ, দূৰৈৰ ক'ৰবাত শেষ নিশা কেতেকীজনীয়ে আকুল স্বৰে কন্দাৰ কথা— এই সকলোবোৰ। এইবোৰক লৈয়েই মোৰ চৌপাশ অতি সুন্দৰ আছিল। তোৰ মনত পৰেনে? জিলা পুথিভঁৰালৰ পৰা আমি দুয়োজনীয়ে 'অঘৰী আত্মাৰ কাহিনী' আনি পঢ়িছিলো। তাৰ এশাৰী বাক্য— 'সেইবোৰ অন্য দিনৰ পোহৰ? পোহৰতো নাছিল, সেইবোৰ অন্য দিন এক দুৰ্বোধ্য ধুঁৱলী-কুঁৱলীৰে আচ্ছন্ন।' আমাৰ দিনবোৰতো বাৰু পোহৰ নাছিল নেকি? ৰিছাৰ্চ স্কলাৰ হোৱাৰ সপোন দেখিও আমি ক'ৰবাত থ'মকি ৰৈছিলো নেকি বাৰু? সঁচাকৈয়ে নীলা, অন্ধকাৰে মোৰ পাছ এৰা নাছিল, তোৰ কথা নক'লোৱেই যেনিবা। কেন্দ্ৰীয় বিশ্ববিদ্যালয়ত পুৰণি অসমীয়া সাহিত্য আৰু সাম্প্ৰতিক সময়ৰ অসমীয়া সাহিত্যৰ ৰিচাৰ্চ স্কলাৰ হ'বলৈ যোৱৰ পাছতো পোহৰ মোৰ লগত একাত্ম হোৱা নাছিল। ৰাতি শোৱাৰ সময়ত অকলশৰেই কান্দিছিলো। মোৰ সপোনৰ নীলা আৰু ৰঙা ৰংবোৰ তেতিয়াই ধূলিসাৎ হ'বলৈ আৰম্ভ কৰিলে। তথাপি মই— মই হৈ থকাৰ চেষ্টা কৰিছিলো। চাৰিওফালে মদাৰ, পৰাশ ফুলিবলৈ আৰম্ভ কৰোতেই ময়ো ৰিচাৰ্চৰ কামত কিছু দূৰ আগুৱাই গৈছিলো— সেই সময়ত আমাৰ লগৰ হিমাক্ষীৰ পৰা কেইখনমান চিঠি পাইছিলো আৰু বহুতো খবৰ— যিবোৰে মোৰ সপোনৰ যাত্ৰাত আউল লগাইছিল। হোষ্টেলৰ কোঠাত ৰাতি অকলে অকলে তাকেই ভাবিছিলো, মানুহৰ জীৱন যে ইমান কঠিন হ'ব পাৰে, মই কেতিয়াও ভবা নাছিলো। হিমাক্ষীয়ে এখন চিঠিত লিখিছিল— 'অভিকৰ লগত সম্পৰ্ক শেষ কৰি মই বোধহয় ভালেই কৰিলো। মানুহৰ আগত মই কেনেদৰে প্ৰকাশ কৰিলোহেঁতেন মই যাক ভাল পাওঁ তেওঁ এজন হত্যাকাৰী।'

নীলা, তই ভাবিব পাৰনে? সেই নিৰ্জু, অমায়িক স্বভাৱৰ অভিকে তেনেকুৱা কাম কৰিব পাৰে বুলি? দৰিদ্ৰ পৰিয়ালৰ একমাত্ৰ সন্তান আছিল সি— সি বিচাৰিছিল তাৰ মেধা আৰু শিক্ষাগত অৰ্হতাখিনিৰে গণ মাধ্যম ব্যৱস্থাৰ লগত যোগদান কৰিবলৈ আৰু মাছ কমিউনিকেচনৰ প্ৰতি মানুহৰ যি অৱহেলিত মনোভাব আছে— সেইখিনি নোহোৱা কৰিবলৈ। ধৰ্ষিতা ছোৱালীজনীৰ আত্মহত্যাৰ বাতৰিটো আৰু তাৰ লগত জড়িত কথা সকলো কথা কাকতত প্ৰকাশ হোৱাৰ পাছতেই তাৰ এখন হাত কাটি পেলোৱা হৈছিল। সেই ধৰ্ষণ কাৰ্যৰ মূল নায়ক আছিল অভিকৰে সহপাঠী বিনোদ ডেকা, সততাৰ পথত নিজকে প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ গৈয়ো সি হাৰি গ'ল, তাৰ কাৰণেই আধা পাগলী হ'ল মাকজনী। অৱশেষত, ঘটনাটোৰ মূল নায়কৰ বিৰুদ্ধে আদালতত গোচৰ ৰুজু কৰিলে, কিন্তু তাৰ মাকৰ মানসিক বিকৃতিৰ কাৰণ সিয়েই বুলি পৰিগণিত কৰাবলৈ বাধ্য কৰালে। তই ভাবচোন নীলা, যিটো ল'ৰাৰ হাতখন কাটি পেলোৱাৰ কাৰণে মাকজনী আধা পাগলী হ'ল, সি হেৰুওৱাবলৈ একো বাকী নথকাৰ পাছতো মিছাৰ আশ্ৰয় লৈ মাকৰ মানসিক বিকৃতিৰ কাৰণ সিয়েই বুলি পৰিগণিত কৰা হ'ল। বিনোদ ডেকাৰ ভাতৃৰ মৃত্যুৰ পাছত তাক হত্যাকাৰী সজোৱা হ'ল। আৰু আচৰিত কথা কি জান? সি আটাইতকৈ বেছি ভাল পোৱা ছোৱালীজনীয়েই এই কথা বিশ্বাস কৰি ল'লে। যিটো কথা তই বা মই আমি এজনীয়েও বিশ্বাস কৰিব নোৱাৰিলো।

এতিয়া তোক আজিৰ কথা কওঁ। আজি কেইদিনমান আগতে অভিকক লগ পাইছিলো। মোক দেখি তাৰ সৰসৰকৈ চকুপানী ওলাইছিল। তাৰ চাগে মনত পৰি গৈছিল কলেজীয়া দিনবোৰৰ কথা, হিমাক্ষীৰ লগত পাৰ কৰা মুহূৰ্তবোৰৰ কথা। আচৰিত কথা জাননে? এজন হত্যাকাৰীৰ চকুত জানো চকুপানী দেখা পাবি ক'চোন? সি হত্যাকাৰী নহয় অ', নহ'লে আজি সাত বছৰৰ পাছত সি দুখ নকৰিলেহেঁতেন, হিমাক্ষী আন কাৰোবাৰ লগত বিয়া হৈ গ'ল।

কিছুদিনৰে পৰা মই কঠোৰ বাস্তৱৰ লগত যুঁজ কৰিবলগীয়া হৈছে। কিছুমান দৃশ্য আৰু বুকু ভেদি সোমাই যোৱা বাক্যবাণে মোক বৰ অশান্তি দিয়ে জাননে? সিদিনা আমাৰ ঘৰলৈ এজন অন্ধ মানুহ আহিছিল— আহাৰৰ সন্ধানত আৰু অলপ আশ্ৰয় বিচাৰি। মায়ে সযতনে ৰন্ধা ভাতকেইটা তেওঁ হেঁপাহ পলুৱাই খাইছিল। তেওঁৰ মুখৰ পৰা ওলাইছিল— 'আই, ভগৱানে তোমালোকৰ মংগল কৰক'। পেটৰ তাড়নাত তেওঁ চাগে বৰ কষ্টত দিনবোৰ অতিবাহিত কৰিবলগীয়া হৈছে নহয়নে? সেই দৃশ্যটোৱে

মোক ৰাতি বহু দেৰিলৈকে শুব দিয়া নাছিল অ'। ভগৱানেই মানুহক সৃষ্টি কৰে আৰু জীয়াই থকাৰ বাট মুকলি কৰি দিয়ে, অথচ সেই মানুহজনৰ চকু দুটা অন্ধ কৰি এই পৃথিৱীলৈ ভগৱানে তেওঁক কিয় লৈ আহিলে? গোটেই জীৱন পৃথিৱীৰ ৰং চোৱাৰ পৰা বঞ্চিত হৈও সেই মানুহজনে ভগৱানক ধন্যবাদ জনাবলৈ পাহৰি যোৱা নাই চাচোন! সেয়া অকপটে প্ৰকাশ কৰা নাই জানো। ভগৱানে আমাৰ মংগল কৰক বুলি তেওঁতো তাকেই বুজাব বিচাৰিছে। তথাপি জীৱনটোৰ প্ৰতি আক্ষেপ প্ৰকাশ কৰা যেন নালাগিল। মোৰহে জীৱনটোৰ প্ৰতি বহু আক্ষেপ থাকি যাব। কৌশিকৰ লগত থকা মোৰ ইমান দিনৰ বন্ধুত্বৰ সম্পৰ্ক শেষ হৈ গ'ল— অইল ৰিফাইনেৰীত হোৱা সেই দুৰ্ঘটনাটোত সি চিৰ জীৱনৰ কাৰণে সোঁভৰিখন হেৰুৱালে। তাক দেখা কৰি অহাৰ পাছৰে পৰা কিছুমান কটু বাক্যবাণে মোৰ হৃদয়খন থকা-সৰকা কৰিলে— 'সেই পংগুটোৰ বাবে তোৰ ইমান দৰদ উপজিছে কিয়? যিটো ল'ৰাই নিজৰ ভৰি এখন হেৰুৱাই মাক-দেউতাকৰ গলগ্ৰহ হ'ল, সেই ল'ৰাটোক তোৰ ডিঙিত কিয় ওলমাই ল'ব খুজিছ? তোৰ হৃদয় ইমান বহল কেতিয়াৰ পৰা হ'ল' ইত্যাদি ইত্যাদি। এনে কিছুমান কথাই মোৰ মন-মগজুত বেছিকৈ ক্ৰিয়া কৰিবলৈ ধৰিলে— মই বৰ দুৰ্বল অনুভৱ কৰো— সাত বছৰৰ বন্ধুত্বৰ সম্পৰ্ক মোৰ ঘৰৰ মানুহৰ মুখৰ পৰা ওলোৱা ঘৃণনীয় কথাকেইষাৰেই শেষ কৰি দিলে। শেষবাৰৰ বাবে লগ পাওঁতে সি মোক কি কৈছিল জান? 'এটা অভিশপ্ত জীৱন লৈ কি কৰিবলৈ আহিছিলো এই পৃথিৱীলৈ? এই বয়সত মা-দেউতাৰ বোজা হ'বলৈ আৰু কৈছিল— এইবাৰ প্ৰমোচনৰ পাছত আমাৰ বন্ধুত্বৰ সম্পৰ্কটোক আৰু অলপ আগবঢ়াই নিলেহেঁতেন। মা-দেউতাৰ লগত কথা পাতি মোৰ লগত বিয়াৰ প্ৰস্তাৱ আগবঢ়ালেহেঁতেন।' কিন্তু, তাৰ বোলে সকলোবোৰ শেষ হৈ গ'ল। তাৰ এই অৱস্থাৰ পাছতো মই তাৰ প্ৰস্তাৱটো সৰ্বান্তঃকৰণে গ্ৰহণ কৰিলো। কিন্তু, সকলো অমান্তি হ'ল। এটা পংগু ল'ৰাক জীৱন-সংগী কৰি ল'বলৈ মোক সকলোৱেই বাধা দিলে, প্ৰয়োজনত বহু কটু কথাও শুনালে, বহুতে সমালোচনা কৰিলে আমাৰ সম্পৰ্কটোক লৈ। এটা সঁচা কথা জাননে নীলা? সি মোক কেতিয়াও অবিশ্বাস কৰা নাছিল আৰু তাৰ এই অৱস্থাৰ পাছতো যে মই তাকেই গ্ৰহণ কৰিম সেয়াও সি ভালদৰে জানিছিল। কিন্তু, মই কি কৰিম ক'চোন? কিমানকণেই বা শক্তি আছে মোৰ! দিক-বিদিক হেৰুৱাবলগাত পৰিছো মই।

কলেজত পঢ়ি থাকোতে তোকতো মই প্ৰায়েই কৈছিলোঁ— ৰিচাৰ্ছ স্কলাৰ হোৱাৰ সপোন পূৰণ হ'লে পিছৰ জীৱনত নিৰাপত্তাহীন আৰু আশ্ৰয়হীন কন্যা সন্তানসকলৰ বাবে এটা অনুষ্ঠান খুলিম বুলি। সেই সপোন আৰু কেতিয়াও পূৰণ নহ'ব। কাৰোবাক আশ্ৰয় আৰু নিৰাপত্তা দিবলৈ গ'লে নিজেই শক্তিশালী হ'ব লাগে আৰু আজিতো মোৰ দেহত সেই শক্তিখিনিয়েই নাই— নিজৰ জীৱন যাত্ৰাত হঠাতে আউল লাগি মোৰ ভৱিষ্যতৰ সকলো সিদ্ধান্ত মষিমূৰ হৈ গ'ল। সঁচাকৈয়ে, উচ্চাকাংক্ষী হ'বলৈ যোৱাটোৱেই মানুহৰ একমাত্ৰ সপোন হ'ব নোৱাৰে, জীৱনৰ সিদ্ধান্ত লোৱাৰ ক্ষেত্ৰত যি অকলে হাৰি যাবলগীয়া হয়, কৃষ্ণচূড়াৰ ৰঙৰ দৰে তেজাল সপোনবোৰৰো অস্তিত্ব নাইকিয়া হৈ পৰে। নীলা, আৱেগ আৰু কঠোৰ বাস্তৱৰ লগত যুঁজ কৰিও কিছুমান সত্য কথা তোৰ আগত আজি অকপটে প্ৰকাশ কৰিলো। আৰু বহু কথা ক'বলৈ হয়তো থাকি গ'ল— এখন সাধাৰণ ৰুটি লৈ দুজন ভোকাতুৰে টনা-টনি কৰা হৃদয় বিদাৰক দৃশ্যবোৰৰ কথাকেইটো আৰু কিমান ক'ম? যিবোৰৰ বাবে মোৰ হৃদয়ে আজিও কান্দি থাকে। তথাপি ক'বলগীয়া হয় অ', অট্টালিকাটো নিৰ্মাণ হোৱাৰ পাছৰে পৰা মনৰ ৰঙবোৰ হেৰাই যোৱাৰ দৰেই ভোকাতুৰ আৰু বাট হেৰুওৱা পথিকৰ জীৱনৰ ৰঙবোৰ তেনেকৈয়েই হেৰাই যায়। প্ৰাপ্তিৰ যাতনাত! মুকলি আকাশখন আকৌ এবাৰ চাবলৈ বৰকৈ হেঁপাহ জাগিছে, কিন্তু দেখা যে নাপাওঁ! অট্টালিকাটোৰ ওখ প্ৰাচীৰে নেদেখা কৰি দিছে আকাশৰ নীলাবোৰ আৰু কৃষ্ণচূড়াৰ ৰঙা ৰঙবোৰ। বৰ আচহুৱা যেন লাগিছে। এদিন তোৰেই সৈতে জোনাকত বহি কথা পাতিম দেই নীলা...।' ■

ৰংগমঞ্চৰ মানুহ — স্বপ্নভংগ – ইত্যাদি

শৰ্মিষ্ঠা কৌশিক
স্নাতক দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক, সংস্কৃত বিভাগ

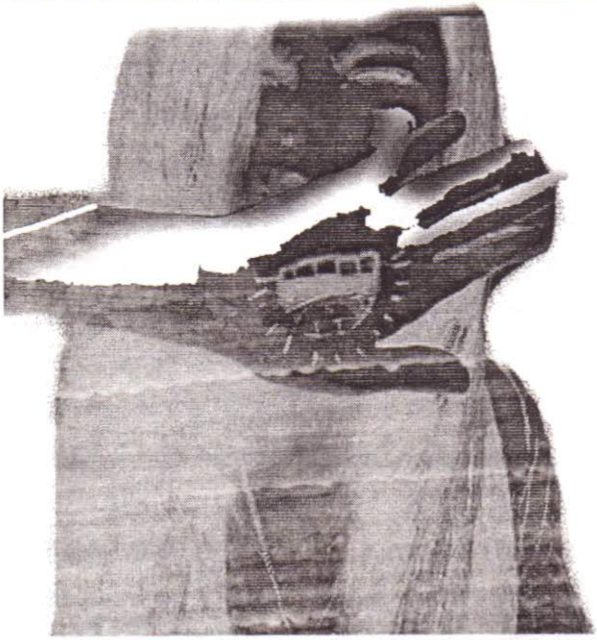

বহু সময় হ'ল- বহুত সময় চালে-বেৰে চাই থাকোতেই ৰবিবাৰটোৰ এবেলা পাৰ হ'ল। নিতৌ ৫.৩০ বজাৰ পৰা ৰাতি ১০ বজালৈকে আহৰিয়েই নাই। সপ্তাহটোৰ বাকী ৬ টা দিনত যিমান আগ্ৰহেৰে ৰবিবাৰটোলৈ বাট চাই ৰওঁ প্ৰত্যাশিত বাৰটো পালেহিয়েই দেখোন কিবা খং উঠি আহে। ক'ব নোৱাৰো কিয় আহৰিয়ে আমুৱাই পেলাই। কোঠাটোৰ বগা ৰং সনা দেৱালকেইখনে মনটো উকা উকা কৰি তোলে। কি কৰো কি নকৰো ভাবি ভাবি হঠাতে এপাকত উঠি হাততে বজাৰৰ মোনা আৰু পইচাৰ বেগটো লৈ বাটলৈ ওলাই আহিলো।

ৰিক্সা মাতিবলৈ মন নগ'ল.. খোজকাঢ়িয়েই আগুৱাই গৈ থাকিলো। সঁচাকৈয়ে ..ক'তনো বাৰু শান্তি (?) 'নামী-দামী বাহনৰ ঠেলা-হেঁচা, অনৰ্থক চিঞৰ-বাখৰ আৰু এজাক বেপেৰুৱা জাকৰুৱা হাঁহিৰে কি যে কদৰ্যময় এই মহানগৰীৰ যান্ত্ৰিক পৰিবেশ। অশান্তিৰ যেন সীমা নাই। বহুপৰ এনেয়ে ইফালৰ পৰা সিফাল কৰি ফুৰিলো। কি কি চকুত পৰিল সেইবোৰ বৰ্ণনাযোগ্য নহয় - সিবোৰ সদায় ঘটি থকা ঘটনা-সৰ্বসাধাৰণৰ দৈনন্দিন কাৰ্য কলাপ। আগুৱাই গৈ থাকিলো...।

..বেলিটো তেতিয়া পাতত। ঘৰমুৱা মইজনীয়ে ধীৰে ধীৰে আগুৱাই ওদং মোনা এটা আৰু বিষণ্ণ মন লগত বান্ধি। হঠাৎ খোজটো থমকি ৰ'ল কাৰোবাৰ এটা চিঞৰত .. ৰিমি ...। উচপ খাই উভতি চাই দেখিলো ৰশ্মি ঠিক মোৰ পৰা এক কি দুই মিটাৰ আঁতৰত। বহুপৰ বোধ হয় মুখখন মেলিয়েই থৰ হৈ ৰৈ আছিলো..ৰশ্মিৰ মাততহে যেন সম্বিৎ ঘূৰি আহিল। হাঁহি হাঁহি তাই মোক একে উশাহে সাবটি ধৰিলে আৰু প্ৰশ্নৰ উপৰি প্ৰশ্ন কৰাত লাগিল.. কি খবৰ তোৰ? অই ইম-আন বছৰ মূৰত লগ পাইছো তোক। একো খা-খবৰেই নাইকিয়া হ'ল যে.. নাটক-চাটক কৰিছনে নাই। গল্প-কবিতা লিখনে আজিকালি, অই...ছিৰিয়েল-টিৰিয়েল কিবা কৰিছ নেকি?

তাই একে উশাহে সোধা প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিওঁতে মোৰ বহু সময় লাগিল। আৰু বহুবোৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিবলৈ হয়তো মই অপাৰগ আছিলো। কৌশলেৰে সিবোৰৰ পৰা পলাই অন্য কথাত সোমালো। এনেকৈয়ে তাইৰ লগত প্ৰায় আধাঘণ্টা কথা পাতিলো। স্কুলীয়া দিনৰে সেই চটফটীয়া ৰশ্মিজনী এতিয়াও চটফটীয়েই। পাগলীয়ে উলাহতে মোক ঢকা দুটামান মাৰি বিদায় ল'লে মোৰ পৰা।

উভতিলো মই। তাৰপাছতো মনৰ মাজত পাকঘূৰণি খাই থাকিল তাইৰ প্ৰশ্নবোৰ-নাটক-চাটক কৰিছনে নাই ... ছিৰিয়েল কৰিছনে নতুনকৈ? - যিবোৰ প্ৰশ্নৰ পৰা পলাই ফুৰিলো মই। তাইকতো আৰু ক'ব নোৱাৰি মোৰ প্ৰফেচৰ ককাৰ চিতাৰ জুইতে কাহানিবাই পুৰি শেষ হৈ গৈছিল মোৰ শৈশৱৰ সপোনবোৰ। শেষ হৈ গৈছিল মোৰ থুনুকা হৃদয়ৰ সমস্ত হেঁপাহ। প্ৰফেচৰ ককাৰ বৰ নাতি হৈ বৰ বৰ সপোন পূৰণ কৰোতেই ক'ৰবাত যে হেৰাই থাকিল মোৰ মাজৰ মইজনী।

... ঘৰত সোমাই খুলি দিলো মোৰ কোঠাৰ খিৰিকীখন। পশ্চিমৰ আশাশখন ক্ৰমশঃ ৰঙা হৈ পৰিছিল...বেলিটোৰ বিদায়ৰ দুখত। ■

ভ্ৰমণ কাহিনী...

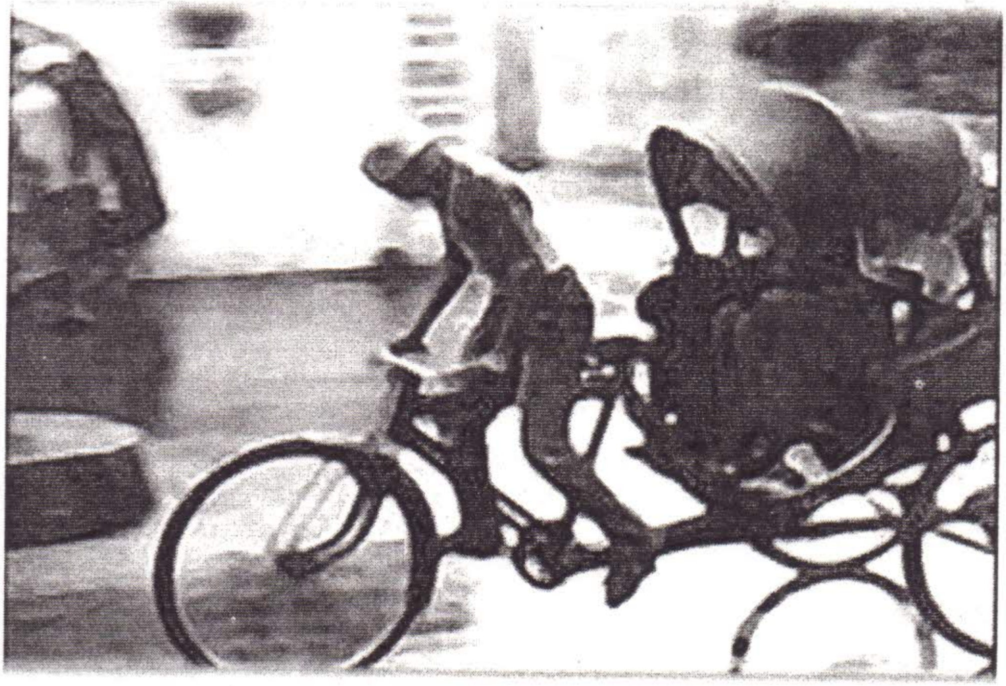

যাত্ৰা..

NSS – Not me But You..

সমতলৰ পৰা পাহাৰীয়া পথেৰে

কংকনা হাজৰিকা
স্নাতক পঞ্চম ষাণ্মাসিক, ইংৰাজী বিভাগ

"Okay, ট্ৰেইন যোৱাৰ পিছত তুমি পালেহিও হ'ব"। খঙত ফোনটো কাটি দিলে হীৰকে। আচলতে মোৰ লগত সদায় এনেকুৱাই হয়। চেষ্টা কৰিলেও নিৰ্দিষ্ট সময়তকৈ সদায় দেৰিকৈ বা মূৰা-মূৰিকৈ পোৱাটো মোৰ অভ্যাস। সিদিনাও তেনেকুৱাই হ'ল। তথাপি কোনোমতে ট্ৰেইন মিচ্ নহ'ল। কলংপাৰ এক্সপ্ৰেছত যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিলো— মই, অমৰজ্যোতি বৰদলৈ, আমাৰ সাধাৰণ সম্পাদক হীৰকজ্যোতি বৰা আৰু কংকনা দেউৰী।

NSS– National Service Scheme; Not me but you motoৰে গঠিত আৰু তাৰেই বাৰ্ষিক অধিৱেশন ত্ৰিপুৰাৰ ৰাজধানী আগৰতালাত হ'ব। নগাঁও মহাবিদ্যালয়, নগাঁও তথা অসমক প্ৰতিনিধিত্ব কৰিবলৈ ২৬ মাৰ্চ, ২০১৫ত আমি যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিলো। আগৰতলা অভিমুখে। হীৰক আৰু অমৰৰ লগত আগৰে পৰাই বন্ধুত্ব আছিল যদিও কংকনা দেউৰীৰ লগত সিদিনাহে ভালদৰে কথা পাতিলো আৰু আমাৰ চাৰিওৰে যে যাত্ৰা আমনিদায়ক নহ'ব তাইৰ লগত কথা পাতিয়েই গম পালো। আমাৰ অসমৰ দলটো ASTC বাছ আস্থানত একগোট হোৱাৰ কথা। অসমৰ বিভিন্ন জিলাৰ ৯খন মহাবিদ্যালয়ৰ মুঠ ৩৯ টা NSS Volunteer। আমি ট্ৰেইনত গৈছিলো কাৰণে সোনকালেই গুৱাহাটী পালোগৈ। অৱশ্যে ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধীনৰ মহাবিদ্যালয়ৰ volunteerসকল আমাতকৈ আগতেই অপেক্ষা কৰি আছিল সকলোলৈকে।। লাহে লাহে সকলো একগোট হ'ল আৰু চিনাকি হ'লো এজন আনজনৰ লগত। আমাৰ বাছ ISBTৰ পৰা দুপৰীয়া ৩ বজাত যাব। ৩৯টা NSS Volunteerৰ বিপৰীতে ২জন guide। চিলাপথাৰ টাউন মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক দাৰিকা পেগু আৰু ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক অনুপ দত্ত। খেলুৱৈসুলভ ব্যক্তিত্বৰ বয়সে চুব নোৱাৰা দুজন ব্যক্তি।

নিৰ্দিষ্ট সময়ত আমাৰ যাত্ৰা আৰম্ভ হ'ল। বাছেৰে একেৰাহে ২৪ ঘণ্টীয়া যাত্ৰা। সকলোৰে লগত হাই, হেল্ল'তকৈ বেছি কথা হোৱা নাই। মই আৰু কংকনা দেউৰী এটা ছিটত। কাণত হেডফ'ন আৰু মাজে মাজে দুইজনীয়ে খিৰিকীৰে উপভোগ কৰিলো প্ৰাকৃতিক দৃশ্য। সিদিনা অষ্ট্ৰেলিয়া আৰু ইণ্ডিয়াৰ মাজত World Cup Cricketৰ Semi Final চলি আছিল। কোনে world cup জিকিব সেয়াই আমাৰ মাজত আলোচনাৰ বিষয়। খেলখন উপভোগৰ পৰা বঞ্চিত হৈছিলো যদিও ম'বাইলতে up-date লৈ গৈছিলো। এফালে খেলৰ উৎসুকতা আনফালে এখন নতুন ঠাইলৈ যোৱাৰ আকাংক্ষা। আমাৰ যাত্ৰা আৰম্ভ হ'ল। সমতলৰ পৰা পাহাৰৰ মাজে মাজে একা-বেঁকা পথেৰে। মাজে মাজে দুই-এটা ঘৰ আৰু একা-বেঁকা পথ।

এখন হোটেলৰ সমুখত আমাৰ বাছ ৰ'লহি। মেঘালয়ৰ এখন হোটেল। আমি তাতেই নিশাৰ আহাৰ গ্ৰহণ কৰিলো। হোটেলখনৰ নামটো মনত ৰাখিবলৈ চেষ্টা কৰিছিলো যদিও পাহৰি থাকিলো। শ্বিলঙৰ কাষৰীয়া অঞ্চলৰ বাবে ঠাণ্ডা লাগিছিল আমাৰ। মাৰ্চ মাহত সাধাৰণতে অসমত চুৱেটাৰ, শ্বল আদিৰ ব্যৱহাৰ কমি আহে। তথাপিও আমি গৰম কাপোৰ লৈ গৈছিলো। মূৰে-গায়ে শ্বল মেৰিয়াই ছিটতে অলপ শুবৰ চেষ্টা কৰিছিলো। দুয়োগৰাকী গাইডে এই আমি যাতে অসুবিধাত নপৰো তাৰবাবে যত্ন লৈছিল। যাত্ৰাপথ ইমান একা-বেঁকা আছিল

যে চকু মেলি অলপ সময় গ'লেই বমি ভাব আহে। ইতিমধ্যে প্ৰায়বোৰ ভলেণ্টিয়াৰেই বমি কৰিছিল। মই যিমান পাৰো দুচকু মুদিয়েই যাবলৈ চেষ্টা কৰিলো। ২৪ ঘণ্টীয়া বাছ যাত্ৰা কিমান কষ্টকৰ নিশ্চয় অনুভৱ কৰিব পাৰি। বাৰে বাৰে ঘৰলৈ মনত পৰিছে। উভতি যাবলৈ মন গৈছে। যাত্ৰাপথ ইমান কষ্টকৰ বুলি জনা হ'লে নিশ্চয় নাহিলো হয়। একেৰাহে ২৪ ঘণ্টা যাত্ৰাৰ অন্তত ২৭ তাৰিখে পুৱা ১১-৩০ মান বজাত আমি আগৰতলা পালোগৈ। আমাৰ বাবে বাছ ৰৈ আছিল। পুনৰ আমাক লৈ অহা হ'ল ভগত সিং যুৱ আৱাসলৈ। তাতেই আমাৰ থকা-খোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। চাৰিওফালে পকা দেৱালৰ মাজত ৪ মহলীয়া এটা হোষ্টেল। সমুখত বিস্তীৰ্ণ ঘাঁহনি আৰু ফুলগছ। পৰিষ্কাৰ, মুকলি ঠাই। বাটত পোৱা কষ্ট-ভাগৰ মুহূৰ্ততে পাহৰি পেলালো। ল'ৰা আৰু ছোৱালীৰ পৃথকে পৃথকে থকাৰ ব্যৱস্থা। ইতিমধ্যেই মেঘালয়, চিকিম, অৰুণাচল, নাগালেণ্ড, মিজোৰাম, মণিপুৰৰ পৰা অহা ভলেণ্টিয়াৰ-সকলে নিজৰ কোঠা লৈছিল। দেৰিকৈ পাইছিলোগৈ মাত্ৰ আমি অসমৰ দলটো। আমাৰ হলটোত ১০খন বিছনা। ইতিমধ্যে ৫খনত চিকিমৰ NSS Volunteer আছিল। কংকনা দেউৰী, মই আৰু North Kamrup Collegeৰ তিনিজনী ছাত্ৰী একেটা ৰুমৰে বাসিন্দা হ'লো। গা-পা ধুই তলৰ মহলাত থকা ডাইনিং হ'লত খাবলৈ আহিলো। ত্ৰিপুৰাৰ চৰকাৰে আমি যাতে কোনো অসুবিধাত নপৰো তাৰ এশ শতাংশ ব্যৱস্থা ৰাখিছিল। মাছ, মাংসকে আদি কৰি বিভিন্ন ব্যঞ্জন আছিল দুপৰীয়াৰ আহাৰত। কিন্তু আমি সকলোৱে এটা অসুবিধাৰ সন্মুখীন হৈছিলো। বঙালী জনবসতিপ্ৰধান অঞ্চল বাবে খাদ্যত মছলাৰ পৰিমাণ যথেষ্ট বেছি। আনকি দাইলতো মছলাৰ ব্যৱহাৰ কৰে। অৱশ্যে আমি আপত্তি কৰাত পিছলৈ এই অসুবিধা দূৰ হৈছিল।

অলপ জিৰাই সন্ধিয়া আমাৰ কলেজৰ দলটো আৰু ডিমৰীয়া কলেজৰ পৰা যোৱা হৰেকৃষ্ণ, সুমন, সন্ধ্যাহঁত হোষ্টেলৰ বাহিৰলৈ গ'লো। ত্ৰিপুৰাখন চাফা। ৰাস্তা-পথ বহল। জনবসতি কম কাৰণেই নেকি গাড়ীৰ ভিৰো নাই। অলপ দূৰ খোজকাঢ়িলো। আমি গোটেইকেইটাই মল এখনত সোমালো। জনজাতীয় কিবা বিচাৰিছিলো যদিও নাপালোঁ। নগাঁৱৰ বজাৰত থকা বস্তুবোৰেই ভৰি আছিল। সোনকালে পুনৰ হোষ্টেললৈ ঘূৰি আহিলো। আগদিনাৰ কষ্টকৰ যাত্ৰাৰ বাবেই হয়তো ভাত খাই শুৱাৰ লগে লগেই টোপনিত ঢলি পৰিলো।

আগৰতলাত আমি ঃ

সঁচা কথা ক'বলৈ হ'লে এন.এছ.এছ. কি সেই বিষয়ে একো নজনাকৈয়ে আমি আহিছিলো ত্ৰিপুৰালৈ। কিন্তু এই North-East NSS Festival-এ আমাক বহু কথাই শিকালে। আমাৰ প্ৰথম দিনাৰ কাৰ্যসূচী আছিল সাংস্কৃতিক শোভাযাত্ৰা। আমাক কোৱা হৈছিল প্ৰতিখন ৰাজ্যৰ নিজৰ পৰম্পৰাগত পোছাক পৰিধান কৰিবলৈ। প্ৰতিখন ৰাজ্যৰ NSS Volunteer-এ নিজৰ নিজৰ পৰম্পৰাগত পোছাক পিন্ধিছিল। আমিও মুগাৰ চাদৰ-মেখেলা পিন্ধিছিলো। ল'ৰাবোৰে বিহু মাৰোতে পিন্ধা চোলা আৰু চুৰিয়া। ৰেলীৰ প্ৰথমেই আছিলো আমি অসমৰ ভলেণ্টিয়াৰসকল। প্ৰতিখন কলেজৰ বেনাৰ লৈ গৈছিল কলেজখনক প্ৰতিনিধিত্ব কৰা ভলেণ্টিয়াৰসকলে। হীৰক আৰু মই সগৰ্বে নগাঁও মহাবিদ্যালয়ৰ বেনাৰখন ধৰি অংশ লৈছিলোঁ যাত্ৰাত। ত্ৰিপুৰাৰ ৰাজধানী আগৰতলাস্থিত আৱৰ্ত ভৱনৰ পৰা আমাৰ শোভাযাত্ৰা আৰম্ভ হৈছিল ৰবীন্দ্ৰ শতবাৰ্ষিকী ভৱনলৈ। ভাৰতবৰ্ষৰ ভিতৰত যে উত্তৰ-পূব সাংস্কৃতিকভাবে চহকী তাৰ পূৰ্ণ প্ৰতিফলন ঘটিছিল আমাৰ সেই সাংস্কৃতিক ৰেলীটোত। অৰুণাচলী ছোৱালীবোৰে বগাত ৰঙা বুটা বছা সাজ পিন্ধিছিল। বাকী ৰাজ্যবোৰৰ ছোৱালী-ল'ৰা সকলোৱে বহু চিত্ৰ-বিচিত্ৰ ৰঙৰ তেওঁলোকৰ পৰম্পৰাগত পোছাক পিন্ধিছিল। কি সুন্দৰ আছিল সেই শোভাযাত্ৰা। সাংবাদিকসকলে ফটো ল'বৰ বাবে বেৰি ধৰিছিল। নিজৰ ৰাজ্যক প্ৰতিনিধিত্ব কৰিবলৈ সুযোগ পোৱাৰ বাবে গৰ্ব অনুভৱ কৰিছিলো। ৰবীন্দ্ৰ শতবাৰ্ষিকী ভৱনত আমাৰ বাবে সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানৰ আয়োজন কৰিছিল। মুখ্য অতিথি আছিল মাণিক চৰকাৰ, ত্ৰিপুৰাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী। তেওঁৰ ভাষণেৰে আমাৰ অনুষ্ঠান আৰম্ভ হৈছিল। ত্ৰিপুৰৰ NSS Volunteerসকলে আমাৰ বাবে পৰিৱেশন কৰিছিল তেওঁলোকৰ পৰম্পৰাগত নৃত্য। ডলা আৰু জ্বলাচাকি মূৰত লৈ ক'লা মেখেলা আৰু ব্লাউজ পৰিধান কৰা নাচনীবোৰৰ লাহী কঁকালবোৰ নাচি উঠিছিল। সমগ্ৰ ভৱনটোত প্ৰতিধ্বনি হৈ আছিল সংগীতৰ ধ্বনি... লাইকে ... লাইদে ... লাইদে... লাইদে... লাইদে... লা।

দুপৰীয়া আহাৰৰ বাবে আমাক গাড়ীৰে হোষ্টেললৈ অনা হ'ল। আহাৰ গ্ৰহণৰ পিছত পুনৰ আমাক ৰবীন্দ্ৰ শতবাৰ্ষিকী ভৱনলৈ অনা হ'ল। তাত এন.এছ.এছ, গুৱাহাটীৰ তত্ত্বাৱধায়ক বসুমতাৰী চাৰে এন.এচ.এচ.ৰ লক্ষ্য উদ্দেশ্য সম্পৰ্কে বুজালে। আমাক অনুপ্ৰাণিত কৰিলে

এন.এছ.এছ.ৰ মাধ্যমেৰে সহায় কৰিবলৈ বিভিন্নজনক।

এন.এছ.এছ. -এ আমাক শিকাইছিল নিয়মানুৱৰ্তিতা। প্ৰতিদিনে আমি পুৱা সোনকালে উঠি যোগাসন কৰিছিলো। পুৱাৰ আহাৰৰ পিছতেই আমাক গাড়ীৰে লৈ যোৱা হৈছিল ৰবীন্দ্ৰ শতবাৰ্ষিকী ভৱনলৈ। তাত আমি প্ৰতিদিনে অংশ লৈছিলো বিভিন্ন ছেমিনাৰত। Personality Development, Disaster Management, HIV (Aids), Blood Donation আদিৰ ওপৰত আমি চেমিনাৰত আলোচনা কৰিছিলো। প্ৰতিদিনে ছেমিনাৰৰ বাবে এজন বা দুজন নিমন্ত্ৰিত ব্যক্তি আহিছিল। ইয়াৰ ভিতৰত Personality Developmentৰ ওপৰত যিজনে ভাষণ দিছিল তেওঁ আছিল স্বামীজী। তেওঁৰ ৪৫ মিনিটৰ ভাষণ কোনেও এটা টু শব্দ উচ্চাৰণ নকৰাকৈ শুনিছিল। হয়তো তাকেই কয় Personality।

প্ৰতিদিনে আবেলি আমাৰ সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠান হৈছিল। গোটেইকেইখন ৰাজ্যৰ ভলেণ্টিয়াৰসকলে নিজৰ নিজৰ ক'লা-সংস্কৃতি পৰিৱেশন কৰিছিল। আমাৰ অসমৰ ভলেণ্টিয়াৰসকল আছিল সকলোতকৈ এখোপ চৰা। বেলেগ ৰাজ্যৰ তত্ত্বাৱধায়কসকলে পিছলৈ আপত্তি কৰিছিল অসমৰ ভলেণ্টিসকলকলৈ। সঁচা কথা ক'বলৈ হ'লে আমিও বৰ চখ পাইছিলো। সকলোৱে কিবা নহয় কিবা কৰিছিলো। পূৰ্ব প্ৰস্তুতি নথকাকৈয়ে সমবেত সংগীত গাইছিলো। ৰাতি হোষ্টেলত মিচিং নৃত্য শিকিছিলো।

আমাৰ কংকনা দেউৰীয়ে সত্ৰীয়া নাচিছিল। তাইৰ নৃত্যক সকলোৱে উচ্চ প্ৰশংসা কৰিছিল। হীৰকে গীটাৰ বজাইছিল আৰু গান গাইছিল। অমৰজ্যোতিও পিছপৰি থকা নাছিল। সদায় লাজুক হৈ থকা অমৰৰ নতুন ৰূপ দেখিছিলো তাত। হাতত মাইক্ৰফোন লৈ সিয়ো নাচি নাচি গান গাইছিল। দুদিনকৈ সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানৰ ঘোষিকা আছিলো মই। আমি পাহৰি গৈছিলো যে আমি বেলেগ বেলেগ ৰাজ্যৰ ভিন ভিনি ভাষাৰ লোক। আমি সকলো হৈ পৰিছিলো বৰ অসমৰ অসমীয়া। মণিপুৰ, মেঘালয়, অৰুণাচলৰ ভলেণ্টিয়াৰসকলে গান গাওঁতেও ডিমৰীয়া কলেজৰ হৰেকৃষ্ণ আৰু আমাৰ হীৰকে গীটাৰ বজাইছিল। আমাৰ নগাঁও কলেজৰ চাৰিওটাকে নাম দিছিল 'Favulous Four'। নিশা হোষ্টেললৈ আহোতে মোক এজনে আচৰিত হৈ প্ৰশ্ন কৰিছিল হোষ্টেলত দেখি। তেওঁ হেনো মোক ত্ৰিপুৰাৰ ভাড়াতীয়া ঘোষিকা বুলি ভাবিছিল। শেষৰ দিনা আমি সকলোৱে বিহু আৰু হুঁচৰি নাচিলো। সকলোৱে এটাই ইচ্ছা আছিল যেন সেই নিশাৰ অন্ত নহওক। কিয়নো সেই নিশাৰ পিছত আমি সকলো নিজৰ নিজৰ ঠাইলৈ গুচি আহিম। হেৰুৱাই পেলাম সেই এসপ্তাহৰ চিনাকি বন্ধুবোৰক।

চিৰিয়াখানাৰ বান্দৰবোৰ ঃ

ছেমিনাৰ আৰু সাংস্কৃতিক সন্ধিয়াৰ উপৰিও আমাক এদিন ফুৰাবলৈ নিয়া হৈছিল ত্ৰিপুৰাৰ চিৰিয়াখানালৈ। তাত আমি বিভিন্ন জীৱ-জন্তু দেখিছিলো, সিহঁতৰ সৈতে প'জ দিছিলো কেমেৰাৰ সন্মুখত। আটাইতকৈ ভাল লাগিছিল বান্দৰবিলাকক। ছোৱালী দেখি সচৰাচৰ ল'ৰাই জোকোৱা দৰে আমাক চিঞৰি জোকাইছিল সিহঁতে। তাৰ গাইডে আমাক কৈছিল যে বান্দৰবোৰে ছোৱালী দেখিলে চিঞৰি মাতে। আমাক মিউজিয়ামলৈও নিয়া হৈছিল। কিন্তু দুৰ্ভাগ্যৱশতঃ সিদিনা মিউজিয়াম বন্ধ আছিল।

আনন্দৰ মাজতে বিষাদৰ ছাঁ ঃ

আমাৰ সেই আনন্দৰ দিনবোৰৰ মাজতে এটা বিষাদৰ ঘটনা ঘটিছিল। চিলাপথাৰ কলেজৰ পৰা যোৱা এজন এন.এছ.এছ. ভলেণ্টিয়াৰৰ হঠাৎ মাকৰ মৃত্যু হৈছিল। আমাৰ অসমলৈ ঘূৰি আহিবলৈ মাজত মাত্ৰ এটা দিন বাকী। ইমান দূৰ তাক অকলে পঠিয়াবও নোৱাৰি আৰু মহোৎসৱ এৰি আমি সকলো গুচি অহাও অসম্ভৱ আছিল। ইফালে সি ঘৰৰ একমাত্ৰ ল'ৰা। মুখাগ্নিৰো প্ৰশ্ন জড়িত হৈ আছিল তাৰ লগত। শেষত সিদ্ধান্ত হ'ল তাক বিমানেৰে পঠিওৱা হ'ব। যিয়ে যেনেকৈ পাৰে টকা দিলে টিকটৰ বাবে। সজল চকুৰে সকলোৱে বিদায় জনালো তাক।

বিদায় ৰজনী ঃ

এসপ্তাহ সময় কেনেদৰে পাৰ হৈ গ'ল গমেই নাপলোঁ। অনিচ্ছাসত্ত্বেও সকলোৱে হোষ্টেল এৰিব লাগিব। মিজোৰামৰ এন.এছ.এছ. ভলেণ্টিয়াৰসকল ৰাতিয়েই গুচি গ'ল। আমিও উভতিব লাগিব ঘৰলৈ। নিশাৰ আহাৰৰ পিছত সকলোৱে হোষ্টেলৰ সন্মুখৰ বিস্তীৰ্ণ ঘাঁহনিত বহিলো। কথা পাতিলো, ফটো উঠিলো, ইজনে আনজনৰ ফোন নম্বৰ ল'লো। কিছু প্ৰতিশ্ৰুতি, আশা ইজনে আনজনক আকৌ লগ পোৱাৰ। এই এসপ্তাহতে কাৰোবাৰ মাজত কাৰোবাৰ মধুৰ সম্পৰ্কও গঢ়ি উঠিছিল। চিকিম, মণিপুৰৰ সদস্যসকলে মাতিছে তেওঁলোকৰ তালৈ। আমিও মাতিলো আমাৰ অসমলৈ তেওঁলোকক। আমি ঢোল, তাল বজাই স্ফূৰ্তি কৰিলো। মণিপুৰ, অৰুণাচলৰ ছোৱালীবোৰক বিহু শিকাব লাগে। সিহঁতে আমাক অনুকৰণ কৰি নাচিবলৈ চেষ্টা কৰিলে। সিহঁতে ইচ্ছা কৰিলে আমাৰ মেখেলা-চাদৰ পিন্ধি চোৱাৰ। আমাৰ

ক্ৰমত আমি সকলোৱে ইজনীয়ে আনজনীৰ পোছাক পিন্ধি চালো, কেমেৰাত বন্দী হৈ ৰ'ল মুহূৰ্তবোৰ। বগা অৰুণাচলী ছোৱালীজনীক ৰঙা চাদৰখনে কি যে সুন্দৰ লাগিছিল। নিশা দুইমান বজালৈকে আমি তেনেদৰেই কটালো। পিছদিনা পুৱা আমাৰ উভটনি যাত্ৰা। আমি সকলোৱে শেষবাৰৰ বাবে গোট খালো। নাচিলো ইজনে আনজনৰ হাতত ধৰি। ত্ৰিপুৰাৰ সদস্যসকলে বাৰে বাৰে মাতিছে আমাক আকৌ আহিবলৈ। পুনৰ লগ পোৱাৰ প্ৰতিশ্ৰুতিৰে বিদায় মাগিলো তেওঁলোকৰ পৰা। অসমৰ বাছৰ পিছে পিছে অৰুণাচল, মণিপুৰ, চিকিমৰ বাছ। যিমান দূৰলৈকে সম্ভৱ হাত জোকাৰি ইজনে আনজনক মাতি আহিলো। কিবা এক অজান দুখত মনবোৰ গধুৰ হ'ল। বাৰে বাৰে মনলৈ আহি থাকিল এসপ্তাহৰ বিভিন্ন কাৰ্যসূচীবোৰ; কাণত প্ৰতিধ্বনিত হৈ ৰ'ল ত্ৰিপুৰাৰ পৰম্পৰাগত গীতৰ কলি... লাইদে... লাইদে... লাইদে... লাইদে... লা। ■

বিঃদ্ৰঃ— আমাৰ যাত্ৰাৰ সংগী কংকনা দেউৰীক অকালতে এটি পথ দুৰ্ঘটনাত হেৰুৱালো। প্ৰতিভাৱান ছাত্ৰগৰাকীক শ্ৰদ্ধাৰে সুঁৱৰিছো।

টাৱাং ভ্ৰমণৰ অবিস্মৰণীয় অভিজ্ঞতা

অনুপজ্যোতি দাস
পঞ্চম ষাণ্মাসিক, ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

যোৱা ২০১৪ চনৰ ২ অক্টোবৰৰ 'গান্ধী জয়ন্তী'ৰ দিনটোত মই ভাৰতীয় সৈন্য বাহিনীৰ প্ৰশাসনিক বিষয়া সুৰেন্দ্ৰনাথ ডাঙৰীয়াৰ আমন্ত্ৰণক্ৰমে অকলেই মনোমোহা 'টাৱাং' ভ্ৰমণৰ বাবে যাত্ৰা কৰিলো। উল্লেখ্য যে উক্ত ২ অক্টোবৰৰ দিনটোতে প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ 'স্বচ্ছ ভাৰত অভিযান'ৰ শুভাৰম্ভ হৈছিল।

পুৱা প্ৰায় ৯-৩০ বজাত মই গৈ তেজপুৰ মিছন চাৰিআলিৰ সমীপৰ সেনা ছাউনী 'GAJARAJ COMPLEX'ত উপস্থিত হওঁ। তাতেই মোৰ বাবে প্ৰেৰিত ভাৰতীয়া সেনা বাহিনীৰ জোৱান মহাৰাষ্ট্ৰৰ পি. ওৱালকাকীক লগ পাওঁ আৰু তেওঁৰ লগত ভাৰতীয় সেনা বাহিনীৰ কনভয়ৰ প্ৰায় ৫০ খন সৰু-বৰ গাড়ীৰ সৈতে ১নং বাছত দিনৰ প্ৰায় ১১ বজাত 'টাৱাং' অভিমুখে গতি কৰো। সেই ক্ষণত এনে অনুভৱ হৈছিল যে দেশমাতৃৰ ৰক্ষাৰ বাবে অহা এইসকল যোদ্ধাৰ মাজৰ ময়ো এজন সৈনিক। সেনাৰ গাড়ীৰ কনভয়ত যাত্ৰাৰ ৰোমাঞ্চকৰ অভিজ্ঞতা জীৱনত এয়ে প্ৰথম।

এখন দীঘল ৰে'লগাড়ীৰ ডবাবোৰৰ দৰে গাড়ীৰ কনভয়ে বালিপাৰা অতিক্ৰম কৰি নামেৰি ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যানৰ কাষে কাষে গৈ এসময়ত অসম-অৰুণাচল সীমান্তৰ ভালুকপুঙত প্ৰবেশ কৰিলে। তাতেই যেন এছাটি শীতল বায়ুয়ে আমাক ভৈয়ামৰ পৰা পাহাৰলৈ আদৰণি জনায়।

উল্লেখ্য যে একবিংশ শতিকাৰ ভাৰতবৰ্ষৰ ভিতৰত প্ৰথম সূৰ্যৰ কিৰণ দেখা প্ৰদেশই হ'ল অৰুণাচল প্ৰদেশ। এই অৰুণাচল প্ৰদেশতেই ভাৰত-চীন সীমান্ত সমুদ্ৰপৃষ্ঠৰ সুউচ্চ স্থানত সামৰিক তথা ভৌগোলিক দিশত গুৰুত্বপূৰ্ণ স্থান হ'ল 'টাৱাং'। অসম-অৰুণাচল সীমান্তৰ ভালুকপুঙৰ পৰাই আৰম্ভ হৈছে সুউচ্চ পাহাৰীয়া ঠেক গতিপথ যেন হিমালয়ৰ বুকুৰ এভাৰেষ্টত গৈ শেষ হৈছে এনেহেন লাগে।

একা-বেঁকা পথেৰে আগবঢ়া 'কনভয়' গৈ দিনৰ ১ মান বজাত 'চেঁচা' নামৰ ঠাইত ক্ষন্তেক জিৰণিৰ বাবে ৰ'ল। তাত থকা সেনা বাহিনীৰ 'কেন্টিন'ত অন্যান্যসকলৰ লগতে আমিও দুপৰীয়াৰ আহাৰ গ্ৰহণ কৰিলো। পুনৰ যাত্ৰা আৰম্ভ হ'ল 'টেংগা' অভিমুখে। তললৈ চালে গাৰ নোম শিয়ৰি উঠা 'সেউজীয়া' চাই চাই বিয়লি প্ৰায় ৫মান বজাত আহি আমি 'টেংগা' পালো। ভাবিলেই শিয়ৰি উঠো চালকৰ ক্ষণিক অন্যমনস্কতাই যেন...।

'টেংগা' নামৰ ঠাইখনতেই ব'মডিলা, টাৱাং অভিমুখী সেনা বাহিনীৰ নৈশ যাপনৰ ব্যৱস্থা আছে। ই সাগৰপৃষ্ঠৰ পৰা ৬,৫০০ ফুট উচ্চতাত অৱস্থিত। 'টেংগা' এখন সৰু চহৰ, তাত ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাইপথ ২২৯ নঙৰ দুয়ো কাষে সেনা ছাউনীৰ কাষে কাষে বৈ গৈছে খৰস্ৰোতা পাহাৰীয়া জুৰি। ইয়াত দুয়োফালে কেৱল পাহাৰ আৰু পাহাৰ। টেংগাত মই 238 Transit Campৰ Officer's Messত ৰাতি কটোলো কোঠা নং ৩ত। কাষৰ বিছনাত থকা ৰাজস্থানৰ Col. B. Sarmaৰ লগত নানা বাৰ্তালাপ কৰি নৈশ আহাৰ গ্ৰহণ কৰি শুই পৰিলো। দিনটোৰ ভাগৰখিনিয়ে যেন মোক হেঁচা মাৰি ধৰিবলৈহে সুযোগ বিচাৰি আছিল।

পিছদিনা পুৱাতেই কাষেদি বৈ যোৱা জুৰিৰ পানীৰ শব্দই আৰু পাহাৰীয়া চৰাই-চিৰিকটিৰ কল্লোলে যেন সুপ্ৰভাত জনালে। খিৰিকীৰ পৰ্দা গুচাই দেখিলো নীলা আকাশত তেতিয়াও তৰাৰ চিকমিকনি। কাষৰ ঘড়ীটোত পুৱা ৩ বজাৰ সংকেতধ্বনি বাজি উঠিল। প্ৰাতঃকৰ্ম সমাপন কৰি কাষৰ বিছনাত থকা Col. B. Sarmaৰ লগত চাহটোপা খাই তেওঁৰ পৰা বিদায় লৈ ইতিমধ্যে সাজু হৈ থকা 'টাৱাং' অভিমুখী কনভয়ৰ কাষ পালোগৈ। ইমান পুৱাতেই আগনিশা বিশ্ৰামৰত সৈনিকসকলে আহি সু-শৃংখলিতভাবে নিজৰ নিজৰ গাড়ীত উপস্থিত হৈছে। সঁচাকৈয়ে সু-শৃংখলিত আৰু নিয়মানৱৰ্তিতাৰ এক অন্য নাম Indian Army।

পুৱা ৪-১৫ত আমাৰ কনভয়ে পুনৰ যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিলো গন্তব্যস্থল 'টাৱাঙ' অভিমুখে। একা-বেঁকা পাহাৰীয়া বিপদসংকুল পথেৰে আগবাঢ়ি গৈ ব'মডিলা অতিক্ৰম কৰি পুনৰ ৮-৩০ মান বজাত আমাৰ 'কনভয়' ডিৰাঙৰ সমীপত ভাৰতীয় সেনাৰ কেন্টিনত প্ৰাতঃ আহাৰ গ্ৰহণ কৰিলো। পুনৰ ২২৯ নং ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাইপথেৰে গৈ দিনৰ প্ৰায় ১১-৩০ বজাত 'চেলাপাছ'ত উপস্থিত হ'লো।

সাগৰ পৃষ্ঠৰ পৰা ১৩,৭০০ ফুট উচ্চতাত অৱস্থিত 'চেলাপাছ' সঁচাকৈয়ে মনোমোহা। 'চেলাপাছ'ৰ পৰা টাৱাঙৰ দূৰত্ব ৭৮ কি.মি. যদিও দুৰ্গম, উচ্চৰ পৰা উচ্চতম গতিপথে ইয়াক মাত্ৰা প্ৰদান কৰে। ইয়াৱালকাৰ দাদায়ে তেনেতে হিন্দীতে মোক ক'লে যে ইয়াত আমি ডাৱৰৰ সৈতে সমানত আছো আৰু মই লগে লগে খিৰিকীৰে বাহিৰলৈ চাই দেখিলো যে সঁচায়ে ডাৱৰবোৰ আমাৰ পৰা সমানে সমানে ওপঙি ফুৰিছে। কি এক মনোৰম দৃশ্য।

'যশৱন্ত সিং গড়'। দিনৰ প্ৰায় ১ বজাত আমাৰ কনভয় গৈ এই পুণ্যভূমিত উপস্থিত হ'ল। ১৯৬২ চনৰ

ভাৰতী-চীনযুদ্ধৰ সময়ত অত্যন্ত সাহসী বুদ্ধিমত্তাৰে যিজন ভাৰতীয় সেনাই নিজৰ জীৱন আহুতি দি গৈছে, সেই মহান বীৰপুৰুষ শ্বহীদ যশৱন্ধ শিঙৰ স্মৃতিক্ষেত্ৰ ইয়াতেই অৱস্থিত। 'কনভয়'ৰ পৰা নামি সকলো সেনাই শ্বহীদ বীৰ সেনাজনৰ স্মৃতিক্ষেত্ৰত তেওঁ প্ৰতিমূৰ্তিৰ সন্মুখত Salute জনালে আৰু সন্মান প্ৰদৰ্শন কৰিলে, ময়ো তেওঁ প্ৰতিমূৰ্তিৰ সন্মুখত সন্মান জনালো। বীৰ শ্বহীদ যশৱন্ত সিঙৰ বীৰত্বৰ কাহিনী এই অঞ্চলৰ স্থানীয় লোকসকল তথা সৈনিকসকলৰ মুখে মুখে। এনে অজস্ৰ যশৱন্ত সিঙৰ বাবেই আজি ৰক্ষা পৰিছে এই বিনন্দীয়া ভাৰবৰ্ষ।

১৯৬২ চনৰ চীন-ভাৰত যুদ্ধই চূড়ান্ত ৰূপ লৈছিল। নৱেম্বৰ মাহৰ হাড়কঁপোৱা শীতত। যশৱন্ত সিঙে স্থানীয় 'মনপা' জনগোষ্ঠীৰ দুগৰাকী যুৱতী 'চেলা' আৰু 'নুৰা'ক লৈ অকলেই চীনা সৈন্যৰ বিৰুদ্ধে যুঁজ দিছিল সমুদ্ৰ পৃষ্ঠৰ পৰা প্ৰায় ১০,০০০ ফুট উচ্চতাত। যুদ্ধৰ বিভীষিকাময়ী পৰিস্থিতিৰ প্ৰায় শেষ সময়ত যশৱন্ত সিঙে 'চেলা' আৰু 'নুৰা'ৰ সহযোগত য'তে-ত'তে বোমা বিস্ফোৰণ ঘটাইছিল আৰু চীনা সৈন্যক ভাবিবলৈ বাধ্য কৰাইছিল যে তেতিয়াও ভাৰতীয় সৈনিকৰ এক বুজনসংখ্যকে যুদ্ধ ক্ষেত্ৰত বীৰত্বৰে যুঁজি আছে। অৱশেষত যশৱন্ত সিঙলৈ ৰেচন কঢ়িওৱা সৈনিকজনক চীনা সৈন্যই কৰায়ত্ত কৰে আৰু তেতিয়াই চীনা সৈন্যই যশৱন্ত সিঙৰ কাৰ্যকলাপৰ বিষয়ে জ্ঞাত হ'ল যে অকল এজন সৈনিকৰ দ্বাৰাহে চতুৰভাৱে ইমানবোৰ বোমা বিস্ফোৰণ ঘটোৱা হৈছিল। এই কথা জানিব পাৰি চীনা সৈন্যই উগ্ৰৰূপ ধাৰণ কৰে আৰু গ্ৰেনেড বিস্ফোৰণ ঘটায়। সেই বিস্ফোৰণতে 'চেলা' নামৰ স্থানীয় সাহসী যুৱতীগৰাকী নিহত হ'ল। আনগৰাকী স্থানীয় মনপা যুৱতী 'নুৰা'ক কৰায়ত্ত কৰা হৈছিল। শেষৰ কাহিনী অতিকৈ মৰ্মস্পৰ্শী তথা হৃদয়বিদাৰক। বীৰ 'যশৱন্ত সিঙে' যেতিয়া গম পালে যে তেওঁৰ হাতত অৱশিষ্ট মাত্ৰ এটা গুলী আছে আৰু সেই গুলীৰে চীনা সৈন্যক প্ৰতিহত কৰা সম্ভৱ নহয়, তেতিয়া 'শত্ৰুৰ হাতত ধৰা দিয়াতকৈ মৃত্যুৱে শ্ৰেয়' বাক্যটো সাৰোগত কৰি সেই অৱশিষ্ট গুলীটোৰে নিজৰ মৃত্যু ঘটাইছিল। স্বদেশ প্ৰেমৰ কি যুগময়ী, কালজয়ী নমুনা। এই মৃত্যু অপৰাজেয়। তাৰপিছত চীনা সৈন্যই তেওঁৰ মূৰটো কাটি লৈ গৈছিল। যুদ্ধৰ পৰিসমাপ্তিৰ পিছত চীনা সৈন্যৰ কামাণ্ডাৰজনে যশৱন্ত সিঙৰ বীৰত্বত সন্তুষ্ট হৈ তেওঁৰ বীৰত্বৰ প্ৰতি সন্মান প্ৰদৰ্শন কৰি যশৱন্ত সিঙৰ মৃতদেহৰ পৰিৱৰ্তে পিতলৰ প্ৰতিমূৰ্তি ভাৰতলৈ প্ৰেৰণ কৰিছিল। চীনা সৈন্যই ওভতাই দিয়া সেই পিতলৰ প্ৰতিমূৰ্তি বৰ্তমানো 'Jaswant Singh Memorial'-ত সন্মানসহকাৰে সু-সজ্জিতভাৱে থোৱা আছে। সেয়েহে, ইয়ালৈ অহা সকলোৱেই 'Jaswant Singh Memorial' ত শ্ৰদ্ধাসহকাৰে মূৰ দোঁৱাই যায়। শ্বহীদ যশৱন্ত সিঙদেৱৰ জীৱন উৎসৰ্গিত এই কাহিনী ভাৰতীয় সেনাৰ প্ৰেৰণাৰ উৎস আৰু এই কাহিনী অবিহনে ১৯৬২ চনৰ ভাৰত-চীন যুদ্ধৰ কাহিনীও আধৰুৱা হৈ ৰ'ব।

'যশৱন্তগড়' চেলাপাছ আৰু জাংগ চহৰৰ মাজত অৱস্থিত। যশৱন্ত সিং মূলতঃ উত্তৰাখণ্ডৰ সৈনিক। যশৱন্ত সিঙদেৱৰ অতুলনীয় অৱদানৰ স্বীকৃতিৰূপে ভাৰত চৰকাৰে 'বীৰচক্ৰ' আৰু 'মহাবীৰ চক্ৰ' মৰণোত্তৰভাৱে প্ৰদান কৰিছিল।

তাত থকা কেন্টিনত দুপৰীয়াৰ লঘু আহাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পাছত আমি পুনৰ 'টাৱাং' অভিমুখে যাত্ৰাৰম্ভ কৰিলো। ২২৯ নং ঘাইপথৰ কাষতে আছে 'জাংগ' নামৰ এখন সৰু চহৰ। সেই চহৰ পাৰ হৈ অলপ দূৰ যোৱাৰ পিছতে 'টাৱাং'ৰ কাষৰে 'খিৰ্মু' (Khirmu) নামৰ ঠাইত আমাৰ কনভয় ৰ'ল। তেতিয়া বিয়লি প্ৰায় ৩ বাজিছে। তেজপুৰৰ পৰা টাৱাঙলৈ আমাৰ সুদীৰ্ঘ যাত্ৰাপথ অতিক্ৰমি অহা 'কনভয়'টোৰ যাত্ৰা ইমানতে শেষ হ'ল। গা-মূৰ জোকাৰি বেগটো পিঠিতে পেলাই গাড়ীৰ পৰা নামি 'টাৱাঙ'ৰ ভূমি স্পৰ্শ কৰি এখোজ এখোজকৈ আগুৱাই গ'লো। তাত মোক আদৰিবলৈ বৈ আছিল স্বয়ং Tawang Administrative Districtৰ Administrative Commandent Coronal Surendra Nath ছাৰ। তেওঁৰ আহ্বানৰ প্ৰতি সঁহাৰি জনাই আৰু প্ৰাথমিক কুশল বাৰ্তা বিনিয়োগৰ পিছত 'খিৰ্মু'ৰ পৰা তেওঁৰ বাসগৃহলৈ লৈ গ'ল। তেওঁৰ বাসগৃহত মোৰ মন-প্ৰাণ চুই যোৱা প্ৰথম দৃশ্যটো হ'ল অসমৰ বাহিৰৰ এজন বীৰ সৈনিকৰ সাগৰপৃষ্ঠৰ পৰা সুউচ্চ উচ্চতাৰ ওপৰতো তেওঁৰ বাসভৱনৰ প্ৰথম কোঠাত অসমীয়াৰ হিয়াৰ আমঠু তথা আদৰৰ এখন 'ফুলাম গামোচা' আৰু এটা 'ফুলাম জাপি'

আৰি থৈছে। উৎকৃষ্টতম সংস্কৃতিৰ এনাজৰী। তেখেতৰ বাসগৃহটো সেনা ছাউনীৰ ভিতৰৰ এটি টিলাত অৱস্থিত। তেখেতৰ বাসগৃহৰ চোতালত সেনা বাহিনীৰ দুটি অতিথিশালা— 'Jannat' আৰু 'Mannat' অৱস্থিত। চাহ খাই বাহিৰলৈ ওলাই গৈছিলো যদিও ঠাণ্ডাৰ প্ৰকোপত পুনৰ ভিতৰ সোমালোহি। নিজক প্ৰাকৃতিকভাবে খাপ খুৱাবলৈ হয়তো কিছু সময় লাগিব। দুই-এটি কাৰ্যকলাপৰ পিছত নৈশ আহাৰ গ্ৰহণ কৰি শুই পৰিলো।

৪-১০-২০১৪। টাৱাঙত উপস্থিত হোৱা প্ৰথম পুৱা। প্ৰাতঃ আহাৰ গ্ৰহণৰ পিছত ৰাজস্থানৰ সেনা গৌতম দাদাৰ সৈতে নাতি দূৰত অৱস্থিত Tawang Headquarterৰ কাৰ্যালয়লৈ গ'লো। জন্মভূমিৰ পৰা দূৰত্বত থকা তেখেতৰ সতীৰ্থ সৈনিকসকলৰ লগত চিনাকি কৰাই দিলে। তেজপুৰৰ পৰা মোক আগবঢ়াই নিয়া Yawalkan দাদাৰ সৈতে টাৱাং চহৰ তথা সৈনিক ছাউনী ফুৰিবলৈ ওলাই গ'লোঁ।

সৰ্বপ্ৰথমে গ'লো ১৯৬২ চনৰ ভাৰত-চীনৰ যুদ্ধৰ স্মৃতি বিজড়িত 'Tawang War Memorial' লৈ। ঐতিহ্যমণ্ডিত সেই যুদ্ধত ভাৰতভূমিৰ হকে প্ৰাণ আহুতি দিয়া ২৪৪০ জন বীৰ শ্বহীদ সেনাৰ নাম ইয়াত স্বৰ্ণ আখৰেৰে খচিত কৰা আছে। তাৰ লগতে থকা অন্য এক কোঠাত ১৯৬২ ৰ ভাৰত-চীন যুদ্ধ ক্ষেত্ৰৰ নক্সা আছে। যুদ্ধত ব্যৱহৃত টুপী, কাঁহী, মগ, বন্দুক আদি সামগ্ৰী কিছু সুন্দৰভাবে সজাই থোৱা আছে। দেৱালবোৰত নানা ঐতিহাসিক সাক্ষীস্বৰূপে প্ৰতিছবি ওলোমাই থোৱা আছে। তাৰ বিপৰীত দিশত থকা আন এটি কোঠাত আছে Coronal Yogendar Singhৰ প্ৰতিমূৰ্তি। এজন সৈনিকে সুন্দৰকৈ সকলো কথা ব্যাখ্যা কৰি গৈছে।

তাৰ পৰা আহি আমি সৈনিকৰ ব্যায়ামাগাৰ, খেলপথাৰ, দোকান (কেন্টিন), মাৰাঠা মহাবীৰ ছত্ৰপতি শিৱাজীৰ প্ৰতিমূৰ্তি চালো। তাৰপিছত টাৱাঙৰ বজাৰত অলপ ঘূৰি-ফুৰি ক্ষন্তেকীয়া বৰষুণত তিতি দুয়ো পুনৰ ছাৰৰ বাসগৃহত উপস্থিত হ'লো। ছাৰৰ লগত দুপৰীয়াৰ আহাৰ গ্ৰহণ কৰি অলপ জিৰণি ল'লো। তাৰপিছত ছাৰে মোক টাৱাঙৰ আৰু ভাৰতীয় সৈন্যৰ বিষয়ে অলপমান ব্যাখ্যা কৰি জনালে। তাৰপিছত আমি ওলাই গৈ বৌদ্ধ মঠ এটি চালো। টাৱাঙত থকা বৌদ্ধ মঠ (স্তুপ) সমূহ বৌদ্ধগুৰু দালাই লামাৰ নিৰ্দেশত গঢ় লৈ উঠিছে। সেইবোৰ স্থানীয় লোকে 'Namgyal Chartan' বুলি কয়।

৫-১০-২০১৪। টাৱাঙত দ্বিতীয় পুৱা। গা ধুই চাহ অকণমান খাই উঠোতেই ক'ল ছাৰৰ আদেশক্ৰমে য়াৱালকৰ দাদা, জট্ দাদা আৰু ভট্টাচাৰ্য দাদাৰ লগতে সৈনিক গাড়ী চালক গৌতম দাদায়ে চালোৱা 'জিপচী. কিং' আহি পালে। টাৱাঙৰ নৈসৰ্গিক শোভা উপভোগ কৰি কৰি আমি পুৱা ৮ মান বজাত সুউচ্চত গৈ পঞ্জাৱ ৰেজিমেণ্টৰ সু-সজ্জিত ছাউনীৰ চ'ৰা-ঘৰত বহিলো আৰু পঞ্জাৱ ৰেজিমেণ্টৰ সৈনিকসকলৰ সৈতে অলপ বাৰ্তালাপ কৰি ডাইনিং ৰুমলৈ নি আমাক কিছু সুস্বাদু খাদ্য আপ্যায়ন কৰালে। সাগৰপৃষ্ঠৰ পৰা প্ৰায় ১৬,০০০ ফুট উচ্চতাত সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষতে সিঁচৰতি হৈ থকা পৰিয়াল এৰি দেশমাতৃৰ বাবে নিষ্ঠা আৰু সততাৰে জাগ্ৰত প্ৰহৰী এই বীৰসকল সঁচাকৈয়ে প্ৰশংসাৰ পাত্ৰ। 'BORDER' চলচ্চিত্ৰৰ বাস্তৱ প্ৰতিফলন যেন ইয়াতেই পোৱা যায়। ফোনৰ নেটৱৰ্ক নাই এই সুউচ্চ স্থানত।

পঞ্জাৱ ৰেজিমেণ্টৰ সেনাৰ ছাউনীৰ পৰা ওলাই আমি 'ব'মলা পাছ' পালো। টাৱাং চহৰ আৰু ব'মলা পাছৰ দূৰত্ব প্ৰায় ৩৭ কি.মি.। অপৰূপ সৌন্দৰ্যৰে ভৰপূৰ ব'মলা পাছতেই প্ৰকৃততে ১৯৬২ চনৰ ভাৰত-চীনৰ যুদ্ধৰ আৰম্ভ হৈছিল। এতিয়াও প্ৰাকৃতিকভাবে অতি দুৰ্গম এই 'ব'মলা পাছ'। ইয়াত অক্সিজেনৰ মাত্ৰা কম। উশাহ-নিশাহ লোৱাত সামান্য কষ্টকৰ। ইয়াত 'মৈত্ৰী শিল' নামৰ শিলৰ এটা গোট আছে। তাতে দুয়ো দেশৰ প্ৰতি সন্মান জনাই আৰু দুয়ো দেশৰ শান্তিৰ বাবে একোটাকৈ সৰু শিল নিক্ষেপ কৰাটো পৰম্পৰা। আমিও নিক্ষেপ কৰিলো। ইয়াৰ পৰা চীনৰ কিছু অংশ স্পষ্টকৈ দেখা যায়। আমি তাত থকা ভাৰতীয় সৈনিকৰ পৰা লোৱা বাইন'কোলাৰৰ দ্বাৰা চীনৰ আৰু অলপ অংশ চালো। চীনা সৈনিকসকলে আমাক দেখি হাত জোকাৰি সম্ভাষণ জনাইছিল। আমিও হাত জোকাৰি প্ৰত্যুত্তৰ দিলো। ভাৰত-চীন সীমান্তৰ উক্ত ঠাইতেই ভৌগোলিকভাবে অৱস্থিত মেকমোহন লাইন অৰ্থাৎ L.O.A.C (Line of Actual Control)। ইয়াতেই অৱস্থিত Indu-China Border Personal Meetৰ এটি

সৰু অথচ সু-সজ্জিত প্ৰেক্ষাগৃহ। প্ৰতি বছৰত দুবাৰকৈ ভাৰত আৰু চীনৰ উচ্চ পদস্থ বিষয়াসকল অৰ্থাৎ উচ্চ পদস্থ সেনা বিষয়া মিলিত হয়। বিশ্বৰ দুখন সু-বৃহৎ আৰু জনসংখ্যাবহুল গণৰাজ্যৰ ৰাষ্ট্ৰৰ ৰাজনৈতিক নেতাসকলৰ আঙুলিৰ ইংগিতৰ ওচৰত নিৰ্ভৰশীল, দুয়ো দেশৰ এই মহান সৈনিকসকল।

ব'মলা পাছৰ পৰা উভতি আমি Y Junction (১৪,৬১৫ ফুট)ৰ পৰা আনটো পথেদি গাড়ী চুঙ্গাষ্টাৰ হ্ৰদৰ দিশে নামি গ'ল। এটি সময়ত আমি গৈ নামি চুঙ্গাষ্টা হ্ৰদৰ কাষ পালোগৈ। এই হ্ৰদৰ দৃশ্য অতিকৈ মনোৰম। সাগৰপৃষ্ঠৰ ১২,৪৬৭ ফুট উচ্চতাত অৱস্থিত এই হ্ৰদটোৰ মাজত মৃত গছৰ অংশবোৰ বৰ্তমানো থিয় হৈ ৰৈ আছে। এই বিখ্যাত অনুপম হ্ৰদৰ পাৰতেই বলিউডৰ জনপ্ৰিয় ছবি 'কলয়া'ৰ দৃশ্যগ্ৰহণ কৰিছিল। অভিনয় কৰিছিল শ্বাহৰুখ খান আৰু মাধুৰী দীক্ষিতে। সেয়ে বৰ্তমান ইয়াক প্ৰায় সকলোৱেই 'মাধুৰী লেক্' বুলি কয়। এই হ্ৰদৰ পাৰতে অৱস্থিত সৈনিক 'চুঙ্গাষ্টাৰ কেফ'ত দুপৰীয়াৰ আহাৰ গ্ৰহণ কৰি 'টাৱাং' চহৰৰ দিশে ৰাওনা হ'লো। এনেহেন পাহাৰৰ মাজত হ্ৰদৰ কাষত আহাৰ গ্ৰহণৰ মজাই সুকীয়া। ইয়েই মোৰ প্ৰথম হয়তো শেষো!! টাৱাঙলৈ উভতাৰ পথত সুউচ্চ আৰু খৰস্ৰোতা জলপ্ৰপাতবোৰত সৈনিককেইজনৰ সৈতে কৰা ধেমালি মোৰ জীৱনত এক অবিস্মৰণীয় অভিজ্ঞতা হৈ ৰ'ব। সন্ধ্যা নমা লগাৰ লগে লগে তিৰবিৰ তৰাৰ দৰে 'টাৱাং' চহৰৰ লাইটবোৰে আমাক পুনৰ আদৰি লৈছিল।

পিছদিনা অৰ্থাৎ ৬-১০-২০১৪ তাৰিখে মই য়াৱাতকাৰ দা আৰু ছাৰে বিখ্যাত 'Tawang Monastery' চাবলৈ গ'লোঁ।

৭-১০-২০১৪ পুৱতি নিশা প্ৰায় ৩ বাজিছে। চকুযুৰি সেমেকি উঠিল অজানিতে। কাৰণ এয়া বিদায় বেলা। এইকেইদিন সুৰেন্দ্ৰৰ নাথ ছাৰ আদি সৈনিক দাদাহঁতৰ লগত থাকি নিজকে এখন মিনি ইণ্ডিয়াত থকাৰ দৰে লাগিছিল। জাত-পাত, উচ্চ-নীচ, ভেদাভেদ আদিৰ উৰ্ধ্বত এইসকল ভাৰতীয় সেনা জোৱান। তেওঁলোকৰ লগত থাকি মোৰ নিজকে এজন সৈনিকস্বৰূপে অনুভৱ হৈছিল। তেওঁলোকক এৰি যাবলৈ ওলাইছো। বেয়া লগাটো স্বাভাৱিক। নামনিমুৱা কনভয় সাজু হৈ আছে। সকলোকে বিদায় সম্ভাষণ জনাই গাড়ীত বহিলোহি। Surendera Nath ছাৰৰ মুখলৈ চাবলৈ সাহস নহ'ল। তেখেতৰ বন্ধুত্বৰ উপহাৰস্বৰূপ মোৰ এই সফল ভ্ৰমণ টাৱাঙৰ। দাদাৰ কান্ধত পুনৰ মোক তেজপুৰলৈ আগবঢ়াই দিয়াৰ দায়িত্ব ন্যস্ত হ'ল। পুনৰ ওভটনি যাত্ৰা। কাৰণ টাৱাঙলৈ যোৱা এই ২২৯ নং ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাইপথেই একমাত্ৰ পথ। কনভয় পুৱতি নিশা 'টাৱাং' এৰি নামনিলৈ ঢাপলি মৰা কনভয় দুপৰীয়া আহাৰ গ্ৰহণ কৰি পুনৰ যাত্ৰাৰম্ভ কৰি প্ৰায় বিয়লি ৪মান বজাত 'টেংগা' পালো। পুনৰ Offrs Messৰ ৮ নং কোঠাত নৈশ যাপন।

৮-১০-২০১৪ৰ পুৱা ৮মান বজাত পুনৰ 'টেংগা'ৰ পৰা যাত্ৰা আৰম্ভ কৰি দিনৰ ১১ মান বজাত তেজপুৰৰ GAJARAJ COMPLEXত প্ৰৱেশ কৰিলো। দাদাৰ পৰা দুখ মনেৰে বিদায় লৈ ভৱিষ্যতে লগ পোৱাৰ আশাৰে বিয়লি ঘৰ পালোহি। সেনাৰ B.R.O (Border Roads Organisation)য়ে ইমান দুৰ্গম ঠাইতো পথ বনোৱা কাৰ্য সঁচাকৈয়ে প্ৰশংসনীয়। ■

Salute Indian Army.. Jai Hind

বিশেষ কৃতজ্ঞতা ঃ
জন্মসূত্ৰে বাঙ্গালুৰৰ ভাৰতীয় সেনা বাহিনীৰ Tawang Administrative District ৰ
Administrative Commandent Colonal SURENDRANATH sir (Facebook Friend)
লগতে দাদা, গৌতম দাদা, জেট্ দা, ভট্টাচাৰ্য দাৰ লগতে সকলো সৈনিক।

বিবিধা

বিবিধা

বিবিধা

বন্ধুত্ব

পল্লৱী বনিক
উঃ মাঃ দ্বিতীয় বৰ্ষ (কলা)

বন্ধুত্ব এটি বৰ মিঠা শব্দ। বন্ধুত্বৰ অৰ্থ বৰ বিশাল। সচৰাচৰ আবেগ-অনুভূতিবোৰে কেতিয়া কাৰ সৈতে বন্ধুত্ব গঢ়ি তোলে সেয়া গমেই নাথাকে। বন্ধুত্ব-আদৰ্শ, মনৰ মিল, চলন-ফুৰণ, ভাব-ভংগী, কথা-বাৰ্তা, স্বভাৱ-চৰিত্ৰ আদিৰ মিলন থকা মানুহৰ মাজত বন্ধুত্ব গঢ়ি উঠা দেখা যায়। 'বন্ধু' তেনেই সৰু আৰু চুটি শব্দ পিছে তাৰ আঁৰত কিমান যে আশা-ভৰসা, সহায় অনুভূতি, বিশ্বাস আৰু সহৃদয়তা লুকাই থাকে যাক কোনো ভাষাৰ দ্বাৰা বুজাব নোৱাৰি। মাতৃ-কন্যা, ভাই-ভনী, বুঢ়া-ডেকা, পিতা-পুত্ৰৰ মাজতো বন্ধুত্ব হ'ব পাৰে। বন্ধুত্ব যাৰ সৈতেই নহওক কিয় তাৰ মাজত লুকাই থাকে বিশ্বাস, মৰম আৰু নিৰ্ভৰশীলতা। মানুহ এজন সৰ্বসুস্থ জীৱন-যাপনৰ বাবে যিদৰে অন্ন, বস্ত্ৰ, বাসস্থানৰ প্ৰয়োজন ঠিক তেনেদৰেই মানুহ এজন শান্তি আৰু আনন্দত জীয়াই থাকিবলগা হ'লে বন্ধু বা সংগীৰ নিতান্তই প্ৰয়োজন। বন্ধুত্ব গঢ়ি উঠিবলৈ তেজৰ সম্পৰ্কৰ কথা নাহে, দুটি হৃদয়ৰ মিলনেৰেই বন্ধুত্ব গঢ়ি উঠে। দয়া, ক্ষমতাশীলতা, ধৈৰ্যশীলতা, সহিষ্ণুতা, উদাৰতা আদি গুণৰ অধিকাৰীজনে সহজে আনৰ লগত বন্ধুত্বৰ সম্পৰ্ক স্থাপন কৰিব পাৰে। জীৱনৰ বাটত অৱশ্যেই বন্ধুত্ব নামৰ অসৎ বন্ধুকো লগ পোৱা যায়। কিছুমান লোকে কেৱল নিজৰ স্বাৰ্থসিদ্ধিৰ বাবেহে বন্ধুত্ব গঢ়ে। যিজন বন্ধুক বিপদ কালত বিচাৰি পোৱা নাযায়, এনে বন্ধু বন্ধুত্বৰ নামত কলংক। প্ৰকৃত বন্ধুজনে দুখ-সুখতো সমভাগী হয়। সৎ বন্ধু বিচাৰি পোৱা জটিল যদিও এইটো সত্য যে আমাৰ মাজত অসৎ বন্ধুৰ দৰে সৎ বন্ধুও বহুত আছে। বন্ধুত্ব গঢ়ি তোলাতকৈ ভঙাটো সহজ। বন্ধুত্ব গঢ়াৰ বাবে বহু প্ৰচেষ্টা, প্ৰতিশ্ৰুতি আৰু সময়ৰ প্ৰয়োজন।

প্ৰকৃত বন্ধুৱেই প্ৰদান কৰে জীৱন যাত্ৰাত অ-গভীৰ আনন্দ। বৰ্তমান আধুনিকতাবাদী চিন্তাধাৰাই বন্ধুত্বৰ এনাজৰী নিশকতীয়া কৰা বুলি বহুতো চিন্তাবিদে সমালোচনা কৰে। কিন্তু এটা কথা সত্য যে শ্ৰেষ্ঠতাৰ স্থান সদায় এভাৰেষ্টত। ইয়াক কোনেও নিম্নস্তৰত দলিয়াই পেলাব নোৱাৰে। গতিকে জীৱনৰ প্ৰতিটো মুহূৰ্তত যদি আমি ইজনে সিজনৰ সৈতে বন্ধুত্ব গঢ়ি তোলো, সুখ-দুখবোৰ বিনিময় কৰো, তেনেহ'লে বন্ধুত্বৰ ভ্ৰাতৃত্ববোধ সদায় আমাৰ মাজত চিৰযুগমীয়া হৈ ৰ'ব।

এযাৰ কথা আছে যে 'আচল বন্ধু সেইজনহে যিজনে বন্ধুত্বৰ মোল বুজি পায়।'■

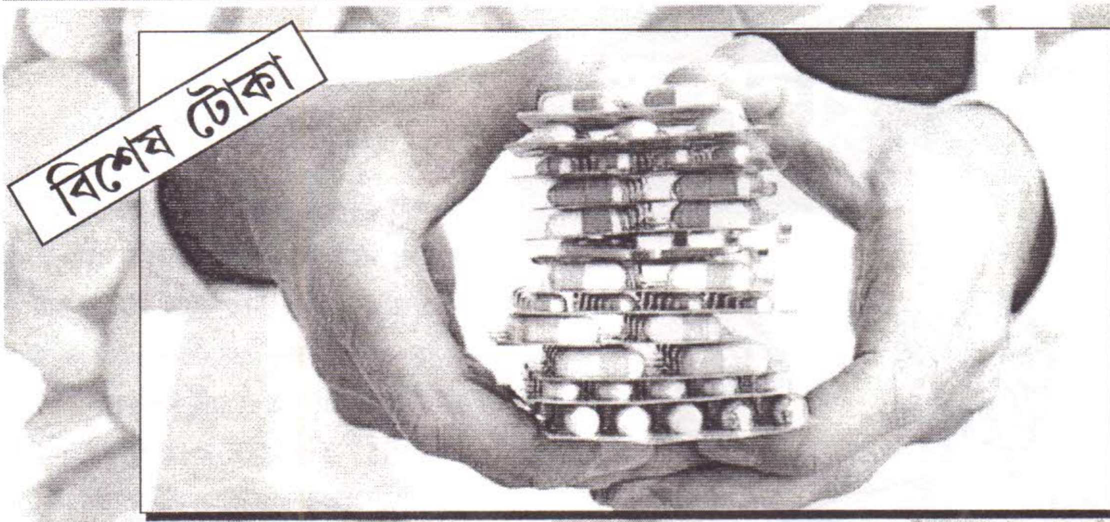

ঔষধৰ নামত জনসাধাৰণক ৰাম-টাঙোন

জোনামণি হাজৰিকা
তৃতীয় ষাণ্মাসিক, সংস্কৃত বিভাগ

বৰ্তমান যুগত জনসাধাৰণ ঔষধ নহ'লে জীয়াই থাকিবলৈ টান। বিজ্ঞানীসকলেই এই সুযোগ পাই ঔষধৰ নামত জনসাধাৰণক ৰাম-টাঙোন শোধাইছে।

চৰকাৰৰ দুৰ্বলতাৰ সুযোগ গ্ৰহণ কৰি বহু ঔষধ প্ৰস্তুতকৰ্তা প্ৰতিষ্ঠানে অভাৱনীয় হাৰত ঔষধৰ মূল্য বৃদ্ধি ঘটাই জনসাধাৰণৰ মূলত ৰাম-টাঙোন শোধাই আছে। "তাম মেনটাইন" নামৰ ঔষধৰ এটা ষ্ট্ৰিপৰ মূল্য ৩২২ টকা। একেই উপাদানেৰে প্ৰস্তুত কৰা 'জোক্লাভ"ৰ এক ষ্ট্ৰিপৰ মূল্য ১১২ টকা। দুয়োবিধ ঔষধৰ গুণাগুণ একেই। কিন্তু প্ৰতিষ্ঠিত প্ৰস্তুতকৰ্তা কোম্পানীসমূহে নিজৰ ঔষধৰ মূল্য এনেদৰে বৃদ্ধি কৰি জনসাধাৰণক শোষণ কৰি আছে। যিখন দেশৰ ৪ কোটি লোকে ঔষধৰ খৰচ উলিয়াব নোৱাৰি নিজৰ তথা প্ৰিয়জনৰ প্ৰাণ ৰক্ষা কৰিবলৈ সৰ্বস্ব হেৰুৱাই দৰিদ্ৰ সীমাৰেখাৰ তললৈ গৈছে আৰু সংশ্লিষ্ট কৰ্তৃপক্ষই সৰ্বোচ্চ মূল্যত ঔষধ বিক্ৰীৰ ব্যৱস্থা কৰিছে।

আনহাতে, চিকিৎসকসকলেও ৰোগীক এই ক্ষেত্ৰত বিভ্ৰান্ত কৰি আহিছে। একাংশ চিকিৎসকে ৰোগীক সুলভ মূল্য ঔষধৰ পৰিৱৰ্তে একেই গুণসম্পন্ন উচ্চ দৰৰ ঔষধৰ নাম 'প্ৰেছক্ৰিপছন'ত লিখি দিয়ে। বহু সময়ত অপ্ৰয়োজনীয় ঔষধো সেৱনৰ পৰামৰ্শ আগবঢ়ায়। উপায় নাপাই ৰোগীয়ে গাঁঠিৰ ধন ভাঙি এইবোৰ ক্ৰয় কৰিবলগীয়া হয়। ইয়াৰ বিনিময়ত চিকিৎসকে ঔষধ প্ৰস্তুতকৰ্তা প্ৰতিষ্ঠানৰ পৰা কমিছন লাভ কৰে। মাজে-সময়ে বিদেশ ভ্ৰমণৰ সুবিধা দিয়ে ঔষধ প্ৰস্তুতকৰ্তা কোম্পানীসমূহে।

শেষ কথা ঃ অধিকাংশ ফাৰ্মাচীতে ফাৰ্মাচিষ্ট নাথাকে। বিষয়টোত সাধাৰণতে গুৰুত্ব দিয়া নহয়। ৰোগৰ যন্ত্ৰণাৰ পৰা মুক্তি বিচাৰি জনসাধাৰণে ফাৰ্মাচীবোৰৰ শৰণাপন্ন হয়। বহু সময়ত ৰোগীয়ে চিকিৎসকৰ পৰামৰ্শ গ্ৰহণৰ পৰিৱৰ্তে ফাৰ্মাচীসমূহলৈ ঢাপলি মেলে। ৰোগীৰ ধাৰণা - সাধাৰণ অসুখ যেতিয়া চিকিৎসকক দেখুৱাৰ সলনি ফাৰ্মাচীত কৈ কিবা এটা ঔষধ আনি খালেই বেমাৰ ভাল হ'ব। চিকিৎসকৰ 'এপইণ্টমেণ্ট'ৰ প্ৰয়োজন নাই, ফীজটোও ভৰিব নালাগে। একেদৰে সময়খিনিও ৰাহি হ'ব। এনেধৰণৰ ধাৰণাৰ বশৱৰ্তী হৈ বহু ৰোগীয়ে ফাৰ্মাচীলৈ গৈ ৰোগৰ সাধাৰণ লক্ষণ প্ৰকাশ কৰি ঔষধ ক্ৰয় কৰে।

ফাৰ্মাচীৰ কৰ্মচাৰীয়েও ৰোগৰ প্ৰকৃত লক্ষণ নজনাকৈয়েই ৰোগীৰ কথা শুনি ঔষধ দিয়ে। এই ঔষধ সেৱন কৰি ৰোগীৰ সমস্যা সাময়িকভাবে কিছু সমাধান হয় যদিও হিতে বিপৰীতে হোৱাৰ আশংকা ৮০ শতাংশই বৈ যায়। এই ক্ষেত্ৰত ৰোগীসকল সাৱধান হোৱা উচিত। ■

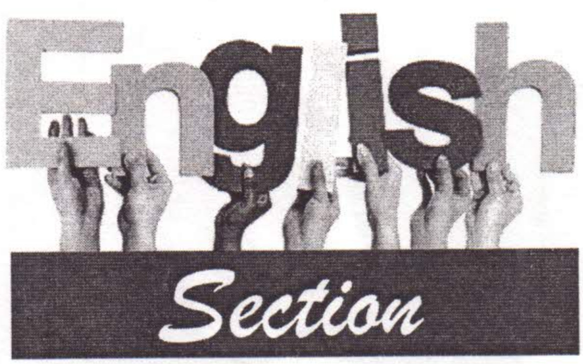
English
Section

ENGLISH

Mirror

Mithu Saikia
B.A. 5th Semester, English Major

A day of lost two decades,
I was looking at the mirror.
It reflected my face,
Under a blue sky
a greenery prevailed behind me.
It was sign of freedom at my face.
I smiled at me and he too.

A day after two decades,
Catching the mirror
I was at gaze
If reflected a face of grey.
Under a Blue Sky
fog was surrounding him.
I talked to him,
he too called.
But it was beyond
my hearing.
I attempted to laugh at him.
But his smile turned into cry.
I tried to wipe his tears,
but I was prevented.
It was mirror,
that I meved to and fro
to see me.
But it was he
Who wasn't acquainted with me.■

Small Blessings....

Rimpi Sahu
B.A. 1st Semester, English Major

Small blessing....
Shower on us everyday
But, often to them
We question or downplay.

At times we don't notice,
these tiny drops of grace
They seem so insignificant
for us, to truly embrace

If we were to slow down,
We couldn't count them all
for they are immeasurable
though they seem so very small.

When you really start to see,
the sprinkling of these wenders
you will begin to recognize
God in all this merciful splendour.

Small blessing...
God showers on us each day
for, He smiles down on us
As we go about our way!■

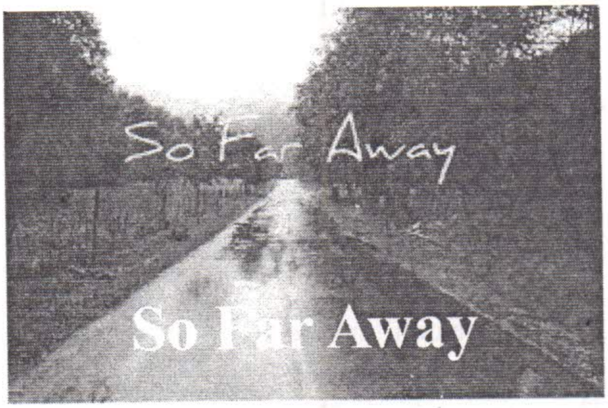

Mandeep Sharma
H.S. 2nd Year (Science)

The magical place where we first met.
Roaming the silent roadside,
Together that memorable night.
I am missing .... oh you're so far away.
It the dead of every lonely night.
I feel the silence and long to hear you.
When everybody is in deep sleep.
I toss and turn, hoping only to see
You in dreams.
I am missing....oh you're so far away!
Oh my treasured one,
How I cherish to keep your memory
Deep in the core of my heart
I am missing .... oh no more be far away.

Cherish Today

Swagata Borah
B. A. 3rd Semester, English Major

Take each day as it comes,
Life is stressful enough,
Do not look back and grieve
Over the past...
there is nothing much you can do about it.
Do not worry about the future
for it has yet to come
As long as ...
It is called today
cherish it!

I want to be a Magician!!

Adyam Kanta Sarmah
H.S. 2nd Year (Science)

I want to be a Magician
With some sort of framed magics;
To make the poor richer,
With my magic tricks.

I want to light those dark places,
Which prevails in one's mind,
and I want to teach all the races
brotherhood and mankind.

With some sort of magic tricks
I want to cast a speel
To rise against the evils,
To rise against the hell.

We all know that God is one,
Some say "This God is mine not yours",
I want to make them realize
that "neither he is mine nor yours."

If I could cast a magic spell,
I would make the world a fairy tale,
Where neither pain nor hatred exist,
Lord! bless me with some magic tricks.

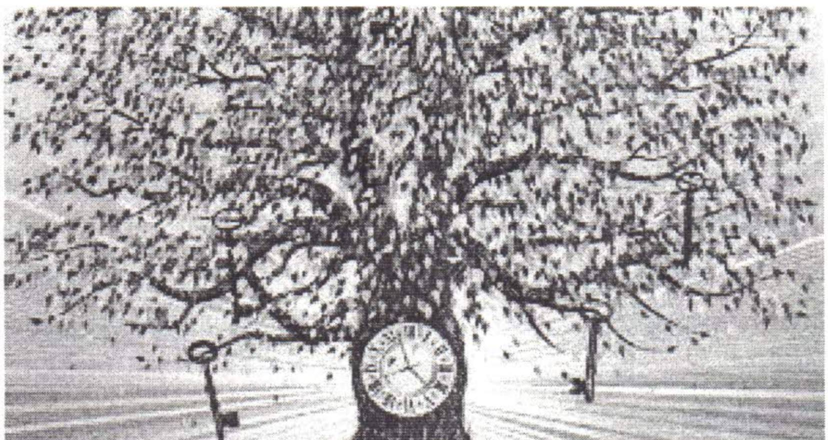

Yogic Determination to Repay Ṛshi Ṛṇa

Dr. Ramala Sarma
Assistant Professor
Department of Philosophy

Ma'am, how much do you charge?- asked a cute little girl. She was a novice in my yoga class. It was back in 2007. I could understand what she meant- fees, the gift that we offer to our teacher for all that we have learned from him/her. I smiled, could see her worry for repayment of the debt she would owe me through learning yoga!

Her concern for debt-repayment reminded me of my college days when I first read about the ancient Indian concept of rna, which is three in number- pitr rna or the debt to the ancestors, deva rna or the debt to the Gods, and rshi rna or the debt to the teacher. It is believed in Indian tradition that we are born with certain rnas (debts), which we are to repay during our lifetime. The inner meaning of it is that we are indebted to this beautiful world we live in for everything we enjoy in here. Thus it is imperative to discharge our responsibilities to what makes our life happy and meaningful. Indian scriptures have clearly delineated the way of discharging these rnas. Thus, ptr rna is discharged by the fulfilment of progeny for future enhancement of family; deva rna is discharged by performing vedic sacrifices; rshi rna is discharged by studying and contemplation of vedic texts.

I thought she was eagerly waiting for a straightforward answer from me. But I did not. Instead I told her an anecdote of how I repaid my rshi rna with my determination in yoga practice.

Here starts my story.

I began my journey of yoga under the guidance of a guru, though it was my father who I first heard about yoga from. Then I was barely 4 or so – too little to understand the true meaning of yoga. Yoga, for me, was all tough and limb-twisting poses and the object of learning it, I thought, was to give best in yogasana championships. Again I thought, the only credential required for this practice is flexibility and stretchability. Citta, vrtti, and cittavrttinirodha – the key concepts of yoga philosophy – were all beyond the reach of my understanding. I cannot recall if my guruji gave me any lesson on them. Even if he did, perhaps it all went over my head!

However, my naivety in yoga philosophy did not come in the way of my yoga practice. For my guruji's chief mission was to train us in perfect posture or asana – the third step of astanga yoga (eight limbs of yoga) – and to prepare us for yoga championships held at different levels. Favourably, I had a gifted flexible body, which supported me in mastering the postures quickly and demonstrating them perfectly. This flexibility earned me the title of yogasana champion several times which in turn made my guruji feel proud of me always.

We used to participate in the competitions twice or thrice a year. Occasionally, our guruji too joined in his respective age-group. As per the rule of the competitions I joined, we were required to demonstrate six asanas- four from the list provided by the organizer and the rest two at our discretion. These two off-list asanas were very important for us, for it is where we could show off our uniqueness side by side our skilfulness. And to my curiosity, I noticed that my guruji would display purna matsyendrasana (full spinal twist pose) – the tougher form of ardha matsyaendrasana (half spinal twist pose) – in the category of off-list asanas every time he took part in the competition. Aside the elegant form of the asana, what made it very eye-catching was the grace of his movement into, and out of, the posture. I wondered why ever guruji did not talk about this graceful asana. I thought I must learn it.

With this intent, one day I met my guruji and expressed my desire to learn that asana. However, guruji's response seemed bit too cool or rather bewildering to my novice mind. He said in a tune of request, "You have learned a lot of asanas. Could you not leave it for me?" It is true that I mastered many postures, many more than what my co-practitioners could do. Still we pretty much want to learn what we cannot. Thus it seemed impossible for me to resist my urge for learning that one. I started doing it myself at home although I was not much sure about its steps as well as its techniques. Naturally, in the beginning, it was a colossal task for me to do a tough asana like purna matsyendrasana without any guidance just by remembering how my guruji did it in the competitions. No wonder then, my initial attempts ended in failure.

Disappointed, I told my father about my inability to do the asana and also let him know about what guruji told me in reply to my request to teach me the asana. He listened attentively and said, "Do not feel stressed about what you cannot do. We all have our strength as well as limit. And it is our weakness that we love to hold in reserve that part of our strength which makes us unique. Probably that very asana is your guruji's that reserved zone. So try, if you can learn yourself or let it go."

However, my stubborn mind did not want to listen to anything that might stop me from learning that asana. It seemed to me that my yoga practice would be incomplete without it. I extended my practice time and placed the asana in the forefront of my to-do list. Soon I discovered that I did not have any difficulty with the steps. They seemed rather easy for me. But to my annoyance, what I found was I could not stay in the posture even for a blink -- I would fall off the moment I finished the last step. This implied that my problem lied in keeping up my balance. By the way, the steps of Purna Matsyendrasana are-

❖ Sit straight with stretching your legs in front of you.

❖ Fold right leg at knee and bring the heel close to the abdomen so it presses the navel.

❖ Fold left leg also. Bring it over right leg and place the sole on the ground by the side of right knee.

❖ Hook left feet by the right hand fingers while the right hand leaning on left knee keeping it to its right.

❖ Turn left hand from the back and put around the waist. Twist your head to the left shoulder.

❖ Keep neck and chest erect. (Practice it by reversing the process)

As I detected the problem, I concentrated on fixing it. I continued my practice although I could never imagine that my success was so near. In one evening, after doing the final step – the moment I used to fall off generally – I pushed back my body slightly to fight back my falling tendency. Amazingly, it worked! I could not believe I could stay in the position for a considerable length of time. I repeated it once, twice and several times to make sure I had learned it perfectly.

Now it is time to demonstrate it before guruji. I waited till the next morning. I still remember how those few hours of waiting seemed ages to me. Then that great moment came -- I parked myself in the posture of purna matsyendrasana before guruji! As I was doing it, I noticed, my heart filled with ecstasy that took away all the pains I supposed to have during my practice. I totally forgot that it was the asana which guruji was bit too possessive of. I just joyfully demonstrated the asana – supposedly the last item in guruji's store. Perhaps my joy permeated my guruji. He hugged me fondly and said, "You have robbed me of my last asset." Then what I saw on his face was a smile of great satisfaction. Probably nothing is more rewarding for a teacher than to see his\her student's sincere learning.

I repaid my rshi rna!

Mesmerised by my story and to my incredulity, I saw, the lovely little girl started trying the steps of the asana as if she was all set to repay rshi rna in advance. Though it gave me a sense of elation, I stopped her just for her safety. I said, "Apologies for interruption! I think it is not the right time for you to practice this asana. As you might know, yoga is an itinerary of mind and body where strict discipline is a must prerequisite. It is not meant to venture your limbs to risk, but the finest way to tone up them." ■

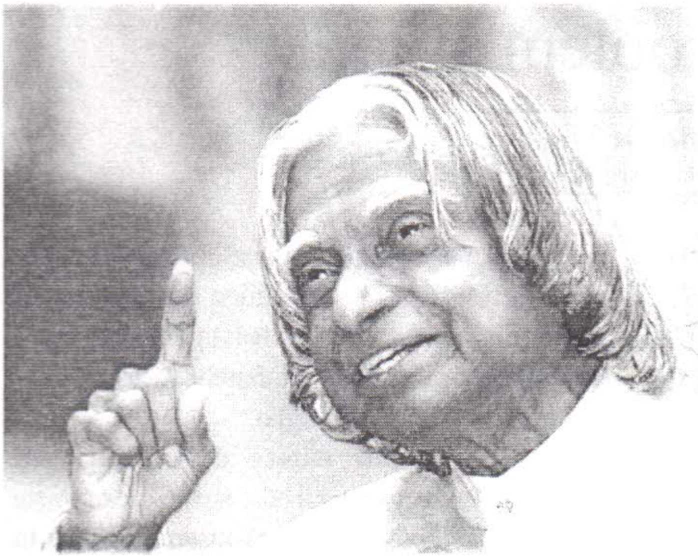

Dr. A.P.J. Abdul Kalam

Pallabi Banik
H.S. 2nd Year (Arts)

Dr. A.P.J. Abdul Kalam, a name that inspires thousand souls. He was a scientist, an engineer, a teacher (Professor of Anna University), a great leader and most of all a philanthropist. Dr. Kalam was the eleventh President of India serving from 2002 to 2007.

Dr. Kalam's journey from an unknown small village of Tamil Nadu to the Rastrapati Bhawan Delhi was not an easy one. But with his merit, courage and hope, Dr. Kalam has made the impossible possible.

He was born on 15th October, 1931 at Rameswaram in Tamil Nadu. The great 'Missile Man of India'. A.P.J. Abdul Kalam died on 27th July, 2015. His father, Jainul Abdeen, was a wooden boat maker by profession.

After completing his B.Sc. from St. Joseph's College Trichy, Dr. Kalam joined the 'Madras Institute of Technology' (MIT) to study Aeronautical Engineering. Dr. Kalam started his career as Senior Scientific Assistant the Indian Space Research organisation (ISRO).

As a scientist, Dr. Kalam has not only led India towards the space age, but also has placed India as a strong nation in defence. His greatest achievements in the field are 'Missile Agni', Trishul, "Akashnog' etc. Thus he was crowned with the title 'Missile Man of India. This "Missile Man of India" was the project Director Vehicle (SLV-III). He also played an important role in India's pokhran-II Nuclear test in 1998.

Dr. Kalam has received a host of awards both In India and Abroad. He has been awarded with Padma Bhusan, "Padma Vibhusan" and Bharat Ratna by the Government of India.

In India, Dr. Kalam is highly respected as a scientist and as an engineer. The whole nation admires him as a great leader. During his term as 'The President' he was popularly known as the people's president, and voted India's Best President.

Dr. Kalam was a man with a vision. His vision was to make India a developed country by 2020. His thoughts are well reflected in his famous books like *'Ignited Minds, Wings of Fire, Inspiring Thoughts, Luminous Sparks'* etc.

Dr. Kalam has always been a favourite with children all over the country He always believed that children are the future of this country. He taught that hope and faith can lead a person towards success.

We the children of this country should always remember his advice and should follow his foot-steps to take the right path of life and to attain our goal. ■

Garbage Problem of India

Bhalindar Singh
B.A. 5th Semester

The garbage problem is one of the most burning problems in India. This problem entirely distory our surrounding. Garbage is made up of waste products beings. Garbage is considered as an unusable matter which has no value. Garbage is a major cause for decreasing fertility, it causes air pollution. Different kinds of diseases are spread and in addition various problems are created because of garbage.

Present condition of Garbage Problem :

In most of the towns waste management, segregation and recycling of waste products are not done in an accurate way at the source region. In many towns, the concerned authority doesn't collect waste products at the place of generation. Lack of good municiple waste starehouses have resulted in littering of garbage, because of which various disease causing agents are exerted. This has led to low state of public health destruction of the bioecological balance, decrease in the productivity of soil etc.

But now a days in some places the present scenario of garbage problem has been solved to some extend through the Swatcha Bharat Abhiyan (Clean India Mission). It's a national level campaign run by the Government of India to deal with the poor state of garbage problem in towns and cities. Its a great initiative taken by the Indidan Government.

The main causes of garbage problem :

i) Explosion of polulation : The per capita waste generation increase is 13% annum. With the urban population increasing between 3-35/% per annum. The annual increase of garbage generation is around 5% annualy. Therefore population explosion is one of the most important causes.

ii) Absence of recyding centers : In the developed countries there are numerous recycling centres. For eg in Canada there is a good number of recycling centres to reduce the amount of garbage with the purpose of increasing more productive use. But unfortunately, there are very few recycling centres in India.

iii) Green waste diversion and composting program : There are no green waste diversion and composting programmes seen in towns. Moreover, the concerned cuitharity is not conscious about the importance such programmes.

iv) Lack of good authority : Because of vnconciousness of the authority, the garbage problem of many towns is becoming tremendously worst. They don't give good service to the native people to rid off these kinds of problems.

Initiatives by Government of India :

1. Bio-medical Waste Handling rules.
2. Municipal Solid waste management Rules.
3. Swatcha Bharat Abhiyan
4. Technical manual an Municipal Solid Waste management.
5. Capacity Building

Solvtions of the Garbage problem :

1. Recycling Centres : The authority should set up recycling centres and ancouerage residents to drop or sell refuse materials there. It will tremendously help the local people and also the authority to combat the garbage problem

2. Through the education system : Through the education system the teachers should make the children and students aware of the garbage problem and through art, model exhibition the teacher should teach the students how the reading processes work.

3. Curbside recycling containers : The authority can introduce curbside recyclig carts or fins to collect waste meterials, such as newspaper, bags etc. and deposit them in a recycling center.

4. Green waste diversion and composting

programs : Leaves, grass dippings and other arganic waste materials are composted and used to enrich sail.

This is the time when we suould be seriously concenned about garbage problem of India. Garbage problem causes various problems like air, water and sail pollution. Various diseases one caused because of lack of proper knowledge of recycling and other methods to control our garbage problem. It we neglect this garbage problem now, then the consequences are temendously harmful. Therefore, now we should be aware about garbage problem and take same initiatives to curb the problem. ■

'Over Population' The Burning Problem of India

Chandana Sarmah
B.A. 5th Semester, Dept. of Geography

Population is a summation of all the organisms of the same group or species, which live in a particular georgaphical area, and have the capability of interbreedig. The study of population is one of the most important topics.

India is one of the most populous countries of the world. Our country covers only 2.4 percent land area of the world, where as it is the home of more than 16.87 percent of the world's population. India became the Second populas country in the world after China. According to the Indian census, carried out in 2011 the population India was exactly 1,210,193,422 which means India has crossed the 1 billion mark. This causes over-population, which has been a major problem in India. Ignorance, illiteracy, unhygienic living and lack of proper recreation have remained the causes of overpopulation problem in India. Various studies have projected, India will be world's number 'one' populous country, surpassing China, by 2025.

The two main common causes leading to over population in India are -

* The birth rate is still higher than the death rate.

* The fertility rate due to the population policies and other measures has been failing.

There are various types of problems because of over population in India. These are- Unemployment, lack of good health facilities, lack of eduction, food, shelter and clothing problems and the most important problem is that more and more Indians are living below the poverty line. These are the burning problems of India.

The standard of living of the masses in India is appallingly low. On Purchasing Power Parity (PPP) basis CINP per papita was $2.764 in 2007 which was even lower than in many low income economics.

To solve this overpopulation problem at first we need to spread social awareness and importance of education. The Govt. of India should initiate a bold population policy to control population, increase the welfare and status of women and girls and propogate the necessity of using familly planning methods etc. It is important to solve the problem of over population to preserve the valueable resources for future generation. ■

Sources : Internet (Google) D.R. Khullar (India a comprhensive geography)

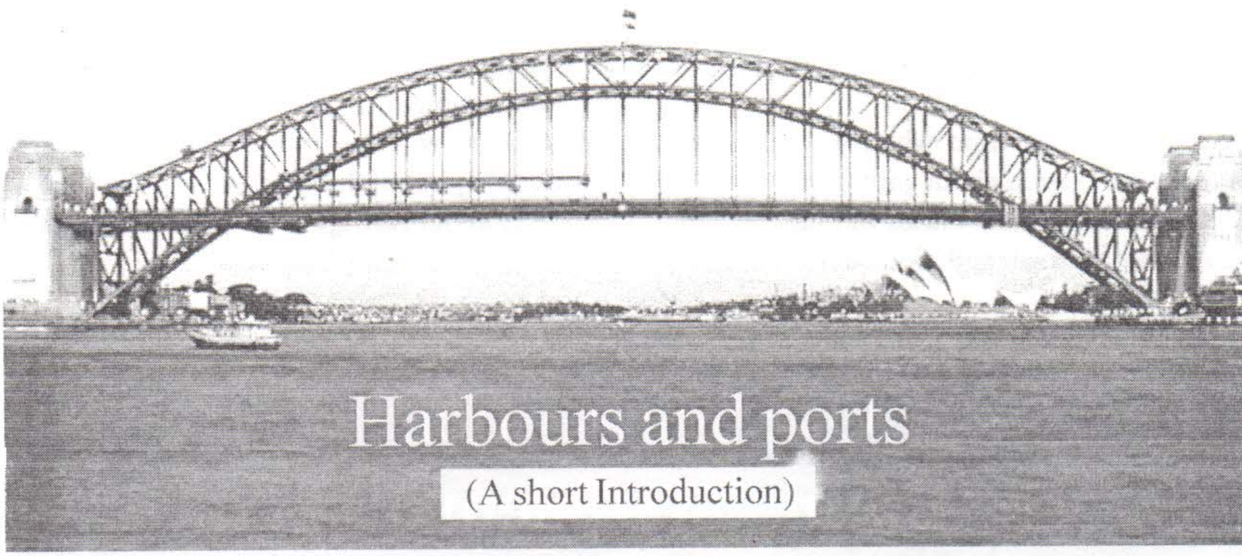

Harbours and ports

(A short Introduction)

Nishi Pranta Borah
B. Sc. 5th Semester, Dept. of Maths.

If we look at the history of the world, we will notice that some of the most flaurishing kingdoms and cities were located near water. Water ways in these kingdoms served the purpose of being pathways to trade, food, clothing and other things.

Ports are commercial places along the coastline, used for import and export of goods. A Harbaur can be man made or a natural feature connecting a piece of land with a large water body, that is mainly used to provide shelter or safe anchorage to ships and vessels from bad weather.

Here's a sneak look into some of the most famous harbaules and ports of the world.

Victoria Harbaur : Lying between Hong-Kong Island and kowloon peninsula, Victoria harbour, is a natural harbaur. It is the largest Harbaur in China and the third largest in the world. The harbaur's deep water and strategic location on the South China Sea were instrumental in Hong Kong's establishment as a world trading hub.

Grand Harbouh : Malta's Grand Harbour, with its imposing fortifications and vast panorama is one of the most spectacular ports in the world. Surrounded by the historic cities of valletta, Vittoriosa, Senglea and cospiceea, the Grand Harbour is a maritime gateway and a popular port-of -call for ships that cruise and Mediterranean.

Port Jackson or Sydney Haubour : Port Jackson, also called Sydney Harbaur, is one of the world's finest natural naubours and and the principal port of Australia. With globally recognised landmarks such as the Sydney Harbaur Bridge and the opera House on its doorstep, Sydney is probably the most famous Harbour city in the world.

Boston Harbour : The famous site of the Boston Tea party, Boston Harbour is a natural Harbour located adjacent to the city of Boston, light house ...ur built in North America, called Boston light, which graces the harbour till date.

Mumbai Harbour : Mumbai Harbour or Front Bay Harbour is a natural deep water harbour. It is the biggest and beesiest point in India. It is also home to the Mumbai Port, which is also known as one of the foremost commercial ports of India. The historical and majestic island of Elephanta is one of the six islands that eies ceeithin the vieinity of the harbour.

Pout of Durban : Commonly referred to as durban Harbour is the largest and beesiest shipping Terminal on the African continent. As one of the only natural harbaurs on the southuast coast of Africa, Durban has a long Dradition as a port city. ■

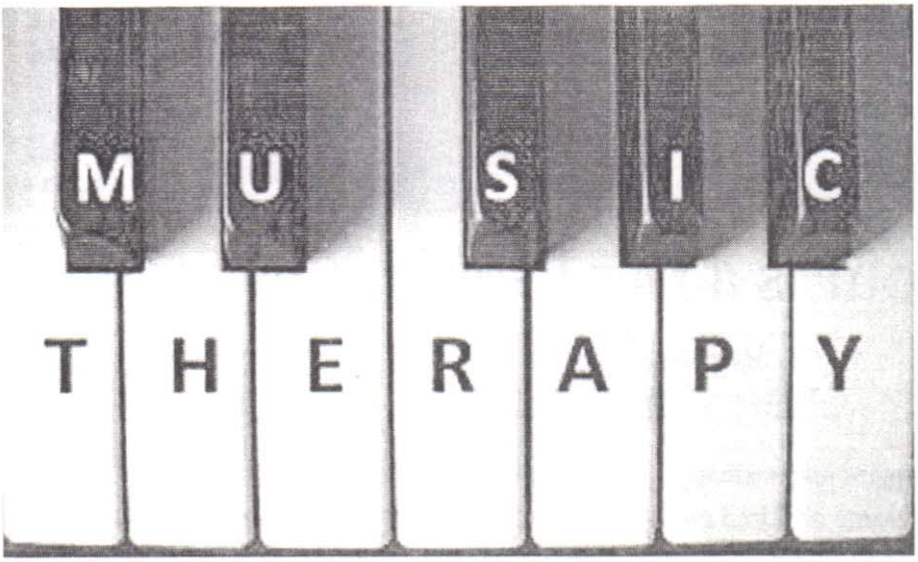

A Process To Cure Diseases

Rimlee Bora
B.A. 5th Semester,
Dept. of Geography

Research has shown that music has a profound effect on our body ad psyche. In fact, there's a growing field of health care known as 'Music Therapy', which uses music to heal. Those who practise music therapy are finding a benefit in using music to help cancer patients, children with ADD and others and even hospitals are beginning to use music and music therapy to help with pain management, word off depression, promote movement, calm patients and for many other benifits that music and music therapy can bring.

This is not surprising, as music affects the body and mind in many powerful ways. Research has shown that music with a strong beat can stimulate brain waves to resonate in sync with the beat, with faster beats bringing sharper concentration and more alert thinking. Music therapy affects the heart beat and automatic nervous system.

The music therapist uses music - physical, emotional, mental, social, aesthetic and spiritual to help elients improve their physical and mental health.

Music therapy is also used in some medical hospitals, cancer centres, schools, alchohol and drug recovery programmes, phychiatric hospitals and correctional facilities.

Music Therapy comes in two different forms : active and receptive. In active therapy, the therapist and patient actively participate in creating music with instrument. In receptive, where the therapist plays or makes music to the patient, who is free to draw, listen or meditate.

University of Pennsylvania gave rise to the music therapy project for phychotic children. After this much research, publication, training and treatment were started all over the world. This process basically developed in the European countries and also in American countries.

In India, Music therapy was started in 2005, at the guidance of Dr. Margaret Lobo. In 2005, The Music Therapy Trust was established in New Delhi. This society started a Music Therapy Academy to train Indian musicians. At present, many hospitals or nursing homes have adopted this process to cure dieseases of the patients. But, it is not highly developed in India.

Anyway, it is a good way to heal or prevent dieseases, tensions or depressions from our body and mind. Music can give peace and happiness. So, every person should listen to music in their free time to forget their busy life and hectic life. By this way, man get more power to do a new work confidently and freshly. ■

Child Labour is a Big Problem of India

Rupshree Borah
3rd Semester, Dept. of Philosophy

A child is indeed the biggest responsibility of parents. Then why is that some children are forced to work? They are made to serve as a helping hand to the family, when children of their age are enjoying and having fun while children of the privileged class ore given money by their parents to meet their expenses, there are children of the same age, who, in turn, given money to their parent for running of their family.

According to wikipedia, child labour is the practice of having children under the age of 14 engaged in economic activity, on part time or full time basis. The person who appoints this children under work is punishable according to law.

The sight of children working is not new to us. We all have witnessed, children working at

various places, but never considered the reabon behind this? Are these children working on their own wish? Does working make them happy? Don't they feel like enjoying the life? Are their parents happy when they see their children working? Do they never feel like giving their children best of every thing just like other parents? Does the sight of watching their child working give pain to them? These are the questions that need to be considerid.

In order to stop child labour government has made various laws. Basic education upto 14 years of age has been made free. Midday meals are also served in government schools. Children are provided books, bags, shoes, uniform and other items to attend school by the government to minimise the financial pressure on the parents.

Despite the steps taken by the government, child labour is still there. Various NGO's in India have taken up projects to help the child labourers but still this practice has still not completely stopped. What is the main reason behind this?

At times the child labourers are bonded labourers who forced to work because of a bond which their parents have made or at other times family's poverty drags them to work. The child becomes another source of income to the parents Hence instead of sending the children to the Government schools, parents prerer to send them to job for the need of money. They fail to understand the fact that they are not only depriving their child of education, but are also snatching away the passibility of a bright future from their child. Education is the only secure path which can lead their child to success.

The practice of child labour is one of the major reasons of over population in India. The greed of money forces the parents to have more children, as even they act as a source of money.

This practice deprives the child of his childhood and puts the child under physical and mental stress. It is also not sure that the conditions under which the child works are hazardous or not. Many a times the child may be forced to work under extremely hazardous conditions.

The practice of child labour should be stopped. Parents should be made to understand the consequences of this ill - practice. Awareness programmes should be organised. Even the child should be made to understand the effect of working as a labour.

The gap between the poor and rich will only decrease when this practice will be completly stopped. ■

India's Claim for UNSC Permanent Membership

Bipasha Goswami
B. A. 1st Semester English Major

Even after 70 years of the end of World War II only 5 nations become permanent members of the United Nations Security Council (UNSC). Only permanent mebers have got veto power. During his recent visit to the United Nations, our Prime Minister Narendra Modi had strongly demanded that India be given permanent membership of the United Nations Security Council. He had also urged that reforms of the UNO must be made within a fixed time frame. The United Nations Security Council (UNSC) remains or important source of legitimacy will last without changes.

India has received support from ma countries including other four member countries .. the Group (Brazil, Germany and Japan) in her bid for permanent membership of UNSC. The USA, Russia even China have been advocating for India's greater mole in the United Nations. While India genuinely deserves to be permanent memer, it may not be very easy for India to obtain the membership. Any reform of Security Council would require support from atleast two-third members of the UNO. Besides, all the ermanent members enjoy veto rights.

The issue is which states will get now permanent seats. While Brazil, Germany, Japan and India are likely candidates. Both Germany and Japan are not fully sovereign nations in the sense that their security and defence are under the supervision of USA. As for Brazil, it lacks behind India in many respect.

The present Government led by Narendra Modi has a lot of work in hand to ensure that India becomes a permanent member of the UNSC. The seat offered to us in early 1950's was lost due to political leaders' inability to accept the offer. But China has not supported us very strongly in our bid to become a permanent member of the UNSC. China also knows that without the help of India, China could not become a permanent member of security council in 1950's. China has failed to appreciate India's kindness and generosity. The people of India hope that China will soon openly and unequivocally support us to be a member of UNSC. ■

The House of Traditional Assamese Ornaments

Retanjali Bonia
B. A. 3rd Semester, Dept. of English

The Exquisite and beautiful handmade Traditional Assamese Jewellery has been playing an important orle in spreading Assamese Culture across the world. Traditional Jewellery of this region jeweleries hold a special place in the heart of the Assamese women and are a must wear item during Marriages, Cultural and religious functions. The traditional Assamese Jewellery also holds hierarchical significance, where in family, elders pass it on to their younger generation. History of Indian Jewellery designing, manufacturing and frading has been in Society since 5000 years and more and over country is no exception. In fact, India is world renowned for its jewellery since ancient times Assam has long standing history of jewellery making. This traditional jewellery, spanning more than 2000 years and more, with its unique style and design, has ever rising demand in the country and abroad. Different designs of these jewellery items from tip to toe of a human body attract both the young and old. They are as follws ... "Thuriya", Doogdogi, Joonbiri, Gejera, Bena, Dholbiri/Maduli, Japi, henpata, Jethipata/Jethinejia, Kardhana, Satsori, Thukasona, Bakhormoni / Motormoni, Lokapara, Keru, Gaam Kharu, Dhansira Kharu, Galpata, Finger ring, Maangfika...etc.

The present clusters of Assamese jewellerys are largely found in Nagaon (Ranthali), Barpeta (Barpeta town) and Jorhat (Sonari Gaon) districts of Assam. There are about 800 Traditional Jewellery artisans who are continuing this proffession. Apart from the traditional Jewellers, there are over 2.5 Lakh Jewellery artisans in Assam in the contemporary (hand craft) jewellery segment.

The village of Ranthali is renowned for its Traditional Assamese Ornaments. At present there are 500 artisans engaged in this profession in the village of which around 50 to 100 are female aftison In case of Barpeta (Borpeta Town) about 180 assamese ortisans and Jorhat (Sonari Gaon) about 120 assamese artisans are engaged in this profession.

The custom of wearing ornaments has been a part of the Assamese Society Since time immemorial. Since ancient times, Assamese goldsmiths have been creating beautiful gold and silver ornaments with enamel work (Meena Work), as well as splendid jewellery in gold and silver with gemstones. The name Ranthali means a place of war. According to experts, king Rudra Singha fought a war with the king of Burma at this place and hence the place came to be known as Rantholi. It is noteworthy that the king's man camped at Rajabheti in Ranthali after victory goldsmisth of Ranthali made spectacular gold and silver ornaments on the order of the Ahom kings. But, over the years people in general gave up buying acnoments from

Ranthali because of the high cost, Spelling trouble for the artisons of the village. But a rich and expert artisan of Ranthali opened an Assamese jewellery shop at the heart of Nagaon town and hence became a pioneer in Keeping alive the enchanting art of jewellery making while taking care to shape these ornaments according to the needs of the present days. From ancient days, goldsmith of Ranthali have been playing an important role in keeping alive the art of Assamese ornament making across the length and breadth of the state.

In the ancient time another making centre of traditional assamese ornament was situated at Gorgaon of Sivasagar district. When king Gaurinath Singha became the king of the Ahom Sovereignty, the Ahom capital was shifted from Rangpur (Sivasagar) to Jorhat district. Acording to experts, the jewellery making centre was also shifted to Jorhat district (Last Ahom Capital), when Ahom king purandor singha came into power.

The place of jewellery making centre at Jorhat is known as Sonari Gaon ("Sonari" means goldsmith and "Gaon" means village), which is situated at the mid port of Jorhat city. ■

Peer Pressure

Polky Dutta
B. A. 1st Semester, English Major

Peer Presure is a very controversial subject in today's world. 'Peer' means a person of the same age, status, etc. peer pressure is the influence on an individual, peer group, etc. This influence causes changes in behaviour, attitudes, values, thoughts. It is the type of situation where one might feel pressure to do something just because others are saying or doing it.

Peer Pressure is generally seen in the adolescence stage. It often results in harmful consequences. As an individual grows, he chooses his peers. Naturally, they play a significant role in his life. Teens spend most of their times with thees peers rather than parents and riblings. One feels so connected to them that they seem to be onis extended family. Besides close friends, peers include people we know, people we have met in religious ceremonies, social gatherings, etc.

Peer Pressure can be taken either in a negative sense as in a positivesense. In negative sense, we can say that sometimes, stresses accur in our lives due to peer pressure. They may pressure us to do something we are really uncomfortable with, such as addiction to drugs, alcohol, smoking, shoplifting, plattig revenge against somebody, bullying others, etc.

Whereas, it can also be taken in a positive sense. Among peers, we can find friendship, acceptance, we can share our experiences. Peers can help us to inculcate good habits and values. They can also support us to give up addictions. Our peers can provide us advises to take a better decision.

Peers can also help us to socialize as peers include different types of people from geeky to the sophisticated kids.

Responding to peer pressure is a part of human nature. It is natural for people to identify with and compare themselves to their peers. But, we must try to resist ourselves when we feel peer pressure in a negative sense. ■

FORBIDDEN LOVE

Rubina Azad
B.A. 5th Semester, Dept. of English

"Come to me, leave everyting." I cried in my mind. She was sitting in front of me and I was looking at her face. I met her after two years; the longest two years of my life, like two decades. I closed my eyes, the pleasant memories of our previous union passed heavenly through my eyes, pouring life into my corpse like heart, the very next moment reminded me the present decaying situation of our relationship, uncomfortably I opened my eyes. I felt a heavy burden of sorrow and loneliness. We were sitting in a restaurant. Much of the time, we remained silent, we did not talk so much like before. Later, we departed.

I was a student of Dibrugarh Medical College when I saw her for the first time in a function held in salt-Brook. I can never define the moment and I lost my consciousness, everything around me began to move slowly. I immediately fall in the depth of love. Later I come to know that her name is Ananya Sharma (I called her 'Ana' with love), a student of sulk-Brook. She was with her uncle. She was from Tinsukia.

One day I saw her standing in the bus-stop, waiting for the bus to go to her tution class. From that day onwards. I rose very early in the morning and awaited in the bus-stop before her arrival.

"What's your name?" One day I asked her.

"I am Ananya Sharma." She replied and moved away. We encountered every day at the bus stop, after talked. Somehow, she come to know that I was a Medical student. She requested me to help her in her studies. This helped much in our uniting.

We became good friends and spent much time together. One day I proposed to her for love; she neither accepted nor rejected. Time passed. Gradually she fell her love with me and we became more attached to one another.

"Your daughter is going to spoil your reputation. A Jyotishi said to her father in her elder sister's marriage.

"Why have you fallenin love with a Muslim? You are the daughter of a Brahmin, this kind of act is not desirable on your part." He again said pointing towards Ana. Everyone got shocked, perticularly her father. Later Jyotishi gave her some hard rituals to follow for her sin. Interestingly, her father somehow came to know that I was also invited to the marriage function; he burst in anger and decided to kill me. I arrived, but I had to envelop my real name; I was introduced to him as "Shuva Hazarika".

I had to encounter her father in a bus for the second time. "You are Shuva Hazarika. Right? Thank God! you are here. You please take Ananya with you. I shall be very happy if you kindly drop her." Ana's father told me without knowing that we had planned it earlier; we laughed so much.

Her father continued forbidding her and we continued to come closer and closer. But one day he came to know that I am the person whom Ana loved and about my real identity; he again called her home.

"I am very proud that my daughter is a doctor and you know how much I love you. Do you really want me to die with a huge burden of shame and ill-reputation in my hand?" - said her father. "How could you be so irresponsible to your

parents ; you are aware of our reputation in the society. If you love or marry a Muslim, you know how much we have to suffer for this."- Her mother exclaimed.

"But brother had got married to a Christian girl, why can't I? Time has changed. All the people are equal." Ana tried to consolethem.

"She has changed her religion; now she is a Hindu, but if you get married to him you have to change your religion" - Her mother said. Later she told me the entire situation; we decided to depart.

Now we talk no more like before; we meet after long periods, only on some special occasions. We both we console ourselves by saying "We will not be happy in our future life, if we destroy our parent's desire."

Time fails to destroy our love for one another, though we are not very close to each other like before. The agony of my lost love is constantly decaying my heart. Every morning I open my eyes and find myself alone in the bed and every night I colse my eyes with thousands drops of warm tears hiding in some soft corner of my heart.

Tonight I sleep not for a single moment. I am constantly thinking about the meeting, sleep flyes away from my eyes, my heart becomes more and more I am lying in my bed without moving, holding tightly the pillow im my arms. Silence prevails every where and I am just crying "My love remains incomplete." ■

INSPIRING QUOTATIONS OF DR. A.P.J. ABDUL KALAM

Collected by - **Abinash Bora**
B.Com, 3rd Semester

* "Don't take rest after your first victory because if you fail in second, more lips are waiting to say that your first victory was just luck."
* "Look at the sky. We are not alone. The whole universe is friendly to us and conspires only to give the best to those who dream and work."
* "Don't declare holiday on my death. Instead work an extra day. If you love me."
* "Dreams are not those which comes while we are sleeping, but dreams are those when you don't sleep before fulfilling them."
* Failure will never overtake me if my determination to succeed is strong enough."
* "You have to dream before your dreams can come true."
* "If you fail, nver give up because FAIL means "First Attempt In Learning."
* "Suffering is the essence of success"
* "It is very casy to defeat someone, but it is very hard to win someone."
* "All of us do not have equal talent. But, all of us have an equal opportunity to develop our talents."

000

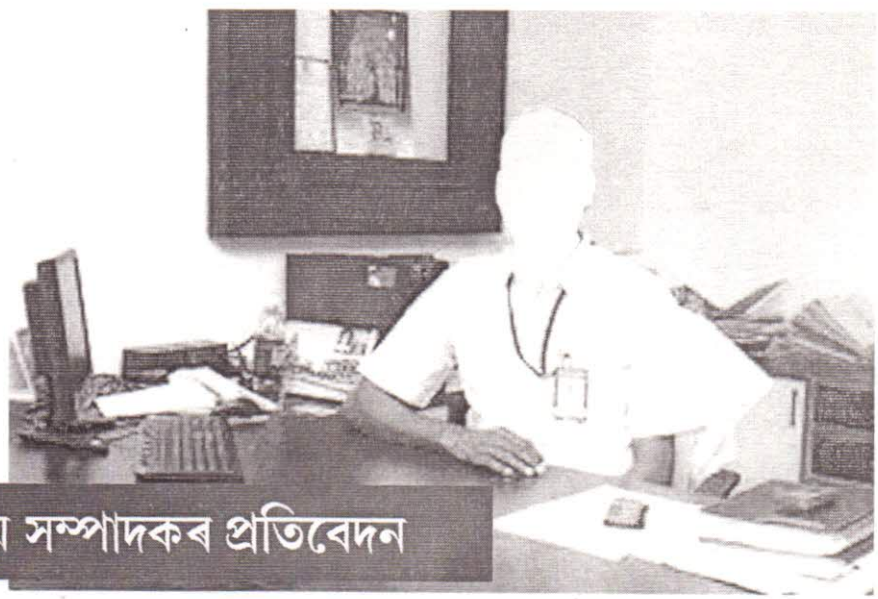

বিভাগীয় সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

উপ-সভাপতিৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে দেশৰ স্বাধীনতা তথা অসমীয়া ভাষা আৰু জাতিৰ অস্তিত্বৰক্ষাৰ বাবে প্ৰাণ আহুতি দিয়া বীৰ বীৰাঙ্গণা তথা শ্বহীদ সকললৈ জনালো শ্ৰদ্ধাৰ প্ৰণাম। নগাঁও মহাবিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠাৰ জৰিয়তে নগাঁৱক শিক্ষাৰ নৱদ্বীপ হিচাপে গঢ় দিয়া সেই মহান মনিষীসকললৈও সেৱা যাঁচিলোঁ।

মহাবিদ্যালয়ৰ মাজে মাজে দেখা দিয়া সমস্যাসমূহ অধ্যক্ষৰ মেজলৈ কঢ়িয়াই নিবলৈ ২০১৪-১৫ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ উপ-সভাপতি হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰাৰ বাবে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ওচৰত মই চিৰকৃতজ্ঞ হৈ ৰ'ম।

আমাৰ কাৰ্যকালত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বৌদ্ধিক আৰু মানিসিক উৎকৰ্ষ সাধনৰ লক্ষ্যৰে তথা মহাবিদ্যালয়ৰ বিদ্যায়তনিক দিশৰ সৰ্বাংগীন বিকাশৰ চিন্তাৰে বিভিন্ন কাৰ্যসূচী গ্ৰহণ কৰিছিলোঁ।

দায়িত্বভাৰ লোৱাৰ দিনৰে পৰা মহাবিদ্যালয় তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ উন্নতিৰ বাবে কষ্ট কৰাৰ ক্ষেত্ৰত মই আৰু মোৰ ভাইটি শ্ৰীহিৰকজ্যোতি বৰা (সাধাৰণ সম্পাদক) আমি কেতিয়াও পিছ পৰি থকা নাই বুলি বুকুত হাত থৈ ক'ব পাৰোঁ। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সমস্যা লৈ অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ প্ৰায়েই কাষ চাপিছিলোঁ। অধ্যক্ষ মহোদয়েও পাৰ্যমানে সহায় কৰিছিল সমস্যা সমাধানৰ ক্ষেত্ৰত। দুই এগৰাকী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক চিকিৎসাৰ বাবে যৎকিঞ্চিৎ সাহায্যও প্ৰদান কৰা হয় ছাত্ৰ একতা সভাৰ দ্বাৰা। শিশুদিৱস উপলক্ষে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত ৰক্ত পৰীক্ষাকৰণ আৰু দুখীয়া কণ কণ শিশুসকলৰ মাজত বস্ত্ৰদান কাৰ্যসূচীও হাতত লোৱা হৈছিল। এই ক্ষেত্ৰত আমাক অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ লগতে সমূহ শিক্ষাগুৰু আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে সহায়ৰ হাত আগবঢ়াইছিল।

নগাঁও মহাবিদ্যালয়ৰ উপ-সভাপতি পদত নিৰ্বাচিত হোৱাৰ সুযোগ দিয়াৰ বাবে এই মহৎ অনুষ্ঠানৰ প্ৰতিগৰাকী সদস্যলৈ থাকিল মোৰ সস্নেহ শ্ৰদ্ধা। মই চিৰকৃতজ্ঞ হৈ ৰ'ম সেইসকলৰ ওচৰত যিসকলে তেওঁলোকৰ বিবেক ভোটেৰে মোক মহাবিদ্যালয়ৰ উপ-সভাপতিৰ দৰে পদত অধিষ্ঠিত হোৱা সুযোগকণ দিছিল।

মোৰ কাৰ্যকালৰ সময়ত হোৱা প্ৰতিটো অনুষ্ঠানত সহযোগিতা আগবঢ়োৱা মহাবিদ্যালয়ৰ এন.চি.চি. গোটৰ ওচৰতো মই সদাকৃতজ্ঞ। মহাবিদ্যালয়ৰ অনুষ্ঠানসমূহ সুচাৰুৰূপে চলাই নিবলৈ দিহা পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা প্ৰতিগৰাকী শিক্ষাগুৰুলৈ থাকিল মোৰ অশেষ শ্ৰদ্ধা। *জয়তু নগাঁও মহাবিদ্যালয়'.. জয় আই অসম*

পংকজ শইকীয়া

সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

Immensely delighted to pen down my thoughts, experiences and an opportunity to thank all the pure souls that were there for me in every gait of pace throughout the journey as the General Secretary of one of the most prestigious educational hub in the state as well as in the country.

Although it was never a dream of mine to contest the election, I contested later on as I found it as a good platform for serving the mankind and to promote humanity, which was always there in my pulses as an inheritate trait my parents.

With the grace of God, blessings of the elders, love of the youngs, believe and support of my wonderful friends I won and the whole tenure rolled by with a positive and success one. I started my steps as a G.S. with a ought to the there for the service of the students dedicatedly and to bring a change with a note pad and pen in my pocket and walks to each corners of the college, noting down the problems faced

by the students, from the early morning to the late evening, discussing with the Principal, teachers, other members of the NC family and figuring out the solution, this was how I started and this is how I ended. My first initial steps towards a change was to convert the Union Body room to a disciplinary, hygienic and homely environment place. Redecoration of the room and new rules were introduced. Colouring of the room, repairing of two wooden chairs, table, secretary lockers, new four pair of steel three seaters, mirror, aquaguard and a clean basine, new door and window curtains photo frame of the 2013-14 Union body, shifting of the honourable Sahid Anil Bora's chair to the museum and a set of computer.

During the tenure we organized many programmes, observation days, state and national days, birth anniversary to death anniversary of the great lives. Although we work in an unique and trend setting way.

On the gound of humanity, I am very proud to say that we provided 86 blood donars to the patients. Able to arrange a sum of Rs. 7030 for the kidney transplantation of Md. Ikramul Hussain of ADP college. Able to arrange a sum of Rs. 28,320 for the physiotherary surgery of a little girl Ms. Rashmirekha Bora. Able to arrange a wheel chair for the physically challenged student organized a clothes donation and distribution camp on the occasion of children day and distributed among the street children, orphan house, poor villages. Apart from this we planted many plants in the college campus.

On the educational ground, we represented our college at Convension of Youth for child rights organized by ASCPCR in partnership with UNICEF, Assam. We also represented our college in the NSS programme in Tripura as well as lead the Assam team by becoming the first Assam State team captain. We initiated students interactive programme with International Research Scholar Susan Wagland from Bioscience department Brunel University, started a new trend during the college week, an interactive session with the reknown personalities, organized an session on Need of Effective Leadership Amongst the Youth of N. E. India with Anchor DY 365, Mrinal Talukdar, Mrinal Hazarika, Assam State NSUI President, Simanta Das, Assam State Secretary ABVP, Mausam Das, District Advisor, AASU. Took the students to participate Dare 2 compete programme organized by Kaziranga University. initiative taken towards the introduction of M. Com in Nowgong College. Students participated in Alceringa organized by IIT Guwahati. Introduction of M.A. in English. And most importantly we got the recognition from United Nation as a member of academic impact for sharing a cluture of intellectual and social responsibility.

On the sports ground, for the first time in the history of Nagaon district parade competition Nowgong College independently joined as Nowgong College NCC. For the first time a Nowgong College hockey tema was formed. Our cricket team joined the Youth Festival cricket match. Our students represented our college in Tai-Kwon-Do. Match and won medals. Students represented our college in state level arm wrestling competition and brought laurels to our college.

On cultural ground, we organized a dance programme by National Kuchipudi dancer, organised drama workshop for the youth festival. Introduction of traditional dress. Design by the Nowgong College fashion department. Organised Sankardev Tithi as well as Fateha-Duwaz Daham and invited the Secretaries of the near by college for better relationship. Invited two of the re-known artist Rajib Chakraborty, Zhankar finalist in the college week and Priyanka Bharali, diva of modern Assamese songs in the Freshmen social.

In context to the structural ground many initiatives were taken. Advance smart digital hall, indoor stadium, Rubber coated platform, cafeteria, gymnasium, boys' common room, IDOL, College Museum, Digital Lab forthe geography students, extra class rooms, Volley ball ground, statistic department, Advance

toilet for handicap students, introduction of Assam Gramin Vikash Bank, introduction of Solar Energy specially for geography and science students. Corner Bank gate, introduction of fly over bridge that will connected from Arts block to Science block, better benches, and electricity facility specially, during exam. hours, applied for a extra transformer.

As a matter of fact many stones are left unturned such as film festival, Post Graduation in Commerce Department, a monument as the symbol of remembrance of the students who have enriched the glory of the college. Within this short period of time I tried my level best to stand on the expectations of the students.

At this juncture of time I would like to express my heartiest gratitude towards each and every member of Nowgong College. I would start it from students of the college for showing faith in me. I would like to thank our honourable principal sir and respected incharges. Dr. T. Nath sir and Dr. K.K. Medhi sir for being the source of inspiration, guide and being there for me. Thank you Dr. Chinta Moni Sarma sir for being a guide in my endeavour.

I would like to bow my head down and thank all the faculty members of Economics department specially Biswajit sir, Bonti maam, Nilakhi maam, Alam sir and Joyshree maam, without your blessings and support I couldn't have even moved a step. I would like to thank all the teachers, office bearers, library staff for offering your helping hand. I would like to thank the union body for their co-operation.

At last but not the least I would like to name those wonderful people I am blessed with, without whom I am nothing. Heartiest thanks for the love, care, beliefe, even your scoldings. Thanks Aparajita, Pallav, Rubul da, Udipta da, Saranga da, Bhaskar da, Lakhsys da, Dipta da, Tonmoy da for your stand, proud to have brothers like you, thanks Pankaj da for being a wonderful partner, guide and friend.

Thanks Ridip, Montu, Gautam, Guna, Somim, Baba, Swagat, Dipankar, Bhaskar (Vodafone), Prashanta, Pravakar, Bitu, Rupanka, Pabitra, Rahul, Dipjyoti, Dhruba, Nishi, Chandan, Ishani, Rubina, Rimzhim, Richa Sarma, Bipanshi, Sushmita, Gitashree, Kankana, Kabyashree, Dipannita, Rituja, Nabanita, Gargi, Shristi, Bhaskar Saikia, Rajib Bey, Manash Pratim Deka, Manash Saikia. Please pardon if somebody's name is missing. My special thanks to Aziz Ansari, Nagen Rabidas, Samsur Rahman and Munna Rabidas.

Hirak Jyoti Borah

সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

জয়জয়তে ঐতিহ্যমণ্ডিত নগাঁও মহাবিদ্যালয়ৰ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অধ্যাপক-অধ্যাপিকা আৰু সমূহ কৰ্মচাৰীবৃন্দলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু সন্মান জ্ঞাপন কৰিলো। যিসকল ব্যক্তিৰ আপ্ৰাণ প্ৰচেষ্টা আৰু কষ্টৰ বলত নগাঁও মহাবিদ্যালয়ে সুনাম অৰ্জনত সফল হৈছে তেওঁলোকলৈও মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলো।

নগাঁও মহাবিদ্যালয় অসমৰ ভিতৰতে এক গৌৰৱোজ্জ্বল শিক্ষানুষ্ঠান, গতিকে সৰুৰে পৰাই এইখন শিক্ষানুষ্ঠানত পঢ়াৰ প্ৰবল ইচ্ছা আছিল। সেয়ে উচ্চতৰ মাধ্যমিকৰ পিছতেই মই এইখন শিক্ষানুষ্ঠানত স্নাতক বাণিজ্য শাখাৰ প্ৰথম সাণ্মাষিকত নামভৰ্তি কৰিলো। সঁচাকৈয়ে যিমান শুনিছিলো তাতোকৈ বহু উন্নত শিক্ষানুষ্ঠান বুলি মই জানিব পাৰিলো। ইয়াত আহি বহুতো অধ্যাপকক লগ পালো। তেওঁলোকৰ লগত কথা-বতৰা পাতি, তেওঁলোকৰ আদৰ্শত অনুপ্ৰাণিত হ'লোঁ। বিশেষকৈ মই যিহেতু এজন বাণিজ্য শাখাৰ ছাত্ৰ গতিকে বাণিজ্য শাখাৰ শিক্ষাগুৰুসকলক মই বহু ওচৰৰ পৰা জানিব পাৰিছো। বাণিজ্য

শাখাৰ সুনাম আৰু ছাত্ৰক উচিত জ্ঞান দি নগাঁও মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নতিত তেওঁলোকৰ অৰিহণা অতুলনীয়। গতিকে সকলো শিক্ষাগুৰুৰ লগতে বাণিজ্য শাখাৰ মোৰ শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰুসকললৈ মোৰ শ্ৰদ্ধা আৰু সন্মান জ্ঞাপন কৰিলো।

২০১৪-১৫ বৰ্ষটোআছিল মোৰ বাবে চিৰস্মৰণীয় বৰ্ষ। ২০১৪ বৰ্ষৰ ছেপ্টেম্বৰ মাহৰ নিৰ্বাচনৰ বাবে চাৰিওফালে সকলো প্ৰতিদ্বন্দ্বীৰ আপ্ৰাণ নিৰ্বাচনী প্ৰচাৰ। তেতিয়াই নিৰ্বাচনলৈ মাথোঁ কেইটামান দিন বাকী থাকোতেই মোৰ বন্ধুবৰ্গৰ উৎসাহত ময়ো নিৰ্বাচনত 'সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদক'ৰ পদত প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা কৰিবলৈ আগবাঢ়িলো। আৰু খুব কম দিনতে মোৰ বন্ধুবৰ্গ আৰু মোৰ শুভাকাংক্ষীৰ আপ্ৰাণ কষ্ট আৰু সহযোগৰ লগতে শিক্ষাগুৰুসকলৰ আশীৰ্বাদৰ ফলত ০২-০৯-২০১৪ তাৰিখৰ দিনটোত মই 'সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদক'ৰূপে নিৰ্বাচিত হ'লো। মোৰ এই জয়ত অতুলনীয় সঁহাৰি আগবঢ়োৱা মোৰ বন্ধুবৰ্গ আৰু শুভাকাংক্ষীক মোৰ অশেষ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো। নগাঁও মহাবিদ্যালয়ত সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদকৰূপে কাৰ্যকালত মোক উৎসাহিত কৰা আৰু দিহা-পৰামৰ্শ দিয়াৰ বাবে অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত শৰৎ বৰকটকী মহোদয় আৰু বাণিজ্য শাখাৰ অধ্যাপকবৃন্দলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো। ২০১৪-১৫ বৰ্ষটো মোৰ জীৱনৰ সন্মানীয়, গৌৰৱময়, স্মৰণীয় আৰু অনুভূতিশীল বৰ্ষ হিচাপে চিৰস্মৰণীয় হৈ ৰ'ব। এই মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা মই মোৰ জীৱনৰ মাপকাঠীস্বৰূপে বহুতো নীতি-আদৰ্শ আৰু বহু জ্ঞান আৰু অভিজ্ঞতা লৈ যাম।

সৰ্বশেষত মই ঐতিহ্যমণ্ডিত নগাঁও মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যৎ কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন ইমানতে সামৰিছো। *"জয়তু নগাঁও মহাবিদ্যালয়".. জয়তু নগাঁও মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা।*

প্ৰণয় বৰুৱা

সাহিত্য আৰু আলোচনী সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

ড° নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈ বাইদেৱে ঠিকেই কৈছিল ঃ "সঁচাকৈয়ে জীৱনতকৈ ডাঙৰ কবিতা আৰু একো নাই। জীৱন এক অনন্ত কবিতা বুজাৰ-নুবুজাৰ, জোনাকৰ-ধুমুহাৰ, পোৱাৰ-নোপোৱাৰ, পাই হেৰুওৱাৰ, কোমলতাৰ, স্বপ্নৰ, সৌন্দৰ্য্যৰ, পোহৰৰ, আন্ধকাৰৰ, যঁন্ত্ৰণাৰ, নিঃসংগতাৰ, অসহায়তাৰ, কঠিনতাৰ, সত্য উচ্চাৰণৰ, শোষণৰ, দগ্ধতাৰ, কাতৰৰ, আৰ্ত্তনাদৰ, অশ্ৰুৰ, প্ৰতিজ্ঞাৰ.....।"

জীৱনে আমাক অনেক কথাই শিকায়। অভিজ্ঞ কৰে। হাৰি যোৱা যুজখনৰ শেষত পোহৰৰ কথা কয়। জীয়াই থকাৰ প্ৰেৰণা যোগায়। এনেদৰেই আমি ক্ৰমাৎ এটা ৰঙচুৰা বেলিলৈ পৰিণত হওঁ। জীৱনক উপভোগ কৰো। বহুতে আকৌ নেতিবাচকতাৰে জীৱনটোক কৰি তোলে বৰ্ণহীন এটা দোমোজা সাঁথৰ।

স্কুল-কলেজত আমি পোনপটীয়াভাবে ছাত্ৰ-ৰাজনীতিৰ লগত জড়িত হোৱাৰ সূত্ৰে প্ৰত্যক্ষ কৰিছো বিভিন্ন ভাল-বেয়া দিশ। সঞ্চয় কৰিছো বিভিন্ন অভিজ্ঞতা। প্ৰত্যক্ষ কৰিছো কিদৰে কিনা-বেচা কৰা হয় বিবেক, কিদৰে ক্ষমতাৰ অপপ্ৰয়োগৰে হৈ পৰিব পাৰি ইতিসাহৰ বুকুৰ আদিম হিটলাৰ।

অথচ কলেজৰ নিৰ্বাচন জীৱনৰ এক নিমিত্ত অংশহে মাথোন। ড° বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ ভট্টাচাৰ্যৰ 'মৃত্যুঞ্জয়'ত গোহাঁনীয়ে ঠিকেই ভাবিছিল '..... স্বাধীনতা পালে মানুহবোৰ ভাল হ'বনে নহয়।

আমি আশা কৰিছো - মানুহবোৰ ভাল হ'ব। ফুল-তৰা-গানৰ সপোন দেখিব।

সপোনবোৰ খেদি খেদিয়েই এদিন নগাঁও মহাবিদ্যালয়ৰ দুৱাৰডলিত উপস্থিত হৈছিলো। ২০১৪-১৫ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ নিৰ্বাচনত সাহিত্য আৰু আলোচনী সম্পাদকৰ পদটোৰ বাবে প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা আগবঢ়াইছিলো। এই ক্ষেত্ৰত মোক মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা শিক্ষক-কৰ্মচাৰীৰ উৎসাহ-উদ্দীপনাই মোক জয়ী হোৱাত সহায় কৰিছিল যাৰ ঋণ মই জীৱনত শুজিব নোৱাৰিম। এই ছেগতে তেওঁলোকলৈ মই কৃতজ্ঞতাৰ শৰাই আগবঢ়ালো।

সম্পাদক হিচাপে দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ লগে লগে মহাবিদ্যালয়ৰ সুস্থ পৰিবেশ বজাই ৰখাৰ লগতে সৰ্বাংগীন

উন্নতিৰ হেতু সংকল্প লৈছিলো। বিশেষকৈ সাহিত্যৰ দিশৰ লগত জড়িত থাকি এই দিশটোক আগবঢ়াই নিবলৈ প্ৰতিজ্ঞাবদ্ধ হৈছিলো। প্ৰথমতে মোৰ সন্মুখত আহি পৰিছিল বাৰ্ষিক মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ সমাৰোহ। এই ক্ষেত্ৰত অভিজ্ঞতাশূন্য মই শ্ৰদ্ধাৰ তত্ত্বাবধায়কসকলৰ হাতত ধৰি পেলাইছিলো কৰ্তব্যৰ প্ৰথমটো খোজ। এই সমাৰোহত মোৰ বিভাগৰ অধীনত আগতীয়াকৈ আৰু থিতাতে লিখা গল্প, কবিতা তথা ৰচনা প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত হৈছিল। তদুপৰি বিভিন্ন বিভাগে আটকধুনীয়াকৈ প্ৰস্তুত কৰি উলিওৱা উন্নতমানৰ প্ৰাচীৰপত্ৰিকা সমূহৰ মাজতো প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত হৈছিল মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ সমাৰোহত মোৰ কাৰ্যকালত অনুবাদ সাহিত্য, নাটকৰ পাণ্ডুলিপি, গ্ৰন্থ সমালোচনা প্ৰতিযোগিতা আদিৰ দৰে কিছু নতুন সংযোজনৰ চেষ্টা কৰিছিলো যদিও বিভিন্ন কাৰণত সফল হব নোৱাৰিলো। আশাকৰো আগন্তুক সময়ত সেইবোৰ পূৰণ হ'ব। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ প্ৰতিভা বিকাশৰ এখন উপযুক্ত মঞ্চ হ'ল শিক্ষানুষ্ঠান। মহাবিদ্যালয়ৰ সাহিত্য বিভাগৰ অধীনত অনুষ্ঠিত প্ৰতিযোগিতাসমূহত যথেষ্ট ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অংশগ্ৰহণ, উৎসাহ আৰু সঁহাৰি পাইছিলো যদিও আশাকৰো আগন্তুক দিনত অংশগ্ৰহণকাৰীৰ সংখ্যা আৰু অধিক বৃদ্ধি পাব আৰু নতুন সৃষ্টিৰ ধাৰা অব্যাহত থাকিব।

২০১৪-১৫ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ এজন সদস্য হিচাপে মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিটো কাৰ্যসূচীতে নিষ্ঠাৰে সেৱা আগবঢ়াইছিলো। ব্যতিক্ৰমী কাৰ্যসূচীৰে অনুষ্ঠিত কৰা সৰস্বতী পূজা, নৱাগত আদৰণি সভা, শঙ্কৰদেৱৰ তিথি আৰু অন্যান্য বহুতো অনষ্ঠানৰ লগত সক্ৰিয়ভাবে জড়িত হৈ পৰিছিলো। তদুপৰি মোৰ কাৰ্যকালত অসমৰ বিভিন্ন প্ৰান্তত অনুষ্ঠিত ৰাজ্যিক পৰ্যায়ৰ কেইবাখনো গল্প, প্ৰবন্ধ, কবিতা প্ৰতিযোগিতাত কেইবাজনো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক অংশগ্ৰহণ কৰাত সহায় কৰিছিলো। তদুপৰি কেইবাখনো আগশাৰীৰ আলোচনী, বাতৰিকাকতত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ কবিতা, গল্প, প্ৰবন্ধ প্ৰকাশ কৰি তেওঁলোকক একোখন মঞ্চ দিয়াৰ চেষ্টা কৰিছিলো।

একোখন মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিচয় ইয়াৰ বাৰ্ষিক মুখপাত্ৰই বহন কৰে। সাহিত্য আৰু আলোচনী সম্পাদক হিচাপে মোৰ গুৰুদায়িত্ব আছিল বাৰ্ষিক আলোচনীখন প্ৰকাশ কৰাটো। আৰম্ভণিৰে পৰা নিজৰ দায়িত্ব মূৰ পাতি লৈ ব্যতিক্ৰমী প্ৰচেষ্টাৰে আলোচনীখন সজাই-পৰাই তোলাৰ সংকল্প আগত ৰাখি কৰ্তব্যত ব্ৰতী হৈছিলো। মহাবিদ্যালয় এখনৰ আলোচনী এখন সময়মতে প্ৰকাশ কৰাটো যথেষ্ট কষ্টকৰ।

আলোচনীখন প্ৰকাশৰ বেলিকা আৰু সাহিত্য বিভাগৰ কাৰ্যসূচীসমূহ ৰূপায়ণ কৰোতে মোক দিহা-পৰামৰ্শৰে অনুপ্ৰাণিত কৰা সাহিত্য বিভাগৰ তত্ত্বাবধায়ক ড° চিন্তামণি শৰ্মা ছাৰ আৰু অনন্যা হিলৈদাৰী বাইদেউ, তথা মোৰ কাৰ্যকালৰ প্ৰতিটো খোজত সহায় আৰু পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ ড° শৰৎ বৰকটকী মহোদয়ক বিশেষ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো।

মোক বিভিন্ন বিষয়ত দিহা-পৰামৰ্শ আৰু সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱা মোৰ গৃহ বিভাগ বাণিজ্য বিভাগৰ প্ৰতিজন শিক্ষাগুৰু তথা মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিজন শিক্ষাগুৰু, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্মচাৰীবৃন্দ, প্ৰকাশক গোষ্ঠীক মোৰ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো। কৃতজ্ঞতা জনাইছো ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ সদস্যক- মোৰ ভাতৃপ্ৰতীম আনন্দ কুমাৰ বৰা, ইন্দ্ৰনীল গায়ন, সৌৰভ কুমাৰ বৰুৱা, শুভম গোস্বামী তথা সহপাঠী কনিষ্ঠ দীপজ্যোতি, মৃন্ময়, দেবাংকুৰ, হীৰক, মনোজ, সমুজ্জ্বল, মৃগাংক, অংকুৰ, ৰফিক, পংকজ, অভিক, প্ৰভাকৰ, বিটু, নিশি, বিপাঞ্চী, হিমাদ্ৰী আৰু এই মুহূৰ্ত্তত মনলৈ নহা অনেকজন। লগতে কৃতজ্ঞতা জনাইছো সকলো সুহৃদয় আৰু মা-দেউতা বা ভণ্টিলৈ।

যি কি নহওক, যথেষ্ট পলমকৈ হ'লেও সীমিত জ্ঞানেৰে এখন আলোচনী আপোনালোকৰ হাতত তুলি দিলো। ইয়াৰ মানদণ্ড আপোনালোকৰ বিচাৰ্য বিষয়। এজন অনভিজ্ঞ সম্পাদক হিচাপে আলোচনীখন প্ৰকাশ কৰোতে অজানিতে হোৱা ভুলবোৰৰ বাবে মই ক্ষমাপ্ৰাৰ্থী।

সদৌ শেষত নগাঁও মহাবিদ্যালয় তথা ছাত্ৰ একতা সভাৰ সৰ্বাংগীন দিশৰ দীৰ্ঘায়ু কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰণি মাৰিছো। *জয়তু নগাঁও মহাবিদ্যালয়.. জয়তু নগাঁও মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা.. জয় আই অসম।*

অভিনন্দন বৰা

তৰ্ক আৰু আলোচনা চক্ৰ বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মই সেইসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো, যিসকলে মোক নগাঁও মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ তৰ্ক বিভাগৰ সম্পাদকৰ দায়িত্ব পালন কৰিবলৈ সুযোগ দিলে তথা মোৰ সকলো পদক্ষেপতে সহযোগিতাৰে হাত আগবঢ়ালে। এনে এটা গধুৰ দায়িত্ব অতি সুন্দৰ আৰু সুচাৰুৰূপে পালন কৰা নিশ্চয় সহজজনক নহয়। তথাপি মই হাৰমনা নাছিলো আৰু যিমানখিনি কৰিব পৰা যায় তাকে চেষ্টা কৰি মোৰ কাৰ্যকালত কৰিবলগা কামসমূহ সুচাৰুৰূপে কৰি গৈছিলো।

আমি দায়িত্ব লোৱাৰ পিছতে মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহ সমাৰোহ আৰম্ভ হয়। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ সমাৰোহত মোৰ বিভাগত আছিল পাঁচটা প্ৰতিযোগিতা - তৰ্ক, কুইজ, কবিতা, বক্তৃতা আৰু আকস্মিক বক্তৃতা প্ৰতিযোগিতা।

তত্ত্বাবধায়ক ড° নৰ প্ৰসাদ নাথ ছাৰৰ দিহা-পৰামৰ্শ, শুভেচ্ছা তথা আশিস শিৰত লৈ অনুষ্ঠান আয়োজন কৰিছিলো। এই অনুষ্ঠানসমূহ অনুষ্ঠিত কৰাত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ সন্মানীয় ছাৰ-বাইদেউসকলে মোক দিহা-পৰামৰ্শ দিছিল। এই প্ৰতিযোগিতাসমূহত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ অংশগ্ৰহণ তথা সহযোগিতা অতি মন কৰিবলগীয়া আছিল।

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ সমাৰোহত অনুষ্ঠিত হোৱা প্ৰতিযোগিতাসমূহত প্ৰথম, দ্বিতীয় আৰু তৃতীয় স্থান অনুযায়ী অংশগ্ৰহণ কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক পুৰস্কাৰেৰে পুৰস্কৃত কৰা হৈছিল।

সপ্তাহ সমাৰোহ অন্ত পৰাৰ পিছত 'আৰ্য কলেজে' অনুষ্ঠিত কৰা তৰ্ক প্ৰতিযোগিতাত অংশগ্ৰহণ কৰিবৰ বাবে আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনৰ দুজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক আহ্বান জনাইছিল। মই আমাৰ মহাবিদ্যালয় খনৰ পৰা এগৰাকী ছাত্ৰী আৰু এজন ছাত্ৰক লৈ সেই তৰ্ক প্ৰতিযোগিতাত অংশগ্ৰহণ কৰিবলৈ গৈছিলো আৰু আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনৰ পৰা নিয়া ছাত্ৰীগৰাকী সেই তৰ্ক প্ৰতিযোগিতাত শ্ৰেষ্ঠ তৰ্কবিদ হিচাপে বিবেচিত হৈছিল। ইয়াৰ উপৰিও আমাৰ নগাঁও মহাবিদ্যালয়খনৰ পৰা নিয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে অন্য মহাবিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত হোৱা তৰ্ক প্ৰতিযোগিতাত অংশগ্ৰহণ কৰি সুখ্যাতিৰে সুনাম অৰ্জন কৰিবলৈ সক্ষম হয় আৰু লগতে নগাঁও মহাবিদ্যালয়ৰ বাবে গৌৰৱ কঢ়িয়াই আনিবলৈ সক্ষম হয়।

তৰ্ক আৰু আলোচনা বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে মোৰ এবছৰীয়া কাৰ্যকালৰ প্ৰতিটো পদক্ষেপতে মোক উৎসাহ আৰু অনুপ্ৰেৰণা দিয়া শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, ড° নৰ প্ৰসাদ নাথ ছাৰ আৰু ড° মনোজ কুমাৰ নাথ ছাৰলৈ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণিত সশ্ৰদ্ধ প্ৰণাম আগবঢ়ালো। সদৌ শেষত মোৰ কাৰ্যকালত হোৱা অনিচ্ছাকৃত ভুল-ত্ৰুটিৰ বাবে ক্ষমা মাগি নগাঁও মহাবিদ্যালয়ৰ দীৰ্ঘায়ু কামনা কৰি ইয়াতে মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰিলো। *জয়তু নগাঁও মহাবিদ্যালয়.. জয়তু নগাঁও মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভা.. জয় আই অসম।*

সমজ্জ্বল অগস্তি

ক্ৰীড়া সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে নগাঁও মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ অধ্যাপক-অধ্যাপিকালৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলো। ক্ৰীড়া সম্পাদকৰ দৰে গুৰুত্বপূৰ্ণ পদত অধিষ্ঠিত হ'বলৈ পাই মই নথৈ আনন্দিত হোৱাৰ লগতে যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱৰ উৎসাহ-উদ্দীপনাৰ বাবে ২০১৪-১৫ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ অংশীদাৰ হ'বলৈ পালো তেওঁলোকলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা তথা হিয়াভৰা ওলগ জনালো। কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ কেইদিনমানৰ পিছতেই ১২০১৪-১৫ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ সমাৰোহ অনুষ্ঠিত হৈছিল। মোৰ বিভাগৰ খেলসমূহ নগাঁও নুৰুল আমিন ষ্টেডিয়ামত অনুষ্ঠিত হৈছিল। য'ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে বিপুলভাবে অংশগ্ৰহণ কৰিছিল। মোৰ দায়িত্ববোৰ সুচাৰুৰূপে পালন কৰাত মোক বিশেষভাবে সহায় কৰিছিল ৰূপাংকৰ, মৃন্ময়দায়ে। এই ক্ষেত্ৰত মই তেওঁলোকৰ ওচৰত কৃতজ্ঞ। কিছুদিনৰ পিছতেই ডিফুত অনুষ্ঠিত হৈছিল সদৌ অসম আন্তঃ জিলা হকী প্ৰতিযোগিতা। তাত প্ৰথমবাৰৰ বাবে

নগাঁও মহাবিদ্যালয়ৰ মহিলা দলটোৱে যোগদান কৰিছিল। মোৰ কাৰ্যকালতে গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ দ্বাৰা আয়োজিত আন্তঃ মহাবিদ্যালয়ৰ ক্ৰিকেট প্ৰতিযোগিতাত যোগদান কৰাত নগাঁও মহাবিদ্যালয়ৰ ক্ৰিকেট দলটোৱে দ্বিতীয় পুৰস্কাৰ লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হয়। মোৰ কাৰ্যকালত আৰম্ভণিৰে পৰা অভিভাৱক হিচাপে পৰামৰ্শ, উৎসাহ আৰু সহায় কৰা বিভাগীয় তত্ত্বাৱধায়ক ড° দিপাঙ্কৰ বৈদ্য আৰু ড° পৰীক্ষিত গগৈ ছাৰক মোৰ অশেষ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো।

সৰ্বশেষত নগাঁও মহাবিদ্যালয়ৰ নাম, যশস্যা সূৰ্যৰ পোহৰৰ দৰেই বিশ্ব-দৰবাৰত বিয়পি পৰক লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যৎ কামনা কৰি পুনৰবাৰ নগাঁও মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো সদস্যলৈ সশ্ৰদ্ধ প্ৰণিপাত জনাই মোৰ কাৰ্যকালত কৰা অনিচ্ছাকৃত ভুলৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰি আৰু লগতে চিৰশান্তি কামনা কৰি জীৱনত সফলতাৰে আগবাঢ়ি যাবলৈ শিক্ষাগুৰুসকলৰ আশীৰ্বাদ বিচাৰি মোৰ প্ৰতিবেদনৰ ইমানতে ইতি পেলালো।

"জয়তু নগাঁও মহাবিদ্যালয়" .. "জয়তু নগাঁও মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা"।

মানস প্ৰতীম দেৱ নাথ

সাংস্কৃতিক সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

Live as if you were to die tomorrow,
Learn as if you were live forever. - Gandhi

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মই যিসকল ব্যক্তিৰ মহান ত্যাগৰ ফলত নগাঁও মহাবিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠা হ'ল, তেখেতসকলক শ্ৰদ্ধাৰে সুঁৱৰিছো। ঐতিহ্যমণ্ডিত নগাঁও মহাবিদ্যালয়ে সমগ্ৰ অসমৰ ভিতৰতে যে এক অগ্ৰণী শিক্ষানুষ্ঠান হিচাপে সন্মান লাভ কৰিছে, ইয়াৰ আঁৰৰ কাহিনী নতুনকৈ কোৱাৰ প্ৰয়োজন নাই। কাৰণ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ পৰা আৰম্ভ কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ লগত জড়িত সকলোৰে পৰস্পৰে পৰস্পৰৰ মাজত স্নেহ, সন্মান, ভাতৃত্ববোধ আৰু নিজৰ কৰ্তব্যৰ প্ৰতি থকা দায়িত্ব শলাগ ল'বলগীয়া, সেয়েহে আজি আমি নগাঁও মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বুলি ক'বলৈ গৌৰৱ অনুভৱ কৰো। নগাঁও মহাবিদ্যালয়খন অকল যে কিতাপৰ জ্ঞানৰ মাজতে সীমাবদ্ধ এনে নহয়, ইয়াত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ চাৰিত্ৰিক, মানসিক আৰু দৈহিক বিকাশতো যথেষ্ট অৰিহণা আছে। সেয়েহে আমি দেখিবলৈ পাওঁ প্ৰখ্যাত অভিনেতাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি আগশাৰীৰ বিজ্ঞানী, ৰাজনৈতিক নেতাপৰ্যন্ত গঢ়ি তোলাত সহায় কৰিছে আৰু কৰি আহিব।

ঐতিহ্যমণ্ডিত নগাঁও মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভা ২০১৪-১৫ বৰ্ষৰ সাংস্কৃতিক সম্পাদকৰ দৰে গুৰুত্বপূৰ্ণ পদত প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা কৰি বিজয়ী হ'বলৈ পাই মই আনন্দ অনুভৱ কৰিছো। মহাবিদ্যালয়ৰ যিসকল দাদা-বাইদেউ, বন্ধু-বান্ধৱী তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে মোক নিৰ্বাচনৰ সময়ত সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়ালে তেখেতসকলক মই অশেষ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো।

মোৰ কাৰ্যকাল আৰম্ভ কৰিছিলো "ফাতেহা-ই-দোৱাজ দহম"ৰ দৰে এক পবিত্ৰ অনুষ্ঠানৰ দ্বাৰা, যিয়ে প্ৰমাণ কৰে মহাবিদ্যালয়ৰ ভাতৃত্ববোধ আৰু ধৰ্মনিৰপেক্ষতাক। এই পবিত্ৰ অনুষ্ঠান সুচাৰুপে পালন কৰাত মহাব্যিদালয়ৰ মাননীয় অধ্যক্ষ ড° শৰৎ বৰকটকী মহোদয় আৰু অধ্যাপক ছিৰাজুল আলম ছাৰে দিহা-পৰমৰ্শৰ পৰা আৰম্ভ কৰি সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱা বাবে অশেষ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো। ঠিক সেইদৰে মহাবিদ্যালয়ৰ ৭১তম্ সপ্তাহ সমাৰোহ তথা যুৱ মহোৎসৱত মোৰ সাংস্কৃতিক বিভাগৰ অধীনত থকা সকলো প্ৰতিযোগিতাই সুকলমে আৰু সফলভাৱে অনুষ্ঠিত কৰাত মোৰ বিভাগৰ শিক্ষক-তত্ত্বাৱধায়ক শ্ৰদ্ধাৰ বাপ্পাৰঞ্জন দাস ছাৰক পুনৰবাৰ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো। ইয়াৰোপৰি কিছু নতুন পদক্ষেপ হাতত লৈছিলো, তাৰে ভিতৰত অন্যতম হ'ল সৰস্বতী পূজাত সাজ-পাৰ প্ৰতিযোগিতাক লৈ এক ব্যতিক্ৰমী প্ৰচেষ্টা - য'ত ছাত্ৰীসকলে মডেলিঙৰ এক আভাস পাইছে আৰু গৰমৰ বন্ধত নাটকৰ প্ৰশিক্ষণ আদি প্ৰদানেৰে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক নাটকৰ প্ৰতি আগ্ৰহী কৰাৰ উপৰিও সুপ্ত প্ৰতিভাৰ বিকাশত অৰিহণা যোগোৱাৰ বাবে চেষ্টা কৰিলো যাৰ দ্বাৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী কিছুমানে হ'লেও উপকৃত হৈছে যেন অনুভৱ কৰো।

মোৰ কাৰ্যকালৰ সামৰণি মাৰিছিলো মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱৰ তিথিৰ দ্বাৰা। সাংস্কৃতিক সম্পাদকৰ পদত জয়লাভ কৰাৰ দিনটোৰ পৰা মহাবিদ্যালয়ৰ লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ভালৰ বাবে যথোপযুক্ত চেষ্টা কৰিছিলো আৰু হয়তো সেই অশেষ

চেষ্টা আৰু কষ্টৰ ফলতে মাননীয় অধ্যক্ষ ড° শৰৎ বৰকটকী মহোদয়ৰ পৰা শ্ৰেষ্ঠ সম্পাদকৰ সন্মান লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিলো। এই সফলতাৰ বাবে মোক সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱা বন্ধু-বান্ধৱী, শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী আৰু সাধাৰণ সম্পাদক হীৰকজ্যোতি বৰা, পবিত্ৰপ্ৰাণ বৰা, গাৰ্গী ৰাজখোৱা, ঋতুৰাজ দাসকো অশেষ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো।

সৰ্বশেষত ঐতিহ্যমণ্ডিত নগাঁও মহাবিদ্যালয়ৰ দীৰ্ঘায়ু তথা সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি কামনা কৰি ইমানতে মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰিলো। *জয়তু নগাঁও মহাবিদ্যালয়.. জয়তু নগাঁও মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা.. জয় আই অসম।*

বিপ্লৱ জ্যোতি শৰ্মা

সমাজ কল্যাণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতেই মই যিসকল মহান ব্যক্তিৰ অপ্ৰাণ চেষ্টা আৰু মহান ত্যাগৰ ফলত নগাঁও মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠা হ'ল, তেখেতসকলক শ্ৰদ্ধাৰে সোঁৱৰাৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, উপাধ্যক্ষ মহোদয়, অধ্যাপক-অধ্যাপিকা আৰু কৰ্মচাৰীবৃন্দ সকলোলৈকে মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু সন্মান জ্ঞাপন কৰিলো। শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট আগবঢ়া মধ্য অসমৰ প্ৰাণকেন্দ্ৰস্বৰূপ ঐতিহ্যমণ্ডিত নগাঁও মহাবিদ্যালয়ত অধ্যয়ন কৰিবলৈ পাই মই সঁচাকৈয়ে গৌৰৱান্বিত। তাতোকৈ গৌৰৱান্বিত নগাঁও মহাবিদ্যালয়ৰ ২০১৪-১৫ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ এজন সদস্য হ'বলৈ পায়। ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগৰ ছাত্ৰ হোৱাৰ হেতুকে আৰু বন্ধুবৰ্গৰ অনুৰোধত 'ছাত্ৰ একতা সভা'ৰ নিৰ্বাচনত 'সমাজ সেৱা' পদটিত প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা কৰিছিলো। এনেয়ো ৰাজনীতিৰ প্ৰতি মোৰ এক দুৰ্বলতা আছে। এইখিনিতে ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো মোৰ বন্ধু দীপংকৰ, উপম, পল্লৱ, পৰী, জেচলিনা, পাৰ্থ, আচমা, মোৰ অগ্ৰজ ৰুবুলদা, সাৰংগদা, শুভমদা, পবিত্ৰদা, লিপিকাবা, সংগীতাবা, দিপ্তীবা, মোৰ অনুজ সিদ্ধাৰ্থ, ৰিতুৰাজ, প্ৰাঞ্জল। কাৰণ তেওঁলোকৰ আপ্ৰাণ চেষ্টাৰ ফলত মই এই পদটোত জয়ী হবলৈ সক্ষম হ'লো আৰু সকলো বন্ধুবৰ্গ তথা সমূহ ভাইটি-ভণ্টিলৈ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো যে তেওঁলোকে মোক এই পদটোৰ বাবে যোগ্য বুলি ভাবি জয়যুক্ত কৰিলে।

এবছৰীয়া কাৰ্যকালত নগাঁও মহাবিদ্যালয়ৰ দৰে এখন মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো কাৰ্য সম্পূৰ্ণ কৰাটো সম্ভৱ নহয়। তথাপিতো সীমিত কাৰ্যকালত সীমিত জ্ঞানৰ জোখেৰে দুই-এক কাৰ্য সম্পন্ন কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিলো। মোৰ কাৰ্যকালত ১৪ নৱেম্বৰত জৱাহৰলাল নেহৰুৰ জন্ম দিৱস উপলক্ষে ছাত্ৰ একতা সভাৰ উদ্যোগত কণ কণ ল'ৰা-ছোৱালীৰ মাজত আৰু অনাথ আশ্ৰমত বিনামূলীয়াকৈ কাপোৰ যোগান ধৰিছিলো আৰু মহাবিদ্যালয়ত ৰক্ত পৰীক্ষাৰ এটা শিবিৰৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছিল। ২৭ মাৰ্চৰ পৰা ৩১ মাৰ্চলৈ আগৰতলাত অনুষ্ঠিত NE NSS Festival ত মই হীৰক, কংকনা হাজৰিকা, কংকনা দেউৰীয়ে (প্ৰয়াত) সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানত অংশগ্ৰহণ কৰি মহাবিদ্যালয়লৈ গৌৰৱ কঢ়িয়াবলৈ সক্ষম হৈছিল।

আমাৰ দিনত 'মহাবিদ্যালয়ৰ চৌহদ চাফাই অভিযান' - এই কাৰ্যসূচী পালন কৰি আমি মহাবিদ্যালয়ৰ চৌহদ চাফ-চিকুণ কৰিছিলো।

মোৰ কাৰ্যকালৰ দিনবোৰত উক্ত কাম-কাজবোৰ কৰোতে প্ৰতিটো ক্ষেত্ৰত দিহা-পৰামৰ্শ দিয়া আৰু সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱা বিভাগীয় তত্ত্বাৱধায়ক-শিক্ষক ড° লক্ষ্যজ্যোতি বৰঠাকুৰ ছাৰলৈ আৰু অধ্যক্ষ মহোদয়, ছাত্ৰ একতা সভাৰ তত্ত্বাৱধায়ক ড° তোযেশ্বৰ নাথ ছাৰ আৰু কৃষ্ণকান্ত মেধি ছাৰলৈ মোৰ সশ্ৰদ্ধ প্ৰণাম যাচিলো।

সদৌ শেষত মোৰ কাৰ্যকালৰ জ্ঞাত-অজ্ঞাত ভুল-ত্ৰুটিৰ বাবে অধ্যক্ষ মহোদয়, অধ্যাপক-অধ্যাপিকা, তত্ত্বাৱধায়ক শিক্ষকদ্বয় আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিছো। অনাগত দিনবোৰৰ ঐতিহ্যমণ্ডিত নগাঁও মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি তথা দীৰ্ঘায়ু কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন ইমানতে সামৰিলো।

জয়তু নগাঁও মহাবিদ্যালয়.. জয়তু নগাঁও মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা.. জয় আই অসম..।

অমৰ জ্যোতি বৰদলৈ

ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

এই প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মই যিসকল ব্যক্তিৰ মহান ত্যাগৰ ফলত নগাঁও মহাবিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠা হ'ল, তেখেতসকলক শ্ৰদ্ধাৰে সোঁৱৰাৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, উপাধ্যক্ষ মহোদয়, অধ্যাপক-অধ্যাপিকা, কৰ্মচাৰীবৃন্দ সকলোলৈকে মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু সন্মান জ্ঞাপন কৰিলো। যিসকলৰ সহায়-সহযোগৰ লগতে সাহস আৰু প্ৰেৰণাত এই মহিমামণ্ডিত মহাবিদ্যালয়ত 'ছাত্ৰী জিৰণি কোঠা'ৰ সম্পাদিকাৰ দৰে সন্মানীয় আৰু গুৰুত্বপূৰ্ণ পদত প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা কৰি বিজয়ী হ'বলৈ পাই মই আনন্দ অনুভৱ কৰিছো। মহাবিদ্যালয়ৰ যিসকল দাদা-বাইদেউ, বন্ধু-বান্ধৱী, ভাইটি-ভণ্টি তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে মোক নিৰ্বাচনৰ সময়ত সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়ালে তেখেতসকলক মই অশেষ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো। সৌভাগ্যৰ কথা ২০১৪-১৫ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত উক্ত পদটোত মই জয়ী হৈ সেৱা আগবঢ়োৱাৰ এই সুযোগ লাভ কৰো আৰু এই সুবিধা দিয়াৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিয়ালৰ ওচৰত মই চিৰকৃতজ্ঞ হৈ ৰ'ম।

সম্পাদিকা হিচাপে দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ মুহূৰ্তৰ পৰাই মহাবিদ্যালয়ৰ সুস্থ পৰিবেশ বজাই ৰখাৰ লগতে সৰ্বাংগীন উন্নতিৰ হেতু সংকল্প লৈছিলো লগতে ছাত্ৰীসকলৰ সকলো কামতে সহায় আগবঢ়াম বুলি প্ৰতিজ্ঞাবদ্ধ হৈছিলো। প্ৰথমে মোৰ সন্মুখত আহি পৰিছিল বাৰ্ষিক মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহ সমাৰোহ। এই ক্ষেত্ৰত অভিজ্ঞতা মোৰ শূন্য। শ্ৰদ্ধাৰ তত্ত্বাৱধায়িকাৰ হাতত ধৰি কৰ্তব্যৰ প্ৰতিটো খোজ পেলাইছিলো। এই সমাৰোহত মোৰ বিভাগৰ প্ৰতিযোগিতা যেনে - ডবা, কেৰম, স্কিপিং, পুখুৰী-পাৰ, মেহেণ্ডি প্ৰতিযোগিতা, ৰংগুলী প্ৰতিযোগিতা, বেডমিণ্টন, সংগীত চকী প্ৰতিযোগিতাসমূহ অনুষ্ঠিত কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিলো। সকলো প্ৰতিযোগিতাতে যথেষ্টসংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে অংশগ্ৰহণ কৰিছিল। এইখিনিতে মই মোৰ বিভাগীয় তত্ত্বাৱধায়িকা মোৰ শ্ৰদ্ধাৰ জ্যোতিস্মিতা দাস বাইদেউক আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো। মই তেখেতৰ পৰা যি সহায়-সহযোগিতা তথা উপদেশ লাভ কৰিলো তাৰবাবে মই তেখেতৰ ওচৰত চিৰকৃতজ্ঞ। মোৰ লগতে তেখেতৰো আপ্ৰাণ চেষ্টাৰ ফলতেই মোৰ বিভাগৰ প্ৰতিযোগিতাসমূহ শৃংখলাবদ্ধ ভাবে অনুষ্ঠিত হৈছিল।

সময় গতিশীল। সময়ক বাধা দি ৰাখিব নোৱাৰি। গতিকে হৃদয়ত বহু কাম কৰাৰ আশা থকা সত্ত্বেও যেন তাক বাস্তৱত ৰূপায়িত কৰিব নোৱাৰিলো। মোৰ এই আধৰুৱা সপোনসমূহ সম্পূৰ্ণ কৰা দায়িত্ব মই মোৰ পৰৱৰ্তী সম্পাদিকাৰ হাতত অৰ্পণ কৰিলো। মোৰ বিশ্বাস যে তেওঁ এই দায়িত্ব সুচাৰুপে পালন কৰিব পাৰিব।

সৰ্বশেষত মোৰ কাৰ্যকালৰ সময়ছোৱাত অজ্ঞাতে হোৱা ভুল-ত্ৰুটিৰ বাবে অধ্যক্ষ, শিক্ষাগুৰু, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু বন্ধু-বান্ধৱীৰ ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিছো। লগতে নগাঁও মহাবিদ্যালয়ে যাতে সদায় উন্নতিৰ শিখৰ স্পৰ্শ কৰে আৰু মহাবিদ্যালয়খনৰ দীৰ্ঘায়ু তথা সৰ্বাংগীন উন্নতি কামনা কৰি ইমানতে মোৰ প্ৰতিবেদনৰ ইতি পেলালো।

জয়তু নগাঁও মহাবিদ্যালয়.. জয়তু নগাঁও মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা.. জয় আই অসম।

মৃদুস্মীতা দাস

সহকাৰী ক্ৰীড়া সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে নগাঁও মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ অধ্যাপক-অধ্যাপিকালৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলো। লগতে যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱীৰ উৎসাহ-উদ্দীপনাৰ বাবে ২০১৪-১৫ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সহকাৰী ক্ৰীড়া সম্পাদকৰ দায়িত্বভাৰ পালন কৰিবলৈ পালো, তেওঁলোকলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা তথা হিয়াভৰা ওলগ জনালো।

নগাঁও মহাবিদ্যালয়ত সহকাৰী ক্ৰীড়া সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত হোৱাৰ পাছত মোৰ দায়িত্ববোৰ পালন কৰিবলৈ যত্ন কৰিছিলো। মোৰ এই মহাবিদ্যালয়ৰ সহকাৰী ক্ৰীড়া সম্পাদক পদ যাত্ৰাত মোৰ লগৰ বন্ধু আৰু বান্ধৱীসকলে যথেষ্ট সহায় কৰিছিল। তেওঁলোক হ'ল - ৰিংকু, ইংকু, দীপাংকৰ, সত্য, সুমন, জয়, জুলি, সাগৰিকা, এই সকলোৱে মোক যথেষ্ট সহায় কৰিছিল গতিকে তেওঁলোকৰ ওচৰত সদায় ভাল বন্ধু বা দাদাৰ দৰে সম্পৰ্ক বজাই ৰাখিবলৈ বিচাৰিম।

সম্পাদক হিচাপে দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ মুহূৰ্তৰ পৰাই মহাবিদ্যালয়ৰ সুস্থ পৰিবেশ বজাই ৰখাৰ লগতে সৰ্বাংগীন উন্নতিৰ হেতু সংকল্প লৈছিলো আৰু বিশেষকৈ সহকাৰী ক্ৰীড়া সম্পাদকৰ লগত জড়িত থাকি এই দিশক আগবঢ়াই নিবলৈ প্ৰতিজ্ঞাবদ্ধ হৈছিলো। প্ৰথমে মোৰ সন্মুখত আহি পৰিছিল বাৰ্ষিক মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহ সমাৰোহ। এই সমাৰোহৰ বাবে যেতিয়া তাৰিখ ঠিক কৰা হৈছিল তেতিয়া মোৰ যথেষ্ট ভয় লাগিছিল, কাৰণ এই সমাৰোহৰ বিষয়ে মোৰ বিশেষ জ্ঞান নাছিল। কিন্তু তেতিয়া মোক এই সমাৰোহত দুজন বন্ধুৱে যথেষ্ট সহায় কৰিছিল। সেই দুজন বন্ধু হ'ল মিদু আৰু অভিজিৎ। এই দুজন বন্ধুয়ে মোক এই সপ্তাহ সমাৰোহত যথেষ্ট সহায় কৰি দিছিল। তাৰবাবে মই মোৰ প্ৰিয় বন্ধু দুজনক ধন্যবাদ দিব বিচাৰো। এই সপ্তাহ সমাৰোহত মোৰ বিভাগত থকা খেলসমূহ আছিল- দেহশ্ৰী প্ৰতিযোগিতা, ভাৰ উত্তোলন, বক্সিং আৰু পাঞ্জা প্ৰতিযোগিতা। এই সকলোখিনি প্ৰতিযোগিতাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বিপুল সঁহাৰি আৰু বিভাগীয় তত্বাৱধায়ক ড° পৰীক্ষিত গগৈ ছাৰৰ সু-পৰামৰ্শৰ লগতে ছাত্ৰ একতা সভাৰ সদস্যসকলৰ সহায়-সহযোগিতাত মই মোৰ বিভাগীয় প্ৰতিযোগিতাসমূহ অনুষ্ঠিত কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিলো। আৰু যাৰ বাবে মই ২০১৪-১৫ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ শ্ৰেষ্ঠ সম্পাদকৰ বঁটা পাবলৈ সক্ষম হৈছিলো। ইয়াৰ বাবে মই কলেজৰ সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু বন্ধু-বান্ধবী আৰু ভাইটি-ভণ্টিসকলক ধন্যবাদ জনাইছো।

২০১৪-১৫ বৰ্ষৰ আমাৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদক হীৰকজ্যোতি বৰা আৰু উপ-সভাপতি পংকজ শইকীয়াই যথেষ্ট সহায় কৰিছিল। আমাৰ সাধাৰণ সম্পাদক হীৰকজ্যোতি বৰা যথেষ্ট ভাল আছিল আৰু আনক সহায় কৰি তেওঁ যথেষ্ট ভাল পায় আৰু তেওঁৰ লগত কাম কৰি মই ভাল পাইছিলো। বিগত বছৰটোত আপোনালোকৰ পৰা পোৱা সহায়-সহযোগিতা আৰু আন্তৰিকতাক মই শ্ৰদ্ধাৰে সোঁৱৰণ কৰিছো। এই বছৰটো হয়তো মোৰ জীৱনৰ এটা স্মৰণীয়, অনুভূতিশীল আৰু গৌৰৱময় বছৰ হিচাপে ৰৈ যাব।

সৰ্বশেষত মোৰ কাৰ্যকালত জ্ঞাতে-অজ্ঞাতে হোৱা ভুলৰ বাবে অধ্যক্ষ মহোদয়, অধ্যাপক-অধ্যাপিকাসকল, আমাৰ বিভাগৰ তত্বাৱধায়ক ড° পৰীক্ষিত গগৈ ছাৰৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিছো। অনাগত দিনবোৰত মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যৎ আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন ইমানতে সামৰিছো। *"জয়তু নগাঁও মহাবিদ্যালয়".. "জয়তু নগাঁও মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা"।*

মিমু দাস

Fine Art Secretary's Report

First of all I would like to preface my report with gratitude and thanks to Dr. Rashmirekha Bora ma'am and all my friends who helped me and supported me during my tenure to render my works perfectly. As a secretary of Fine Arts section of Nowgong College. I tried my best to reach upto my expectation.

After having elected as a Fine Arts Secretary of Nowgong College Student Union (NCSU) for session 2014-15, my first talk was to arrange the competitions under Fine Arts section in the college week. During our college week many competitions held under Five Arts section, such as Painting, College Making, Cartooning, Poster Making, Flower making, day modeling etc. An 'Art Exhibition' was also held during college week. In the college week 2014-15. I added 'photography competition' for the first time and students showed their interest as it was a new step in our college. In the middle of my tenure I organized a painting competition with the help of my professor-in-charge in the occasion that Nowgong College has been certified by U.N.O. I thank my all respected teachers who helped me in all my tasks. There was no doubt that those days were the most precious and valuable moment of my student life as I have learnt many new things from this experience. My heartful thanks and gratitude to our Principal Sir Dr. Sarat Borkataki, union body incharge .... and my professor incharge Dr. Rashmirekha Bora Ma'am who have been my helping hand and adviced me in each and every work I performed. At the same time I would also like to thank my union body members of the session 2014-15. At last I want to say that I am proud to be a student of Nowgong College and I wish that Nowgong College will be able to shine among the topmost college of India.

Monalisha Deka

ছাত্ৰ একতা সভাৰ উপ-সভাপতি, সাধাৰণ সম্পাদক আৰু আলোচনী সম্পাদকৰ তালিকা

The Vice-Presidents of Nowgong College Students' Union (1981-2015)

Sri Dharma Bhatta
Sri Pabitra Pran Sarma
Sri Bijoy Borthakur
Sri Trilochan Borah
Sri Surajit Goswami
Sri Ashish Kumar Saikia
Sri Arun Kumar Sinha
Sri Pranjal Bharali
Sri Raju Goswami
Sri Hiranya Mahanta
Sri Rajib Kumar Borah
Sri Dipankar Rai
Sri Navajyoti Saikia
Sri Bhaskar Jyoti Goswami
Sri Ikram Hussain
Sri Bhaskar Jyoti Baruah
Sri Anjanmoni Baruah
Sri Sunil Borah
Sri Lakshya Jyoti Saikia
Sri Karuna Sinha
Sri Rahul Debgoswami
Sri Deepmoni Borah
Sri Hemanta Madhav Borah
Sri Jyotisman Bora
Sri Suman Saikia
Sri Mridupawan Gayan
Sri Parsho Jyoti Das
Sri Debabrat Hazarika
Sri Arup Jyoti Nath
Sri Pankaj Saikia

The General Secretaries of Nowgong College Students' Union (1970-2014)

Sri Anil Sharma
Sri Swahid Anil Borah
Sri Bhuban Chandra
Sri Gautam Borah
Sri Dharani Borah
Sri Bibhu Bharali (i/c)
Sri Bibhu Bharali
Sri Biswajit Bordoloi (Nominated)
Sri Sibananda Kakoty (i/c)
Sri Ahidur Zaman
Sri Girindra Kumar Baruah
Sri Sarat Barkataki
Sri Ajit Singh
Sri Bijoy Kumar Borthakur
Sri Chimal Deuri
Sri Surajit Goswami
Sri Pitambar Saikia
Sri Ranjit Nath
Sri Abhijeet Goswami
Sri Amarjeet Goswami
Sri Bhabesh Kumar Saikia
Sri Ratul Kuamr Nath (i/c)
Sri Dipu Hazarika
Sri Ranjan Barkakoty (Golden Jublee Year)
Sri Mahendra Konwar (Golden Jublee Year)
Sri Manabjyoti Bhattacharyya
Sri Chandra Bhanu Bhuyan
Sri Ankur Borah
Sri Bedabrata Sharma
Sri Chandra Sekhar Sharma
Sri Bimalesh Talukder
Sri Moon Kumar Borah
Sri Mousum Das
Sri Horen Dolle
Sri Rajat Bordoloi
Sri Abhijit Borah
Sri Raj Pallab Saha
Sri Hriday Jeet Bora
Sri Jukti Shidha Borkakati
Sri Naba Jyoti Deka
Sri Suruj Phukan
Sri Rubul Kakati
Hirak Jyoti Borah

The Editors of Nowgong College Students' Union (1945-2015)

Sri Mahim Borah
Sri Devendra Nath Hazarika
Sri Taroon Phukan
Sri A. Goswami
Sri Prafulla Ch. Mahanta
Sri Amulya Ch. Nath
Sri Keshava Nanda Deva Goswami
Sri Borzen Borthakur
Sri Kabin Borah
Sri Renuka Ranjan Kotoky
Sri Pradyunma Narayan Deva Goswami
Sri Kiran Mahanta
Sri Robin Deka
Sri Padma Pator
Sri Padma Pator
Sri Jagat Hazarika
Sri Zinnatul Islam
Sri Been Borbora
Sri Luit Borah
Sri Gunindra Gayan
Sri Muruli Sarma
Sri Tizul Islam Baksh
Sri Amulya Nath
Sri Mukul Sarma
Sri Papul Borah
Sri Jyotrimoy Chakraborty
Sri Jayanta Sarma
Sri Surajit Goswami
Sri Surajit Goswami
Sri Monoj Kr. Das
Sri Devajit Borah
Sri Rajib Kr. Hazarika
Sri Mrinal Borah
Sri Akhil Bhagawati
Sri Navajyoti Mahanta
Sri Apurba Kr. Baruah
Sri Mantu Borah
Sri Partha Pratim Saikia
Sri Hemanta Kumar Borah
Sri Debasish Bezbaruah
Sri Pankaj Pratim Mahanta
Sri Kuldeep Bora }
Sri Bharat Gohain }
Sri Mridu Paban Bora
Sri Nayan Jyoti Talukdar
Sri Bongkim Baruah
Sri Enjoy Ivon Phillips
Sri Lakhimi Sharma
Sri Indranil Kakati
Sri Noyan Jyoti Bonia
Sri Homnath Khakhlary
Sri Subham Goswami
Avinandan Borah

মহাবিদ্যালয় চৌহদৰ কেইটিমান মনোৰম দৃশ্য

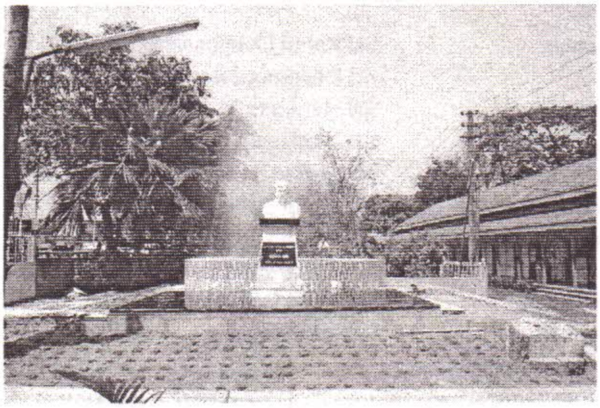

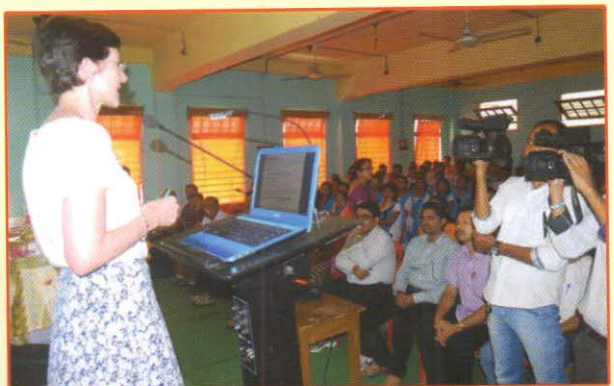

লণ্ডনৰ ব্ৰনেল বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সুশেন ৰাগলেণ্ড আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ এটি আলোচনাৰ মুহূৰ্ত।

পৰিবেশ পৰিৱৰ্তনৰ ওপৰত অনুষ্ঠিত এটি অনুষ্ঠানত অসম চৰকাৰৰ জীৱবৈচিত্ৰ পৰিষদৰ সদস্য সচিব অভয় কুমাৰ জহাৰী।

মহাবিদ্যালয়ৰ এটি আলোচনা চক্ৰত DY365 ৰ বিশিষ্ট সাংবাদিক মৃণাল তালুকদাৰ।

৭১ সংখ্যক নৱাগত আদৰণি অনুষ্ঠানত মুখ্য অতিথি ড° বিশ্বজিৎ শৰ্মা, ভাষণৰত অৱস্থাত অধ্যক্ষ ড° শৰৎ বৰকটকী আৰু উপাধ্যক্ষা শ্ৰী অপৰাজিতা তামুলী ফুকন।

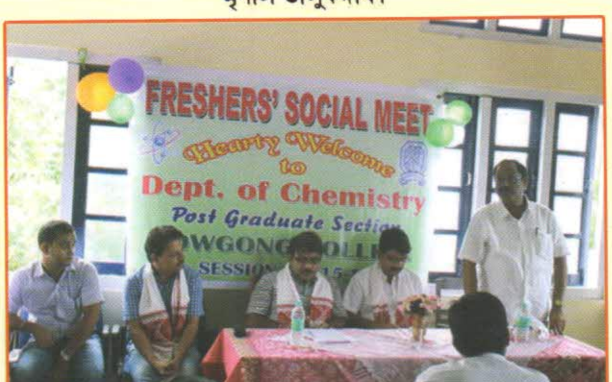

ৰসায়ণ বিজ্ঞান বিভাগৰ স্নাতকোত্তৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ নৱাগত আদৰণি অনুষ্ঠানত অধ্যক্ষৰ সৈতে বিভাগৰ অধ্যাপকসকল।

মহাবিদ্যালয়ত অসম গ্ৰামীণ বিকাশ বেঙ্কৰ শাখা উদ্বোধন অনুষ্ঠানত ভাষণৰত অৱস্থাত ড° বলীন কুমাৰ ভূঞা, অধ্যক্ষ আৰু বেঙ্কৰ বিষয়ববীয়াসকল।

২০১৫ বৰ্ষৰ শিক্ষক দিৱস অনুষ্ঠানত ভাষণৰত অৱস্থাত ড° তোযেশ্বৰ নাথ, অধ্যক্ষ আৰু অধ্যাপকসকল।

২০১৫ বৰ্ষত অনুষ্ঠিত কৰ্ম সংস্থাপন সম্পৰ্কীয় এটি অনুষ্ঠানত গুৱাহাটী আই.আই.টিৰ অধ্যাপকসকলৰ সৈতে ভাষণৰত অৱস্থাত অধ্যাপক হলিৰাম হাজৰিকা।

২০১৫ বৰ্ষৰ স্নাতক চূড়ান্ত পৰীক্ষাত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ভিতৰত ভূগোলবিজ্ঞান বিভাগত প্ৰথম স্থানপ্ৰাপ্ত মানসজ্যোতি ভূঞাই কলেজ উন্নয়ন পৰিষদৰ সঞ্চালক ড° বিশ্বজিৎ শৰ্মাৰ পৰা প্ৰশংসা-পত্ৰ গ্ৰহণ কৰা মুহূৰ্ত।

২০১৫ বৰ্ষত নগাঁও ক্ৰীড়া সন্থাই আয়োজন কৰা জিলা ভিত্তিত আন্তঃ মহাবিদ্যালয় বাস্কেট বল প্ৰতিযোগিতাত চূড়ান্ত বিজয়ী মহাবিদ্যালয়ৰ দলটি অধ্যাপকদ্বয় আৰু ক্ৰীড়া সন্থাৰ বিষয়ববীয়াৰ সৈতে।

মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ প্ৰাক্তন একাংশ সদস্যৰ সতীৰ্থ সন্মিলনত ভাগলোৱা এটি দৃশ্য।

২০১৫ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ সমাৰোহত সমূহীয়া পতাকা উত্তোলনৰ এটি দৃশ্য।

২০১৫ বৰ্ষৰ গণতন্ত্ৰ দিৱসৰ পেৰেডত অংশগ্ৰহণ কৰা মহাবিদ্যালয়ৰ এন.চি.চি. দলটি।

২০১৫ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ সমাৰোহত বক্সিং প্ৰতিযোগিতাৰ এটি দৃশ্য।

২০১৫ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ সমাৰোহৰ সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানত শিল্পী প্ৰিয়ঙ্কা ভৰালীৰ গীতৰ শৰাই।

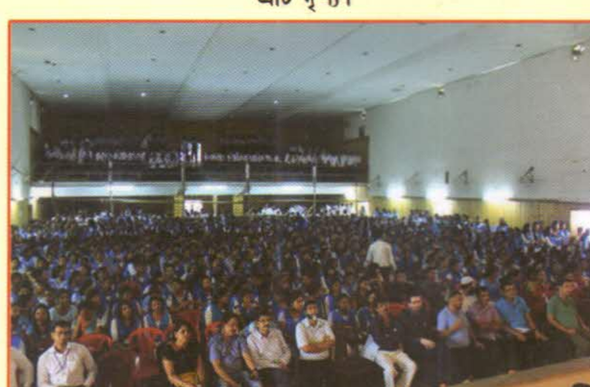

২০১৫ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ সমাৰোহৰ সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠান উপভোগ কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু অধ্যাপক-অধ্যাপিকাসকলৰ এটি দৃশ্য।

কৃতিত্ব

১৬ ৰ পৰা ১৮ ফেব্ৰুৱাৰী, ২০১৫ ত নগাঁৱত অনুষ্ঠিত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় আন্তঃ মহাবিদ্যালয় বেডমিণ্টন প্ৰতিযোগিতাত নগাঁও মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাঞ্জল বৰাই Men's singlesত চেম্পিয়নৰ খিতাপ অৰ্জন কৰে।

১৬ ৰ পৰা ১৮ ফেব্ৰুৱাৰী, ২০১৫ ত নগাঁৱত অনুষ্ঠিত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় আন্তঃ মহাবিদ্যালয় বেডমিণ্টন প্ৰতিযোগিতাত নগাঁও মহাবিদ্যালয়ৰ ৰিংকু শইকীয়াই Men's singlesত তৃতীয় স্থান অৰ্জন কৰে।

১৬ ৰ পৰা ১৮ ফেব্ৰুৱাৰী, ২০১৫ ত নগাঁও গোপীনাথ বৰদলৈ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় আন্তঃ মহাবিদ্যালয় বেডমিণ্টন প্ৰতিযোগিতাত নগাঁও মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাঞ্জল বৰা আৰু ৰিংকু শইকীয়াই চেম্পিয়ন (ডাবলছ)ৰ খিতাপ অৰ্জন কৰে।

বিপাঞ্চী দাস শইকীয়া
মহাবিদ্যালয়ৰ শ্ৰেষ্ঠ সংগীত শিল্পী

সৌম্যজ্যোতি সেন
মহাবিদ্যালয়ৰ শ্ৰেষ্ঠ সুকুমাৰ শিল্পী

বিটু চৌহান
মহাবিদ্যালয়ৰ শ্ৰেষ্ঠ ক্ৰীড়াবীদ

মহাবিদ্যালয় সঙ্গীত

কথা ঃ সাহিত্যাচাৰ্য যজ্ঞেশ্বৰ শৰ্মা
সুৰ ঃ যজ্ঞ বেজবৰুৱা

গাঁও আহা সমনীয়া
গাঁও আহা লগৰীয়া
সুৰৰ লহৰ তুলি
পোহৰৰে গীত গাই
পবিত্ৰ কৰো আমি চিত
গাঁও সবে আদৰণি গীত
গাঁও সবে আগমনি গীত।
পোহৰৰ ঢৌৰে ঢৌৰে
দেশ-দেশান্তৰে
আকাশ-মহাকাশে
জ্ঞান-বিজ্ঞানেৰে
বৰষিছে ধৰণীত
কতনা অমৃত
(আজি) মন-প্ৰাণ কৰি আলোকিত।।
অজ্ঞানতা দানৱৰ
নাগ-পাশ ছিঙি-ভাঙি
এন্ধাৰক কৰো বিতাৰিত
কালজয়ী মানৱৰ
সুন্দৰৰ বন্দনা
জীৱনৰ বিজয়ী সংগীত।। ❖❖❖